

TALOUSARVIO 2018 TALOUSSUUNNITELMA 2019-2020

Sisällysluettelo

I Kaupungin strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	1
II Taloudelliset lähtökohdat	6
1. Yleinen talouskehitys	6
2. Kuntatalouden tilanne	7
3. Vaasan alueen kehitys	8
3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat	8
3.2 Väestökehitys	9
4. Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019-2020	10
4.1 Tavoitteet	10
4.2 Talousarvion 2018 kokonaismenot ja niiden rahoitus	11
4.3 Talousarvion tulot ja menot, toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos	12
4.3.1 Tuloslaskelman tulot	12
4.3.2 Tuloslaskelman menot	13
4.3.3 Toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos	13
4.3.4 Investoinnit ja lainamäärä	14
4.3.5 Talouden tunnusluvut	14
4.4. Vaasan talouskehitys	15
4.5. Talouden tasapainoa koskevat vaatimukset	17
Tuloslaskelma 2018, erittely kaupunki ja liikelaitokset	19
Rahoituslaskelma 2018, erittely kaupunki ja liikelaitokset	20
Tuloslaskelma 2017-2020, sisältää liikelaitokset	21
Rahoituslaskelma 2018-2020, sisältää liikelaitokset	22
III Tavoitteet	23
1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet	23
2. Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	27
IV Vuoden 2018 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	28
V Käyttötalousosa	33
Käyttötalousosa, kaupunki	34
liikelaitokset	111
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	126
VI Investointiosa	129
VII Tulos- ja rahoituslaskelmaosa	151
Liitteet	
1. Vaasan kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt	158
2. Vaasan väestö alueittain iän ja kielen mukaan 31.12.2016	159
3. Vaasan väestö	160
4. Omaisuuteen kohdistuvat toimenpiteet kumulatiivisen alijäämän kattamiseksi	161
5. Valtuuston päätöspöytäkirja 18.12.2017 § 138	162

I KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

KARTTAMME

POHJOLAN ENERGIAPÄÄKAUPUNKI

Tavoitteet	VÄESTÖNKASVU >100 000 asukasta / 2021 	VEROKERTYMÄ TOP 6 kaupungin joukossa 	TYÖLLISYYS >75% 	TALOUDEN TASAPAINO Kertynyt ylijäämä suurten kaupunkien keskitasoa
Asiakasarvot	Kuntalainen Ylikiva Vaasa Monikielinen Vaasa Hyvinvointia juniorista senioriin Turvallinen Vaasa	Yritykset Osaajien kehto Logistinen lippulaiva Pohjolan energiaveturi Tontti tunnissa	Yhteisöt Sun ja Mun Vaasa Aktiivinen kumppani Nopeat kokeilut	
Prosessit	Laadukas perus-palvelutuotanto Sähköiset palvelut Aktiivinen markkinointi Yli hallintorajojen Vaasa Events	Ennakoiva tonttipolitiikka Nopea päätöksenteko Investoi, uskalla, toimi Yritysten suora haku Panostukset energiaan Kokeilu-kulttuuri	Osallisuus Yhdistysfoorumi Yhdistysverkoston koordinointi Sähköinen alusta Esteetön yhteistyö	
Resurssit ja osaaminen	Vapaa-ajan mahdollisuudet Monipuoliset, asiakaslähtöiset palvelut Osaava henkilöstö Tehokas palveluverkko	Vahva yliopistokaupunki 20 000 opiskelijaa Startup-toiminta Maaomaisuus	Luottamus Erinomaiset puitteet tapahtumille Yhteisö-energia Proaktiiviset järjestöt	

TAVOITTEEMME

TAVOITTEET	MITTARIT
 HYVINVOINTI	
Väestön hyvinvointi	• Terveiden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus (TEA) • Turvallisuuden tunne
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	• Kunnan päätöksiin haettujen muutosten määrä
Hiilineutraali Vaasa 2035	• Hiilidioksidipäästöt
 VETOVOIMAISUUS	
Kilpailukyyn kehittäminen; Verokertymä TOP 6 kaupunkikeskuksen joukossa	• Yhteisöverokertymä • Verokertymä verrattuna muihin kaupunkeihin • Yritysdynamiikka (yrityskannan muutos)
Väestönkasvu >100 000 asukasta / 2021	• Väestönkasvu vrt. edellinen vuosi • Poismuuttoliike
Työllisyysaste >75%	• Työllisten (18-64-v) määrä / väestö
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	• Tontti- ja kaavavarannon määrä • Rakennuslupien läpimenoaika • Asemakaavojen läpimenoaika
 VAHVA TALOUS	
Talouden tasapaino	• Kertynyt ylijäämä vrt. suuret kaupungit • Vuosikate • Toimintatulot vrt. edellinen vuosi • Velkakertymä/asukas vrt. kuntien keskiarvo • Henkilötyövuodet (HTV-exreport)
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	• Tilamäärän kehitys
 HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN	
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	• Sairauspoissaolojen määrä • Työtyytyväisyyskyselyn tulokset

TOIMENPITEEMME

TOIMENPITEET

- Keskustan koulukampus
- Uusien vaasalaisten tehokkaampi integroiminen Vaasaan
- Palvelujen sähköistäminen
- Yhdistysverkoston osallistaminen ja palvelujen näkyvyyden edistäminen
- H-talo, HYTE-yksikön perustaminen
- Vaikutusten arvioinnin järjestelmällinen käyttö päätöksenteossa
- Kaksikielisyyden tukeminen ja kehittäminen sekä kielistrategian luominen pikimmiten
- Osallistumisohjelman toteuttaminen - kuntalaiskyselyjen käyttäminen
- Palautepalvelun parempi hyödyntäminen
- Energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen
- Kuntaliitosten toteuttaminen – hallitusti, napakasti ja kaksikielisyy huomioiden
- Tapahtumien alustana toimiminen, kehittäminen ja suunnittelu, "Vaasa Events"
- Vaasan myynti ja yhteydet maailmalle; Verotulojen kasvattaminen uusyrityshankinnan kautta; Aasian yhteyksien vahvistaminen
- Vaasan yliopistokampuksen toiminnan vahvistaminen
- Investoinnit elinympäristöön ja infraan niin uusiin hankkeisiin kuin olemassa olevan kunnossapitoon
- Investoinnin ennaltaehkäisevään työhön
- Innovaatiotoiminnan aktivointi
- Osaajien työllistymisen tukeminen ja juurruttaminen alueelle
- Lento-, raide-, laivaliikenteen vahvistaminen
- Julkisen liikenteen ja pyöräilyverkoston kehittäminen
- Kävelykeskustan laajentaminen rantaan ja yliopistokampukselle
- Tehokas kaavoitus ja toimiva infra
- Innovatiivisten julkisten hankintojen kehittäminen
- Kurikan pohjavesihankkeen toteuttaminen
- Ydinkeskustan ja torin kehittäminen ja elävöittäminen
- Sitovan tasapainottamissuunnitelman tiukka noudattaminen
- Yksityisen rahan huomioiminen/joukkorahoitus investoinneissa, elinkaarimallit
- Seurannan ja raportoinnin kehittäminen, talouden toteutumien avaaminen
- Kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen, ulkopuolisista vuokrauskohteista luopuminen, ennakkoiva tilojen käytön hallinta
- Sopimusten hallinnan kehittäminen
- Konserniohjauksen kehittäminen
- Johtamis- ja esimiestaitojen kehittäminen: Valmentava ja työhyvinvointijohtaminen
- Johtamisjärjestelmän kehittäminen
- Osaamisen ja työyhteisötaitojen kehittäminen työpaikoilla
- Uudet työntekemisen mallit (Digitalisointi, rutiinitehtävien automatisointi)

II TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

1. Yleinen talouskehitys

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu sekä kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuvat valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (19.9.2017) esitettyyn arvioon suhdannenäkymistä.

Poliittisen epävarmuuden jatkuminen ylläpitää maailmantalouden kehitykseen liittyviä riskejä. Brexitin vaikutukset Britannian ja euroalueen talouskasvuun ovat toistaiseksi jääneet pieniksi. Jos irtautumisneuvottelut pitkittyvät ja vaikeutuvat, voivat ne vaikuttaa haitallisesti EU-maiden kauppaan, investointeihin ja yritysten luottamusilmapiiriin.

Maailmantalouden odotettua parempi talouskehitys voi osoittautua ennakoitua voimakkaammaksi ja pitempiketoiseksi, mikä nopeuttaisi Suomen viennin kasvua. Suomen viennin kustannuskilpailukyvyyn odotetaan entisestään parantuvan tulevana vuosina. Vuonna 2017 kilpailukyvyyn koheneminen selittyy vuonna 2016 solmitun kiky-sopimuksen kautta.

Yritysten luottamus talouteen on parantunut laajalti eri toimialoilla. Erityisesti palvelualoilla ja teollisuudessa kasvunäkymät ovat nyt selkeästi parempia kuin vuosi sitten. Suomen vienti on ollut hankaluuksissa pitkään. Vientimarkkinoiden menetys on ollut suurta ja viennin kasvu on ollut vaatimatonta. Vientiä tukevat vientimarkkinoiden vahvistuminen ja vientikysynnän rakenteen muuttuminen suosivat Suomen vientiä.

Viime vuosina talouskasvu on ollut yksinomaan kotimaisen kysynnän varassa. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT kasvaa 2,9 % vuonna 2017, 2,1 % vuonna 2018 ja 1,8 % vuonna 2019. Huolimatta viennin vahvistumisesta, yksityistä kulutusta tukevat erityisesti työllisyystilanteen parantuminen, ostovoiman koheneminen mutta myös kotitalouksien velkaantuminen. Säästämisaste on poikkeuksellisen alhaista johtuen matalista koroista ja kuluttajien vahvasta luottamuksesta.

Julkisen talouden 10 mrd. euron kestävyysvaje pyritään kattamaan julkista taloutta välittömästi kohentavin toimin. Hallitus tukee työllisyyttä mm. purkamalla kannustinloukkuja ja varmistamalla ettei palkansaaajien verotus kiristy. Verotuksen painopistettä on siirretty työn ja yrittämisen verotuksesta erityisesti haittaveroihin. Tavoitteena on lopettaa velaksi eläminen vuonna 2021. Kokonaisveroaste alenee melkein prosenttiyksikön verran 43,2 prosenttiin vuonna 2017, sen lasku jatkuu, joskin hidastuvasti vuosina 2018-2019.

Talouden laajapohjainen ja nopea paraneminen on lisännyt työllisyyttä alkuvuoden 2017 aikana, mutta työttömyys ei ole juurikaan alentunut. Työttömyysasteen trendi on pysynyt 8,7 prosentissa. Työllisyystilanteen kohentamisen hidasteena ovat olleet yhteensopivuusongelmat työttömien työnhakijoiden ja avoimien työpaikkojen välillä. Vuoden 2017 ansiotaso kehittyy pääosin työmarkkinaosapuolten neuvotteleman kiky-sopimuksen mukaisesti. Sopimuspalkkoja ei ole korotettu ja julkisen sektorin lomarahoja leikattiin 30 %. Vuoden 2018 talouskasvu jatkuu edelleen vahvana, tosin BKT:n kasvu hidastuu 2,1 prosenttiin. Maltillisesti nousevan öljyn hinnan, vahvistuvan Yhdysvaltain dollarin sekä tasoltaan matalan mutta mahdollisesti nousevan korkotason odotetaan kiihdyttävän inflaatiota. Inflaation nopeutuminen heikentää palkansaaajien ostovoimaa. Kuluttajahintojen nousu tasoittuu 1,5 prosenttiin v. 2019. (Kuvio 1.)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BKT, muutos, %	-0,6	0,0	1,9	2,9	2,1	1,8
Kulutus, muutos, %	0,4	1,1	1,6	1,6	1,2	1,0
Investoinnit, %	-2,6	0,7	7,2	4,7	3,7	3,5
Työttömyys, %	8,7	9,4	8,8	8,6	8,1	7,8
Kuluttajahinnat, muutos, %	1,0	-0,2	0,4	0,9	1,5	1,5

Kuvio 1. (Lähde: VM)

2. Kuntatalouden tilanne

Kuntatalouden tila on viimeisten kuukausien aikana kohentunut piristyneen yleisen talous- ja verotulokehityksen sekä kuntien oman menokurin myötä. Kuntataloudessa ei kuitenkaan ole uutta jako- tai liikkumavaraa johtuen mm. kasvavista investointitarpeista sekä palvelujen kysynnän kasvusta. Kunnallisveron kehitys on edelleen erittäin heikkoa, sillä lomarahalikkaukset ja kiky-sopimuksen yhteydessä sovitut palkansaajien lakisääteisten maksujen korotukset heikentävät kuntien veropohjaa 500 milj. eurolla.

Kuluvana vuonna odotettua positiivisempi talouskehitys on nostanut kuitenkin kuntien yhteisöveroennusteita. Myös kunnallisveroennusteet ovat hieman parantuneet. Tulopohjan kehitystä hidastuttavat useat valtionosuuksiin kohdistetut leikkaukset, joiden vuoksi valtionosuuksien arvioidaan laskevan lähivuosina.

Kuntasektorin talousnäkymät vuodelle 2017 ovat tulopohjan staattisuudesta huolimatta hyvät. Kiky-sopimuksen menosäästöt, perustoimeentulotuen Kela-siirto ja kuntien omat säästötoimenpiteet hidastavat toimintamenojen nousua. Investointien kasvusta huolimatta kuntatalouden lainanoton ennakoitaan jopa pienenevän. Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta pieneni edellisen kerran vuonna 1999.

Vuonna 2018 kuntien talousnäkymien odotetaan huonontuvan ja palautuvan vuoden 2016 tasolle. Palkkaneuvotteluilla tai uusilla menojen lisäyksillä ei tulisi vaikeuttaa kuntatalouden herkkää taloustilannetta.

Kuntatalousohjelma vuosille 2018-2021 julkaistiin samassa yhteydessä kuin valtion talousarvioesitys. Syksyn ohjelma kuvaa hallituksen kuntiin kohdistuvia päätöksiä ja niiden taloudellisia vaikutuksia erityisesti vuodelle 2018.

Valtion toimenpiteet vaikuttavat kuntien tuloihin ja menoihin. Nettomääräisesti valtion toimenpiteiden vaikutus on noin 129 milj. euroa kuntataloutta heikentävä vuonna 2018. Heikentävä vaikutus johtuu ennen kaikkea lakisääteisestä valtion ja kuntien välisestä kustannustenjaon tarkistuksesta sekä erikoissairaanhoidon keskittämisestä.

Arvion mukaan kuntatalous on haasteista huolimatta kuitenkin saavuttamassa hallituksen sille julkisen talouden suunnitelmassa asettaman tavoitteen. Sen mukaan paikallishallinnon kokonaistulojen ja kokonaismenojen erotus saa olla vuonna 2019 korkeintaan ½ prosenttia bruttokansantuotteesta.

Kunnittaiset vaihtelut taloustilanteessa ja -näkymissä ovat suuret. Huomioitavaa on arviot toimintamenojen maltillisesta kehitysurasta ja se oletus, että menojen kehitys pysyy maltillisena myös tästä eteenpäin. Tosin tulisi ottaa huomioon, että maltillista menokehitystä ei ole jatkossa tukemassa uusia kikyjä tai muita vastaavia uudistuksia. Menokurin on tultava yhä vahvemmin kuntien omasta koneistosta.

Mikäli investoinnit kasvavat, kuntatalouden tilanne heikkenee ainakin lyhyellä tähtäimellä. Kasvavat investoinnit ovat riski myös siinä tapauksessa, että kuntatalouden tulopohja kutistuu sotien myötä puoleen nykyisestä.

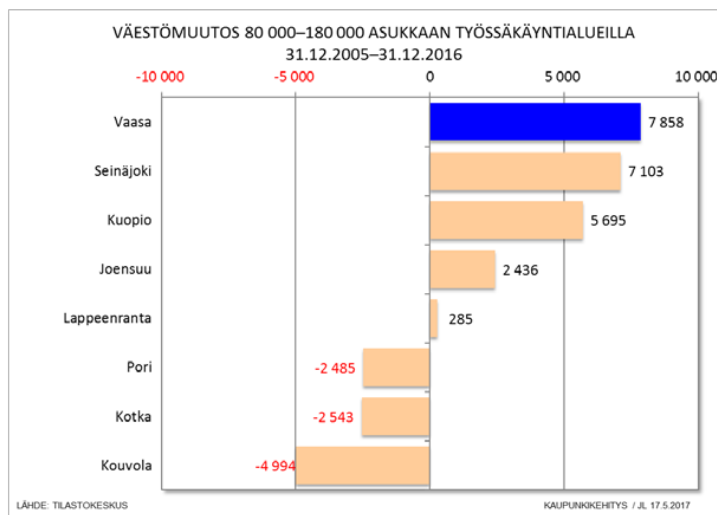
Käynnissä olevan sote- ja maakuntauudistuksen tavoitteena on maakuntien perustaminen 1.6.2018 alkaen, jolloin maakuntien väliaikaishallinto aloittaa toimintansa. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestäminen sekä vastuu muiden hallinnonalojen tehtävien hoitamisesta siirtyvät maakuntien vastuulle vuodesta 2020 alkaen. Valtiovarainministeriön budjettiesitykseen sisältyi 40 milj. euron leikkaus kuntien valtionosuuksiin, koska kunnilta ja sairaanhoitopiireiltä oletettiin säästyvän maakuntauudistuksen vuoksi sote-ICT -kehittämismenoja. Leikkaus kuitenkin peruttiin budjettiriihessä. Sote-uudistuksen taloudelliset vaikutukset ovat vielä hyvinkin epäselvät.

3. Vaasan alueen kehitys

3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat

Vaasan seutu kuuluu Suomen parhaiten menestyviin seutuihin kaikilla mittareilla mitaten. Vaasan teollisuudella on suuri merkitys sekä kansallisesti, että seudullisesti. Elinkeinoelämän veturina toimii Pohjoismaiden suurin energiakeskittymä. Se on hyvin merkittävä työllistäjä noin 10 000 työpaikallaan. Keskittymän vienti on arviolta noin 3,5 miljardia euroa vuodessa. Koko Pohjanmaan vienti on noin 4,7 miljardia euroa ja maan 4. suurin. Pohjanmaan vienti/asukas on Suomen suurin. Vaasan seutu ja Pohjanmaa on myös maamme kansainvälisimpiä seutuja ja maakuntia. Vaasan ja seudun työllisyystilanne on huonontunut muutaman vuoden takaisesta tilanteesta. Energia-tekniikan työpaikkojen ohella seudulla on vahva muun teollisuuden edustus, jonka työpaikkoja on yli 8000 kpl. Myös terveys- ja sosiaaliala on huomattava työllistäjä liki 7000 työpaikallaan ja tukku- ja vähittäiskauppa 3400 työpaikallaan. Koulutusalan työpaikkoja Vaasan seudulla on noin 3000 kpl. Kehitys on seurannut muun maan kehitystä. Työttömyysluvut ovat kääntyneet laskuun joulukuussa 2016. Vaasan työttömyysaste on 5. alhaisin 20 suurimman kaupungin joukossa.

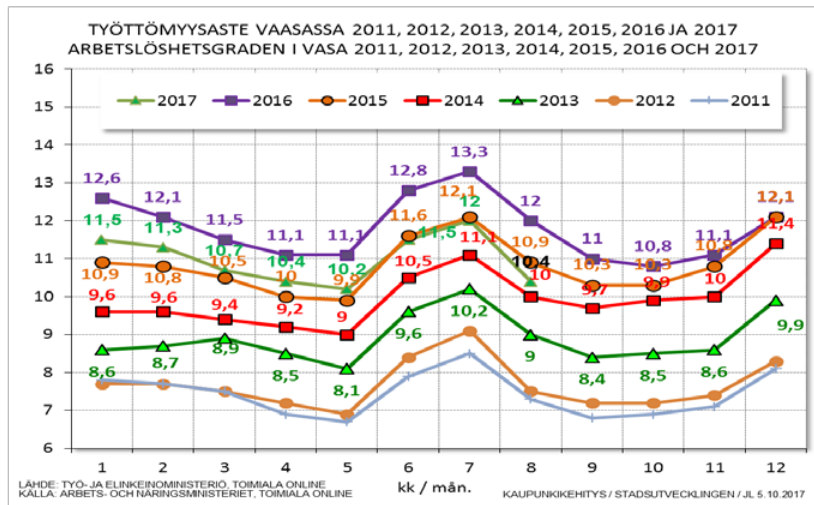
Vaasan väkiluku kasvoi noin 6 200 asukkaalla ja Vaasan seudun väkiluku noin 8 700 asukkaalla vuosina 2000–2016. Vuonna 2016 Vaasan väkiluku kasvoi vain yhdellä asukkaalla. Usea Vaasan kokoluokan kaupunki menetti asukkaita. Kahdeksan viime vuoden aikana kaupungin väestö on kasvanut keskimäärin noin 536 asukkaalla ja seudun väestö noin 713 asukkaalla vuodessa. Vaasan lisäksi Mustasaaren ja Laihian kuntien väestö on kasvanut. Seudun muissa kunnissa väkiluku on pysynyt samana tai vähentynyt. Ennakkoväkilukutietojen mukaan näyttää, että kaupungin väkiluku hiipuu vuonna 2017. Nähtäväksi jää, onko hiipuminen vain muutaman kuukauden tai yksittäisen vuoden ilmiö. Kuitenkin seudulla väestönkasvu on valtakunnallisesti korkea. Vaasan seudun/työssäkäyntialueen väestönkasvu oli 6. suurin Suomen 37 työssäkäyntialueen joukossa vuosina 2005–2016. Kokoluokassaan seudun väestönkasvu on kaikista suurinta, ohittaen esimerkiksi Kuopion ja Seinäjoen kasvuluvut. Seutu on väestöltään 10. suurin työssäkäyntialue 114 223 asukkaallaan.

Vaasan seutu pärjää loistavasti muihin seutuihin verrattuna myös työpaikkojen määrän kehityksessä. Työpaikkojen määrän kasvu oli 5. suurin Vaasan seudulla verrattuna maan muihin työssäkäyntialueisiin ja kaikista suurin verrattuna saman kokoluokan työssäkäyntialueisiin vuosina 2005–2015. Valtaosa Vaasan seudun työpaikkojen määrän kasvusta on keskittynyt Vaasan kaupunkiin.

Vaasan työttömyysaste oli 10,4 % elokuussa 2017 (koko maa 11,0 %). Vaasan työttömyysaste on 3,1 % korkeampi kuin elokuussa 2011. Työttömyysaste on laskenut Vaasassa sekä Vaasan naapurikunnissa vuoden 2016 luvuista. Vaasan kaupungin ja seudun työllisyystilanne on hyvä.

Vaasan kaupungin työttömyysaste on 5. alhaisin 20 suurimman kaupungin joukossa (elokuu 2017). Pohjanmaan työttömyysaste on Manner-Suomen alhaisin.

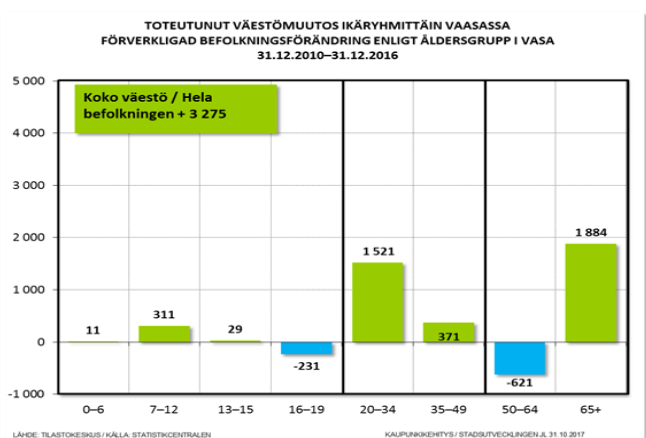
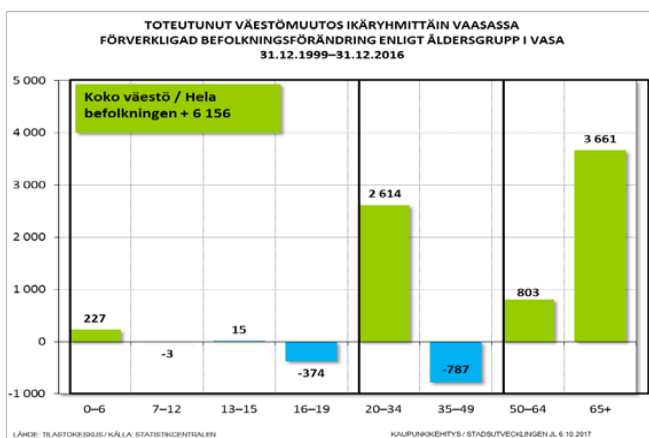

3.2 Väestökehitys

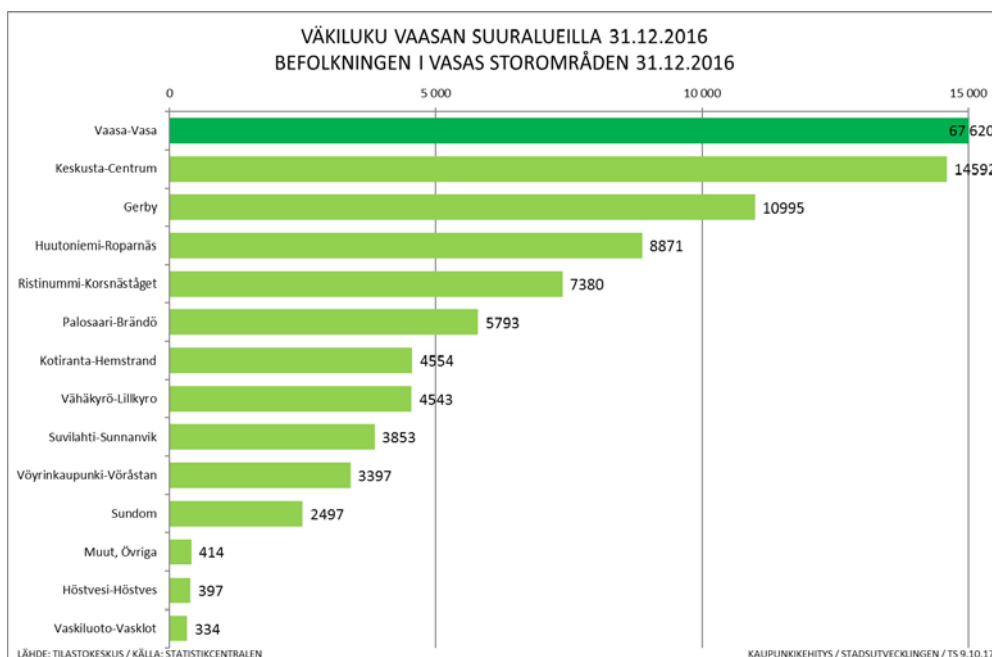
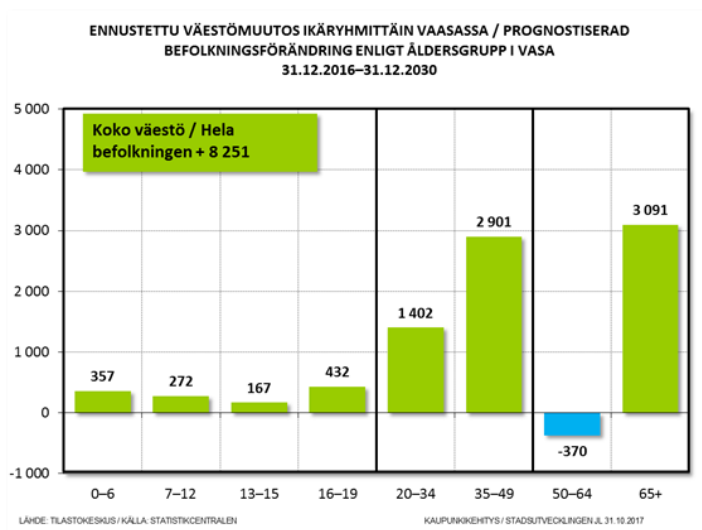
Vaasassa asui 67 620 asukasta vuoden 2016 lopussa. Väkiluku kasvoi yhdellä asukkaalla vuodesta 2015. Väestönkasvu pysähtyi vuonna 2016 ja väkiluku olisi ennakkotietojen mukaan laskemassa vuonna 2017. Kaupungin väestö on kasvanut voimakkaasti aiemmat viime vuodet. Kahdeksan viime vuoden aikana väestö on kasvanut keskimäärin yli 500 asukkaalla vuodessa. Samalla ajanjaksolla Vaasan seudun väestö on kasvanut yli 700 asukkaalla vuodessa.

Vaasan kaupungin kielijakauma on seuraava (2016): suomenkielisiä 46 742 (69,1 %), ruotsinkielisiä 15 416 (22,8 %) ja muunkielisiä 5 462 (8,1 %). Vuosina 2000–2016 suomenkielisten määrä kasvoi 1 192:lla, ruotsinkielisten 838:lla ja muunkielisten 4 126:lla.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna toteutunut väestönkasvu oli suurin 65+ -vuotiaiden ikäryhmässä (+3 661) Vaasassa vuosien 1999–2016 aikana. Kasvu oli toiseksi suurin 20–34-vuotiaiden ikäryhmässä (+2 614). 0–6-vuotiaiden määrä on kasvanut melko voimakkaasti. Heidän määränsä kasvoi keskimäärin 227:lla vuosina 1999–2016 ja 488:lla vuosina 2004–2016. Muunkielisten osuus koko kaupungin 2000-luvun väestönkasvusta on noin 65 %. Heidän osuutensa lasten ja nuorten aikuisten määrän kasvusta on hyvin merkittävä, mutta osuus 65+ -vuotiaiden väestönkasvusta on olematon. Vaasaan muuttavat maahanmuuttajat ovatkin enimmäkseen nuoria aikuisia ja lapsia.

Vaasan väestöennusteessa kaupungin voimakkaan, noin 600 asukkaan väestönkasvun oletetaan jatkuvan vuoden 2016-2017 notkahduksen jälkeen. Ennusteessa 65+ -vuotiaiden määrän voimakas kasvu jatkuu. 35–49-vuotiaiden määrä tulee kasvamaan voimakkaasti, sillä 20–34-vuotiaat vanhenevat, jolloin niistä tulee 35–49-vuotiaita. 20–34-vuotiaiden määrän voimakkaan kasvun oletetaan jatkuvan. 50–64-vuotiaiden määrä pysyy suunnilleen vakiona. Ennusteessa lasten määrä kasvaa myös, vaikkakin painopiste siirtyy hiljalleen kaikkein nuorimmista ylempiin ikäluokkiin. Vuonna 2016 väkiluku kasvoi eniten Keskustan suuralueella (+118) ja väheni eniten Huutoniemen (-90) ja Ristinummen (-87) alueilla. Gerbyssä väkiluku jatkoi kasvuaan myös vuonna 2016 (+77).

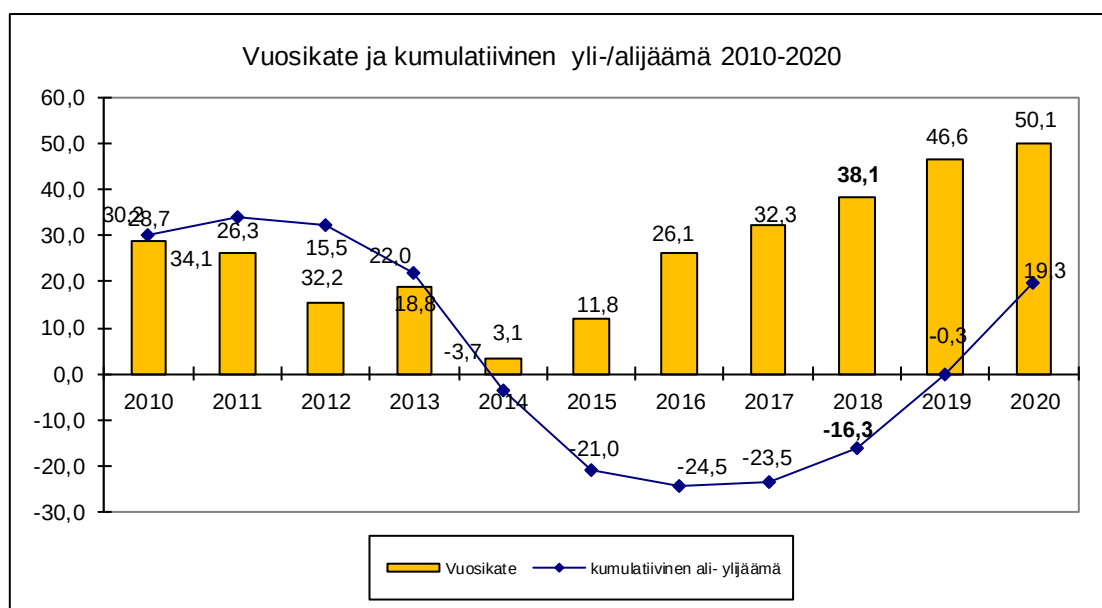

4. Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019-2020

4.1. Tavoitteet

Kaupungin visio ja strategia on päivitetty ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet määriteltä näiden pohjalta. Tavoitteet esitetään talousarviokirjan alussa. Toimialojen kohdissa on esitetty toimialojen yhteiset valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut tavoitteet. Toimielimet ovat näistä tavoitteista johtaneet omia lauta-/johtokuntaakohtaisia tavoitteita.

4.2. Talousarvion 2018 kokonaismenot ja niiden rahoitus

Vuoden 2018 talousarvion menot ovat seuraavat:

	Tp 2016 milj. €	Tot.arvio 2017 milj.€	TA 2018 milj. €	Muutos milj. €	Muutos %	Osuus %
toimintamenot	591,5	574,6	579,5	4,9	0,8 %	89,8 %
rahoitusmenot	2,6	2,7	2,7	0,0	0,0 %	0,4 %
bruttoinvestointimenot	39,4	33,9	43,9	10,0	29,5 %	6,8 %
antolainojen lisäys	1,1	0,1	0,3	0,2	150,0 %	0,0 %
lainojen lyhennykset	20,7	19,2	19,2	0,0	0,0 %	3,0 %
Yhteensä menot	655,3	630,5	645,6	15,00	2,4 %	100,0 %

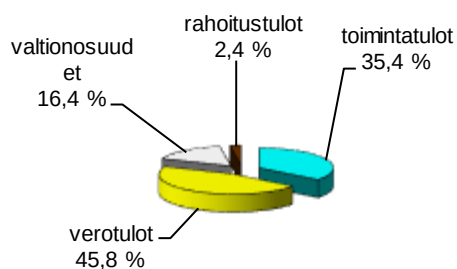
Kokonaismenot ovat 645,6 milj. euroa; nousua vuoteen 2017 verrattuna on 15,0 milj. euroa. Kokonaismenoista 89,8 % on käyttötalousmenoja, 6,8 % investointimenoja ja 3,4 % rahoitus- ja pääomamenoja.

Menojen rahoitus on esitetty seuraavaksi:

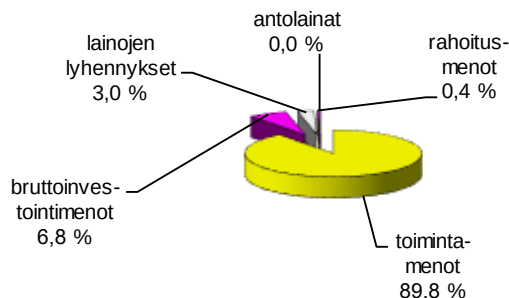
	Tp 2016 milj. €	Tot.arvio 2017 milj.€	TA 2018 milj. €	Muutos milj. €	Muutos %
toimintatulot	214,0	213,1	219,7	6,7	3,1 %
verotulot	283,9	278,5	284,0	5,5	2,0 %
valtionosuudet	107,6	103,1	101,8	-1,3	-1,3 %
rahoitustulot	14,8	14,9	14,9	0,0	-0,1 %
investointitulot	2,0	3,6	10,8	7,2	202,4 %
antolainojen vähennys	1,2	1,3	1,2	-0,1	-8,5 %
pitkäaikaisten saamisten muutos	0,4	0,6	0,6	0,0	0,0 %
lainanotto	35,0	45,0	19,0	-26,0	-57,8 %
eläkevastuuvarauksen tuloutus	0,0	0,2	0,2	0,0	0,0 %
tulot yhteensä	658,9	660,2	652,1	-8,1	-1,2 %
kassavarat 31.12.	15,2	3,1	7,7	4,5	

Toimintatuloilla, verotuloilla ja valtionosuuksilla rahoitetaan kokonaismenoista 605,5 milj. euroa. Lainanlyhennykset ovat 0,2 milj. euroa suuremmat kuin lainanotto.

Tuloslaskelman tulot 2018

Kokonaismenot 2018

4.3. Talousarvion tulot ja menot, toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos

4.3.1. Tuloslaskelman tulot

Tuloslaskelma esitetään sivulla 19.

Tuloslaskelman tulot ovat 620,4 milj. euroa (sisältäen sisäiset tulot). Lisäystä vuodesta 2017 on 10,8 milj. euroa ja 1,8 %. Toimintatulot ovat 219,7 milj. euroa.

Tuloslaskelman tulot	Tp 2016 milj. €	Tot.arvio 2017 milj. €	TA 2018 milj. €	osuus budjetista	muutos milj.€	muutos %
toimintatulot	214,0	213,1	219,7	35,4 %	6,7	3,1 %
verotulot	283,9	278,5	284,0	45,8 %	5,5	2,0 %
valtionosuudet	107,6	103,1	101,8	16,4 %	-1,3	-1,3 %
rahoitustulot	14,8	14,9	14,9	2,4 %	0,0	-0,1 %
yhteensä	620,3	609,6	620,4	100 %	10,8	1,8 %

Verotulot

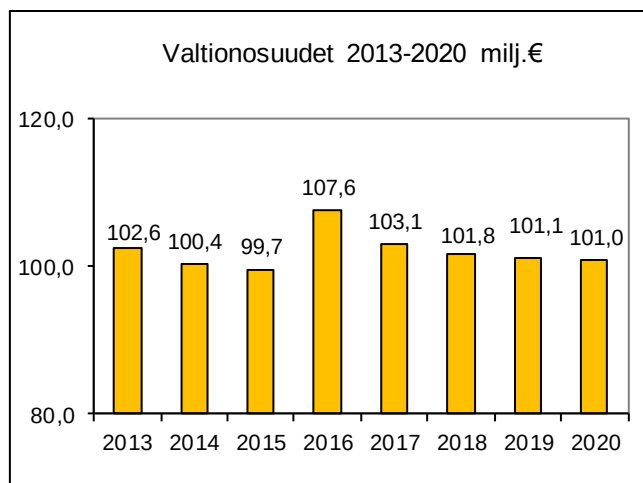
Verotuloista 81,5 % on kunnallisveroa, 11,1 % yhteisöveroa ja 7,4 % kiinteistöveroa.

Verotulot	Tp 2016 milj. €	Tot.arvio 2017 milj. €	TA 2018 milj. €	osuus budjetista	muutos milj.€	muutos %
kunnallisvero	232,5	229,0	231,6	81,5 %	2,6	1,1 %
yhteisövero	31,3	29,4	31,4	11,1 %	2,0	6,9 %
kiinteistövero	20,1	20,1	21,0	7,4 %	0,9	4,5 %
yhteensä	283,9	278,5	284,0	100 %	5,5	2,0 %

Kunnallisveron tuotto nousee 2,6 milj. euroa (1,1 %) vuodesta 2017. Veroprosentti on 20,0 %. Yhteisövero on 31,4 milj. euroa, lisäystä edelliseen vuoteen 2,0 milj. euroa ja 6,9 %. Kiinteistöveron tuotto nousee 0,9 milj. euroa.

Valtionosuudet

Valtionosuudet ovat 101,8 milj. euroa; laskua vuodesta 2017 on 1,3 milj. euroa ja -1,3 %. Verotulotasaus vähentää vuonna 2018 Vaasan valtionosuuksia 4,1 milj. euroa (4,9 milj. euroa v. 2017). Valtionosuuksien väheneminen johtuu erityisesti kilpailukyky sopimuksesta, kustannustenjaon tarkistuksesta ja pitkäaikaistöttömiä eläketuesta.

4.3.2. Tuloslaskelman menot

Toimintamenot milj.€	Tp 2016	Tot.enn. 2017	TA 2018	muutos %	osuus budjetista
henkilöstökulut	248,5	241,3	242,2	0,4 %	41,8 %
palvelujen ostot	220,3	215,5	226,2	5,0 %	39,0 %
aineet ja tarvikkeet	27,8	28,6	28,8	0,9 %	5,0 %
avustukset	37,5	27,8	23,8	-14,4 %	4,1 %
vuokrat	54,9	59,6	55,1	-7,5 %	9,5 %
muut menot	2,5	1,8	3,3	85,6 %	0,6 %
yhteensä	591,5	574,6	579,5	0,9 %	100,0 %

Toimintamenot ovat 579,5 milj. euroa. Menoista 41,8 % on henkilöstökuluja ja 39,0 % palvelujen ostoja.

4.3.3. Toimintakate, vuosikate ja tilikauden tulos

Toimintakate on 359,8 milj. euroa.

Toimintatulot % toimintamenoista v. 2018 on 37,9 % (v. 2017; 37,1 %)

Vuosikate 2018 on 38,1 milj. euroa. Vuosikatteeneseen sisältyy Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuloja 13 milj. euroa.

Talouden tasapaino edellyttää, että vuosikate (tulorahoitus) on vähintään poistojen suuruinen, jolloin tulorahoitus riittää omaisuuden kulumisen (peruskorjaus) rahoittamiseen. Poistot ovat 30,9 milj. euroa v. 2018.

Vuoden 2018 **tilikauden tulos** (vuosikate ./ poistot) on 7,2 milj. euroa. **Kumulatiivinen alijäämä** on vuoden 2018 lopussa noin 16,3 milj. euroa.

Toimintakate	-359 764 300
Verotulot yhteensä	284 005 000
Valtionosuudet yhteensä	101 754 300
Rahoitustulot ja menot yhteensä	12 130 400
Vuosikate	38 125 400
Poistot	-30 907 000
Tilikauden tulos	7 218 400
Tilikauden yli-/alijäämä	7 218 400
Kumulatiivinen alijäämä	-16 319 900

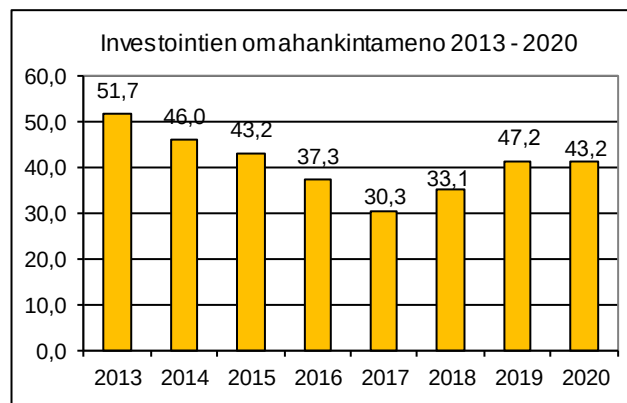
4.3.4. Investoinnit ja lainamäärä

Investoinnit

Bruttoinvestoinnit ovat 44,0 milj. euroa vuonna 2018 ja nettoinvestoinnit 33,1 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat keskimäärin 41,2 milj. euroa / vuosi (vuosina 2018-2020). Investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2018 on 115,9 % ja vuosina 2018-20 keskimäärin 106,1 %.

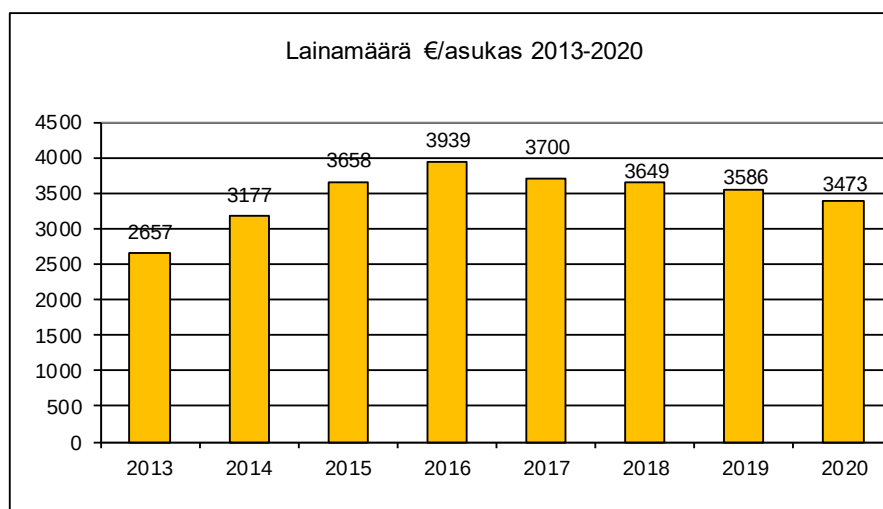
Investointilajeittain investoinnit ovat:

INVESTOINNIT	2018 milj €	%-osuus
aineettomat hyödykkeet	0,9	2 %
kiinteät rakenteet laitteet	14,8	34 %
koneet ja kalusto	3,4	8 %
maa- ja vesialueet	6,0	14 %
osakkeet ja osuudet	2,3	5 %
rakennukset	0,2	0 %
liikelaitokset	16,4	37 %
Investoinnit yhteensä	44,0	100 %
peruspääoman sij.liikelaitoksiin	0,0	

Lainamäärä

Investointien rahoittamiseksi lainanottoa ei jouduta lisäämään (lainojen lyhennykset 19,2 milj. €, uudet lainat 19,0 milj. €). Lainamäärä 2018 lopussa on 248,1 milj. € ja 3 649 €/asukas. Taloussuunnitelmakauden lopussa lainamäärä on n. 3 473 euroa / asukas, ellei tulopohjaa saada oleellisesti nostettua.

4.3.5. Talouden tunnusluvut

Alla on esitetty yhteenvetona talouden tunnuslukuja vuosille 2016, 2017 ja 2018:

Tunnusluku	Tp 2016	2017 ennuste	TA 2018
toimintatulot % toimintamenoista	23,7	37,1	37,9
Käyttötalouden nettomeno % verorahoituksesta	96,4	94,7	93,3
Vuosikate milj.€	26,1	32,3	38,1
Vuosikate % poistoista	83,5	103,1	123,4
Investointien tulorahoitusprosentti	70,0	106,5	115,9
Lainamäärä €/asukas	3 939	3 700	3 649

4.4. Vaasan talouskehitys

Vaasa jatkaa toiminnan ja talouden tasapainotusta niin, että kaupungin talous ja rahoitus ovat kestävästi tasapainossa suunnitelmakaudella. Toiminnan ja palvelutuotannon kehittämiseen sisältyy myös omistajaohjauksen kehittäminen sekä tuotannollisten tukipalvelujen ulkoistaminen. Lisäksi tietotekniikan ja sähköisen asioinnin kehittämisen avulla tuottavuutta nostetaan. Edellisen valtuustokauden voimassa ollut 100 htv:n vuotuinen vähentäminen henkilöstömäärässä ei sisälly kirjattuihin tavoitteisiin, mutta henkilöstömäärän hallitseminen on edelleen talouden tasapainottamisen keskiössä. Kuntaliitoksesta johtuva henkilöstön irtisanomisturva taloudellisuotannollisilla perusteilla päättyy vuoden 2017 loppuun.

Kuntalain taloutta koskevat uudet säännökset astuivat voimaan 1.5.2015. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskeva sääntely tiukentui niin, että alijäämä tulee kattaa määrääjässä eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Samalla erillisestä toimenpideohjelmasta luovuttiin ja tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa. Vaasan vuoden 2018 talousarvio on laadittu uuden kuntalain säädösten mukaisesti ja tasapainottamistoimenpiteet on sisällytetty talousarvioon ja taloussuunnitelmaan erillisessä liitteessä.

Tasapainon ylläpitäminen keskiössä

Kaupungin talous on saatu tasapainoon tuloslaskelmaa vuosikohtaisesti tarkasteltaessa vuoden 2017 aikana. Ts tilikauden tulos on vähintään 0 euroa ja vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot. Haasteena on edelleen taseen kertyneen alijäämän – tilinpäätöksessä 2016 n. 24,5 milj. euroa - kattaminen

Vaasassa palvelutarve kasvaa jopa väestönkasvua nopeammin, sillä vanhuspalveluja tarvitsevan ikääntyvän väestön määrä kasvaa. Maahanmuutto ja syntyvyys jatkuvat tasaisena ja muuttoliike tuo lähinnä nuoria ikäluokkia ja lapsiperheitä sekä maahanmuuttajia kaupunkiin. Vaasan väestönkasvu on vaimentunut ja 2016 lopussa vaasalaisia oli 67 620 (67 619). Syyskuun 2017 lopun ennakkotiedon mukaan vaasalaisia oli 66 969 (67 710).

Palvelutarpeen kasvuun vastataan mm. valtuuston vuonna 2012 hyväksymän vanhustenhuollon palvelurakennemuutoshankkeen avulla. Vuonna 2016 ja 2017 valmistuivat palvelutalokohteet Etelä-Klemetilään ja Vähässäkyrössä. Kaupungin tytäryhtiö Pikipruukki omistaa palvelutalot ja kaupunki tukee rakentamista lainatakauksin.

Palvelutarpeen kasvuun vastataan myös varhaiskasvatuksen toiminnallisilla muutoksilla ja perusopetuksen palveluverkkoa uudistamalla. Säilytettäviin peruskouluihin panostetaan peruskorjauksilla. Varhaiskasvatuksen sisältöä monipuolistetaan ja myös varhaiskasvatuksessa palveluverkkoa tarkastellaan jatkuvasti lapsimäärän kehityksen näkökulmasta. Lisäksi Vaasan kaupunkikeskustaa kehitetään ja kaupunkirakenteen kehittymisen edellyttämien liikenneväyliä ja infraa parannetaan.

Peruskaupungin investoinnit ovat noin 44,0 milj. euroa vuonna 2018. Tästä rahoitetaan tulorahoituksella 115,9 prosenttia. Vuodesta 2013 alkaen kaupungin investointeja on pienennetty yli 60 miljoonan euron lähtötasosta. Tavoitteena on nettoinvestointien pienentäminen tulorahoitukseen nähden kestäväälle tasolle lähemmäksi kaupungin poistotasoa.

Kaupunki ottaa vuonna 2018 uutta lainaa 19 milj. euroa ja lainaa on vuoden lopussa 248 milj. euroa eli 3 649 euroa/asukas. Kaupungin lainamäärän kasvu on saatu pysähtymään. Kaupungin omien investointien lisäksi mm Koy Pikipruukin palvelutalorakentaminen sekä eräät muut konserniyhteisöissä toteutettavaksi suunnitellut hankkeet, kuten esim. Wasa Station, kasvattavat

konsernin lainamäärää. Vastuut ja takaussitoumukset kasvavat niin ikään taloussuunnitelmakaudella.

Taloudellinen toimintaympäristö

Kaupungin toimintakulut nousevat 0,8 prosenttia vuonna 2018 ja niiden kokonaismäärä on 579 miljoonaa euroa.

Vaasan kunnallisveroprosentti säilyy ehdotuksen mukaan ennallaan 20 prosentissa. Valtio nostaa ja laajentaa myös vuoden 2018 alussa kiinteistöverotuksen alarajoja ja vaihteluvälejä, mutta ehdotuksen mukaan Vaasan kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan vuonna 2018. Tuulivoimalat sisällytetään kiinteistöveron piiriin vuodesta 2018 lukien. Verotulot kasvavat vuoden 2016 tilinpäätökseen verrattuna sekä vuoden 2017 ennusteeseen nähden. Kasvu on kuitenkin hyvin maltillista.

Kaupungin taloustilanne pysyy kireänä myös lähivuosina. Tasapainottamistoimenpiteiden avulla taloussuunnitelmavuosien tulos nousee positiiviseksi ja kertyneet alijäämät saadaan katettua. Työllisyystilanne valtakunnallisesti sekä Vaasan kaupungissa on kääntynyt parempaan suuntaan ja työttömien määrä olikin elokuussa 2017 n. 1,6 %-yksikköä edellisvuotta pienempi.

Taloudellinen toimintaympäristö, kestävä kehitys, tietoyhteiskuntakehitys, kaupungistuminen ja ikääntyminen ovat Vaasan suuria haasteita. Aiempina vuosikymmeninä haasteet on ratkaistu taloudellisen kasvun avulla, nyt pitkittyneen talouskriisin aikana se on ollut vaikeaa. Suhdanne-ennusteet ennakoivat talouden suhdannehuipun sijoittuvan vuoteen 2017.

Lähivuosien hidastuva talouskasvu pakottaa edelleen laittamaan kehittämiskohteita tärkeysjärjestykseen ja tekemään valintoja. Tämä koskee myös Vaasan kaupungin toimintaa. Toimintaa on tehostettava pitkäjänteisesti ja rakenteita on uudistettava. On myös huomioitava kaupunkirakenteen tiivistämisen ja asuntotuotannon varmistamisen tuomat haasteet sekä ilmastonmuutoksen vaatimukset. Rakennuskannan ja infran peruskorjaustarpeet pysyvät keskiössä kaupungin omaisuuden ylläpidossa.

Vaasassa on muihin Suomen kaupunkeihin verrattuna keskimäärin hyvinvoiva ja korkeasti koulutettu väestö sekä vahva vientiteollisuus. Kaupungin strategian mukaisesti kaupunki panostaa vetovoimaisuuteen, hyvinvointiin ja talouden tasapainoon. Talousarvion painopisteitä ovat alueen vetovoimaisuuden kehittäminen, edullinen ja kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, väestön hyvinvointi sekä peruspalveluiden hyvä saatavuus. Taloustilanteen näkökulmasta talouden tasapaino on keskeisin tekijä tulevaisuutta ajatellen strategian toteutumisen varmistamiseksi. Asukkaiden tarpeet ja toiveet palveluiden suhteen muuttuvat aiempaa moninaisemmiksi. Vaasa toimii edelläkävijänä kunnallisten palvelujen kehittämisessä. Palveluilta odotettua yksilöllisyyttä lisäämme yhdistämällä sähköisiä palveluja uudella tavalla perinteisiin palveluihin.

Kansallisen kilpailukyky sopimuksen (kiky) myötä julkisen sektorin työntekijöiden ansiotaso aleni, työaika pitenee ja työnantajien henkilösivukulut pienenevät vuonna 2017. Kokonaisuutena ottaen kilpailukyky sopimuksen nettovaikutuksen kuntatalouteen on arvioitu olevan negatiivinen vuoteen 2018 saakka. Kiky-sopimuksen ja kuntatalouden suhteen on kuitenkin huomionarvoista, että sopimuksen toimenpiteet ulottuvat myös kuntayhtymiin. Toisaalta kuntayhtymien saamat hyödyt sopimuksesta on vähennetty kuntien valtionosuuksissa. Tästä syystä on ensiarvoisen tärkeää, että kiky-sopimuksen vaikutukset heijastuvat suoraan kuntien maksamiin kuntayhtymien maksuosuuksiin pienennyksinä.

Parhaillaan valmistellaan sosiaali- ja terveystoimen tehtävien siirtoa perustettaville maakunnille eräiden muiden aluehallinnon tehtävien kanssa. Uudistus on näillä näkymin tulossa voimaan vuodesta 2020 lukien eli taloussuunnitelmakauden viimeisenä vuotena. Uudistukseen liittyy useita epävarmuustekijöitä ja Kuntaliitto onkin ohjeistanut jättämään huomiotta muutoksen vaikutukset vuoden 2019 taloussuunnitelmassa.

Ohjeellisia laskelmia on muutoksesta laadittu taloussuunnittelutyön ja johtamisen tueksi. Uudistukseen liittyen kaupunki on tehnyt päätökset Mico Botnia ja TeeSe Botnia yhtiöiden perustamisesta. Mico Botnia Oy tuottaa taloushallinnon-, tietohallinnon- ja palkanlaskentapalvelut ja TeeSe Botnia Oy tuottaa teknisen toimen tukipalvelut; ruokapalvelut, siivouspalvelut, hankinta- ja logistiikkapalvelut sekä kiinteistöhuollon palvelut.

4.5. Talouden tasapainoa koskevat vaatimukset

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään.

Vaasan kaupungin taseeseen on kertynyt alijäämää tilinpäätöksessä 2016, kumulatiivisen alijäämän ollessa 24,5 miljoonaa euroa. Kuntalain säädöksen mukaisesti tämä alijäämä olisi katettava laajasti ottaen taloussuunnitelmakaudella (1+3 v.) eli tilinpäätökseen 2020 mennessä. Kaupungin taseeseen alkoi kertyä alijäämää vuoden 2014 tilinpäätöksessä ja suunnitelmallinen tasapainottamistyö on jatkunut siitä saakka. Laaja yksilöity taloussuunnitelmakaudelle vuoteen 2019 saakka laadittu tasapainottamisohjelma sisältyi vuoden 2016 talousarvioon. Toimenpiteet olivat etupainotteisia, eli toimenpiteiden toteutus ja hallinnolliset päätökset painottuivat vuodelle 2016 ja taloudelliset vaikutukset realisoituvat täysimääräisinä vuodesta 2017 lukien. Ennakoitua heikommasta verorahoituksen kehityksestä johtuen on talousarvion liitteeksi valmisteltu erillinen tasapainotuspaketti, joka keskittyy lähinnä omaisuuden myyntiin.

Tulosalueiden talousarvion kehyksiä vuodelle 2018 asetettaessa osoitettiin määrärahoihin 0,8 % leikkaus, joiden turvin toimintakate saatiin asetettua vahvistettuun 2017 talousarvioon sisältyvän taloussuunnitelman edellyttämään tasoon. Säästö syntyy lähinnä työnantajan henkilösvukulujen pienenemisen myötä.

Talousarvio vuodelle 2018 on laadittu ylijäämäiseksi, kuten myös suunnitelmavuodet 2020 saakka. Ylijäämän kertyminen perustuu vuoden 2016 tasapainottamisohjelman toimenpiteisiin ja edellä kuvattuun talousarvioon sisältyvään omaisuuden myyntipakettiin. Ylijäämäisten vuosien 2018-2019 myötä kaupungin taseeseen arvioidaan kertyvän ylijäämää tilinpäätöksessä 2019, jolloin kuntalain mukainen tasapainovaatimus täyttyy. Suunnitelmavuoden investointien määrää on pyritty sovittamaan kaupungin kantokyvyn tasoon ja nopea velkaantumiskehitys on tämän myötä saatu taittumaan.

Keskeinen epävarmuustekijä taloussuunnitelman toteutuksessa on kaavailtu aluehallintouudistus vuodelle 2020. Uudistuksen myötä merkittävä osa kaupungin toiminnasta siirtyy perustettavan maakunnan vastuulle. Keskeinen osa uudistusta on myös sairaanhoitopiirien toiminnan ja omaisuuden sekä velkojen siirto maakunnille. Uudistuksen alla on Pohjanmaan kuntien kannalta erityisen tärkeää, että sairaanhoitopiirin taloutta pystytään suunnittelemaan siten, että tilikausien tulokset ovat korkeintaan 0 euroa.

Uudistusta koskevaa lainsäädäntöä ei ole vahvistettu ja useat omaisuuden ja henkilöstön käsittelyä koskevat kysymykset muutostilanteessa ovat auki. Kuntaliitto on ohjeistanut kuntia olemaan ottamatta uudistusta huomioon vuotta 2020 koskevassa virallisessa taloussuunnitelmassa. Kaupunki on kuitenkin laatinut tuloslaskelma-arvion taloussuunnitelmavuodelle 2020, jossa tiedossa olevat arviot muutoksista on huomioitu. Arvio on oheistettu talousarvion käsittelymateriaaliin.

Talouden seuranta

Tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan seurannan tavoitteena on antaa päättäjille sekä toiminnan johtamisesta eri tasoilla vastaaville riittävä ja ajantasainen tieto asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen riittävydestä, tulojen toteutumisesta ja riskienhallinnasta. Seurannan tulee antaa pohjatiedot korjaavien toimenpiteiden tekemiseen.

Talousarvion toteuttamista seuraavat viranhaltijat, toimialat, lautakunnat, johtokunnat, kaupunginhallitus sekä valtuusto. Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi kuntalain edellyttämien toiminnallisten ja taloudellisten tulostavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Talouden ja toiminnan kuukausiraportti viedään helmikuun lopun tilanteesta lähtien kuukausittain kaupunginhallitukselle. Myös lauta-/johtokunnille on raportoitava (joka kokouksessa) taloudesta ja toiminnasta. Erityisesti toimintatulojen, henkilöstömenojen ja henkilöstömäärien kehittymistä sekä palvelujen ostoja ja verotulojen toteutumista on seurattava.

Ennusteissa seurataan myös investointeja kaupunkitasolla ja kaupungin liikelaitoksia.

Talousennusteet

Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tuodaan huhti-, elo- ja syyskuun lopun tilanteesta kuukausiraporttia laajempi seurantaraportti. Seurantaraportti sisältää laajemman analyysin tulostavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Seurantaraportissa määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen esitetään sitovuustasolla. Raportissa käsitellään toimintaympäristön olennaisimmat tapahtumat sekä muutokset. Raporttiin sisällytetään koko vuotta koskeva tilinpäätösennuste sekä muut erikseen sovittavat selvitykset.

Tuloslaskelma 2018
Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	67 072 200	38 707 800	105 780 000
Maksutulot	26 087 000	357 000	26 444 000
Tuet ja avustukset	11 409 500	310 000	11 719 500
Vuokratulot	14 837 700	45 814 500	60 652 200
Muut toimintatulot	14 096 300	1 057 600	15 153 900
Toimintatulot yhteensä	133 502 700	86 246 900	219 749 600
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-174 142 300	-17 712 000	-191 854 300
Eläkemenot	-39 039 400	-3 617 800	-42 657 200
Muut henkilösivukulut	-6 965 900	-735 600	-7 701 500
Palvelujen ostot	-214 204 700	-12 006 200	-226 210 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 457 300	-10 361 300	-28 818 600
Avustukset	-23 709 800	-83 500	-23 793 300
Vuokrat	-48 731 000	-6 406 000	-55 137 000
Muut toimintamenot	-3 015 100	-326 000	-3 341 100
Toimintamenot yhteensä	-528 265 500	-51 248 400	-579 513 900
Toimintakate	-394 762 800	34 998 500	-359 764 300
Verotulot	284 005 000		284 005 000
Valtionosuudet	101 754 300		101 754 300
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	757 000	12 000	769 000
Muut rahoitustulot	35 159 500	7 700	35 167 200
Korkomenot	-2 687 200	-14 000	-2 701 200
Muut rahoitusmenot	-37 000	-21 067 600	-21 104 600
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	33 192 300	-21 061 900	12 130 400
Vuosikate	24 188 800	13 936 600	38 125 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 160 200	-13 746 800	-30 907 000
Tilikauden tulos	7 028 600	189 800	7 218 400

Rahoituslaskelma 2018

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	24 188 800	13 936 600	38 125 400
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-8 100 000		-8 100 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-150 000		-150 000
	15 938 800	13 936 600	29 875 400
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-27 495 000	-16 406 000	-43 901 000
Rahoitusosuudet investointimeno	115 000	691 000	806 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	8 500 000		8 500 000
	-18 880 000	-15 715 000	-34 595 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 941 200	-1 778 400	-4 719 600
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250 000		-250 000
Antolainasaamisten vähennys	1 190 000		1 190 000
Antolainauksen muutokset	940 000		940 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 000 000		19 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 200 000		-19 200 000
Lainakannan muutokset	-200 000		-200 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	600 000		600 000
Rahoituksen rahavirta	1 340 000		1 340 000
Rahavarojen muutos			-3 379 600
Kassavarat 1.1, euroa			8 548 600
Kassavarat 31.12, euroa			5 169 000
Lainamäärä 31.12.			248 146 000
Lainamäärä euroa/asukas			3 649

Tuloslaskelma 2017-2020
Kaupunki ja liikelaitokset

	TP.enn. 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toimintatulot				
Myyntitulot	104 973 444	105 780 000		
Maksutulot	27 743 890	26 444 000		
Tuet ja avustukset	12 488 753	11 719 500		
Vuokratulot	60 363 805	60 652 200		
Muut toimintatulot	7 515 025	15 153 900		
Toimintatulot yhteensä	213 084 917	219 749 600		
Toimintamenot				
Palkat ja palkkiot	-189 285 255	-191 854 300		
Eläkemenot	-42 757 482	-42 657 200		
Muut henkilösivukulut	-9 208 314	-7 701 500		
Palvelujen ostot	-215 526 974	-226 210 900		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28 629 954	-28 818 600		
Avustukset	-27 781 100	-23 793 300		
Vuokrat	-59 628 492	-55 137 000		
Muut toimintamenot	-1 821 048	-3 341 100		
Toimintamenot yhteensä	-574 638 619	-579 513 900		
Toimintakate	-361 553 702	-359 764 300	-358 989 000	-359 489 000
Verotulot	278 492 000	284 005 000	292 381 000	296 772 000
Valtionosuudet	103 095 000	101 754 300	101 120 000	100 975 000
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	835 000	769 000	770 000	770 000
Muut rahoitustulot	35 206 200	35 167 200	35 150 000	35 050 000
Korkomenot	-2 680 600	-2 701 200	-2 812 000	-2 995 000
Muut rahoitusmenot	-21 125 690	-21 104 600	-21 035 000	-20 950 000
Rahoitustulot ja -menot	12 234 910	12 130 400	12 073 000	11 875 000
Vuosikate	32 268 208	38 125 400	46 585 000	50 133 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 290 000	-30 907 000	-30 550 000	-30 550 000
Tilikauden tulos	978 208	7 218 400	16 035 000	19 583 000

Rahoituslaskelma 2018-2020

Sisältää liikelaitokset	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	38 125 400	46 585 000	50 133 000
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-8 100 000	-2 000 000	-1 500 000
eläkevastuvarauksen tuloutus	-150 000	-140 000	-130 000
	29 875 400	44 445 000	48 503 000
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-43 901 000	-49 843 000	-45 353 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	806 000	692 000	634 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	8 500 000	2 000 000	1 500 000
	-34 595 000	-47 151 000	-43 219 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 719 600	-2 706 000	5 284 000
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	-250 000	-250 000
Antolainasaamisten vähennys	1 190 000	600 000	600 000
Antolainauksen muutokset	940 000	350 000	350 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 000 000	29 000 000	39 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 200 000	-31 500 000	-45 000 000
Lainakannan muutokset	-200 000	-2 500 000	-6 000 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	600 000	550 000	500 000
Rahoituksen rahavirta	1 340 000	-1 600 000	-5 150 000
Rahavarojen muutos	-3 379 600	-4 306 000	134 000
Kassavarat 1.1, euroa	8 548 600	5 169 000	863 000
Kassavarat 31.12, euroa	5 169 000	863 000	997 000
Lainamäärä 31.12.	248 146 000	245 646 000	239 646 000
Lainamäärä euroa/asukas	3 649	3 586	3 473

III TAVOITTEET

1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet

Yhtiöiden tai muiden yhteisöjen tavoitteena on omalta osaltaan toteuttaa Vaasan kaupungin strategiaa ”Pohjolan energiapääkaupunki - virtaa hyvään elämään” ja niitä koskevat samat periaatteet kuin kaupungin omassa toiminnassakin. Omistuksilla tavoitellaan tuottavaa tapaa toteuttaa palveluja ja niiltä edellytetään vastaavaa kustannusvaikuttavuutta kuin emolta.

Omistuksille asetetaan tuottavuus/vaikuttavuustavoitteet sekä mahdollisuuksien mukaan tuottovaatteet, joiden toteutumisen seuranta on aktiivista ja reagointi poikkeamiin nopeaa. Omistuksille tehdään säännönmukaisesti arviointi niiden toimivuudesta ja tehtävien suorittamisesta taloudellisesti ja vaikuttavasti. Epätarkoituksenmukaisista omistuksista irtaannutetaan ja päällekkäiset toiminnot puretaan.

Nykyiset yhteisöille annettavat avustukset ja rahoitus sopimukset arvioidaan ja niiden tasoa tarkistetaan tarvittaessa. Omistajaohjauksella ja sopimusmenettelyillä varmistetaan, että kaupungin etu ei vaarannu, omaisuuden arvo ei laske tai aiheuta kaupungista riippumattomia, yllättäviä ja kohtuuttomia kustannuksia. Rahoitus rakenteilla varmistetaan, että kaupungin rahoituksella katetaan ainoastaan yhteisöille annettujen ydintehtävien hoitaminen.

Konserniyhtiöiden strategiset tavoitteet 2018

Koy Palosaaren Kampus

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampuksen strategiset tavoitteet ovat rakennuttaa, jalostaa ja ylläpitää korkealuokkaisia toimitiloja Vaasassa toimiville ammattikorkeakouluille kilpailukykyisillä vuokrilla ilman että yhtiö saavuttaa voittoa. Wolffintie 30:n peruskorjaus valmistui kokonaisuudessaan VAMKin käyttöön alkuvuodesta 2016. Loppuvuodesta 2016 Aleren peruskorjaus (Wolffintie 27-31) valmistui ja VAMK ja Novia muuttivat sisään. Yhtiöllä on ennestään Wolffintie 33 kokonaisuudessaan vuokrattu Novialle. Vuonna 2017 Aleren pysäköintialue on saatu valmiiksi. 2018 peruskorjaukset ovat ohi ja ammattikorkeakoulut ovat kokonaisuudessaan siirtyneet Palosaaren kampusalueelle.

Kiinteistö Oy Teatteriparkki

Yhtiön tavoitteena on hallinnoida teatterikorttelissa sijaitsevaa maanalaista yleistä pysäköintilaitosta. Laitoksen tavoitteena on parantaa keskusta-alueen houkuttelevuutta ja saavutettavuutta. Vaasan kaupunki vastaa pysäköintilaitoksen varsinaisesta pysäköintitoiminnasta. Käyttöaste nousee jatkossa kun parkkihallin yläpuolella olevat asuintalot valmistuvat.

Vaasan Ekolämpö Oy

Vaasan kaupunki perusti 2007 Vaasan Ekolämpö Oy:n yhdessä Vaasan Sähkö Oy:n ja KWH Pipe Oy:n kanssa. Vaasan Ekolämpö Oy:n toiminta-ajatuksena on huolehtia Suvilahden matalalämpöjärjestelmästä sekä Västervikin maalämpöverkostosta. Vaasan kaupunki omistaa tällä hetkellä kaikki osakkeet.

On päätetty käynnistää neuvottelut ja selvitystyöt yhtiön toiminnan siirtämisestä kolmannelle osapuolelle tai verkoston käyttäjille. Selvitystyö ja neuvottelut jatkuvat ja ne pyritään saamaan päätökseen lähivuosien aikana.

Vaasan Sähkö Oy

Vaasan Sähkö toimittaa asiakkailleen kaukolämpöä ja sähköenergiaa sekä energiaverkkojensa palvelua siten, että ne laadullisesti ja hinnallisesti luovat käyttäjilleen kilpailuetua. Vuoden 2018 erityistavoitteena on edelleen alentaa sekä energian hankintakustannuksia että ominaispäästöjä. Taloudellisena tavoitteena on säilyttää hyvä tulostaso ja sijoitetun pääoman tuotto huolimatta alenevista sähkömarkkinahinnoista.

Investointien pääpaino on päästöttömän energian tuotannossa sekä sähkö- ja kaukolämpöverkon rakennustöissä. Vuoden 2018 erityistavoitteena on ottaa kaupalliseen käyttöön viime vuosien aikana toteutetut mittavat tuulivoimatuotannon lisäykset. Myös kaukolämmön perustuotantoinvestointiin Vaskiluodon nykyisen voimalaitoksen eliniän täytyessä varaudutaan.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Tavoitteena on tarjota ja ylläpitää uusille ja nykyisille asukkaille laadukasta ja kohtuuhintaista asumista Vähänkyrön alueella. Asiakslähtöisellä toiminnalla panostetaan erityisesti asukkaiden viihtyvyyteen ja asuntojen kunto pyritään pitämään vastaamassa nykypäivän vuokra-asumisen tasoa mahdollisimman kustannustehokkaalla tavalla. Asuntokantaa kunnostetaan ennakoivasti ja korjausten yhteydessä parannetaan mahdollisuuksien mukaan energiatehokkuutta, jotta asumisen hinta säilyy myös tulevaisuudessa kohtuullisena. Turvallinen ja viihtyisä nykyaikainen vuokra-asuminen toteutetaan energiatehokkaalla tavalla myös ylläpitämällä ja kehittämällä piha-alueiden tasoa samalla pyrkien lisäämään ympäristön ja asuinalueiden yhteisöllisyyttä.

Koy Sekahaku

Koy Sekahaku Yhtiön toimiala on asuinhuoneistojen vuokraus. Tavoitteena on tarjota ja ylläpitää asukkaille laadukasta ja kohtuuhintaista asumista.

Botnialab Oy

BotniaLab Oy tuottaa ympäristön- ja terveydensuojeluun sekä energiateollisuuteen liittyviä näytteenotto-, analyysi- ja asiantuntijapalveluita. Laboratorio palvelee niin yrityksiä ja yhteisöjä kuin yksityisiä henkilöitäkin. Yhtiön laatujärjestelmä on kansainvälisen standardin SFS-EN ISO/IEC 17025 mukainen. Palvelun laatuun panostamalla ja joustavasti asiakkaiden tarpeisiin vastaamalla BotniaLab haluaa vakiinnuttaa paikkansa alueellisena laboratoriona ja turvata näin laboratoriopalveluiden saatavuuden paikallisesti.

Palosaaren Yrityskeskus Oy

Yhtiö pyrkii edesauttamaan uusien yritysten etabloitumista Vaasaan tarjoamalla erilaisia toimitiloja sekä omistamistaan, että isännöimistään tiloista. Yhtiö tarjoaa myös erilaisia palveluita asiakasyrityksilleen.

Yhtiö luo kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kiinteistöalueista viihtyisiä toimintaympäristöjä ja ylläpitää näitä kehittämällä vanhoille rakennuksille erilaisia sovelluksia, jotta ne sopivat nykyiseen yritys- ja koulutustoimintaan. Tavoitteena on myös henkilökunnan palvelualltius ja joustavuus sekä talouden ja omaisuuden hallinta tehokkaalla tarkkailulla ja toiminnan sopeuttamisella.

Koy Klemetinkaari

Yhtiön omistamat rakennukset on rakennettu 1940-luvulla ja ne sijaitsevat Vaasan kaupungin omistamalla tontilla osoitteessa Varastokatu 2-4. Yhtiön omistavat Vaasan kaupunki ja Senaattikiinteistöt ja rakennuksissa toimii maakunta-arkisto ja vuoteen 2016 asti työväenopisto. Omistajien tavoitteena on myydä omistuksensa.

Oy Vaasan Asumisoikeus

Yhtiön hallituksen asettamat tavoitteet perustuvat taloudellisuuteen ja asiakslähtöisyyteen. Tavoitteena on luoda korkeatasoista elinympäristöä sekä taloudellista ja kestävästä yhdyskuntarakennetta. Vuoden 2018 tavoitteita ovat asuntojen käyttöasteen nostaminen kaikin mahdollisin keinoin markkinoinnin monipuolisuuden avulla, yhden asumisoikeustalon myynti taloudellisen aseman korjaamiseksi, asukkaiden yhteistyön ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen ja kehittäminen sekä asuntojen ja kiinteistöjen arvon säilyttäminen.

Kiinteistö Oy Pikipruukki

Yhtiön strategisia tavoitteita ovat asukkaiden yhteistyön ja osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien tukeminen ja kehittäminen, asuntojen ja kiinteistöjen arvon säilyttäminen sekä asuntojen käyttöasteen nostaminen kaikin mahdollisin keinoin. Pärjätäkseen asuntomarkkinoilla, tulee yhtiön kyetä tarjoamaan kohtuuhintaisia ja laadukkaita vuokra-asuntoja. Tavoitteena on myös markkina-aseman vahvistaminen rakennuttamalla tarpeen mukaisesti vanhusten palvelutaloja ja uusia vuokrataloja suuren kysynnän alueille sekä parantamalla asuntojen ja asumispalveluiden laatua.

NLC Vaasa Oy

Keskeisimmät tavoitteet vuodelle 2018 ovat sijoittuvien yritysten (kuljetusyritykset, varastologistiikka, tukkukauppa ja rajoitettu teollinen toiminta) aktiivinen hankinta, markkinointi ja viestintä, infran ja yhteisten palvelujen vaiheittainen kehittäminen alueelle sijoittuvien toimintojen mukaan sekä yhteistyön ja yhteistyömallin organisointi alueelle sijoittuvien yritysten kesken. Omistajien tavoitteena on päivittää yhtiön osakassopimus.

Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK

VASEK on voittoa tavoittelematon elinkeino- ja kehitysyhtiö, jonka visiona on olla paras kehitysyhtiö Pohjoismaissa. Yhtiö on Suomen aktiivisin tehtävissään eli yrityksen koko elinkaarenaikaisessa neuvontapalvelussa sekä alue- ja toimialakohtaisessa kehittämisessä sekä innovatiivinen moderni osaaja seutuviestinnässä ja –markkinoinnissa. Tavoitteiden saavuttamisessa sekä määrää että palveluiden ja kehittämisen laatu ovat keskiössä. Yhtiöllä on noin 2000:n eri yrityksen kanssa noin 4000 palvelutapahtumaa ja alkavien yrittäjien kanssa tulee olemaan noin 400 asiakaspalvelutapahtumaa.

Vaasan seudun matkailu Oy

Vaasan seudun Matkailu Oy, markkinointinimenä Visit Vaasa, jatkaa seudun matkailun kehittämistä ja edistämistä. Lisäksi yhtiö vastaa erillisen sopimuksen perusteella Vaasan keskustan kehittäminen ja edistäminen. Yhtiö vastaa Vaasan seudun ja Närpiön matkailuneuvonnasta ja matkailun yhteismarkkinoinnista ja tuotteiden myynnistä. Yhtiö tekee tiivistä markkinointiyhteistyötä seudun matkailuyrittäjien kanssa ja tulee tiivistämään yhteistyötään myös Ruotsin puolelle. Yhtiö aloitti toimintansa vuoden 2013 joulukuussa.

Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy

Vaasan ammattikorkeakoulu on osakeyhtiömuotoinen ja kansainvälinen korkeakoulu, joka kouluttaa työelämän vaativiin tarpeisiin insinöörejä, tradenomeja, sairaanhoitajia, terveydenhoitajia ja sosionomeja suomen ja englannin kielellä.

Vaasan ammattikorkeakoulun tavoitteena on tarjota sekä opiskelijoille että henkilökunnalle hyvä työskentely-ympäristö sekä toimia alueen elinkeinoelämän kumppanina osaamisen edistämiseksi. Laatu kuuluu jokaiselle ja se on osa jokaisen VAMKilaisen työpäivää – opiskelijan, opettajan, tutkimus- ja kehityshankkeissa toimivan henkilöstön, tukipalveluhenkilöstön ja talon johdon.

Stormossen Oy

Stormossen hoitaa omistajakunnilta siirretyt lakisääteiset jätehuoltotehtävät kestävästi, nykyaikaisesti, teknisesti tehokkaasti ja kustannustehokkaasti.

- Stormossen hakee suurtuotannon etuja vertikaalisen integraation, jätevirtojen hallinnan ja yhteistyön avulla.
- Stormossen käyttää nykyaikaisia ja ympäristöystävällisiä teknologioita ja prosesseja tuottamalla kierrätysmateriaaleja ja jalostamalla jätteitä kaupallisiksi tuotteiksi.

- Stormossen vähentää jätteen määrää, parantaa lajittelun laatua ja jätteen keräystä läheisellä yhteistyöllä asiakkaan kanssa.
- Stormossen on turvallinen, viihtyisä ja innovatiivinen työpaikka jolla on asiantunteva ja asiakaskeskeinen henkilökunta.

Oy EduVamia Ab

EduVamian tehtävänä on kehittää yksittäisten ihmisten ja työelämän asiakasorganisaatioiden osaamista, edistää maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä koulutuksen avulla sekä tarjota työelämään valmentavia ja kuntouttavia palveluja.

EduVamia tavoitteena on saavuttaa Vaasan seudun johtavan koulutusyrityksen asema vuoteen 2020 mennessä. Toiminnan painopisteenä vuonna 2018 on tehdä EduVamia tunnetuksi koulutusorganisaatioksi ja halutuksi yhteistyökumppaniksi alueen yrityksissä ja organisaatioissa. Panostamme uusien asiakkuuksien hankintaan ja myynnin kasvuun erityisesti täydennyskoulutuksissa. Tavoitteena on pitää yllä ja parantaa kotoutumiskoulutuksen ja ammatillisen työvoimakoulutuksen tehokkuutta ja laatua siten, että voitamme tarjouskilpailuja. Tavoitteena on vastata maahanmuuttajien lukutaitovaiheen koulutuksesta Vaasassa.

Pohjanmaan ELY-keskuksen hankkiman aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen uusi hankintasopimushinta aiheuttaa vuonna 2018 liikevaihdossa merkittävän laskun ja sopeuttamistoimia koulutustoiminnassa, mihin on ryhdytty jo syksystä 2016 alkaen.

EduVamialla on oma osaava ja innostunut henkilöstö, minkä lisäksi EduVamia käyttää kumppaniensa parhaita resursseja palvelujen tuottamisessa.

2. LIIKELAITOSTEN VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovat tavoitteet, jotka esitetään tässä talousarviokirjan osiossa. Talousarviokirjan liikelaitoskohtaisissa tiedoissa esitetään johtokuntien esitykset talousarvioksi. Valtuuston hyväksyttyä kaupungin talousarvion ja sitovat tavoitteet, vahvistavat johtokunnat liikelaitosten talousarviot.

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovia tavoitteita kolmella osa-alueella:

1. Sijoitetun pääoman tuloutustavoite on perittävä korvaus peruspääomalle.
2. Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite asetetaan toiminnallisena ylijäämätavoitteena (liikeylijäämä ilman poistoja).
3. Valtuusto ohjaa investointien kokonaismäärää, Vaasan Talotoimella vuotuisen kokonaismäärärahan ohella sitovana ovat hankekohtaiset määrärahat (ylivuotinen määräraha).

Sitovat tavoitteet liikelaitoksittain

Liikelaitos	Tuloutustavoite €	Liikeylijäämä ilman poistoja €	Investoinnit netto €
Vaasan Vesi	1 400 000	6 757 000	5 000 000
Vaasa Aluetyöterveys	23 000	113 500	-
Vaasan Talotoimi (1)	19 644 500	27 234 000	9 565 000
Pohjanmaan Pelastuslaitos (2)			
- Pelastustoimi	0	630 000	630 000
- Ensihoitopalvelut	0	406 000	406 000

1) Vaasan Talotoimen tuloutustavoite 19 644 500 € koostuu keskushallinnolle tuloutettavasta pääomavuokran osasta. Tuloutustavoitteen määrä vahvistetaan vuosittain talousarviossa.

2) Pohjanmaan Pelastuslaitoksen sitovana tavoitteena on pelastustoimessa kuntaosuuksien yhteismäärä 11 095 400 €, johon sisältyy investointien nettomenoa vähintään 630 000 €.

Talousarvion sivuilla 111-125 olevat liikelaitosten talousarviot ovat johtokuntien esitysten mukaiset. Liikelaitosten johtokuntien on joulukuussa vahvistettava talousarvot, joiden perustana ovat valtuuston päättämät sitovat tavoitteet.

IV VUODEN 2018 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuusto hyväksyy talousarvion määrärahat tulosaluetasolla. Lautakuntien ja johtokuntien (jatkossa lautakunta) tulee tammikuussa tarkistaa käyttösunnitelmat sekä toiminnalliset tavoitteet vastaamaan valtuuston myöntämiä määrärahoja. Liikelaitoksille valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet. Liikelaitosten johtokunnat vahvistavat talousarvion niin että asetetut sitovat tavoitteet saavutetaan.

Käyttösunnitelmat hyväksyessään lautakuntien on varmistettava, että lakisääteiset velvoitteet pystytään hoitamaan. Talousarvion toteuttaminen edellyttää tiukkaa talouden seurantaa ja jatkuvaa kustannusten hallintaa. Kaupunginhallitus antaa hallintokunnille talousarvion noudattamiseen lisäohjeistusta (talousarvion noudattamisohjeet).

Käyttösunnitelmat käsitellään kaupunginhallituksessa helmikuussa.

KOKONAISVASTUU TOIMINNASTA JA TALOUDESTA

Tilivelvollisia ovat kuntalain ja kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan lautakuntien ja johtokuntien jäsenet, tulosaluejohtajat ja esittelijöinä toimivat viranhaltijat. Valtuuston vahvistamien määrärahojen ja niiden perusteiden ja tuloperusteiden noudattaminen kuuluu tilivelvollisuuden piiriin.

Lautakunta ei saa ylittää myönnettyä kokonaismäärärahaa; samoin on huolehdittava siitä, että valtuuston vahvistamat tuloperusteet toteutuvat. Talousarvioon sisällytetyt ja määrärahoissa huomioidut uudelleenarviointitoimenpiteet tulee toteuttaa. Jos vuoden aikana määrärahoihin kohdistuu ylityspaineita, on toimintaa uudelleen arvioimalla turvattava määrärahojen riittävyys. Ylitys, joka johtuu ulkoisen toimintaympäristön muutoksesta ja on niin suuri, että sitä ei toimintaa uudelleen arvioimallakaan pystytä kattamaan, on välittömästi tuotava kaupunginhallituksen käsittelyyn kokonaistalouden vaikutusten arvioimiseksi ja mahdollisten tasapainotustoimenpiteiden käynnistämiseksi. Vuoden alkupuolella määrärahoja tulee käyttää vain välttämättömiin hankintoihin, jotta talousarvioon jää liikkumavaraa myös vuoden loppupuolelle.

Tulot on kannettava nopeasti laskutusperusteen syntymisen jälkeen; ostolaskut maksetaan vasta eräpäivänä rahoituskustannusten minimoimiseksi, samoin käteisalennusten saanti on varmistettava.

MÄÄRÄRAHOJEN SITOVUUS, TALouden OHJAUS JA TASAPAINOVAATIMUKSET

1. Käyttötalouden määrärahat

1.1 Bruttoyksiköt

Valtuuston toimielimelle vahvistama määräraha sitoo hoitamaan toiminnan määrärahan sallimissa rajoissa tavoitteet saavuttaen.

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toimielimelle vahvistettu toimintameno. Määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksia voidaan tehdä seuraavasti:

- * Tulosalueiden välisistä muutoksista päättää lautakunta.
- * Lautakuntien välisistä muutoksista päättää kaupunginhallitus.
- * Tulosaluetaoa alemmista sitovuuksista päättää lautakunta.

Määrärahaan voidaan lisäksi vahvistaa erityissitovuuksia, jotka on esitetty ao. tulosalueen perustelutekstin lopussa.

1.2. Nettoyksiköt

1.2.1 Tukipalveluyksiköt

Tukipalvelujen toiminnan ja talouden ohjauksen periaatteista säädetään kaupunginhallituksen vahvistamissa tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeissa, jotka päivitetään.

Nettoyksikköinä (ylivuotinen netto) toimivat seuraavat tukipalvelut:

- Vaasan Graafiset palvelut
- Vaasan Tekniset palvelut
- Vaasan Siivouspalvelut
- Vaasan Ruokapalvelut

Nettoyksikön ohjausväline on tulos- ja rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma laaditaan, mikäli nettoyksiköllä on investointimenoja, jotka sen tulee kattaa tulorahoituksellaan; muutoin tulosta seurataan tuloslaskelman avulla.

Sitova taloudellinen tavoite:

- jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana.
- tukipalveluyksikön jatkuva tai pidempiaikainen ylijäämän tuottaminen tulee perustua hyväksytyyn investointisuunnitelmaan.

Nettoyksikkönä toimivat tuotannolliset tukipalvelut ja investointien rahoitus:

- Vaasan Graafiset palvelut: ei investointimenoja, tulosta seurataan tuloslaskelmalla
- Vaasan Siivouspalvelut: rahoittaa tuloksellaan poistot, tulosta seurataan tuloslaskelmalla
- Vaasan Ruokapalvelut: rahoittaa tuloksellaan poistot, tulosta seurataan tuloslaskelmalla.
- Vaasan Tekniset palvelut: rahoittaa tuloksellaan kalustoinvestoinnit, tulosta seurataan tulos- ja rahoituslaskelmalla

Tukipalveluyksikköjen investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

1.2.2. Muut nettoyksiköt

Lukiokoulutus

A. Opetustoiminta

Sitova taloustavoite: Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset €/oppilas ovat korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

Toimintaan sovelletaan ylivuotista nettobudjetointia. Valtuustoon nähden sitovana, tilinpäätöksessä todettu normihinnan ylitys ("alijäämä") tulee kattaa kahden seuraavan vuoden aikana. Normihinnan alituksen ("ylijäämä") kertymistä ei rajoiteta.

Ali- ja ylijäämän kertymistä seurataan erillisellä laskelmalla.

B. Maksupalvelutoiminta

Sitova nettomeno on toiminnan kattaminen toimintatuloilla. Alijäämä voidaan kattaa opetustoiminnassa syntyneellä ylijäämällä. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen osalta valtion talousarviossa päätetään vuosittain koulutuksen järjestäjän tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä, joka perustuu valtion talousarvioon otettavaan

määrärahaan. Tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä ei saa alittaa järjestämisluvassa määrättyä opiskelijavuosien vähimmäismäärää. Rahoituksena myönnetään laskennallisin perustein perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusta sekä lisäksi strategiarahoitusta.

Vamia on ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö, jolle laaditaan informatiivinen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohteita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

Vaasan kaupunginteatteri

Ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö; sitova nettomeno vahvistetaan vuotuisissa budjeteissa. Yli-/alijäämän kertymistä seurataan nettolaskelmalla.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohteita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana.

2. Harkinnanvaraisiin avustuksiin perustuvat määrärahat ja tilaustyöt

Seuraavien määrärahojen osalta noudatetaan vuotuista nettomenositovuutta, jolloin nettomenon tulee olla 0 €. Näiden määrärahojen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

1. Avustuksiin ja korvauksiin perustuvat määrärahat, jotka saadaan vuoden aikana kohteisiin, joiden toteuttaminen edellyttää vastaavan menomäärärahan käyttämistä.
2. Tilaustyö-, maksu- ja myyntipalveluyksiköt, jotka kattavat toimintatuloilla toimintamenonsa.

Määrärahojen budjetointi ja seuranta on vuoden aikana järjestettävä omana tulosityksikkönä tai ainakin omana laskentakohteena, jolloin nettomenon toteutuminen voidaan todentaa.

3. Investointimäärärahat

Investointiosan määrärahat vahvistetaan talousarviossa toimielimille omaisuusryhmittäin. Investointiosan määrärahojen tulosityksikkökohtainen käyttösuunnitelma on vahvistettava tammi-helmikuun aikana.

Valtuustoon nähden sitovana määrarahana on:

Aineettomat hyödykkeet: tulosityksikkötaso.

Julkinen käyttöomaisuus so. kiinteät rakenteet ja laitteet: tulosityksikkötaso

Koneet ja kalusto: toimielintaso. Nettobudjetointiyksiköiden poistonalaisen irtaimen omaisuuden sitova määräraha on yksikölle talousarviossa vahvistettu määräraha.

Maa- ja vesialueet: tulosityksikkötaso

Osakkeet ja osuudet: tulosityksikkötaso

Sitovuustason ylittävistä määrärahan käyttötarkoituksen muutoksista päättää kaupunginhallitus (alle 500 000 €) ja valtuusto (yli 500 000 €). Maanvaihtokauppoihin liittyvät määrärahamuutokset, joihin ei liity rahasuorituksia päättää kaupunginhallitus.

4. Liikelaitokset

Kuntalain mukaisina liikelaitoksina toimivat Vaasan Talotoimi, Vaasan Vesi, Pohjanmaan pelastuslaitos ja Vaasan Aluetyöterveys. Liikelaitokselle laaditaan tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Liikelaitosten talousarvion ja –suunnitelman laatimista sekä liikelaitosta sitovia eriä kunnan talousarviossa koskevat määräykset sisältyvät kuntalakiin.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät liikelaitoksia sitovat tavoitteet on esitetty sivulla 27.

Investointimäärärahat: valtuustoon nähden sitovana on liikelaitoksen investointeihin talousarviovuonna varattu kokonaismääräraha.

MÄÄRÄRAHAPERUSTEIDEN NOUDATTAMINEN

Talousarvion toteuttamisessa on noudatettava valtuuston ja lautakunnan käyttösuunnitelmassa vahvistamia perusteita. Toimintasuunnitelmaa voidaan muuttaa, mikäli muuttuneet olosuhteet sitä välttämättä vaativat. Valtuuston määrärahaperusteluissa vahvistaman toimenpiteen saa muuttaa kaupunginhallitus ja suurempien periaatteellisten toimenpiteiden osalta valtuusto.

Mikäli toimintaan saadaan valtionosuutta, on ennen toimenpiteen suorittamista varmistettava, että valtionosuus saadaan vahvistetun suuruisena.

Lautakunnat eivät saa

- osoittaa määrärahoja talousarviovuoden aikana talousarvioon sisällyttömän toimintamuodon aloittamiseen,
- osoittaa määrärahoja talousarvioon sisällyttömän palvelutason nostamiseen tai palvelujen laajentamiseen,
- tehdä yli vuoden kestäviä leasing- tai vuokrasopimuksia.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄRAHAT SEKÄ HENKILÖSTÖSUUNNITTELU

Kaupunginhallitus antaa määräykset henkilöstöressurssien ohjauksesta ja mahdollisista sitovuusmääräyksistä. Lautakunnan tulee vastata kokonaismäärärahansa riittävydestä, johon kuuluvat myös henkilöstömäärärahat.

Lautakunnan on vuosittain päivitettävä henkilöstösuunnitelma, jossa kartoitetaan henkilöstörakenne, tulevan toiminnan vaatima rakenne ja lähtövaihtuvuus. Vapautuvien virkojen ja toimien täyttämismenettelyssä sekä määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisessa noudatetaan yleisjaoston ja kaupungin johtoryhmän päätöksiä sekä muita annettuja ohjeita.

SEURANTA

Tulosalueiden tulee antaa lautakunnille selvitys sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennuste. Lisäksi on tehtävä selkoa talousarvioon sisältyvien tasapainottamistoimenpiteiden toteutumasta. Tarvittaessa on esitettävä toimenpiteet määrärahan ylityspaineiden kattamiseksi.

Aikataulu:

- käyttösuunnitelmien tarkistus tammikuussa
- Huhti- ja elokuun lopun tilanteista talous-, toiminta- ja henkilöstöraportti. Syyskuun lopun tilanteesta talousraportti (tilinpäätösennuste).
- Keskitetysti raportoidaan kaupunginhallitukselle talouden toteutumatilanteesta kuukausittain.

Taloustoimi raportoi kaupunginhallitusta ja valtuustoa kokonaistalouden toteutumasta vastaavina ajankohtina.

Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen raportoidaan 31.8. toteutumatilanteesta ja tilinpäätöksessä.

ARVONLISÄVEROKÄYTÄNTÖJEN OIKEELLISUUDEN VARMISTAMINEN

Hallintokuntien tulee toiminnassaan varmistaa arvonlisäverokäytäntöjen oikeellisuus. Erityisesti uuden toiminnan käynnistämisen yhteydessä on selvitettävä oikea arvonlisämenettely.

VASTUUHENKILÖT

Lautakuntien on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät tositteet, ellei hyväksyjää ole määrätty johtosäännössä. Hyväksyjän on tarkistettava, että tosite täyttää taloussäännössä mainitut vaatimukset ja että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä.

TILAPÄISLUOTTO

Kaupunginhallitus oikeutetaan ottamaan tilapäisluottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi enintään 60 milj. €.

LEASINGRAHOITUS

Leasingrahoituksen hankinnasta on säädetty keskushallinnon toimintasäännössä. Lisäksi talousjohtajalla on valtuus tehdä sosiaali- ja terveystoimen hankintoihin liittyvät leasingrahoitus sopimukset 300.000 euroon saakka siten kuin kaupunginhallitus on päättänyt 23.1.2017 § 16.

V KÄYTTÖTALOUSOSA

MÄÄRÄRAHAT JA TULOARVIOT

1. KÄYTTÖTALOUSOSA, KAUPUNKI	sivut 36 - 109
2. KÄYTTÖTALOUSOSA, LIIKELAITOKSET	sivut 111 - 125

Käyttötaloulosassa tulosaluekohtaisen perustelun jälkeen on esitetty toimintatulot ja -menot sekä toimintakate. Määrärahan sitovuuksia on tarkemmin selvitetty osassa IV Vuoden 2018 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet sivuilla 28-32.

Vuodesta 2012 lukien sairausvakuutuskorvaukset on budjetoitu yhtenä eränä varausmäärärahoihin palkkavaraukseen liikelaitoksia ja nettoyksiköitä lukuun ottamatta. Toteutumat kirjataan vuoden aikana entiseen tapaan hallintokuntien tileille. Palkkavaraukseen budjetoidusta tuloarviosta siirretään hallintokuntien talousarvioon toteutumaa vastaava summa, jolloin tilinpäätöksessä sairausvakuutuskorvausten budjetointi ja toteutuma vastaavat toisiinsa.

KÄYTTÖTALOUS

<u>Toimiala/Toimielin</u>	<u>Tulosalueet</u>	<u>Sivu</u>
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	36
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	36
<u>KESKUSHALLINTO</u>		
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	37
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	38
	131 Hallintopalvelut	39
	133 Henkilöstöpalvelut	40
	134 Talous- ja omistajaohjaus	41
	135 Kaupunkikehitys	42
	136 Kaavoitus	42
	140 Avustukset	44
	141 Jäsenmaksut	45
	142 Osuudet	45
	143 Varausmäärärahat	45
	144 Keskitetysti hallinoidtavat kustannukset	47
	145 Työllistäminen	47
	146 Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	48
	148 Taseyksikkö Elisa Stadion	48
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset	49
	151 Yhteispalvelupiste Vähäkyrö	49
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	50
<u>PERUSTURVAN TOIMIALA</u>		51
Sosiaali- ja terveyslautakunta	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	53
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	54
	220 Koti- ja laitoshoido	57
	230 Terveyspalvelut	60
	239 Erikoissairaanhoido	63
	240 Yhteistoiminta-alue Laihia	63
<u>SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA</u>		66
Kasvatus- ja opetuslautakunta	302 Varhaiskasvatus	68
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	73
	306 Suomenkielinen perusopetus	73
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	76
Koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	79
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	80
	315 Vamia	81
	443 Vaasan kaupungin opistot	82
	355 Nuorisopalvelut	84
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	351 Liikuntapalvelut	86
	363 Vaasan kaupungin museot	87
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	88
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	90
	381 Vaasan kaupunginteatteri	91
<u>TEKNINEN TOIMIALA</u>		93
Rakennus- ja ympäristölautakunta	500 Rakennusvalvonta	96
	501 Ympäristönsuojelu	97

	503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	98
	504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	99
Tekninen lautakunta	510 Yhteispalvelut	100
	511 Kiinteistötoimi	100
	512 Kuntatekniikka	102
	514 Logistiikan kehittäminen	104
	515 Vaasan Tekniset palvelut	104
	516 Vaasan Siivouspalvelut	105
	517 Vaasan Ruokapalvelut	107
Vaasan seudun jätelautakunta	580 Jätelautakunta	109
<u>LIIKELAITOKSET</u>		111
Pohjanmaan Pelastuslaitos- liikelaitoksen johtokunta	650 Pohjanmaan Pelastuslaitos	112
Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtokunta		
	660 Vaasan Vesi	116
Vaasan Aluetyöterveyshuollon johto- kunta	670 Vaasan Aluetyöterveys	118
Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen johto- kunta	680 Vaasan Talotoimi	121

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

100 VAALIT

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kunnallisvaaleissa että valtiollisissa vaaleissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskusvaalilautakunta järjestää suunnittelukaudella 2018-2020 presidentinvaalit 28.1.2018 ja mahdollinen toinen kierros 11.2.2018 sekä maakuntavaalit mahdollisesti 28.10.2018. Eduskuntavaalien vaalipäivä on 14.4.2019 sekä europarlamenttivaalit touko-kesäkuussa 2019. Vuonna 2020 ei ole säännönmukaisia vaaleja.

Keskusvaalilautakunta järjestää sekä ennakkoäänestyksen että varsinaisen vaalipäivän äänestyksen. Valtio korvaa kunnille valtiollisissa vaaleissa aiheutuneita menoja ennakkoäänestyksen järjestämisestä kertakorvauksena. Valtioneuvosto päättää korvauksen määrästä vaalien jälkeen. Vuoden 2015 eduskuntavaaleissa korvaus oli 2,1 €/äänioikeutettu.

Vuoden 2018 talousarvio on laadittu presidentinvaalien osalta sillä perusteella, että vaaleissa käydään kaksi kierrosta. Mahdollisille maakuntavaaleille on laadittu erillinen talousarvio.

Keskeisenä tavoitteena keskusvaalilautakunta tekee toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi järjestämällä ennakkoäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Keskusvaalilautakunnalla ei ole vakituista henkilöstöä vaan se palkkaa tarvittavaa tilapäistä henkilöstöä vaaleja varten.

Tuloslaskelma	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot			342
Toimintamenot	-2	-192	-425
Toimintakate	-2	-192	-83

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen järjestämisestä ja valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet sekä onko palvelutoiminta järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

110 TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Tulosalue sisältää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tilintarkastuksen (ostopalvelu) ja tarkastusyksikön toiminnan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- A. Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Kuntalain nojalla lautakunta
- antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta, jotka perustuvat kaupungin strategiaan,
 - valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.
- B. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa kuntalain nojalla:
- onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston asettamien päätösten mukaisesti;
 - antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
 - Ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita;
 - Onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.
- C. Tarkastusyksikkö valmistelee tarkastuslautakunnalle esiteltävän arviointikertomuksen ja muut arviointiin liittyvät asiat sekä avustaa tarkastuslautakuntaa tilintarkastajan työn yhteensovittamisessa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, tilintarkastuksen järjestäminen)	314,5 pv	307 pv	321 pv	285 pv	285 pv
Ulkoinen tilintarkastus	92,5 pv	80,05 pv	66,20 pv	80 pv	80 pv

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu /1000€	29,6	34,2	35,4

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-253	-267	-273
Toimintakate	-253	-267	-273

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	2	2	2

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Kaupungin strategia on valtuuston keskeisin väline kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjännitteisessä johtamisessa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa

kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Valtuuston kokoukset ja sem.	14	11	9	12	12
Päätökset, lkm	134	131	124	175	140

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kustannukset €/kokous	30 043	40 750	38 075
Kustannukset €/asukas	5,20	7,12	6,72

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot			1
Toimintamenot	-351	-489	-457
Toimintakate	-351	-489	-456

Henkilöstö 2016-2018

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

130 KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Hallituksen ja jaostojen kok.	51	48	43	60	50
Päätökset lkm	858	806	680	1000	850

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kustannukset €/asukas	19,16	17,69	17,06

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	74	26	24
Toimintamenot	-1 618	-1 511	-1 587
Toimintakate	-1 544	-1 485	-1 563

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	16,5		
- kokoaikaiset	16	17	17
- osa-aikaiset	0,5		

Kaupunginhallituksen alaisen henkilöstöön v. 2017 kuuluvat ylin johto (kaupunginjohtaja ja 3 toimialajohtajaa) ja johdon tuen 13 työntekijää, jotka ovat 4 lakimiestä, yksi erityisasiantuntija, 6 controlleria ja 2 sisäistä tarkastajaa.

131 HALLINTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut huolehtii kaupunginvaltuuston ja –hallituksen sekä kaupungin johdon ja asiantuntijoiden sihteeripalveluista ja valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Hallintopalveluiden tehtävänä on myös huolehtia kaupungin hallinnolle keskitetysti tuotettavien yleishallinnon tukipalvelujen ja kaupunkilaisille tarjottavien yhteispalveluiden järjestämisestä. Vaasan seudun ja Suupohjan kattava talous- ja velkaneuvonta sekä sosiaaliasiamiehen palvelut kuuluvat myös hallintopalveluihin. Viestintäpalveluiden tavoitteena on kaupungin positiivisen maineen rakentaminen ja ylläpitäminen sekä vuorovaikutuksen ja yhteishengen luominen kaupunkilaisten kanssa. Viestintäpalvelut kertovat kaupunkilaisille ajankohtaisista palveluista ja heitä koskevista päätöksistä eri kanavilla ja eri kohderyhmille muokattuna.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Järjestetyt työkokoukset lkm	935	928	1 232	870	1 200
Osallistuneet henkilöt lkm	12 522	12 124	13 016	11 260	13 050
Julkaisujen määrä	3	3	3	5	5
Tiedotustilaisuuksien määrä	45	42	41	45	35
Tiedotteet medialle	54	98	189	100	150
WWW-sivujen käyttäjämäärä		576 651	582 329	584 000	586 000
Facebook	4 814	5 395	7 520	8 500	10 000
Twitter	823	1 202	1 587	1 800	2000
Keskuskirjaamo;kirjatut asiat	1 439	1 362	1 461	2 000	2000

Tietohallinto

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Palvelimien määrä	98	112	112	145	150
Virtuaalipalvelimien määrä	170	258	260	230	235
Työasemien määrä	6 053	7 600	9 200	8 400	9400

Talous- ja velkaneuvonta

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Jonotusaika	22 päivää	25 päivää	25 päivää	26 päivää	36 päivää

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000€
Toimintatulot	6 880	3 196	6 801
Toimintamenot	-11 690	-11 318	-11 435
Toimintakate	-4 810	-8 122	-4 634

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	185,5	188,2	188,4
- kokoaikaiset	177	184	179
- osa-aikaiset	8,5	4,2	9,4
Määräaikaiset	23,7	9,8	5,3
- kokoaikaiset	21	9	4
- osa-aikaiset	2,7	0,8	1,3

133 HENKILÖSTÖPALVELUT**Toiminta-ajatus**

Kaupungin henkilöstöpalveluiden toiminta-ajatuksena on huolehtia siitä, että kaupungilla on osaava, hyvinvoiva ja oikein mitoitettu henkilökunta, joka tuottaa ja järjestää laadukkaita palveluja riittävästi ja kustannustehokkaasti. Henkilöstöpalveluiden asiantuntijapalvelut mahdollistavat hyvän työn tekemisen ja tukevat laadukkaiden palveluiden tuottamista kuntalaisille.

Henkilöstöpalvelut tukee ja ohjaa työpaikkoja henkilöstöhallinnollisissa kysymyksissä, toiminnoissa ja päätöksissä ja muutoksessa.

Toiminnan painopistealueet

Henkilöstöpalveluiden tehtävänä on tukea kaupungin strategian toteutumista ja asiakaslähtöistä palvelukulttuuria. Käydään säännöllistä dialogia tulosalueen johdon kanssa palvelutoiminnan kehittämiseksi.

Tuetaan toimialoja kaupunkistrategian toteuttamisessa henkilöstöohjelman ja työhyvinvointiohjelman painopisteiden mukaisesti.

Tuetaan toimialoja ennakoidun henkilöstösuunnittelun toimeenpanossa, jotta voidaan varmistaa, että Vaasan kaupungilla työskentelee oikein mitoitettu ja osaava henkilöstö.

Hr-prosessien tehostaminen digitalisoinnin avulla.

Vaikuttavuustavoitteet

Henkilöstöpalvelujen palvelun, toiminnan laatua ja vaikuttavuutta seurataan ja kehitetään säännöllisesti yhdessä asiakkaan kanssa palvelualueittain.

Kehitetään HR:n mittareita toiminnan vaikuttavuuden seurantaan.

Toteutetaan tulosalueen htv-säästösuunnitelmaa v. 2018-2020 osana keskushallinnon tukipalveluiden kokonaistavoitetta.

Henkilöstöraportissa raportoidaan tavoitteiden saavuttamisessa sekä yleisjaostossa toimintavuoden aikana.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 919	1 921	2 028
Toimintamenot	-6 358	-6 225	-6 238
Toimintakate	-4 439	-4 304	-4 210

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	58,85	57,05	54,85
- kokoaikaiset	56	53	52
- osa-aikaiset	2,85	4,05	2,85
Määräaikaiset	4,57	2	2,5
- kokoaikaiset	3	2	2
- osa-aikaiset	1,57	0	0,5

Vakinaisissa, kokoaikaisissa on mukana 3 työsuojeluvaltuutettua ja 4 pääluottamusmiestä, koska heidän palkkamäärärahansa sisältyvät henkilöstöpalvelujen budjettiin. Vuonna 2017 yksi kolmesta työsuojeluvaltuutetusta on kokoaikainen määräaikainen.

134 TALOUS- JA OMISTAJAOHJAUS**Toiminta-ajatus**

Talous- ja omistajaohjauksen toiminta-ajatuksena on toimiminen kaupunginhallituksen alaisena organisaationa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan keskitettynä talouden ja konserniohjauksen suunnittelu-, ohjaus ja toimeenpanoelimenä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Tulosalue vastaa lisäksi konserniohjauksesta ja kaupungin (sisältäen liikelaitokset ja erikseen sovitut konserniyhteisöt) taloushallinnon kehittämisestä sekä vastaa talouspalveluiden ja hankintapalveluiden tuottamisesta. Yksikkö ohjaa ja arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa.

Toimintaympäristö 2018-2020

Talous- ja omistajaohjaus seuraa ja valmistelee osaltaan uusien säädösten muutosvaikutuksia kaupunkiorganisaatiossa. Tärkeimmät lakiuudistukset ovat uusi kuntalaki ja hankintalaki. Lisäksi talous- ja omistajaohjaus seuraa valtakunnallisen aluehallintouudistuksen edistymistä. Talous- ja omistajaohjaus jatkaa hallinnollisten uudistusten toimeenpanoa kaupunkiorganisaatiossa. Tulosalueella jatketaan tukipalvelu-uudistuksen toimeenpanotyötä. Pääpaino on siirtynyt toimintaprosessien uudistamiseen tietojärjestelmiä hyödyntäen. Tietojärjestelmien hyödyntämiseen ja toimintaprosessien automatisointiin liittyy huomattava tehostamispotentiaali tulevien vuosien aikana. Toimintaprosessien ja tietojärjestelmien kehittäminen on useampana vuonna ollut tulosalueen talousarviotavoitteina. Myös muita taloushallinnon prosesseja ja hankintaprosesseja kehitetään tietojärjestelmiä hyödyntäen.

Taloushallinnon operatiivisten toimintojen yhtiöittämisestä on päätetty kaupunginvaltuustossa vuonna 2017 ja yhtiöittäminen on suunniteltu tapahtuvaksi 2018.

Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstöpolitiikka on tärkeä osa tulosalueen toiminnan suunnittelua. Tulosalueen työtehtävät ovat hyvin pitkälle asiantuntijatyötä, jotka vaativat syvällistä asiantuntemusta kaupunkiorganisaatiosta ja sen eri toiminnallisista prosesseista. Osaamisen ylläpitäminen, rekrytointien onnistuminen ja onnistunut henkilöstösuunnittelu ovat avaintekijöitä tulosalueen henkilöstöpolitiikassa.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	3 106	1 383	3 297
Toimintamenot	-7 027	-7 100	-6 788
Toimintakate	-3 921	-5 717	-3 491

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	93	95	94
- osa-aikaiset	7	5	5
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	4	2	3
- osa-aikaiset	1	-	-

135 KAUPUNKIKEHITYS**Toiminta-ajatus**

Kaupunkikehitys toimii kaupungin ja alueen vetovoimaisuuden kehittämiseksi ja kilpailukyvyn ylläpitämiseksi. Kaupunkikehitys harjoittaa aktiivista elinvoimapolitiikkaa, huolehtii aluekehitys- ja seutuyhteistyöstä sekä osallistuu valtakunnallisella tasolla alue- ja kaupunkipolitiikkaan. Kaupunkikehitys on mukana organisaation, hallinnon ja strategiaproessin kehittämisessä sekä toimii aktiivisesti verkostoissa. Kaupunkikehitys tuottaa myös tieto- ja tilastomateriaalia, kehittää uusia kansainvälisiä yhteyksiä sekä hoitaa kaupungin esteettömyyteen liittyviä tehtäviä. Myös organisaation ulkopuolisten rahoitusmahdollisuuksien selvittäminen, hyödyntäminen ja niistä tiedottaminen ovat kaupunkikehityksen osaamista.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupunkikehitys toteuttaa osaltaan kaupunkistrategiassa asetettuja elinkeinopoliittisia tavoitteita ja osallistuu vaikuttavasti hallinnon uudistuksien toteuttamiseen sekä organisaation rakenteiden, kaupunkistrategian ja poikkihallinnollisten prosessien tukemiseen, kehittämiseen ja toteuttamiseen. ”Kestävät energiaratkaisut” -teeman mukaisia hankkeita työstetään. Maakunta- ja soteuudistuksen aiheuttamien toimenpiteiden arviointiin ja suunnitteluun osallistutaan aktiivisesti. Kaupunkikehityksellä on myös valmius osallistua aktiivisesti mahdollisiin kuntaliitosprosesseihin. Kaupunkikehitys koordinoi seudullisen elinvoimastrategian toimeenpanoa sekä johtaa kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelman toimeenpanoa. Kaupunkikehitys on aktiivisesti ja kokonaisvaltaisesti kehittämässä kaupunkia ja ympäröivää seutua.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	140	74	92
Toimintamenot	-1 324	-1 000	-1 034
Toimintakate	-1 184	-926	-942

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	10,6	11,6	11
- kokoaikaiset	10	11	11
- osa-aikaiset	0,6	0,6	

136 KAAVOITUS**Toiminta-ajatus**

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja

viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaavoitus huolehtii kaupungin yleis- ja asemakaavoituksesta, maisema – ja viheraluesuunnittelusta sekä muista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista tehtävistä.

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina vuodelle 2018 ovat:

- Vaasan keskustan kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen
- ravirataprojekti
- kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)
- suurteollisuusalue
- suurempaan alueelliseen kokonaisuuteen varautuminen
- strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
- viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
- hulevesien hallinnan edistäminen
- laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti- / tontinluovutuskilpailut, siltakilpailut)

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Tehdään vuosittain kaavojen vanhentuneisuuden arviointi ja tehdään arviointi vanhentuneiden asemakaavojen kaavamuutoksen kiireellisyydestä.

Kaupungilla on valmiina kolmen vuoden asuinrakentamisen kaavavaranto, vuosittain on asemakaavojen kautta mahdollista rakentaa AK:ta 20 000 krs-m², AP:ta ja AR:ää yhteensä 5 000 krs-m² ja AO:ta 80 omakotitaloa.

Kaavamuutoshankkeita on yli 50 prosenttia kaavahankkeiden kokonaisrakennusoikeudesta.

Valmistellaan päätöksentekoon kaupungille periaate, jossa jo rakennettu kyläalue voidaan asemakaavoittaa ilman, että kaikki kustannukset lankeavat kaupungille.

Vuosittain myönnettyjen suunnittelutarveratkaisujen määrä pienenee.

Vuosittaiset yleis- ja asemakaavatasoiset luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kaavoituksen menot asukasta kohti	26,36	29,76	30,48

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	90	60	63
Toimintamenot	-1 775	-2 018	-2 074
Toimintakate	-1 685	-1 958	-2 011

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	23,6	23,6	23,6
- kokoaikaiset	23	23	23
- osa-aikaiset	0,6	0,6	0,6

Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	1		

140 AVUSTUKSET

Tulosalueen määräraha yhteensä 1 279 000 euroa sisältää määrärahat:

- avustuksiin 812 000 euroa
- Vaasan osaamisperustan vahvistamiseen 467 000 euroa
- muiden avustusten jaosta päättää kaupunginhallitus erillispäätöksellä. Muut avustukset sisältää mm. avustuksen Myllynranta Koy:n kiinteistöveroon ja kaupungin avustuksen WFC:n tekonurmikentän toteutukseen.

Avustukset:	2016	2017	2018
Vaasan Kesäyliopisto	50 000	30 000	30 000
Korsholman musiikkijuhlat	40 000	37 000	37 000
Vaasanseudun Urheiluakatemiesäätiö ry	30 000	30 000	30 000
lisäksi kaupungin rahoitusosuus Liikkuva koulu – hankkeeseen	10 000	10 000	10 000
Vaasan Oopperasäätiö, yhteistyösopimuksen mukainen tuotanto	40 000	40 000	40 000
Vaasassa vuoden aikana järjestettäviin tapahtumiin	50 000	50 000	50 000
IB – opetus	50 000	50 000	55 000
Vaasan Liikekeskusta ry, keskustan kehittäminen	30 000	0	0
Asukasyhdistyksille annettavat avustukset	20 000	20 000	20 000
Muut avustukset, talousarviomääräraha *)	190 000	240 000	340 000
Korkeakoulujen kehittämistoimintaan **)		200 000	200 000
Yhteensä	520 000	707 000	812 000

*) Muut avustukset on budjetoitu Kh:n päätöksen 29.4.2013 mukaisesti. Talousarviomäärärahaan sisältyy yleisen avustusrahaston sääntöjen mukainen käytettävissä oleva arvioitu tuotto, 2016 TA 40 000 € ja 2017 TA 40 000.

**) Korkeakoulujen kehittämistoiminnan avustus sisältää mm. Vebic toiminnan kehittämisen ja Kielikeskusyhteistyön.

Vaasan osaamisperustan vahvistaminen

- sisältää 467 000 euroa voimassa olevien sopimusten mukaisiin lahjoitusprofessuureihin ja tutkimustoimintaan

Lahjoitusprofessuurien ja tutkimustoiminnan määrärahat 2016-2018 ovat seuraavat:

	2016	2017	2018
Vaasan yliopisto, energiatekniikan professuurit.(osarah.)	80 000	80 000	80 000
Vaasan yliopisto, kielikylpypedagogiikan professuuriin Vaasassa	100 000	100 000	0
Vaasan yliopisto, älyverkko-professuuri	30 000	30 000	30 000
Åbo Akademi, kielikylpypedagogiikkaan Vaasassa	0	0	100 000
Åbo Akademi Vasa, uudet digitaaliset mediat kehityshanke	40 000	40 000	40 000
Åbo Akademi Vasa, yhteiskunta- ja hoitotieteellisen tiedekunnan/joukkoviestinnän yhteen virkaan (osarahoitus)	46 000	46 000	46 000
Åbo Akademi Vasa, Hyvinvoinnin professuuri (osarah.)	20 000	20 000	20 000
Chydenius-instituutti, Vaasassa järjestettävään sosiaalityön koulutukseen	55 000	55 000	55 000
Helsingin yliopisto, Vaasassa järjestettävään oikeustieteelliseen koulutukseen	66 000	66 000	66 000
Svenska Social- och kommunalhögskolan, sosiaalityön maisterikoulutus	30 000	30 000	30 000
Muova, markkinalähtöinen muotoilu	0	0	0
Yhteensä	467 000	467 000	467 000

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	48	40	40
Toimintamenot	-4 417	-1 174	-1 279
Toimintakate	-4 369	-1 134	-1 239

141 JÄSENMAKSUT

Määräraha 422 000 € sisältää seuraavat keskushallinnon maksamat yhdistysten ja yhteisöjen jäsenmaksut: Elävä Kaupunkikeskusta ry, Gramex ry, Kasitie ry, Kopioisto ry, Kunnallinen työmarkkinalaitos, Kunnallistieteen yhdistys, Kuntaliitto, Merenkurkun Maailmanperintö ry, Merenkurkun neuvosto, Nordic City Network, Pohjanmaan kauppakamari, Pohjanmaan Pelastusalan liitto, Suomen Kotiseutuliitto, Suomen Sininen tie, Rakli ry, Teosto ry, Svenska Österbottens räddningsförbund, Union of Baltic cities, Vaasan Kesäyliopisto, Vaasan yrittäjät, Viexpo ja Österbottens Företagarförening.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-417	-417	-422
Toimintakate	-417	-417	-422

142 OSUUDET

Kuntayhtymät

- Vaasanseudun Areenat 1 212 000 euroa. Määräraha sisältää kuntayhtymän alijäämästä Vaasan osuuden 1 060 000 €, taksatukea yhteensä 100 000 euroa Vaasan Sportin juniorit ry:lle, Vaasan luistinkerho ry:lle, Vasa Team Skaters ry:lle ja Waasa Red Ducks-junioreille, 12 000 euroa Botniahallin ja hallin tekonurmen vuorojen ostoon Mustasaaren kiintiöstä tai taksatukeen sekä 40 000 euroa jäähallin vuorojen ostoon Mustasaaren kiintiöstä.
- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur 914 000 euroa (summaan sisältyy osuus Wasa Teaterista ja kulttuuritoiminnasta).
- Pohjanmaan liitto 1 195 000 euroa.

Muut

- Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 80 000 €.
- Vaasanseudun Kehitys Oy, VASEK 950 000 €.
- Vaasan Seudun Matkailu Oy, yhteensä 250 000 €

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-4 472	-4 575	-4 601
Toimintakate	-4 472	-4 575	-4 601

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Tulosalueen määräraha sisältää mm. seuraavat:

Palkka- ja henkilöstömenoihin liittyvät varaukset

- palkankorotuksiin työehtosopimuksen umpeutuessa 1/2018 yhteensä 847.000 euroa.

- lomapalkkakajaksotuksen muutos 0,2 milj. euroa
- uudelleensijoitustoimintaan 0,3 milj. euroa.

Tuloeränä palkkavaraukseen sisältyvät sairausvakuutuskorvaukset. Näiden budjetointia muutettiin 2012 talousarviossa. Korvaukset budjetoidaan yhtenä eränä palkkavaraukseen tuloksi (lukuun ottamatta liikelaitoksia ja nettoyksiköitä). Vuoden aikana saatavat korvaukset kirjataan hallintokunnille palkkamenon vähennykseksi.

Hallintokunnissa tapahtuvaa tulojen alibudjetointia kattamassa on 400.000 ennalta arvaamatonta tuloarvio.

Kansainväliseen yhteistyöhön yhteensä 412 000 euroa, joka sisältää

- EU ja pohjoismainen yhteistyö 67 000 euroa (tyks 1274)
- ESR-, Botnia-Atlantica yms. hankkeiden ja EU kuntarahoitusosuudet yhteensä 345 000 euroa (tyks 1275).

Varauksena projekteihin ja projektiluonteisiin kohteisiin (tyks 1270) sisältyy esitykseen mm:

- varauksena vastinrahoihin 237 000 euroa. Summa sisältää varauksen mm. Euroopan Aluekehitysrahaston (EAKR) vastinrahoitukseen.
- AIKO, kunnan rahoitusosuutena 155 000 €

Vaasa-Vähäkyrö kuntaliitokseen liittyen on varausmäärärahoihin budjetoitu tuloeränä kompensatio kuntaliitoksesta johtuvaan valtionosuuden menetykseen 1 006 300 €.

Keskushallinnon kehittämisprojekteihin (tyks 1276) varataan 530 000 euroa seuraavasti:

- viestintätoimenpiteisiin 240 000 euroa
- alueelliseen rakennemuutoksen ja kehittämisen edellyttämiin selvityksiin 140 000 euroa
- kaupunginhallituksen varausmääräraha 70 000 euroa
- kohdentamattomiin avustuksiin, joilla tuetaan infraan liittyviä hankkeita, joissa vastuu tekemisestä on kolmannella osapuolella 40 000 €.
- prosessien kehittämiseen 20 000 €
- Keskushallinnon kehittämisraha 43 000 €.

Kehittämisrahan käyttösuunnitelman hyväksyy kaupunginhallituksen yleisjaosto.

UEFA U-19 EM-jalkapalloturnauksen markkinointiin 25 000 €.

Matkailun kehittämiseen ja edistämiseen 90 000 euroa. Määräraha on varattu toimenpiteisiin, jotka edistävät Vaasan matkailua, kuten esim. kongressi- ja tapahtumahankinta, tuotekehitys, sekä muut matkailun edistämishankkeet.

Maakauppojen ja vuokra-alueiden lunastuksen yhteydessä tulleiden rakennusten ja rakenteiden ylläpito-, korjaus-, hallinto- ja purkukustannuksiin on varattu 800 000 euroa.

Varaus uusien investointien käyttötalousvaikutuksiin (620 000 euroa) sisältää määrärahat vuoden aikana valmistuvien investointikohteiden uusiin käyttötalousmenoihin sekä sosiaali- ja terveystoimen leasingrahoituksella rahoitettavien investointien rahoitusmenoihin.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	2 201	3 426	10 426
Toimintamenot	1 900	-1 830	-1 878
Toimintakate	4 101	1 596	8 548

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Tulosalueen määräraha sisältää:

- eläkemenoperusteinen eläkemaksu 7,0 milj. euroa
- varhaiseläkemaksu 1,5 milj. euroa
- kaupungin suoraan maksamat eläkkeet 150 000 euroa
- lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu 0,4 milj. euroa (maksu kohdistetaan palkkojen suhteessa muille hallintokunnille paitsi Pohjanmaan pelastuslaitokselle, jolla on oma lakisääteinen tapaturmavakuutus)
- Riskien hallintaan on varattu yhteensä 135 000 euroa. Liikelaitoksille ja nettoyksiköille kohdistetaan niiden osuus palo- ja vastuuvakuutusmaksuista, tähän kohtaan budjetoidaan muiden hallintokuntien osuudet. Lisäksi määrärahaan sisältyy varaus niihin kaupungin omalla vastuulla oleviin vahingonkorvauksiin, joita ei rahoiteta vahinkorahastosta.
- Atk-laitteiden hankintaan hallintokunnille, joilla ei ole siihen erillistä määrärahaa, on varattu 60 000 euroa.

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Tuloslaskelma	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	2	0	0
Toimintamenot	-7 275	-8 833	-8 005
Toimintakate	-7 272	-8 833	-8 005

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatuksena on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien palkkatukityöllistäminen, jatkokoulujen tarjoaminen, yritysten työllistämisen tukeminen, nuorten kesätyöllistäminen sekä siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalveluvelvollisille.

Palvelusuunnitelma

Työllistämisyksikkö kehittää työllisyyspalveluista yhdessä kaupungin muiden tulosalueiden, 3.sektorin ja alueen yritysten kanssa. Kaupungissa on toimiva työllistämispolku, joka tarjoaa sekä matalan kynnyksen toimintaa, että haastavampaa palkkatuetta työtä. Työllistämispolku toimii asiakkaille sekä aktivoivana että työmarkkinoille juurruttavana mallina. Kaupungin työllisyydenhoidon pääpaino on pitkäaikaistyöttömissä.

Työllistämisyksikköön on uudelleensijoitettu 3 henkilöä. Lisääntynyt resurssi antaa mahdollisuuden kehittää ja laajentaa kaupungin omaa kuntouttavaa työtoimintaa ja palkkatukityöllistettyjen työpanoksen kohdentamista vanhustyöhön.

Työllistämispalvelut on tehnyt tuloksellista yhteistyötä sosiaalityö- ja perhepalvelut -tulosalueen kanssa kuntouttavan työtoiminnan järjestämisessä. Yhteistyössä on panostettu ns. matalan kynnyksen toimintaan ja se on näkynyt asiakasmäärien ja toimintapäivien sekä aktivointiasteen nousuna. Yhteistyötä tiivistetään ja kehitetään edelleen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suoritteet	TP 2015 hlöt	TP 2016 hlöt	TA 2017 hlöt	TA 2018 hlöt
Uudet palkkatuella työllistetyt	181	160	160	160
Asiakkaat kuntouttavassa työtoiminnassa (eri henkilöt)	363	300	300	300
Kesätyöntekijät (sis. kesäduunisetelit)	454	470	490	490

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	57	900	804
Toimintamenot	-1 664	-4 435	-4 081
Toimintakate	-1 607	-3 535	-3 277

Työllistämisen tulosityksikön määräraha on nettomääräisesti sitova. Kesätyöllistämisen määräraha on bruttomääräisesti sitova.

Henkilöstö 2016–2018

Henkilöstö	31.12 2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	1	1	1
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	1		4
- osa-aikaiset	1,02		

146 OSUUEDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Tulosalueen määräraha sisältää:

- Vaasan kaupungin osuuden pelastustoimen menoista, 5,0 milj. euroa. Pohjanmaan pelastuslaitos toimii liikelaitoksena ja sen talousarvio esitetään kohdassa liikelaitokset.
- määrärahan johtokeskuksen sisäiseen vuokramenoon ja muihin menoihin sekä osuuden valmiussuunnittelun palkkausmenoista
- palovesilaitteiden rakentamisesta ja huollosta Vaasan Vedelle maksettava korvaus 40 000 euroa

Tulosalueen tulot muodostuvat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavista yleishallinnon ja muista kustannuksista.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	2 200	2 499	2 480
Toimintamenot	-5 138	-5 116	-5 105
Toimintakate	-2 938	-2 617	-2 625

148 TASEYKSIKKÖ ELISA STADION

Toiminta-ajatus

Elisa stadionin tavoitteena on tarjota laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimia monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Elisa stadion on 100 %:sti Vaasan kaupungin omistama ja toiminta on kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän yhteistyösopimuksen mukaisesti stadionin operatiivisesta toiminnasta vastaa Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella (Yj 18.5.2017, § 51).

Taseyksikkö Elisa stadionin toimintatulot perustuvat Elisa Oyj:n kanssa laadittuun markkinointisopimukseen (Kh 14.9.2015, § 353). Toimintakulut koostuvat stadionin toiminnan alijäämän kattamisesta.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatulot	75	150	150
Toimintamenot	-192	-88	-212
Toimintakate	-117	62	-62
Poistot	-219	-212	-208
Tilikauden tulos	-336	-150	-270

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	409	409	410
Toimintamenot	-822	- 820	- 823
Toimintakate	-413	- 411	- 413

Aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähäncyron lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden edistämiseksi.

150 LAUTAKUNNNAN HALLINTO JA YHTEISET

Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähäncyron alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Toimitaan suunnittelu- ja kehittämiskumppanina erityisesti alueen elinvoimaa edistävissä strategisissa kehittämishankkeissa. Pyritään turvaamaan Vähäncyron palveluiden resursointi niukkuudessa kaupunkitaloudessa ja lähipalveluiden tarjonta asiakaslähtöisesti ja saman-tasoisesti kuin muillakin alueilla.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	11	6	0
Toimintamenot	- 276	- 283	- 291
Toimintakate	- 265	- 277	- 291

Erillisavustuksiin on varattu 30.000 €.

151 YHTEISPALVELUPISTE VÄHÄKYRÖ

Yhteis palvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenotto paikka. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	78	92	109
Toimintamenot	- 184	- 189	- 187
Toimintakate	- 106	- 97	- 78

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Seutukunnallinen Arpeeti tuottaa sopimuskunnille työpajatoimintaa, joka sisältää kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeiluja kuin tuettua työllistymistä.

Arpeeti tarjoaa palveluja, jotka tukevat eri ikäisten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien arkea ja työelämään siirtymistä ohjauksen, valmennuksen ja matalan kynnyksen pajatoiminnan keinoin.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	319	310	300
Toimintamenot	- 362	- 348	- 346
Toimintakate	- 43	- 38	- 46

Tuotantotavoitteet

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm	10	8	10	10	12
Palvelu- ja neuvontatapahtumat (henkilökohtaiset käynnit, puhelin, sähköposti, muu)	6701	3951	2796	4700	4500
Työpajatoimintaan osallistuvat ja työpäivät, lkm	57 3414	72 3578	69 3826	65 3700	65 3700
Aluelautakunnan kokoukset	13	10	8	6	5
Asioiden lukumäärä	106	92	58	50	50

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	4	7	10
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset	6	3	
- osa-aikaiset			

PERUSTURVAN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Perusturvan toimialaan kuuluvat sosiaali- ja terveystoimen palvelut: sosiaali- ja perhepalvelut, vanhusten palvelut sekä terveystoimen palvelut mukaan lukien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, erikoissairaanhoidon ja työterveyshuollon.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Hyvinvoivat kuntalaiset	Avainmittarit on nimetty koko kaupungin osalta	Sähköisen hyvinvointikertomuksen käytön kehittäminen yli hallintokuntarajojen, toimenpideohjelma, valtuutetuille katseluoikeus sähköiseen hyvinvointikertomukseen, mukanaolo hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikön valmistelussa
Kustannusten hallinta/vähentäminen	Perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon kustannukset e/asukas ja suhde erikoissairaanhoidon kustannuksiin e/asukas	Kuntalaisen omatoimisuuden lisääminen, varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy, palvelut kotiin, pitkäaikaishoidon tuottaminen palveluasumisessa, palveluverkon optimointi, uudet toimintatavat ja sähköiset palvelut, palveluiden tuotteistaminen ja hinnoittelu
Osaava ja riittävä henkilökunta	Pätevät hakijat/haku Pätevä henkilö/vakanssi Koulutusmääräraha/palkkamenot Henkilöstömitoitus palveluittain	Hyvien työolosuhteiden ja palkkauksen edistäminen, koulutusmäärärahat suositusten ja tarpeen mukaiset
Valmistautuminen sote-uudistukseen		Suunnittelun ja valmistelun riittävä resursointi
Oikein mitoitettut palvelut	Määräajat ja suositukset toteutuvat, käyttöaste	Resurssien uudelleenkohdennus, uudet toimintatavat, asiakaskriteerien täsmentäminen
Asiakkaan osallisuuden ja autonomian lisääminen	Tehdyt hoito- ja palvelusuunnitelmat, tehdyt asiakaskyselyt, reklamaatioiden määrä	Selkeät toimintaprosessit toteutukseen, asiakasraatien ja kokemusasiantuntijoiden käyttäminen palvelujen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä
Kumppanien ja yksityisen sektorin kanssa tapahtuva strateginen kehittäminen	Osuudet palvelutuotannossa tulosalueittain	Määritellään mitä palveluja ja missä laajuudessa voidaan järjestää ostopalveluina, luodaan pelisääntöjä yhteistoimintaan

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- Yhteiset ja tekniset tukipalvelut
- Sosiaalityö ja perhepalvelut
- Koti- ja laitoshoido
- Terveystoimen palvelut
- Erikoissairaanhoido

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	34 144	29 793	27 978
Toimintamenot	-258 449	-241 956	-242 025
Toimintakate	-224 305	-212 163	-214 047

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

- Laihian yhteistoiminta-alue

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	5 930	6 037	6 058
Toimintamenot	-5 930	-6 037	-6058
Toimintakate	0	0	0

Toimialan liikelaitokset

- Vaasan aluetyöterveys

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	4 663	5 758	5 014
Toimintamenot	-4 432	-5 621	-4 901
Toimintakate	231	137	113

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	1 378,6	1 381,93	1 298,5
- kokoaikaiset	1 328	1 332	1 252
- osa-aikaiset x)	50,6	49,93	46,5
Määräaikaiset	513,8	*)	473
- kokoaikaiset	464	464	424
- osa-aikaiset x)	49,8	*)	49

*) Tietoja puuttuu tulosalueilta

x) Luvuista puuttuu aluetyöterveys ja Laihian yhteistoiminta-alue

Keskeiset toimintaympäristön muutokset, jotka tulee huomioida henkilöstösuunnittelussa:**Sosiaali- ja terveystoimi**

Sosiaali- ja terveysuudistuksen ja maakuntauudistuksen myötä toimialan toiminnot siirtyvät uuteen maakuntaan vuoden 2020 alusta. Muutoksen valmistelu ja läpivienti aiheuttaa suuria muutoksia sekä palveluissa, palveluverkossa että organisaatiossa. Tämä edellyttää henkilöstöltä uudenlaista osaamista, joustavuutta ja palveluasennetta. Työnkuviissa, tehtävänimikkeissä, työpisteissä ja palvelukokonaisuuksissa tulee tapahtumaan muutoksia kehittämistarpeista johtuen. Tulevaisuuden uudessa maakunnassa Vaasalla on keskeinen rooli sote-palveluissa, mikä on huomioitava toimintastrategiassa ja resursoinnissa jo toimintasuunnitelmakaudella. Sote-toimialalla Vaasan kaupungin henkilöstömäärä ei lähivuosina tule vähenemään, sillä palvelutarpeisiin vastaava asiakaslähtöinen ja laadukas asiantuntijatoiminta ei kestä enää henkilöstömenoista karsimista. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohella sähköisten palveluiden ja virtuaalipalveluiden kehittäminen on keskiössä sote-toimialalla, mutta myös koko kaupungissa. Ajantasaisen substanssi- ja asiantuntijaosaamisen turvaaminen edellyttää sisäistä ja ulkoista koulutusta ja tarvittaessa asiantuntijarekrytointeja. Kriittisen osaamisen varmistaminen on tärkeää.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	40 075	35 830	34 035
Toimintamenot	-264 379	-247 992	-248 082
Toimintakate	-224 305	-212 162	-214 047

200 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN YHTEISET SEKÄ TEKNISET TUKIPALVELUT**Toiminta-ajatus**

Sosiaali- ja terveystoimen yhteisten sekä teknisten tukipalvelujen tehtävänä on mahdollistaa asiakkaiden ja potilaiden hoito ja palvelut muilla tulosalueilla huolehtimalla tilojen, kalusteiden, koneiden ja laitteiden toimivuudesta ja turvallisuudesta sekä liina-, potilas- ja työvaatteiden hankinnasta ja huollosta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalue pyrkii toteuttamaan tekniset tukipalvelut laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti yhtiöön siirtymiseen asti. Yhteisten palvelujen avulla pyritään osaltaan varmistamaan tällä hetkellä keskushallinnon tuottamat ja vuonna 2018 TAHE- yhtiöön siirtyvät hallinnolliset tukipalvelut. Kehittämispalveluissa tulee painopiste olemaan SOTE-uudistuksen paikallisessa suunnittelussa. Hankkeisiin sisältyvät erityisesti muutosagenttien toiminta sekä erilaiset, lähinnä valtakunnalliset IT-hankkeet.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
€/asukas netto/tekn.tukipalvelut yhteensä	36,03	35,36	19,34*
€/asukas netto/yhteiset palvelut	16,99	12,92**	18,75*

*siivouspalveluostojen määrärahat on osittain siirretty yhteisiin palveluihin ja pääosin muille tulosalueille

**hallinnollisten tukipalvelujen ostoa varten ei TA 2017:ään budjetoitu määrärahaa (TA 2018:ssa on 417 300 €, TP 2016:ssa toteutuma oli 484 300 €)

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1000 €
Toimintatulot	463	271	621
Toimintamenot	-4 193	-3 748	-3 442
Toimintakate	-3 730	-3 477	-2 821

Huoneistovuokrat sis. myös siivouksen TA 2018:ssa.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016*	TA 2017**	TA 2018**
Vakituiset	36,6	41,93	18,5
- kokoaikaiset	35	38	17
- osa-aikaiset	1,6	3,93	1,5
Määräaikaiset	17,8		6
- kokoaikaiset	15	2	5
- osa-aikaiset	2,8	vain sijaisia	1

* tieto otettu suoraan Exreport-ohjelmasta, kuvastaa vain ko.päivän tilannetta

**Vuoden alussa 2017 on siivoushuollon esimies ja laitoshuoltajat siirretty teknisen toimen siivouspalveluihin, sisältyvät vielä TA 2017:ään

HTV 2016	HTV 2017	HTV 2018	HTV 2019
41,6	41,6	18,5	18,5

210 SOSIAALITYÖ JA PERHEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on asiakkaan ja perheen voimavaroista ja tarpeista lähtien edistää ja ylläpitää hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta sekä osallisuutta järjestämällä tarpeenmukaisia, vaikuttavia, laadukkaita ja kustannustehokkaita sosiaali- ja terveystalvuuja. Sosiaalista hyvinvointia edistetään yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteiden toteuttamiseksi.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalue koostuu neljästä palvelualueesta: lapsi- ja perhesosiaalityö, lasten ja perheiden palvelut, aikuisten sosiaalityö ja työikäisten palvelut.

Tulosalueen tehtävänä on moniammatillisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tukea eri-ikäisiä asiakkaita elämänhallintaan, työhön, toimeentuloon ja opiskeluun liittyvissä asioissa sekä vähentää eriarvoisuutta. Lasten ja perheen tukemisessa painopisteinä on vahvistaa ennaltaehkäisevien ja varhaisen tukemisen työmenetelmiä, turvata erityistä tukea ja suojelua tarvitsevien lasten oikeus turvalliseen kasvuympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen. Eri-ikäisten palveluissa korostuu asiakkaiden tukeminen, aktivointi ja sosiaalinen kuntoutus sekä kotoutumisen edistäminen. Nuorten rikosten ennaltaehkäisyyn ja rikosten torjuntaan aloitettu Ankkuritoiminta yhdessä poliisin kanssa pyritään vakiinnuttamaan toimikauden aikana.

Suunnittelukaudella vahvistetaan asiakkaiden osallisuutta osallistavilla työmenetelmillä sekä vakiinnuttamalla kokemusasiantuntija- ja asiakasraatitoimintaa palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä. Palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa on vahvistettava sosiaalihuoltolain mukaisia palveluja ja työmenetelmiä. Lasten ja perheiden palveluissa jatketaan perhetyön vahvistamista ja lisätään perhehoitoa laitoshuollon vähentyessä. Työikäisten palveluissa kehitetään sosiaalisen kuntoutuksen, kotoutumisen tuen ja pitkäaikaistyöttömien tukemisen menetelmiä. Työikäisten palvelujen osalta keskitytään mielenterveys- ja päihdepalveluissa maakunnallisten palvelukäytäntöjen kehittämiseen ja suunnitteluun. Tulosalueella jatketaan asiakastyön työmenetelmien sekä digitaalisten palvelujen kehittämistyötä lasten ja perheiden palvelujen kärkihankkeessa ja aikuissosiaalityön Pro SOS -kehittämishankkeessa. Yhteistyössä THL:n ja sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIAn kanssa jatketaan asiakastietojärjestelmän kehittämistä yhteensopivaksi KANTA-arkiston kanssa. Tulosalueella otetaan käyttöön SHQS-laaturjärjestelmä. Eri palveluissa vahvistetaan kustannustietoisuutta. Omaishoidontuki maksetaan kaikille tuen kriteerit täyttävälle hakijoille.

Vaikuttavuustavoitteet

- vanhemmuuden tukeminen sekä lapsen yksilöllisen kasvun, myönteisen kehityksen ja osallisuuden edistäminen
- perhehoidon ja perhetyön laadun ja sisällön kehittäminen
- vammaisten henkilöiden sekä mielenterveys- ja päihdekuntoutujien osallisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen yhteiskunnassa
- sosiaalisen kuntoutuksen ja kotoutumisen tuen menetelmien kehittäminen yhteistyössä eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa
- päihteiden ongelmakäytöstä ja mielenterveysongelmista aiheutuvien haittojen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä perheiden toimintakyvyn ja turvallisuuden edistäminen

Tuotantotavoitteet

- palvelu- ja toimintayksiköiden omavalvonnan vakiinnuttaminen
- lapsi- ja perhesosiaalityössä asiakasmäärien saaminen suositusten mukaiselle tasolle (30 – 40 asiakasta/työntekijä)
- palvelutoimintojen ja kustannustehokkuuden varmistaminen eri palveluyksiköissä
- monialaisen palvelutarpeen arvioinnin menetelmien kehittäminen
- sosiaalihuoltolain mukaisten asiakasprosessien selkiyttäminen ja hyvien käytäntöjen vahvistaminen
- tiedon tuottamisen ja sosiaalisen kuntoutuksen menetelmien valitseminen
- asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen ja osallistamisen tapojen monipuolistaminen
- asiakkaan itsemääräämisoikeuden toteutumisen ja kuulemisen varmistaminen
- kotoutumista tukevien menetelmien ja työmuotojen monipuolistaminen sekä työnjaon selkiyttäminen
- palvelutoimintojen tuotteistaminen ja kustannustehokkuuden varmistaminen kaikissa palveluyksiköissä

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku			
Lapsi- ja perhesosiaalityö	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Yhteydenotot (SHL) lapsi- ja perhesosiaalityöhön	165	200	200
Lastensuojelun vireilletulot	1 111	1 100	1 300
Määräaikana tehdyt vireilletulot	98 %	100 %	100 %
Lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnit	444	450	500
Määräaikana tehdyt arvioinnit ja selvitykset	70 %	100 %	100 %
Lastensuojeluasiakkaat, lapsia	648	700	650
Omaishoidontuki, asiakkaita	145	140	150
Lasten ja perheiden palvelut	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Perheneuvola, käyntejä	1 033	1 150	1 150
Perhehoito, hoitovuorokausia	20 376	22 000	22 000
Laitoshoidto, hoitovuorokausia			
- oma toiminta	7 146	8 000	8 000
- ostopalvelu	3 966	3 000	3 000
Kotiin vietävät avopalvelut			
- kotipalvelu, käyntejä	5 778	5 700	5 700
Aikuisten sosiaalityö	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	1 648	1 100	1 500
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	296	350	450
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu			
- matkoja	~ 108 200	104 000	94 000
- asiakkaita	1 963	1 950	1 940
Henkilökohtainen apu, asiakkaita	286	290	310
Kotoutumisen tukeminen			
- kuntapaikka (kaikki paikat)	40	70	40
- uusia asiakkaita	186	160	170
Vastaanottokeskus			
- oleskeluluvan saaneita		130	100
- Vaasaan siirtyneet oleskeluluvan saaneet		90	70
- majoitusvuorokausia	172 109	126 000	127 800
Tulkikeskus, tulkkaustunteja	23 082	19 000	18 000
Työikäisten palvelut	TP 2016	TA 2017	TA 2018

Nuorten ja aikuisten matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalvelut Klaara ja Horisontti, käyntejä	14 390	13 200	18 000
Psykososiaalinen kotikuntoutus, asiakkaita			
- kotikuntoutustiimi	86	95	110
- psykososiaalinen avokuntoutus, alkaen 1/2017	-	140	150
Kuntouttava työtoiminta, toimintapäiviä	18 371	14 700	14 500
Päihdehuollon laitostuntoutus			
- oma toiminta, hoitovuorokausia	2 691	3 000	3 200
- ostopalvelu, hoitovuorokausia	1 797	1 400	1 400
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta EHL			
- oma toiminta, asiakkaita	141	150	155
- ostopalvelut, asiakkaita	83	105	105
Vammaisten asumispalvelut EHL ja VPL			
- oma toiminta, asumisvuorokausia	33 406	35 400	35 400
- ostopalvelu, asumisvuorokausia	32 509	32 900	35 000
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut			
- oma toiminta, asumisvuorokausia	8 447	8 760	8 600
- ostopalvelu, asumisvuorokausia	34 743	37 200	36 500

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku			
Lapsi- ja perhesosiaalityö	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Omaishoidontuki, e/asiakas	6 639	7 270	7 470
Lasten ja perheiden palvelut	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Perheneuvola, e/käynti	329	400	430
Perhehoito, e/hoitovuorokausi	68	59	75
Laitoshoidto			
- oma toiminta, brutto, e/vuorokausi	464	406	390
- ostopalvelut, netto, e/vuorokausi	298	335	368
Kotiin vietävät avopalvelut			
- kotipalvelu, e/käynti	120,10	125,10	126,70
Aikuisten sosiaalityö	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, e/kotitalous	482	610	280
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu			
- e/matka	19,05	18,30	17,60
- e/asiakas	1 050	980	850
Henkilökohtainen apu, e/asiakas	12 047	12 120	13 930
Vastaanottokeskus, e/majoitusvuorokausi	26,60	33,00	32,50
Tulkkikeskus, e/tulkkautunti	48,30	58,70	60,60
Työikäisten palvelut	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, e/käynti	35,40	37,00	28,50
Psykososiaalinen kotikuntoutus, e/asiakas/vuosi	2 966	1 860	2 040
Kuntouttava työtoiminta, e/toimintapäivä	24,00	23,70	23,90
Päihdehuollon laitostuntoutus			
- oma toiminta, e/vrk	254	205	203
- ostopalvelu, e/vrk	119	184	178
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta EHL			
- oma toiminta, e/as/v	13 641	11 470	10 230
- ostopalvelu, e/as/v	14 433	11 840	12 220
Vammaisten asumispalvelut EHL ja VPL			
- oma toiminta, e/vrk	117,60	107,50	106,70
- ostopalvelu, e/vrk	141,00	132,00	137,70

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut			
- oma toiminta, e/vrk	110,90	113,00	109,50
- ostopalvelu, e/vrk	63,50	62,70	69,50

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	16 565	11 279	10 221
Toimintamenot	-63 004	-54 272	-54 724
Toimintakate	-46 439	-42 993	-44 503

Henkilöstö 2016 - 2018

Henkilöstö (htv)	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	300	306	306
- kokoaikaiset	289	295	295
- osa-aikaiset	11	11	11
Määräaikaiset	145	147	148
- kokoaikaiset	121	123	124
- osa-aikaiset (sis. tulkit)	24	24	24

220 KOTI- JA LAITOSHOITO

Toiminta-ajatus

Koti- ja laitoshoidon järjestämällä palveluilla tuetaan tarpeen mukaan ikääntyneiden ja toimintarajoitteisten vaasalaisten itsenäistä ja turvallista, hyvää elämää sekä heidän toimintakykynsä ylläpitämistä ja parantamista. Koti- ja laitoshoidon tulosalueeseen kuuluvat palvelualueet Ikäkeskus, Kotihoito, Palveluasuminen ja Laitoshoido (sisältäen diabetesvastaanoton).

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupunginsairaalasta on purettu kokonaan pitkäaikaishoito. Sote-aikaan varautuen ollaan siirtämässä kaksi osastoa sairaanhoitopiirille. Osastosta 8 tulee 1.1.2018 alkaen piirin vaativan kuntoutuksen yksikkö. Osastosta 10 tulee piirin psykogeriatrinen kuntoutusyksikkö (Alzheimerin tauti ym. orgaaniset aivosairaudet). Keskussairaalan kanssa on tehty yhteistyötä palveluketjujen tehostamiseksi.

Vuonna 2012 päätettiin palvelurakenteen muutoksesta ja se ollaan saamassa päätökseen, kun keväällä 2018 Kirkkopuistikon palvelutalon toiminta siirretään Palosaarelle uuteen 60-paikkaiseen yksikköön (Präntöön helmi). Kinestetiikan ja sosiokulttuurisen vanhustyön menetelmät juurrutetaan arkiseen työhön. Myös yksityiset toimijat ovat rakentaneet palveluasumistaloja. Uusiin, alentuneisiin tarve- ja peittävyyslukuihin peilaten näyttää Vaasassa olevan pitkälle tulevaisuuteen palveluasumisen ylikapasiteettia.

Kotihoidon kykyä ottaa vastaan yhä huonokuntoisempia asiakkaita on parannettu: etälääkäripalvelu toimii 24/7, kotikuntoutus on jalkautettu tiimeihin, akuutti-tiimi ottaa vastaan vaativia kotiutuksia, toiminnanohjaukseen lisättiin optimointi, virtuaaliset kotikäynnit vakiinnutetaan ja niiden määrää lisätään. Välittömän asiakastyön osuutta pyritään kasvattamaan edelleen.

Ikäkeskuksessa tarkennetaan edelleen kuntouttavan ja preventiivisen työn kohdentamista toimintakykyään menettäviin vanhuksiin. Palvelutarpeen arviointia parannetaan, käyttöön ollaan ottamassa toimintakykyä mittaava RAI-järjestelmä. Järjestelmä tuottaa tietoa myös johtamisen avuksi. Muistipoliklinikka laajennetaan geriatriseksi poliklinikaksi. HYTE-käyntejä ja palvelujen suurkuluttajien tapaamista jatketaan, virtuaalisia kuntouttavia palveluja kehitetään ja laajennetaan.

Henkilöstön työhyvinvointiin on paneuduttu Hepakkeen johdolla; käynnissä on sekä kotihoidossa että palveluasumisessa kehittämisprojekti. Jatkuva laadun parantaminen jatkuu, syksyllä 2017 saatiin laaduntunnustus kolmeksi vuodeksi.

Jatkossa, ja kun ollaan menossa Soteen, korostuvat johtamisen ja esimiestyön vaatimukset. Useita palvelualue- ja yksikönjohtajia onkin johtamisen oppisopimuskoulutuksissa. Uudet tavoitteet vanhusten kotona asumisessa edellyttävät kuntoutusprosessien läpikäymistä ja tehostamista.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Yli 75-vuotiaat, lukumäärä (31.12)	5 719	5 710	5 987	6 001	5 966
Yli 75-vuotiaat, asuu kotona (% 31.12)	90,3	90,5	92,0	90,7	91,0
Ikäkeskus (eri hetut 1.1-31.12)					
Kuntosaliasiakkaiden määrä	1 657	815		600	500
Päivätoiminta	390	293	273	350	350
- omatoiminta	217	216	186	260	260
- ostopalvelut	83	77	87	90	90
Tukipalvelut					
Asiakasmäärä (kaikki 1.1-31.12)	1 524	1 462	1 496	1 500	1 500
75+ - vuotiaat, peittävyys (% 31.12)	17,1	21,6	20,8	21,8	22,0
Omaishoidontuki					
Asiakkaiden lkm (1.1.-31.12)	433	462	494	460	500
RAVA-indeksi ¹⁾	2,9	2,6	3,0	3,0	
RAI ²⁾ otetaan käyttöön 2017-2018				5,3	
75+ -vuotiaat, peittävyys (% 31.12)	4,9	3,9	5,6		
Kotihoito					
75+ -vuotiaat, kotipalvelut peittävyys	13,9	14,8	14,0	14,0	14,0
Kotipalvelua saaneet (kaikki 1.1.-31.12)					
Palvelusetelillä hoidetut (lkm 1.1-31.12)	1 486	1 557	1 477	1 700	1 800
Vammaisasiakkaat (1.1.-31.12)	289	232	156	50	50
Kotisairaanhoidon asiakkaat (1.1.-31.12)	17	17	11	20	25
	1 817	1 761	1 804	1 800	1 850
RAVA – kotipalvelu	2,3	2,0	2,3	2,3	
RAI otetaan käyttöön 2017-2018					
Palveluasuminen					
Hoitopäivät (lkm)	166 752	165 199	184 734	204 395	210 150
- omatoiminta	77 186	88 100	106 960	125 195	121 800
- ostopalvelut	89 566	77 099	77 774	79 200	88 350
Käyttöaste, oma toiminta (%)	94,6	97,9	96,0	94,0	95,4
Palveluasumispaikat/75+-vuotiaat (% 31.12)	7,3	8,7	8,8	9,3	8,9
RAVA	3,0	3,2	3,1	3,2	
- omatoiminta	3,2	3,2	3,3	3,4	
- ostopalvelut					
RAI otetaan käyttöön 2017-2018					
Vanhainkoti/Hoiva/Vähäkyrö³⁾					
Paikkoja yhteensä (lkm. 31.12)	22	22-24	24	0	0
Käyttöaste paikoilla (% 1.1-31.12)	96,9	97,2	93,4		
Hoitopäivät yhteensä (lkm)	7 778	8 223	8 203		
Laitohoito					
Paikkoja yhteensä (lkm 31.12)	192	153	114	116	72

Käyttöaste paikoilla (% 1.1.-31.12)	97,2	100	100	98	98
Hoitopäivät yhteensä (lkm)	68 110	74 575	48 712	41 500	25 750
Pitkäaik.paikat/75 +-vuotiaat, (% 31.12)	2,4	2,6	1,6	0,1	0,1
RAVA	3,7	3,4		3,7	
RAI otetaan käyttöön 2017-2018					
Kotisairaalan asiakkaat (1.1.-31.12)	587	628	669	550	600

1) RAVA-indeksi (poikkileikkaus syksyllä: toimintakyky 1,29 hyvä, 4.02 täysin autettava)

2) RAI-järjestelmä on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen

Keskeiset talouden tunnusluvut (bruttokustannus)

Tunnusluku	TP2016 €	TA 2017 €	TA2018 €
Ikäkeskus kok. kust/75 + -vuotiaat	695	712	748
(sisältää hoitotarvikejakelun n. 1,2 milj. euroa Päivätoiminnan hoitopäivän hinta (oma+ostop)	151	146	127
Tukipalvelut kok.kust/75+ -vuotiaat	315	284	290
Omaishoidon tukipalkkiot / 75+ -vuotiaat	319	317	318
Kotihoito			
Kokonaiskust. /75+ -vuotiaat*	3 742	3 298	3 310
(kaikki kotihoitoon palvelut) *	8 730	7 586	7 056
Kotisairaanhoidon hinta/asiakas	896	989	933
Palveluasuminen			
Hoitopäivän hinta			
- oma toiminta (keskiarvo)	137	125	133
- ostopalvelu	120	117-120	109-120
Kokonaiskust./75+ -vuotiaat	3 711	4 099	4 472
Vanhainkoti/Hoiva Vähäkyrö			
Hoitopäivän hinta	163	0	0
Laitoshoito			
Hoitopäivän hinta		231	282
Kokonaiskust. /75 + vuotiaat		2 219	1 210
Kotisairaalahoidon hinta/asiakas	1 395	1 639	1 497

*kotiuttamisyksikkö laitoshoidon 1.1.2017

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	13 395	13 894	13 222
Toimintamenot	-72 051	- 68 275	- 67 290
Toimintakate	-58 656	- 54 381	- 54 068

Henkilöstö 2016–2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	738	731	680
- kokoaikaiset	709	705	655
-osa-aikaiset	29	26	25
Määräaikaiset	272	297	245
- kokoaikaiset	259	275	230
-osa-aikaiset	13	22	15

230 TERVEYSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Terveyspalvelut-tulosalue tuottaa hyvää elämää ja omaehtoista selviytymistä tukevia väestön tarvitsemia terveydenhuollon asiantuntijapalveluja, joiden tavoitteena on ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia sekä parantaa toimintakykyä yhdessä potilaan, kuntalaisten, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vastaanottopalvelut

Suunnitelmakaudella palvelualueen kehittämisen painopiste tulee olemaan sähköisten palveluiden kehittäminen, pilotointi ja käyttöönotto. Sähköinen ajanvaraus on otettu soveltuvin osin käyttöön perhesuunnittelussa, lastenneuvolassa ja kouluterveydenhuollossa ja sen käyttöä pyritään laajentamaan. Sähköisiä omahoito-palveluita on otettu käyttöön vuoden 2017 aikana tavoitteena niiden laaja hyödyntäminen eri potilasryhmien hoidossa. Tavoitteena on saada käyttöön sellaisia sähköisiä palveluita, jotka helpottavat potilaiden asiointia ja myös tehostavat toimintaa, kuitenkin niin, että toiminnan laatu ja potilasturvallisuus säilyvät.

Alueelliset terveysasemat

Suunnitelmakaudella jatketaan Vastaanottopalveluiden toiminnallista organisaatiouudistusta palveluiden saatavuuden ja henkilöstöresurssien mahdollisimman tehokkaan käytön turvaamiseksi. Tämä on erityisen tärkeää, sillä pienikokoisten terveysasemien on hyvin vaikea sopeuttaa toimintaansa Terveidenhuoltolain 47 § ja 48 § mukaiseen potilaan valinnan vapauteen. Terveysasemien haavoittuvuutta on vähennettävä, jolloin saadaan paremmin hallittua palvelujen kysynnän vaihtelut. Näin voidaan vähentää eri alueiden asukkaiden eriarvoisuutta palvelujen saatavuudessa. Tämä parantaa myös työolosuhteita ja helpottaa henkilökunnan rekrytointia.

Huutoniemen ja Palosaaren terveysasemat on yhdistetty v. 2015 talousarviossa yhdeksi Tammikaivon terveysasemaksi. V.2016 yhdistettiin Hietalahden- ja Kirkkopuistikon terveysasemat vastaanottojen osalta Kirkkopuistikolle. Tämän jälkeen terveysasemia on viisi: 1. Kirkkopuistikko, 2. Tammikaivo, 3. Gerby, 4. Ristinummi, 5. Vähäkyrö. Asemien toimintaan kuuluvat lääkäreiden ja hoitajien kiire- ja ajanvarausvastaanotot. Organisaatiouudistusta on jatkettu tavoitteena muodostaa kantakaupunkiin kaksi isoa toiminnallista terveysasemakokonaisuutta: Kirkkopuistikko-Gerby ja Tammikaivo-Ristinummi; terveysasemakokonaisuuksilla on molemmilla oma hoitohenkilöstön esimies ja myös terveysasemakokonaisuuksien lääkäri-johtoa pyritään yhdistämään.

Terveysasemakokonaisuuden sisällä yhdenmukaistetaan toimintatapoja ja potilaiden palvelupaketteja, tavoitteena palveluiden saatavuuden lisääminen, laadun parantaminen ja kuntalaisten yhdenvertaisuuden varmistaminen. Vähäkyrön terveysasema tukeutuu Tammikaivo-Ristinummi kokonaisuuteen.

Äitiysneuvolat ja perhesuunnittelu on vuoden 2016 alusta yhdistetty omaksi toimintayksiköksi, joka toimii kokonaisuutena entisen Hietalahden terveysaseman tiloissa, paitsi Vähäkyrön äitiysneuvola, joka toimii Vähäkyrön terveysaseman tiloissa.

Lastenneuvolatoiminta on vuoden 2017 alusta toiminut omana toimintayksikkönään, jolla on yhteinen henkilökunta ja oma osastonhoitaja. Tämä mahdollistaa toiminnan yhdenmukaisen kehittämisen ja henkilöstöresurssien tasaisen jaon eri alueille. Lastenneuvolavastaanotot toimivat edelleen lähipalveluna terveysasemien yhteydessä; keskustan alueen lastenneuvolatoiminta on keskitetty Hietalahteen.

Päivystystoiminta

Päivystys tarkoittaa tässä virka-ajan ulkopuolista aikaa. Terveysterveystoimintolain mukaan päivystyksen tehtävänä on antaa kuntalaisille ja kaikille kunnan alueella oleskeleville potilaille hoito ja ensiapu, kun heidän sairautensa laatu edellyttää välitöntä apua. Perusterveydenhuollon päivystys siirtyi 1.10.2014 Vaasan sairaanhoitopiiriin toiminnaksi erikoissairaanhoidon päivystyspoliklinikan yhteyteen. Kustannukset maksetaan Terveyspalveluiden talousarviosta.

Kouluterveydenhuolto

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat esi- ja perusopetusikäiset lapset. Kouluterveydenhuolto toimii kouluilla ja täydentää koulujen muita oppilashuollon palveluita. 1.7.2009 voimaan tullessa asetuksessa määrätään yksityiskohtaisesti terveystarkastusten määrästä ja laadusta ja 1.1.2011 alkaen on asetusta noudatettava.

1.8.2014 tuli voimaan Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), joka mm. lisää oppilaan oikeutta saada psykologi- ja kuraattoripalveluita.

Terveysterveystarkastus on kaikilla luokilla. Laaja terveystarkastus sisältää sekä terveysterveystarkastajan, lääkärin ja hammaslääkärin tarkastuksen ja se tehdään luokilla 1, 5 ja 8.

Opiskeluterveydenhuolto

Vaasa on iso koulutuskaupunki. Opiskelijoita on asukasluokan verrattuna noin kaksi kertaa enemmän kuin Suomen kunnissa keskimäärin. Tästä aiheutuu n. 500 000 euron lisäkulu.

Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoito. Toiminta tapahtuu pääosin terveysterveystarkastajan toimesta oppilaitoksilla. Terveysterveystarkastajan tarkastus suoritetaan aloitaville opiskelijoille. Toisen asteen opiskelijoille lääkärin ja hammaslääkärin tarkastus on tehtävä 1. tai 2. opiskeluvuonna. Yliopisto-opiskelijoiden osalta terveydenhuollon toteuttajana on Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö.

Terveysterveystarkastamisen yksikkö

Terveysterveystarkastamisyksikössä toimivat terveysterveystarkastamisen koordinaattori, liikuntaneuvoja, kaksi ravitsemusterapeuttia, seksuaaliterveydenedistämisen koordinaattori ja ehkäisevän päihdetyön toiminnanohjaaja. Yksikön tehtävänä on tuottaa potilaille yksilöllisiä palveluita, kouluttaa ja tukea terveysterveystarkastamistoimintaa muissa toimintayksiköissä ja hallintokunnissa sekä järjestää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa koko väestölle suunnattua hyvinvointia edistävää toimintaa. Valtuusto edellyttää, että kaupunkiin tehdään konkreettinen, näyttöön perustuva, sektorirajat ylittävä nuorten päihteidenkäytön ennaltaehkäisevä toimenpideohjelma. Ohjelma tuodaan syksyllä 2018 valtuuston käsittelyyn.

Kuntoutuspalvelut

Kuntoutuspalvelut tuottavat fysioterapian, toimintaterapian, psykologisen tuen ja puheterapian tarvearvioita ja terapiapalveluita. Terapiat ovat pääosin yksilöterapioiden, mutta erityisesti fysioterapiassa ryhmämuotoisen kuntoutuksen merkitys lisääntyy. Palveluita järjestetään sekä omana toimintana että ostopalveluina yksityisiltä palveluntuottajilta. Apuvälineitä myönnetään omaksi tai lainataan yhtenäisiin kansallisiin perusteisiin pohjaten potilaan tarpeen mukaan. Erilaiset lapsuusiän oppimisen ja keskittymisen häiriöt lisääntyvät ja vaativat aikaisempaa enemmän voimavaroja. Sekä terapiapalvelut että apuvälinehuolto tukevat vanhusten ja muiden apua tarvitsevien kotona asumista ja itsenäistä arjessa selviytymistä. Vanhushuollon kehittäminen kotona asumiseen tähtääväksi näkyy terapia- ja apuvälinepalvelutarpeen lisääntymisenä. Sairaanhoitopiiriin ja Vaasan kaupungin yhteinen apuvälinekeskus aloittanee toimintansa vuoden 2018 aikana.

Alati harvenevan rintamaveteraanikunnan kuntoutus toteutetaan valtion ja kaupungin määrärahojen ostopalveluna laitosp-, avo- ja päiväkuntoutuksena.

Terveysthuollon tukipalvelut

Tukipalvelut sisältävät röntgenosaston ja välinehuollon. Röntgen- ja välinehuoltopalveluja annetaan myös laitos- ja kotihoitoon, psykososiaalisiin palveluihin sekä Vaasan alueterveysthuoltoon. Välinehuolto on siirtymässä sairaanhoitopiiriin toiminnaksi vuoden 2018 alusta. Talousarvioon on varattu määräraha välinehuoltopalvelun ostoa varten.

Hammashuolto

Kaupungin tarjoamaan hammashoittoon voivat hakeutua terveydenhuoltolain mukaisesti kaikki kuntalaiset sekä yhteistoiminta-alueen asukkaat, ulkokuntalaiset opiskelijat ja eräät muut erityisryhmät. THL 48 § mukaan kansalaisella on ollut mahdollisuus valita hoitava terveysthuolto koko maan alueelta. Lain perusteella Vaasan kaupungin hammashuoltoon on hakeutunut jonkin verran potilaita naapurikunnista.

Suun terveydenhuolto pyrkii turvaamaan lainsäädännön määrittelemät palvelut, joita ovat kiireellinen ja kiireetön hammashoito lakien ja asetusten mukaisesti (mm. neuvola-asetus, vanhuslaki). Lisäksi hammashuolto panostaa ehkäisevään hammashoittoon.

Hoitotakuulainsäädännön mukaisesti pääsy kiireettömään hammashoittoon tulee turvata 6 kk:n sisällä yhteydenotosta. Lainsäädännön muuttuminen on vaikuttanut merkittävästi lasten ja nuorten suun terveysthuoltotilanteeseen ajankohtiin. Tällä hetkellä henkilöstön ikärakenne (eläköityminen) asettaa suuren haasteen lainmukaisen hoitotakuun rajoissa pysymiselle. Hammaslääkäreiden rekrytointiin tulee panostaa.

Eduskunnan oikeusasiamiehen kannanoton mukaisesti kunnan tulee järjestää perushammashoidon lisäksi erikoishammaslääkäritasoisia suun terveydenhoitoa, jota Vaasan hammashuolto pystyy tällä hetkellä tarjoamaan rajoitetusti oikomishoidossa, suukirurgiassa, iensairauksien hoidossa, protetiikassa ja purentafysiologiassa. Paine erikoishammashoidon järjestämiseen lisääntyy hampaallisen väestön ikääntyessä ja naapurikuntien tukeutuessa Vaasan hammashuollon palveluihin.

Aktiivinen suun terveydenhuollon päivystys tapahtuu Vaasassa tällä hetkellä virka-aikana. Päivystysasetus astui voimaan 1.1.2014. Asetus velvoittaa kunnan järjestämään suun terveydenhuollon päivystyksen jokaisena päivänä klo 21 saakka. Vaasan kaupungin hammashuolto järjestää virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin kanssa.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2015	TP 2016	TA2017	TA2018
Terveysthuolto -tulosalueen kustannukset netto €/asukas	417,04	405,17	398,10	408,03
Terveysthuolto nettokustannukset €/asukas	153,89	153,68	149,16	166,58
Kuntoutus: apuvälineet €/asukas	5,99	5,98	5,89	5,96
Hammashuolto nettokustannukset €/asukas	76,55	73,66	74,02	78,95*

*sis. välinehuollon kustannukset 5,74 €/as.

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	3 223	3 598	3 413
Toimintamenot	-30 765	- 30 161	- 30 969
Toimintakate	- 27 542	- 26 563	- 27 556

Henkilöstö 2016–2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	304	303	294
- kokoaikaiset	295	294	285
-osa-aikaiset	9	9	9
Määräaikaiset	79	72	74
- kokoaikaiset	69	64	65
-osa-aikaiset	10	8	9

239 ERIKOISSAIRAANHOITO**Toiminta-ajatus**

Vaasan kaupunki kuuluu Vaasan sairaanhoitopiiriin, joka toimii 13 jäsenkunnan kuntayhtymänä. Sairaanhoitopiiriin tehtävänä toiminta-ajatuksen mukaan on järjestää kuntayhtymän jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito ja ratkaista ensisijaisesti oman alueen väestön erikoissairaanhoitoa vaativat terveysongelmat. Kunnat maksavat erikoissairaanhoidon kulut asukkaidensa käytön mukaan.

Vaasan sairaanhoitopiirin kunnista Vaasan kaupunki käyttää psykiatrisen erikoissairaanhoidon hoitopäiviä keskimääräistä enemmän. Somaattisessa erikoissairaanhoidossa käyttö on keskimääräistä.

Klinikkavalmisvuorokausien laskutusta on vähennetty oleellisesti. Ensihoito siirtyi v. 2013 alusta erikoissairaanhoidon hoidettavaksi. Vaasan sairaanhoitopiiri hankkii ensihoitopalvelut Pohjanmaan Pelastuslaitokselta ja laskuttaa edelleen kuntia näistä palveluista. Vaasan osuus ensihoidon kustannuksista v. 2018 talousarviossa on 3,0 milj. €.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasalaisten osuus sairaanhoitopiirin sairaaloissa	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Poliklinikkakäynnit	114 250	114 297	132 219	130 144*
Hoitopäivät	19 235	11 149	11 031	11 049
Drg-paketit	10 593	10 149	10 741	10 135
Siirtoviivepäivät	3 100	1 309	519	1 086

*sis. pth-päivystys 20 416 käyntiä

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	499	750	500
Toimintamenot	-88 436	-85 500	-85 600
Toimintakate	-87 937	-84 750	-85 100

240 YHTEISTOIMINTA-ALUE LAIHIA**Toiminta-ajatus**

Tulosalue vastaa Vaasan kaupungin ja sen sosiaali- ja terveystoimen strategisten tavoitteiden sekä kaupungin ja Laihian kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaisten kuntalaisten hyvän elämän edellyttämien laadukkaiden, taloudellisesti ja alueellisesti toteutettujen terveyspalvelujen sekä sopimukseen sisältyvien sosiaalipalveluiden tuottamisesta, järjestämisestä tai hankkimisesta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalueen tuottamat palvelut ovat lakisääteisiä ja tarkkaan ohjattuja. Terveystieteiden lakimäärää tarkasti mm. terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä perusterveydenhuollon sisällöstä. Se asettaa mm. yhteydennäynnin, hoidontarpeen arvion ja hoitoon pääsyn määrääjät. Tulosalueen keskeisin tavoite on järjestää terveydenhuollon palvelut lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toiminnan tavoitteena on myös seuraavalla toimintakaudella asiakaslähtöisyys, hoidon oikea-aikaisuus, oikea hoidonpöytäkirja, korkealaatuiset palvelut sekä kustannustehokkuus. Palvelut nähdään toimintakaudella kokonaisuutena, jossa tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat erityisesti kunnan sosiaalitoimi, Vaasan kaupunki sekä erikoissairaanhoido.

Vuoden 2017 syksyllä aloitettua laatutyötä jatketaan yhdessä kaupungin sosiaali - ja terveystoimen ja kunnan kanssa. Tavoitteena on saada eri palveluissa sisäiset auditoinnit tehtyä vuoden 2018 aikana ja ulkoinen auditointi toteutettua sekä SHQS- laaduntunnustus vuonna 2019. Tähän työhön on varattu resurssi kehittämissuunnittelijaa varten. Laatutyöstä on tarkoitus saada jatkuva toiminta, sen tulee olla koko henkilöstön asia ja normaali osa päivittäistä työtä.

Varhainen puuttuminen, ennaltaehkäisy ja ikääntyneen väestön kotona asumisen tukeminen sekä lasten ja nuorten hyvinvointi ovat toiminnan keskeisiä painopistealueita, joihin panostetaan käytettävissä olevien resurssien mukaan mahdollisimman tehokkaasti. Ikäihmisten neuvontapalveluiden lisääntyminen ja kotona asumisen tukeminen mahdollistuu mm. vastaanoton, kotisairaanhoidon, kuntoutuspalveluiden ja sosiaalitoimen toimijoiden yhteistyönä.

Asianmukaiset, turvalliset työolosuhteet ja hyvät työvälineet, osaamisen kehittämisen tukeminen ja riittävä henkilöstömitoitus ovat keskeisiä tekijöitä laadukkaiden palveluiden toteuttamisessa. RAI-toimintakyky – ja terveydentilamittaristo tullaan ottamaan käyttöön RAVA- ohjelman tilalle, kun valmistaudutaan tulevaan SOTE-alueeseen. Tämä tulee vaatimaan koulutusta kotisairaanhoidon ja vuodeosaston henkilöstölle. Turvallisuuteen on panostettu vuonna 2017 hankkimalla henkilökohtaiset hälyttimet. Lisäksi jatketaan haastavissa tilanteissa vartiointipalvelujen ostamista.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Käynnit lääkärillä, vast.otto	9 729 *	8 326	7 554	9 000	7 800
Käynnit hoitajalla, vast.otto	6797	7 004	11 280	11 000	11 500
Käynnit terv.hoitajalla, neuvola	10 578	9 176	6 368	8 500	7 000
Käynnit hammashuollossa	8 924	9 326	10 330	10 100	10 500
Kotisairaanhoidon käynnit	6 591	5 959	6 809	6 800	6 800
Vuodeosaston netto-vrk-hinta	255,71	222,30	223,20	228,52**	228,66***

* VKS :ssa on toiminut yhteispäivystys 1.10.2014 alkaen

**Laitoshuoltajat on siirretty siivoushuoltoon TA 17:stä alkaen

*** hoitovrk:ina käytetty max –määrä (365 vrk , 10 paikkaa)

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Lääkärinvastaanotto nettomenot yht. €	1 996 100	2 117 700	2 124 800
Hammashuolto nettomenot yht. €	649 700	562 200	609 700
Kotisairaanhoido nettomenot yht. €	430 400	442 200	446 100
Vuodeosasto nettomenot yht. €	910 000	973 300	834 600

Kuntoutuspalvelut (sisältää fysioterapia, muu terapia, muu lääkinällinen kuntoutus) yht.nettomenot €	398 400	388 000	349 400
---	---------	---------	---------

*Neuvolatoiminta on yhdistetty lääkärivastaanottopalveluihin

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	5 930	6 037	6 058
Toimintamenot	-5 930	-6 037	-6 058
Toimintakate	0	0	0

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016**	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	63	70,21	67,71
- kokoaikaiset	62	69	67
- osa-aikaiset	1	1,21*	0,71
Määräaikaiset	7,4	vain sijaisia tai avoimen vakanssin hoitajia	vain sijaisia tai avoimen vakanssin hoitajia
- kokoaikaiset	6		
- osa-aikaiset	1,4		

*TA 2017:ssä sekä TA 2018:ssa on huomioitu myös Vaasan sosiaali- ja terveystoimen työntekijöistä ne, jotka tekevät väh.10,5% työajastaan yhteistoiminta-alueelle

**tiedot otettu suoraan Exreport-ohjelmasta, kuvastaa vain ko. päivän tilannetta

HTV 2016	HTV 2017	HTV 2018	HTV 2019
69,08	68,58	67,71	67,71

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Sivistystoimen toimialaa luonnehtivat kasvatus, opetus, koulutus, kulttuuri ja liikunta. Vuonna 2018 sivistystoimessa on kolme lautakuntaa aikaisemman kuuden lautakunnan ja kolmen johtokunnan sijaan. Organisaatiomuutosten johdosta myös tulosalueiden määrä on vähentynyt, kun Vaasan ammattiopisto, Vaasan aikuiskoulutuskeskus ja Rannikkoseudun oppisopimustoimisto ovat yhdistyneet omaksi tulosalueeksi, myös Vaasa-opisto, Vasa Arbis ja Kuula-opisto ovat yhdistyneet yhdeksi tulosalueeksi.

Maakuntauudistuksen myötä sivistystoimen merkitys kunnissa kasvaa. Sivistystoimen näkökulmasta tavoitteena on luoda elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta, jolla on tuottava palveluverkko. Asukkaiden hyvinvointi on nostettu keskiöön sivistyspalveluiden sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden kehittämistyössä.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Laadukas varhaiskasvatus, opetus ja koulutus Elinikäinen oppiminen Elävä opiskelijakaupunki	Asiakaspalaute Minimoidaan negatiivisten keskeyttämisten lkm Opiskelijoiden lkm Suorittajien tutkintojen lkm	Toimiva palveluverkko Sähköiset palvelut Varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmä Opetuksen kehittäminen, uuden opetussuunnitelman jalkauttaminen Kieltenopetus Toimivat verkkoyhteydet Opiskelijamyönteisyys, opiskelijaliikunta Vaasan kampuksen kehittäminen Hyvät toimintaedellytykset korkeakouluille
Oppilaiden, henkilökunnan ja perheiden hyvinvointi Nuorten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen	Poissaolojen määrä Nuorisopalveluiden kävijämäärät	Sivistystoimen ja soten/maakunnan yhteyspinnat Oikein mitoitettut oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut Yhteisöllisyyden vahvistaminen Omaehtoisen toiminnan lisääminen Ennaltaehkäisevä toiminta juniorista senioriin, elämänkaariajattelu
Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut Erinomaiset puitteet ja toimintaedellytykset kulttuuri- ja liikuntatapahtumien järjestämiseen yhdistyksille, seuroille, yrityksille	Kävijämäärät Valtakunnallisten tapahtumien määrä	Wasa Station Jäähallin laajennus Museon kokoelmatila Isojen tapahtumien keskitetty suunnittelu Kumppanipalvelu yhteisöille

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- varhaiskasvatus
- esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
- suomenkielinen perusopetus
- ruotsinkielinen perusopetus
- Vaasan kaupungin opistot
- nuorisopalvelut
- liikuntapalvelut
- Vaasan kaupungin museot
- kulttuuri- ja kirjastopalvelut
- Vaasan kaupunginorkesteri

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	15 290	13 323	12 647
Toimintamenot	134 569	-127 327	-130 574
Toimintakate	-119 279	-114 004	-117 927

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

- Vaasan lyseon lukio
- Vasa gymnasium och Vasa svenska aftonläroverk
- Vamia
- Vaasan kaupunginteatteri

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	11 651	14 332	13 833
Toimintamenot	-46 102	-47 448	-47 346
Toimintakate	-34 451	-33 116	-33 513

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	1750	1713	1702
- kokoaikaiset	1605	1591	1558
- osa-aikaiset	145	122	144
Määräaikaiset	735	680	717
- kokoaikaiset	349	312	336
- osa-aikaiset	386	370	381

Keskeiset toimintaympäristön muutokset, jotka tulee huomioida henkilöstösuunnittelussa

Kuntaorganisaation lähivuosien suuret muutokset tulevat vaikuttamaan kuntarakenteeseen niin, että sivistystoimi nousee keskeiseen asemaan kunnan hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen tuottajana. Tähän tulee ryhtyä valmistautumaan jo nyt. Mahdolliset kuntaliitokset vaikuttavat sivistyspalvelujen muotoutumiseen lähes kaikilla sivistystoimen tulosalueilla.

Muita huomattavia henkilöstösuunnitteluun vaikuttavia toimintaympäristön muutoksia sivistystoimessa ovat mm. varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen aleneminen, palvelusetelin käyttöönotto ja erityisvarhaiskasvatukseen panostaminen. Perusopetuksessa ruotsinkielisen oppilasmäärän kasvu ja ammatillisessa koulutuksessa reformin tuomat huomattavat muutokset sekä rahoituslain uudistaminen aiheuttavat henkilöstömäärän muutoksia. Hallituksen linjaus lukiokoulutuksen uudistamisesta ja digitalisaatio tulevat vaikuttamaan lukio-opetukseen ja henkilöstömitoituksiin. Myös Vaasan museoissa ja kirjastotoimessa tapahtuu muutoksia ja molempien asema valtakunnallisella tasolla tulee vahvistumaan. Nuorisotoimen haasteena on syrjäytymisvaarassa olevien ja jo syrjäytyneiden nuorten määrä ja heille kohdennettavien palvelujen tarjoaminen. Osaamisen kehittämisen pääpainopisteet sivistystoimessa liittyvät digitalisaatioon, esimiestyöhön ja substanssiosaamisen täydennyskoulutukseen.

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	9 898	8 762	7 994
Toimintamenot	-107 557	-102 836	-104 904
Toimintakate	-97 659	-94 074	-96 910

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten päivähoidosta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä muissa laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi. Myös osa taiteen perusopetuksesta annetun lain perusteella järjestetystä toiminnasta kuuluu lautakunnan toimialaan. Erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii siitä, että toiminnan järjestämiseen turvataan laissa määrätyt ja muutoin riittävät voimavarat, jotta toiminta voidaan järjestää oikein ja tarkoituksenmukaisesti. Kasvatus- ja opetuslautakunta seuraa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tavoitteiden toteutumista ja alaistensa yksiköiden palvelutasoa, vaikuttavuutta ja kustannuskehitystä.

Toimintaympäristö 2018-2020

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toiminta jaetaan seuraaviin tulosalueisiin:

- 302 Varhaiskasvatus
- 305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
- 306 Perusopetus suomenkielinen
- 307 Perusopetus ruotsinkielinen

Perusopetuslain alaisen toiminnan osalta kasvatus- ja opetuslautakunta jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon.

302 VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus on alle oppivelvollisuusiästä oleville lapsille tarkoitettua yhteiskunnan järjestämää tai valvomaa pedagogista palvelua, jossa toteutuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus. Esiopetus osana varhaiskasvatusta on kuusivuotiaille vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista tarjottavaa suunnitelmallista päiväkodin kasvatus- ja opetustyötä.

Palveluita järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa kokoaikaisena tai osa-aikaisena, tarpeen mukaan myös iltaisin, viikonloppuisin tai ympäri vuorokauden jatkuvana. Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen rinnalla järjestetään avoimissa päiväkodeissa kerhotoimintaa kotona olevien vanhempien lapsille sekä perheiden kasvatustoimintaa tukevaa työtä.

Varhaiskasvatuksen toiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista huomioiden lapsen iän, yksilöllisyyden sekä erilaiset kehitystarpeet. Päiväkodeissa huolehditaan alle kouluikäisten lasten varhaiskasvatuksesta ja esiopetuksesta. Päiväkodin vahvuus on monipuolisen ammatillisen koulutuksen saanut henkilöstö, lasten vertaisryhmä ja esiopetus. Perhepäivähoidon vahvuus on kodinomaisuus, pienet ryhmät ja yksilöllinen läheisyys lapseen ja perheeseen. Sitä pidetään hyvänä hoitomuotona erityisesti 0-3-vuotiaille.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet

Varhaiskasvatuksen yleisenä tavoitteena on tarjota monipuolisia palveluita lapsiperheille lain määrittelemän ajan puitteissa. Toiminnan lähtökohta on perheen ja lapsen tilanne, yksilöllisyys huomioon ottaen. Kasvatuskumppanuudessa on tavoitteena toimia vuorovaikutuksessa lapsen vanhempien kanssa lapsen parhaaksi. Toiminnassa painotetaan lasten oikeutta turvallisuuteen, leikkiin ja iloon sekä elämänläheisyyttä, aktiivista osallistumista, oppimista sekä yhteisön jäseneksi kasvamista. Haasteina ovat oppimisvaikeuksien mahdollisimman varhainen havaitseminen ja korjaaminen sekä lapsen tuen tarpeeseen vastaaminen.

Vaasan kaupungin esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen suunnitelmat on laadittu yhteistyössä henkilöstön ja vanhempien kanssa. Suunnitelmat pohjautuvat valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin. Myös varhaiskasvatuksen yksiköille laaditut omat suunnitelmat perustuvat edellä mainittuihin suunnitelmiin sekä valtakunnallisiin perusteisiin. Uusi esiopetuksen opetussuunnitelma on otettu käyttöön 1.8.2016 ja varhaiskasvatuksen uudet opetussuunnitelman perusteet on otettu käyttöön 1.8.2017. Päivähoidon joustavuutta tarkastellaan ja subjektiiviseen päivähoido-oikeuteen palataan myöhemmin, kun nykyinen tilanne on selvitetty.

Tuotantotavoitteet

Vaasassa pienten lasten määrä varhaiskasvatuksessa on kasvanut viimeisten 10:n vuoden aikana. Työllisyystilanne Vaasassa on ollut pitkään hyvä, samoin syntyvyys ja muuttoliike Vaasaan ovat kasvaneet. Lasten määrää on lisännyt myös sekä maahanmuuttajataustaisten että turvapaikanhakijoiden määrän kasvu. Nämä seikat ovat lisänneet vuoden 2006 jälkeen varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrää liki 1000:lla lapsella. Valinnaisuuden toteuttamiseksi pienten lasten hoidossa on varhaiskasvatuksen talousarvioon sisällytetty lasten kotihoidontuen täsmälisä vuoden 2007 talousarviossa hyväksytyjen periaatteiden pohjalta. Valtuuston päätöksen mukaan täsmälisää maksetaan edelleen vuonna 2018. Lisää maksetaan 200 euroa/kk kunnes lapsi saavuttaa 2 vuoden iän. Täsmälisän ja sen taloudellisten vaikutusten arviointia on jatkettava, mikä voi antaa suunnan tasa-arvoisen kuntalisän kehittämiseksi.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasan alle kouluikäisten lasten määrän arviointi

Päivitetyin väestöennusteen (2016) mukaan lasten määrä on aiemmin arvioitua huomattavasti pienempi. Näin ollen varhaiskasvatuksen talousarviossa on korjattu vuosien 2017-2019 osalta lasten määrä uuden väestöennusteen mukaiseksi.

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
0 – 6 –vuotiaat yhteensä	5 440	5 141	5 159	5120
joista - 0 – 2 v.	2 339	2 228	2 225	2225
- 3 – 6 v.	3 101	2 913	2 933	2894

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten % osuus väestön ikäryhmästä (0-6-vuotiaat)

	Kunnallisessa päivähoidossa (sis. ostopalvelupäiväkodit) olevien osuus ikäryhmästä, %				Näistä päivähoidossa olevien määrä päiväkodeissa, %				Näistä päivähoidossa olevien määrä perhepäivähoidossa, %			
31.12.	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
0 – 2 v.	33	34	34	34	72	72	72	72	28	28	28	28
3 – 6 v.	89	96	96	96	93	95	96	97	7	5	4	3
0 – 6 v.	65	69	69	69	88	90	91	92	12	10	9	8

Varhaiskasvatuksen piiriin kuuluvat alle kouluikäiset lapset (0 – 6-vuotiaat)

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Päivähoidossa 0-6 v. lapsia yhteensä	3 231	3 550	3 580	3532
Perhepäivähoito	306	340	320	300
Päiväkodit (sis. ostopalvelupäiväkodit)	2 925	3 210	3 260	3 232
-joista rinnakkaisia sijoituksia *)	2	20	10	10
Lasten kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki , saajaperheitä keskimäärin /kk	959	950	950	950
- josta täsmälisä keskimäärin/kk	180	240	180	190

*)Lapsella pääosin normaalin kokopäivähoidon tarve, mutta tarvitsee myös ajoittain vuoro hoitoa (=ilta, -viikonloppu tai ympärivuorokauden tapahtuvaa hoitoa).

Lasten määrä päivähoidossa vaihtelee vuoden aikana, alimmillaan se on kesällä ja korkeimmillaan kevätkaudella.

Päiväkotipaikkojen lisäykset taloussuunnitelmakaudella 2018 – 2023

- Laivakadun päiväkotit v. 2019 (+ 150 paikkaa, suomenkielinen)
- Gerby nya dh v. 2018 (+ 150 paikkaa, suomen/ruotsinkielinen)
- Paakaran päiväkodin laajennus v. 2018 (+ 21 paikkaa, suomenkielinen)
- Länsiniityn pk v. 2020 (+ 150 paikkaa, kaksikielinen)
- Vähänkyrön keskustan Villin Lännen pk:n laajennus-> riippuu Vähänkyrön tilatarveselvityksen lopputuloksesta (+ 42 paikkaa, suom.)
- Merikaarron päiväkotit v. 2022 (+ 75 paikkaa, suomenkielinen)

Osittaista hoitorahaa saavia perheitä

Huoltajilla on oikeus olla osittaisella hoitovapaalla, kunnes lapsen 2. kouluvuosi päättyy (31.7.). Oikeus hoitovapaaseen on pidempi kuin miltä ajalta Kela maksaa tukea. Kela maksaa osittaista hoitorahaa alle 3-vuotiaasta lapsesta sekä uudelleen ensi- ja toisluokkalaisen vanhemmille (31.7. asti). Osittaisen hoitorahan edellytyksenä on, että keskimääräinen viikoittainen työaika on enintään 30 tuntia viikossa.

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Osittaista hoitorahaa saavia perheitä, keskim.	247	240	240	250

ESIOPETUS

Vaasassa maksuton esiopetus järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle 4 h/pv. Esiopetusta annetaan suomen- ja ruotsinkielisissä ryhmissä. Esiopetusta annetaan ruotsinkielellä myös kieli- kylpyryhmissä sekä vieraskielistä esiopetusta englannin kielellä. Kun lapsi esiopetuksen lisäksi tarvitsee kokopäivähoitoa, järjestetään se esiopetusta antavassa yksikössä ja siitä peritään 35-60 % tulojen mukaisesta päivähoitomaksusta.

Lasten ennustettu määrä kaupungin virallisen väestöennusteen mukaan

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Esiopetusryhmät yhteensä	42	43	43	44
- kaupungin omat	40	41	41	41
- ostopalvelupäiväkodit	2	2	2	-
- palveluseteli päiväkodit				2
Esiopetuksessa olevat lapset yht. x)	752	710	767	699
- kaupungin omat päiväkodit	725	680	737	669
- ostopalvelupäiväkodit	27	30	30	-

- palveluseteli päiväkodit				30
- joista:	162	160	160	170
- pelkässä EO:ssa	590	550	607	529
- tarvitsee päivähoitoa EO:n lisäksi				
x) joista perusopetukseen valmistavassa opetuksessa (vähint. 900 h)	-	28	28	30

x) Opetuksen tarkoituksena on edistää opetukseen osallistuvan lapsen suomenkielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja antaa tarvittavia valmiuksia perusopetusta varten. Ryhmiä perustetaan alueellisesti vuosittain tarpeen mukaan.

PÄIVÄKOTITOIMINTA

Päivähoitoa järjestetään kokoaikaisena ja osa-aikaisena, perheiden erilaisten tarpeiden mukaan. Vuorohoitopäiväkodit Punahilkassa on paikkoja myös ilta-, viikonloppuisin ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville lapsille. Vaasan kaupunki on tehnyt sopimuksen päivähoidon ostopalvelupaikoista seuraavien päiväkotien kanssa: Folkhälsan, Kolibridalen, Manna, Tiitiäinen, Rantapääsky–Strandsvalan, Tuulenpesä Pursimiehenkatu, English Playschool, Kalliokatu, Iduna (ruotsinkielinen Steinerpedagogiikka pk) ja Kiillekujan päiväkodit. Ostopalvelupäiväkodeissa on elokuun 2015 alusta lukien yhteensä **391** päivähoitopaikkaa. Kaupunki korvaa ostopalvelupäiväkotien kustannukset bruttomääräisinä ja perii asiakasmaksut. Ostopalvelupäiväkotien sopimuskausi päättyy 31.7.2018 (Kiillekujan päiväkodin ostopalvelusopimus jatkuu 31.7.2020 asti). Vaasan varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön palvelusetelijärjestelmä alkaen 1.8.2018.

31.12.	TA 2017	TP 2016	TA 2018	TS 2019
Päiväkodit (kaupungin omat) x)	22	22	22	22
- joissa päiväkodeja yhteensä	39	39	39	40
Ostopalvelupäiväkodit	12	12	12	1
Palvelusetelipäiväkodit	-	-	(11)	12
Päiväkodeissa olevat lapset yht.	3 210	2 925	3260	3 232
- 0 – 2 –vuotiaat	540	559	550	542
- kokopäivähoidossa	495	510	500	500
- osapäivähoidossa	45	49	50	42
- 3 – 6 –vuotiaat	2 670	2 366	2 710	2690
- kokopäivähoidossa	2 445	2 12	2475	2450
- osapäivähoidossa,	225	252	235	240
- 7-8 vuotiaat (koululaiset vuorohoito)	4	2	4	4

x) Päiväkodit muodostavat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessaan on useita yksiköitä.

Päiväkotien sekä ryhmäperhepäivähoitokotien osalta on jatkettu kartoitusta päivähoitopaikoista. Joihinkin ryhmiin on vuoden 2017 aikana tehty rakenteellisia muutoksia, johtuen tiloista tai henkilökunnan määrästä sekä varhaiskasvatuslain muutoksista.

PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoito on vaihtoehtoinen päivähoitomuoto, joka tapahtuu kokoaikaisena tai osa-aikaisena perhepäivähoitajan kodissa, lapsen kotona tai muissa kodinomaisissa olosuhteissa (ryhmäperhepäivähoitokoti).

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Ryhmäperhepäivähoitokodit	15	10	9	8
Perhepäivähoidossa olevat lapset yht.	306		320	300
- 0 – 2 –vuotiaat	153		210	200
- kokopäivähoidossa	137		185	175
- osapäivähoidossa	16		25	25
- 3 – 6 –vuotiaat	153		110	100
- kokopäivähoidossa	132		90	80
- osapäivähoidossa	21		20	20

Perhepäivähoitajat: Työssä hoitajia	-	96	101	97	93
joista omassa kodissa hoitavia		69	75	73	70
Päivähoitolapsia keskimäärin / hoitaja		3,2	3,4	3,3	3,2

LEIKKITOIMINTA

Leikkitoiminta on vaihtoehtoinen toimintamuoto päivähoidolle. Vaasassa leikkitoimintaan sisältyy avoin päiväkotitoiminta ja avoimen päiväkodin kerho.

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	Ts 2019
Avoimet päiväkodit kpl	6	7	7	7
- käynnit keskim./toimintapäivä lkm	106	120	120	120
Avoimen päiväkodin kerhot	10	10	12	12
-lapset/kerhopäivä	134	140	155	155
Työntekijät	15	15	18	18

ERITYISVARHAISKASVATUS

Tehtävänä on lasten tuen tarpeen mahdollisimman varhainen toteaminen ja tukitoimien aloittaminen. Tavoitteena on yhteistyössä vanhempien, varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja eri asian-
tuntijoiden kanssa järjestää tukea tarvitseville lapsille sopiva varhaiskasvatus, tarvittavat tutkimuk-
set ja kuntoutus sekä olla tukena varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetustyössä. Varhaiskasvatuksessa on seitsemän kiertävää erityislastentarhanopettajaa. Lisäksi tuloksikkoon
kuuluvat lasten avustajat. Maahanmuuttajalasten Suomi 2-kielenä opetuksessa toimii kiertävä S2-
lastentarhanopettaja. Esiopetuksen perusteiden mukaisesti vuodesta 2010 dokumentoidaan
lapsen tuen tarve muodossa: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki

31.12.	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Asiakaskäynnit				
- kiertävä erityislastentarhanopettaja	2 800	2 800	3 000	3 000
- kiertävä lastentarhanopettaja S 2 -kieli, käynnit päiväkodeissa	150	160	160	170
*)Lapset, joilla varhaiskasvatuksessa tukitoimia	580	500	580	580
Joista:				
Esiopetuksessa olevien lasten tuen tarve;				
- yleinen tuki	31	25	30	35
- tehostettu tuki	62	60	65	65
- erityinen tuki	39	25	40	50
Maahanmuuttajataustaiset lapset	428	470	430	430
-joista S 2 kielen opetusta tarvitsevia	175	200	200	200

*) lapset, joilla lausunto+nk. seurantalapset

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017
Bruttomenot €/0–6 –vuotiaat	8 443	8 478	8 578	8 578
Nettomenot €/0–6 –vuotiaat	7 322	7 419	7 504	7 504
Palvelumaksutulot € (kaupungin)	5 453 642	5 564 900	5 453 642	5 453 642
Palvelumaksutulot/kokonais-menoista %	12,31	12,18	11,69	11,69

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	5 714	5 895	5 276
Toimintamenot	-47 017	-44 640	-45 815
Toimintakate	-41 303	-38 745	-40 539

Sisältyy lisäyksenä neljän lastentarhanopettajan sekä yhden S2 lastentarhanopettajan vakanssit, määrärahat yhteensä 150 000 e.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	668	634	609
- kokoaikaiset	632	612	585
- osa-aikaiset	36	22	24
Määräaikaiset	242	170	184
- kokoaikaiset	145	117	119
- osa-aikaiset	97	53	65

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa, kuin kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa.

Tuloslaskelma	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	1 072	1 072	1 020
Toimintamenot	-5 018	-5 018	-5 172
Toimintakate	-3 946	-3 946	-4 152

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS**Toiminta-ajatus**

Tulosalueen tärkein tehtävä on laadukkaan opetuksen järjestäminen ja perusopetuksen toimintaa pyritään aktiivisesti kehittämään vastaamaan sen nykyistä toimintaympäristöä. Suomenkielinen perusopetus tuottaa opetuspalveluita noin 4700 oppilaalle yhteensä 14:ssä eri yksikössä. Perusopetuksen tuottamien opetuspalveluiden sisältö perustuu valtioneuvoston hyväksymään valtakunnallisen opetussuunnitelmaan ja kasvatus- ja opetuslautakunnan päättämään kuntakohtaisen opetussuunnitelmaan.

Toimintaympäristö 2018-2020

Suomenkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärä on kasvanut tasaisesti vuosittain. Lukuvuonna 2017- 2018 oppilasmäärä on 4643. Syksyllä 2018 koulunsa aloittava ikäluokka (2011) synt.) on edellisiä ikäluokkia hieman pienempi. Tällä perusteella on vuoden 2018 ennusteeseen kirjattu 30 oppilaan vähennys. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on pysynyt viime vuodet lähes ennallaan. Tuntiresurssin on oltava 1,93 vuosiviikkotunnissa/oppilas, jotta oppimisen hyvä taso voidaan säilyttää ja taata. Tuntiresurssin on vuonna 2019 oltava 1,95 vuosiviikkotuntia/oppilas ja pidemmällä tähtäimellä pyrittävä tasoon 2 vuosiviikkotuntia/oppilas. Syksyllä 2017 uusi opetussuunnitelma otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuosiluokalla 7 ja vuosiluokalla 8 syksyllä 2018 sekä vuosiluokalla 9 syksyllä 2019. Opetussuunnitelmassa painotetaan oppilaan oikeutta yksilölliseen oppimiseen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Perusopetuksen opetustoiminnan keskeisenä tavoitteena on järjestää laadukasta opetusta kaikille perusopetusikäisille. Opetuspalvelut toteutetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisesti vuosiluokille 1 – 10. Suomenkielisen perusopetuksen tulosalueen toimialaan kuuluvat: perusopetus, maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistava opetus, oppilashuolto ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta.

Opetus ja pedagogiset palvelut

Peruskoulun opetustoiminnan yleisenä tavoitteena on resurssien mukaisesti antaa opetusta tavalla, joka parhaiten vastaa oppilaan oppimisedellytyksiä.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä / vuosi (keskiarvo)	2015	2016 *)	2017	2018
Luokkien 1-6 oppilaat	3069	3040	3047	3020
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	1492	1552	1581	1580
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4561	4592	4628	4600
-joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	209	206,5	215	213
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	19	18,5	16	15
-joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	118	118,5	129	81
Valmistava opetus	68,5	59	55	48

*) 2016 alkaen vain suomenkielinen perusopetus

Opetuksen tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat ne tiedot ja taidot, jotka valtakunnallisen ja Vaasan perusopetukselle hyväksytyn opetussuunnitelman perusteissa on kullekin ikäluokalle asetettu. Oppilaiden lahjakkuutta ja harrastustoimintaa tuetaan mm. englanninkielisellä opetuksella, musiikkiluokka- ja kielikylpyopetuksella. Kaikille oppilaille tarjotaan lisäksi kerhotoimintaa.

Noin 12 % perusopetuksen oppilaista on maahanmuuttajataustaisia. Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan viidellä eri koululla ja maahanmuuttajataustaisille oppilaille tarkoitettuja nivel-luokkia on yläkouluilla neljä. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden suomi tai ruotsi toisena kielenä oppimista ja muiden oppiaineiden oppimista tuetaan. Oppilaiden oman äidinkielen opetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan.

Kouluverkko	TP 2015	TA 2016 *)	TA 2017	TA 2018
Koulujen lukumäärä	23	17	15	14

*) 2016 alkaen vain suomenkielinen perusopetus

Opetustuntien määrä oppilasta kohti	2014	2015	2016
Toteutunut opetustuntien määrä, keskimääräiset opetustunnit / oppilas			
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,63	1,69	1,62
Peruskoulut, vuosiluokat 7-10	2,42	2,13	2,03
Luokkamuotoinen erityisopetus	4,48	4,9	3,25
Vammaisopetus	4,92	5,25	5,02
Peruskoulut keskimäärin	2,0	1,91	1,92

Resurssit sisältävät opetushallituksen avustuksella rahoitetut opetusryhmien pienentämiseen tarkoitettut tunnit. Kerhotunnit ja stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerho- ja tukitunnit eivät enää ole mukana tilastoissa 2014. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joille on tehty erityisen tuen päätös. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, hankkia ostopalveluna tai antamalla avustusta palveluntuottajille. Velvollisuutta tarjota toimintaa ei kuitenkaan ole.

Suomenkielinen perusopetus järjestää aamutoimintaa kaikissa alakoulussa (12) ja iltapäivätoimintaa yhdeksässä alakoulussa. Palveluntuottajina toimintaa järjestävät Vaasan Steinerkoulu (1), Kristillinen koulu (1), Suvituuli SMH osuuskunta (1) ja Vaasan Palloseuran Juniorit ry (6 toimintayksikköä).

Aamu- ja iltapäivätoiminnalla pyritään vähentämään lasten yksinäistä aikaa ilman turvallisen aikuisen läsnäoloa ennen ja jälkeen koulupäivän. Toimintaa tarjotaan kullekin toimintaan osallistuvalla lapsella vähintään 760 tuntia lukuvuodessa (keskimäärin 4h/koulupäivä). Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja sijoittuu lasten vapaa-aikaan. Toiminnasta peritään asiakasmaksua (100 €/kk). Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä	Kevät 2014	Syksy 2014	Kevät 2015	Syksy 2015	Kevät 2016	Syksy 2016	Kevät 2017	Syksy 2017
Kaupungin omissa yksiköissä - perusopetuksen yksiköt	652	646	455	438	399	295	244	229
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	137	202	84	128	119	217	188	298
Yhteensä	789	848	539	566	518	512	432	527

Kevään ja syksyn 2015 luvuista alkaen ovat mukana vain suomenkieliset oppilaat.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona sekä oppilaan lakisääteiseen oikeuteen yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on kahdeksan koulukuraattorin tointa ja viisi koulupsykologin virkaa käytettävissä. Voimassa olevan oppilashuoltolain mukaan koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluja tarjotaan myös esiopetuksen oppilaille.

Ohjaajat

Ohjaajien tehtävänä on tukea oppilaita oppimistilanteissa ja koulunkäynnissä.

Ohjaajatoiminta	2015	2016	2017	2018
Ohjaajien lkm	138	105	137	137
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,75 h/vko)	106	81,6	86,75	78,37
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja - koko oppilasmäärään nähden	55,26	57,46	54,07	59,14

* 2016 alkaen vain suomenkielinen perusopetus

Oppilasruokailu

Oppilasruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilasruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan ruokapalveluyksiköltä.

Koulukuljetus

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka

- 1-2 -luokkalaisella on yli 3 km
- 3-10 -luokkalaisella on yli 5 km
- tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.
-

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun vakinaisesta kotiosoitteesta.

Oppilaskuljetukset	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018
Kuljetettavia oppilaita	1007	678	666	652
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1489	1426	1259	1289
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	17,4	14,5	14,2	13,9

Luvut vuodesta 2016 eteenpäin koskee suomenkielistä perusopetusta.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	2 621	1 519	1 458
Toimintamenot	-43 883	-41 807	-42 270
Toimintakate	-41 262	-40 288	-40 812

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	380	382	394
- kokoaikaiset	332	335	316
- osa-aikaiset	48	47	78
Määräaikaiset	222	202	189
- kokoaikaiset	118	111	125
- osa-aikaiset	104	91	64

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Turvallinen oppiva organisaatio; koulu, jossa oppilaat voivat kehittää vahvoja puoliaan siten, että

- jokaiselle oppilaalle annetaan mahdollisuus laadukkaaseen oppimiseen kehittävässä oppimisympäristöissä.
- oppilaille annetaan valmiudet toisen asteen koulutukseen.
- oppilaille annetaan mahdollisuus vahvistaa itsetuntoaan turvallisessa ja tukevassa ympäristössä.

Toimintaympäristö 2018–2020

Ruotsinkielisen perusopetuksen viiden koulun oppilasmäärä kasvaa vuosittain, vuoden 2018 ennusteessa on 40 oppilaan lisäys. Tuntiresurssi on oltava 1,93 vuosiviikkotunnissa/oppilas, jotta oppimisen hyvä taso voidaan säilyttää ja taata. Tuntiresurssin on vuonna 2019 oltava 1,95 vuosiviikkotuntia/oppilas ja pidemmällä tähtäimellä pyritään tasoon 2 vuosiviikkotuntia/oppilas.

Syksyllä 2017 opetussuunnitelma otetaan kokonaisuudessaan käyttöön vuosiluokalla 7 ja porrastetusti vuosiluokalla 8 syksyllä 2018 sekä vuosiluokalla 9 syksyllä 2019. Opetussuunnitelmassa painotetaan yksittäisen oppilaan oikeutta yksilölliseen oppimiseen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Ruotsinkielisen perusopetuksen palvelu- ja kouluverkkoselvitys päivitetään syksyllä 2017.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä / vuosi (keskiarvo)	2015	2016 *)	2017	2018
Luokkien 1-6 oppilaat	3852	800,5	876	893
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	1862	389,5	370	388
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	5714	1190	1239	1281
-joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	230	39	37	39
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	28	9	6	10
-joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	137,5	19	16	11
Valmistava opetus	82	29	6	8

*) alkaen 2016 vain ruotsinkielinen perusopetus

Kouluverkko	TP 2015	TA 2016 *)	TA 2017	TA 2018
Koulujen lukumäärä	23	5,5	5	5

*) alkaen 2016 vain ruotsinkielinen perusopetus

Opetustuntien määrä oppilasta kohti	2014	2015	2016
Toteutunut opetustuntien määrä, keskimääräiset opetustunnit / oppilas			
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,63	1,69	1,62
Peruskoulut, vuosiluokat 7-10	2,42	2,13	2,04
Erityisopetus	4,48	4,9	
Vammaisopetus	4,92	5,25	5,03
Peruskoulut keskimäärin	2,0	1,91	1,91

Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminta on perusopetuslain mukaan tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaille sekä oppilaille, joille on tehty päätös erityisestä tuesta. Kunta voi itse järjestää aamu- tai iltapäivähoidon, ostaa palvelun ostopalveluna tai tukea palveluntuottajaa. Kunnalla ei kuitenkaan ole velvoitetta tarjota aamu- ja iltapäivähoitoa.

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään alakouluissa. Toimintaan osallistuville lapsille toimintaa tarjotaan vähintään 760 h/lukuvuosi (keskimäärin 4 h/päivä). Aamu- ja iltapäivätoiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja tapahtuu lapsen vapaa-ajalla. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa aamu- ja iltapäivätoiminta on kokonaan ulkoistettu palveluntuottajille. Folkhälsan Vålfärd Ab, Vaasan Setlementtiyhdistys ja Föräldraföreningen vid Vasa övningsskola toimivat palveluntuottajina.

Toiminnasta peritään asiakasmaksu (100 €/kk). Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta.

Aamu- ja iltapäivätoiminta	Kevät	Syksy	Kevät	Syksy	Kevät	Syksy	Kevät	Syksy2017
Kaupungin omissa yksiköissä	652	646	160	132	68	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	137	202	116	156	216	272	266	309
Yhteensä	789	848	276	288	284	272	266	309

Alkaen kevät 2015 luvuissa ovat mukana vain ruotsinkieliset oppilaat.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona sekä oppilaan lakisääteiseen oikeuteen perustuvana yksilökohtaisena oppilashuoltona. Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa. Ruotsinkielinen perusopetus tarjoaa oppilashuoltoa myös esiopetusikäisille. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on käytettävissä yksi koulupsykologin virka ja kaksi koulukuraattorin tointa.

Ohjaajat

Ohjaajien tehtävä on tukea oppilaita oppimistilanteissa ja koulunkäynnissä.

Ohjaajatoiminta	2015	2016	2017	2018
Ohjaajien lkm	138	35	28	41
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,75 h/vko)	106	21,8	20	21,2
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja - koko oppilasmäärään nähden	55,26	56,33	62,25	60,42

Luvut alkaen 2016 koskee ruotsinkielistä perusopetusta.

Oppilasruokailu

Oppilasruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilasruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan ruokapalveluyksiköltä.

Koulukuljetus

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka

- 1-2 -luokkalaisella on yli 3 km
- 3-10 -luokkalaisella on yli 5 km
- tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun vakinaisesta kotiosoitteesta.

Oppilaskuljetukset	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2018
Kuljetettavia oppilaita	1007	205	200	196
Kustannukset €/kuljetettava oppilas	1489	1229	1275	1304
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	17,4	16,7	16,3	15,2

Luvut vuodesta 2016 eteenpäin koskee suomenkielistä perusopetusta.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	491	276	240
Toimintamenot	-11 639	-11 371	-11 627
Toimintakate	-11 148	-11 095	-11 387

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	107	108	117
- kokoaikaiset	88	89	94
- osa-aikaiset	19	19	23
Määräaikaiset	60	53	56
- kokoaikaiset	12	13	15
- osa-aikaiset	48	40	42

KOULUTUSLAUTAKUNTA

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	12 500	14 809	14 297
Toimintamenot	-49 696	-50 214	-50 685
Toimintakate	-37 196	-35 405	-36 388

Toiminta-ajatus

Koulutuslautakunta huolehtii kaupungin toisen asteen koulutuksen (ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen sekä lukiokoulutuksen), taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön sekä nuorisopalveluiden palveluista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Lyseo kehittää kaksikielistä yhteistyötä Vasa gymnasiumin kanssa yhteisellä kampuksella. Lisäksi lyseolla on yhteistyösopimukset Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun sekä Turun yliopiston kanssa. Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat Vaasan ammattiopisto sekä Vasa Övningsskolanin IB-linja. Vaasan lyseon lukion vahvuutena on suuri kurssitarjonta, joka tarjoaa laajan valinnaisuuden ja mahdollisuuden opiskelijakohtaisiin painotuksiin sekä joustaviin ja yksilöllisiin opintojen järjestelyihin. Lyseon toiminnassa korostuu kansainvälinen toiminta ja yhteistyö ulkomaisten kumppaneiden kanssa. Toimintakaudella jatketaan yhteistyötä TaiKon-akatemian sekä Vaasan kaupunginteatterin kanssa. Vaasan lyseon lukion yhteydessä toimivan aikuislinjan opetus toteutetaan pääasiassa virtuaalisena. Päivä- ja aikuislukiossa opetusta annetaan luokattomana ja kurssimuotoisena.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Päivälukio	762	770	803	800	800
Iltalukio	52	51	44	43	55
Vakituiset opiskelijat	814	821	847	843	855
Aineopiskelijat	3,4	1,9	2,1	-	-

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	5 344,24	5 596,63	5 561,94
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	3 295,56	3 310,56	3 293,08

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	678	679	629
Toimintamenot	-5 797	-5 895	-5 935
Toimintakate	-5 119	-5 216	-5 306

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	43,7	44	44,1
- kokoaikaiset	42	40	43
- osa-aikaiset	1,7	4	1,1
Määräaikaiset	10	10	10
- kokoaikaiset	9	8	9
- osa-aikaiset	1	2	1

313 VASA GYMNASIUM JA VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvää yleissivistävää teoreettista koulutusta. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden lukea lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaisesti, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaisesti ja antaa myös mahdollisuuden lähiopetustapaamisiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

VG pyrkii panostamaan pieniin opetusryhmiin tukeakseen oppimista, turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Lisäksi VG kehittää kaksikielistä yhteistyötä lyseon lukion kanssa. Tandemyhteistyö on yksi pedagogisen työn tukipilareista. Oppilaitokset tekevät yhteistyötä Vi7 ringin lukioden kanssa.

VSA on ainoa ruotsinkielinen aikuislukio maassamme. VSA on etälukio, joka tarjoaa lukio-opintoja koko maan aikuisille ja nuorille. Opintoja tarjotaan ruotsia puhuville suomalaisille myös maan rajojen ulkopuolelle. Myös muiden lukioden opiskelijat ovat voineet täydentää opintojaan kursseilla, jotka suoritetaan aftonläroverketissä.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Opiskelijat

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 218
Päivälukio	141	150	153	155	160
Aikuislukio	73	66	58	60	60
Vakituiset opiskelijat	214	216	211	215	220
Aineopiskelijat	11,5	8,5	8,4	-	-

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 350,70	6 245,83	6 229,38
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	3 190,56	3 310,56	3 293,08

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	279	271	272
Toimintamenot	-1 598	-1 516	-1 563
Toimintakate	-1 319	-1 245	-1 291

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	16	16	16
- kokoaikaiset	16	16	16
- osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	3	5	4,6
- kokoaikaiset	3	2	4
- osa-aikaiset	0	3	0,6

315 VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistämiseksi ja alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvalmiudet ylemmälle koulutusasteelle.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vamia huolehtii koko nuorten ikäluokan kouluttamisesta ja tukee työuran eri vaiheissa olevien osaamisen kehittämistä siten, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden ja yksilöiden urakehityksen muuttuvia tarpeita. Opiskelijoille tarjotaan yksilöllisiä opintopolkua, mikä mahdollistetaan laajan opintotarjonnan avulla. Lisääntyvän ohjauksen avulla ehkäistään syrjäytymistä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä sidosryhmien ja työelämän kanssa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Laki ammatillisesta koulutuksesta hyväksyttiin eduskunnassa 30.6.2017. Alkaen 1.1.2018 on enää yksi järjestämislupa missä on määritelty tutkinnot, opetus- ja tutkintokielet, toiminta-alue ja erityiset tehtävät.

Perusrahoituksessa lasketaan toteutuneet opiskelijavuodet. Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä määrätään järjestäjän tavoitteellinen opiskelija-vuosimäärä perusrahoituksen pohjaksi.

Suoritusrahoituksen perusteena on toissa vuonna suoritettujen tutkinnon osien osaamispisteiden ja tutkintojen lukumäärä. Suoritemäärässä huomioidaan kustannusryhmien ja tutkintotyyppien sekä erityisen tuen järjestämisen kertoimilla painotetut tutkinnon osien osaamispisteet.

Työllistymisestä ja jatko-opintoihin siirtymisestä saadaan siirtymäajan lopussa 10 % rahoitus, opiskelijapalautteesta 2,5 % ja työelämäpalautteesta 2,5 %. Tilastoperusteena on kolme vuotta ennen varainhoitovuotta valmistuneiden työllistyminen tai jatko-opintoihin siirtyminen kaksi vuotta ennen varainhoitovuotta. Vaikuttavuusrahoitus sisältää alueellisen työllisyyden korjauskertoimen.

Ammatillisen koulutuksen rahoituksessa on viiden vuoden siirtymäsäännös (alla taulukko). Uudistunut rahoitusmalli tulee voimaan täysimääräisenä vuonna 2022, jolloin perusrahoituksen osuus on 50 %, suoritusrahoituksen 35 % ja vaikuttavuusrahoituksen 15 %.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Perusrahoitus (opiskelijatyövuodet)	97 %	95 %	95 %	70 %	60 %	50 %
Suoritusrahoitus (tutkintojen ja osatutkintojen määrä)		5 %	5 %	20 %	30 %	35 %
Vaikuttavuusrahoitus (työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen, opiskelijapalautteet, työelämäpalautteet)	3%	0 %	0 %	10 %	10 %	15 %

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	KS 2017	TA 2018
Valtionosuus ammatillinen peruskoulutus	18 530 902	18 637 772
Valtionosuus ammatillinen lisäkoulutus	1 510 791	1 693 977
Valtionosuus ammatillinen peruskoulutus, oppisopimus	643 037	828 000
Valtionosuus ammatillinen lisäkoulutus, oppisopimus	940 533	1 104 898
Valtionosuus, työvoimakoulutus (Ely-keskuksen alaisuudessa 2017)	778 869	563 116
Yhteensä	22 404 132	22 827 763

Tuloslaskelma	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	12 156	11 680
Toimintamenot	-35 358	-35 126
Toimintakate	-23 202	-23 446

Henkilöstö 2016-2018 (Vamian uusi organisaatio aloitti toimintansa 1.1.2017)

Henkilöstö	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	245	233,5
- kokoaikaiset	225	223
- osa-aikaiset	20	10,5
Määräaikaiset	29	33
- kokoaikaiset	21	30
- osa-aikaiset	8	3

443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT (Vaasa-opisto, Kuula-opisto, Vasa Arbis)**Toiminta-ajatus**

Vaasan kaupungin opistot Vaasa-opisto, Vasa arbis ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta kahdella kielellä Vaasassa sekä myyntipalvelusopimuksiin perustuen myös Laihialla, Isossakyrössä (Vaasa-opisto ja Kuula-opisto). Kuula-opiston baletinopetus palvelee myös mustasaarelaisia kunnan kanssa solmitun palvelusopimuksen nojalla. Opistojen toiminnan perusarvoina ovat elinikäinen oppiminen, luovuus, omaehtoisuus ja tasa-arvo. Vaasan kaupungin opistojen toiminta ja palvelut ovat keskeinen osa alueen asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua.

Tulosalueen palvelusuunnitelma**Vaikuttavuustavoitteet**

1. Tulosalueen sisäisen synergian ja toimintakyvyn vahvistaminen
2. Oppilaitosrajat ylittävä osaamisen ja henkilöstöresurssien jakaminen tulosalueen palvelutuotannossa

Tuotantotavoitteet

1. Opistojen hallinto-organisaation toimintamallin kehittäminen ja vakiinnuttaminen
2. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien uudistaminen

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut**Kuula-opisto**

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Opetustuntien määrä	25 410	24 860	25 000	25 000	25 000
Myönnettyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860	24 860
Kurssilaisten määrä	1446	1350	1349	1285	1330

Vaasa-opisto

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kurssien määrä	733	960	807	800	815
Opetustuntien määrä	18 902	24 296	22 831	19 000	19 000
Myönnettyt valtionosuustunnit	18 505	17 369	18 795	18 007	18 007
Kurssilaisten määrä	10 694	13 569	12 995	13 000	12 000

Vasa Arbis

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kurssien määrä	394	357	348	395	400
Opetustuntien määrä	9 040	9 370	9 195	9 300	9 300
Myönnettyt valtionosuustunnit	7 700	7 226	7 978	7 689	7 689
Kurssilaisten määrä	6 870	6 427	5 331	5 400	5 100

Keskeiset talouden tunnusluvut**Kuula-opisto**

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Valtionosuus €	1 079 201	1 090 539	1 090 539
Nettomenot, valtionosuus huomioitu €	512 886	505 561	478 961
Nettomenot €/asukas	7,58	7,48	7,08
Nettomenot €/oppilas	380,20	393,43	360,21

Vaasa-opisto

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Valtionosuus, vapaa sivistystyö	895 619	895 619	835 585
Valtionosuus, nuorisoluokka	<u>186 960</u>	<u>186 960</u>	<u>365 764</u>
Yhteensä	<u>1 082 579</u>	<u>1 082 579</u>	<u>1 201 349</u>
Nettomenot, valtionosuus huomioitu	815 821	738 521	923 951
Nettomenot €/asukas	10,13	9,04	11,43
Nettomenot €/kurssilainen	62,78	56,81	76,99

Vasa Arbis

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Valtionosuus	380 168	400 000	356 795
Nettomenot/opetustunti €	37,35	31,00	31,1
Nettomenot/kurssilainen €	64,41	51,00	69,5
Nettomenot/asukas €	5,08	5,00	5,24

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 694	1 558	1 577
Toimintamenot	-6 090	-5 577	-6 117
Toimintakate	-4 395	-4 019	-4 540

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	49,5	49,5	50,5
- kokoaikaiset	47	47	48
- osa-aikaiset x)	2,5	2,5	2,5
Määräaikaiset	152	152	151
- kokoaikaiset	6	6	5
- osa-aikaiset x)	146	146	146

x) Sivutoimisia tuntiopettajia

355 NUORISOPALVELUT**Toiminta-ajatus**

Nuorisopalveluiden toiminnan tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja kehitystä, ennaltaehkäistä syrjäytymistä, edistää nuorten osallistumista omien tavoitteiden toteuttamisessa ja yhteiskuntaan kasvamisessa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Nuorisopalveluiden suurin asiakasryhmän on 16 - 25 -vuotiaat nuoret. Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten kasvua eri elämäntilanteissa tarjoamalla nuorille ammattitaitoista ohjausta ja neuvontaa, harrastus- ja toimintamahdollisuuksia ja tiloja nuorten käyttöön.

Syrjäytymisvaarassa olevia ja jo syrjäytyneitä nuoria tuetaan moniammatillisena yhteistyönä, etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan keinoin. Nuorten työpajatoiminta käynnistyi syksyllä 2017. Työpajatoiminta toteutetaan yhteistyössä Vamia:n kanssa, mikä mahdollistaa uusien toimintamallien kehittämisen ja ennaltaehkäisee nuorten syrjäytymistä.

Nuorten aktiivista kansalaisuutta ja yhteiskunnallista vastuunottoa edistetään nuorisovaltuuston toiminnan koordinoinnilla ja ohjauksella sekä tukemalla nuorten omaehtoista toimintaa. Tammikuussa 2017 aloitti ensimmäinen vaaleilla valittu nuorisovaltuusto.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kävijämäärät:					
- nuorisotalot, - kahvila ja skeittihalli	24 000	26 000	36 000	24 000	24 000
- kerhot ja leirit	600	826	826	2 000	1 500
- tapahtumat	3 500	4 670	3 800	4 000	3 500
- Reimarin www-käynnit	52 000	35 323	53 775	52 000	52 000
Asiakasmäärät:					
- Reimari palveluohjaus	100	100	100	100	100
- etsivä nuorisotyö	140	398	211	150	200
- työpajojen etsivä nuorisotyö				150	50
- Ohjaamohanke		hanke alkoi 1.3.2015	100	400	200
Nuorisovaltuuston					
- kokousten lkm.	9 krt	9 krt	10 krt	10 krt	10 krt
- edustus ltk.	5 ltk	7 ltk	6 ltk	6 ltk	5 ltk

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Hankerahoituksen määrä nuorisolain mukaisen kunnallisen nuorisotyöhön, €	370 258	529 000	435 000
Nuorisopalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,43	0,36	0,36

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	461	145	139
Toimintamenot	-2 313	-1 868	-1 944
Toimintakate	-1852	-1 723	-1 805

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	21.75	26.75	27.75
- kokoaikaiset	20	25	26
- osa-aikaiset	1.75	1.75	1.75
Määräaikaiset	7	7	13
- kokoaikaiset	6	4	10
- osa-aikaiset	1	3	3

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	4 544	4 084	4 189
Toimintamenot	-23 421	-21 726	-22 351
Toimintakate	-18 877	-17 642	-18 162

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista sekä museoista, kulttuuri-toiminnasta, kirjastoista, teatterista ja orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

351 LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Liikuntapalvelut tuottaa monipuolisia liikunta- ja vapaa-aikapalveluja ottaen erityisesti huomioon liikuntamahdollisuuksien tarjoamisen myös yhdistystoiminnan ulkopuolelle jääville sekä luo edellytyksiä urheiluseurojen ja muiden liikunta- ja vapaa-aikatoimintoja järjestävien tahojen toiminnalle.

Liikuntapalvelut vastaa myös liikunta-alueiden ja -paikkojen harjoitus- ja kilpailukuntoon saattamisesta. Tavoitteena on, että liikuntapaikat ovat kuntalaisten ja seurojen käytössä ympäri vuoden, sääolosuhteet huomioiden.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- Terveysliikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina.
- Erityisryhmien liikunnan organisointi vastaamaan vammais- ja muun sovelletun liikunnan tarpeita sekä mm. ikääntyvien- ja maahanmuuttajien liikuntapalveluiden kehittäminen
- Urheiluseurayhteistyö, valtakunnalliset ja alueelliset liikuntakampanjat
- Liikuntatila- ja aluevarausten hallinnointi
- Lasten- ja nuorten liikuntatoiminnan saatavuuden turvaaminen ja iltapäivätoimintojen tehostaminen mm. Action-toimintaa lisäämällä ja kehittämällä
- Uimahallin uinti- ja vesiliikuntatoimintojen tuottaminen, kehittäminen ja markkinointi sekä uinninopetuksen organisoiminen eri ikäisille kohderyhmille, lisäksi kuntosalitoimintaa
- Liikunta-alueiden pitäminen turvallisissa ja viihtyisissä kunnossa osaavan henkilökunnan sekä oikea-aikaisten hoitotoimenpiteiden avulla.
- Liikunta-alueiden hoidon vuosisuunnitelman toteuttaminen käytettävissä olevien henkilöstö- ja talousresurssien mukaan.
- Liikuntapaikkojen kehittäminen käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Uimahallin kävijämäärä	270 764	269 613	264 127	270 000	270 000
Liikuntatilaluovutukset, h	44 731	48 333	45 053	47 000	47 000
Kaarlen kenttä – yleisurheilukilpailut, jalkapallo, tapahtumat, h	992	2 780	386	600	450
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	7 303	12 164	6 474	7 550	7 250
Kyrölän pesäpallokentät, h	865	830	789	800	800

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Nettomenot/asukas, €	72,16	64,77	66,96
Toimintatulot, €	1 650 813	1 736 200	1 673 200
Myönnetty avustuspäärärahä, €	172 542	184 500	184 500
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	1,19	1,17	1,18

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 651	1 736	1 673
Toimintamenot	-6 530	-6 128	-6 292
Toimintakate	-4 879	-4 392	-4 619

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	*	43,63	42
- kokoaikaiset		43	42
- osa-aikaiset		0,63	0
Määräaikaiset	*	4,5	5,1
- kokoaikaiset		3	3
- osa-aikaiset		1,5	2,1

*organisaatiomuutoksesta johtuen ei v.2016 lukuja

363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museot toimivat paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti syntyneiden kokoelmiensa pohjalta vaaliakseen ja välittääkseen aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä. Museot toimivat yleisöjensä hyväksi tuottamalla museo- ja kulttuuriympäristöpalveluita, jotka tukevat identiteettejä, välittävät tietoa ja tarjoavat elämyksiä. Museoiden toiminnan vaikuttavuus kohdistuu nykyisiin ja tuleviin sukupolviin.

Museotoimen toimintayksiköt ovat Kuntsin modernin taiteen museo, Pohjanmaan museo, Tikanojan taidekoti, Vaasan taidehalli sekä Vanhan Vaasan museo. Vaasan kaupungin museot toimii Pohjanmaan maakuntamuseona ja aluetaidemuseona sekä vastaa Museoviraston kanssa solmitun yhteistyösopimuksen mukaisesti rakennettuun kulttuuriympäristöön ja muinaismuistoihin liittyvistä viranomaistehtävistä. Museot toimivat museolain ja -asetuksen sekä kansainvälisen museoneuvosto ICOM:n Museotyön eettisten sääntöjen mukaisesti.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan kaupungin museot tuottavat toiminta-ajatuksensa pohjalta ja toimintaympäristön muutoksiin perustuen laadukkaita ja monipuolisia museo- ja kulttuuriperintöpalveluita kohdeyleisönään toiminta-alueen asukkaat ja matkailijat, verkkopalveluiden kautta kaikki kansalaiset sekä tulevat sukupolvet. Museot toteuttavat tehtävänsä keräämällä, säilyttämällä, tutkimalla ja esittelemällä kokoelmiaan, järjestämällä vaihtuvia näyttelyitä kuvataiteen, kulttuuri- ja paikallishistorian sekä luonnontieteen alalla sekä järjestämällä museopedagogista toimintaa ja yleisötapauksia toimialallaan. Lisäksi museot huolehtivat vielä toistaiseksi museoasetuksen mukaisista aluetaidemuseon ja maakuntamuseon tehtävistä sekä kulttuuriympäristöihin liittyvistä viranomaistehtävistä.

Toimintavuoden 2018 aikana toiminnan ja palveluiden kehittämisessä painotetaan museopoliittisen ohjelman mukaisia kehittämiskokonaisuuksia. Tärkeimmät tavoitteet ovat kansallisen ja alueellisen vastuumuseon status sekä kokoelmien säilytystilakysymyksen ratkaisu. Toimintaympäristön muutoksiin vastataan asiakaslähtöisellä toiminnan suunnittelulla ja toteuttamisella samoin kuin aktiivisella valtakunnallisella yhteistyöllä. Vaasan kaupungin museot osallistuvat edelleen aktiivisesti museoalan yhteistyö- ja kehittämishankkeisiin.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
-kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit (lkm)	3881	6200	8857	3750	5000
-konservoidut objektit	368	391	482	80	205
-kokoelmatyöhön käytetyt htv:t	3,6	9,3	10,5	10	10
-antolainaukset kokoelmista (lkm, ka. käsittelyaika)	174	53	82	150, 4 vko	50, 4 vko

-arkistopalvelut (lkm)				50	100
-näyttelyiden lkm	27	17	15	15	15
-museokäyntien määrä (muutos%)	43 552	49 534	40 672	42 000	41 000
-museopedagoginen toiminta ja yleisötapahtumat: tapahtumakerrat ja osallistujamäärä	941	546	746	300	300
		19 876	17 798	4 500	10 000
-yhteistyöhankkeet ja -näyttelyt			13	8	10
-lausunnot / käsittely 4 vkossa		215	157	90 %	90 %
-maakuntamuseo- ja aluetaidemuseotoiminnan hankkeiden toteuma		12	7	3	
-saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet				toimenpideohjelman mukainen sis.arviointi	toimenpideohjelman mukainen sisäinen arviointi

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilötyövuodet	36	34	36
Valtionosuuteen oikeuttavat henkilötyövuodet	31	30	31
Nettomenot valtionosuus huomioiden	2 478 700	2 368 400	2 472 900
Nettomenot / kuntalainen	36,66	34,93	36,34
Palveluiden käyttö / kuntalainen		1 krt/v	1 krt / v

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	425	345	345
Toimintamenot	-3 846	-3 615	-3 716
Toimintakate	-3 421	-3 270	-3 371

Henkilöstö 2016–2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	28	31	31
- kokoaikaiset	27	30	30
- osa-aikaiset	1	1	1
Määräaikaiset	8	5	5
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset	8	5	5

373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden tehtävänä on tukea elävää kaupunkikulttuuria ja vahvistaa alueen positiivista kehitystä monisuuntaisella yhteistyöllä kaupungin muiden hallintokuntien ja kolmannen sektorin kanssa sekä tarjota alueen väestölle sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toiminnan perustana on kuntalaisia osallistava ja yhteisöllisyyttä lisäävä toiminta, kohtaamispaikkojen luominen sekä hyvinvointityö kulttuuri- ja sivistyspalveluiden kautta.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimialaan kuuluvat matalankynnyksen sivistyspalvelut ja yleinen kulttuuritoiminta. Toimialan vastuulla ovat sivistyksen ja kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja sivistyspalvelut, kaupungin taidelaitosten yhteistyön koordinointi, vapaan kentän kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden varsinainen toiminta-alue on Vaasan kaupunki. Lisäksi kirjasto hoitaa kirjastoasetuksen mukaista uutta alueellista kehittämistehtävää Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla sekä Keski-Pohjanmaalla vuoden 2018 alusta lukien.

Kulttuuripalvelut toteuttaa laissa säädettyjä kunnan kulttuuritoiminnan tehtäviä edistämällä monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomalla edellytyksiä monimuotoiselle kulttuurityölle. Tavoitteena on luoda yhdessä kaupunkilaisten, kulttuuritoimijoiden ja kaupungin kulttuurilaitosten kanssa kestävä elinikäinen kulttuurisuhde jokaiselle vaasalaiselle sekä korostaa kulttuuripalveluiden merkitystä osana ihmisen arkea ja hyvinvointia. Kulttuuripalvelut vastaa Vaasan kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä, tukee vapaan kentän kulttuuritoimijoita sekä toteuttaa yksin ja yhteistyössä kulttuuritapahtumia ja – tilaisuuksia kaupungissa.

Kirjastopalvelut takaa jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Kirjastopalvelut toimii osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä toteuttaa ne tehtävät, jotka kirjastolaissa ja -asetuksessa on määrätty yleisten kirjastojen ja alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston tehtäväksi.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Omatoimisuutta lisäämällä tehostetaan tilojen käyttöä, jolloin tiloille saadaan suurempi käyttöaste ja palveluita voidaan tarjota laajemmin aikoihin, jolloin henkilökuntaa ei ole paikalla. Omatoimisuus vapauttaa myös henkilökuntaa rutiinistöistä enemmän ammattitaitoa edellyttäviin tehtäviin, joissa kohdataan asiakas ja autetaan/opastetaan henkilökohtaisesti. Omatoimisuus edellyttää investointeja mahdollisiin muutostöihin rakennuksissa, valvontalaitteisiin ja muuhun tekniikkaan. Verkkopalveluita kehitetään ja opastetaan asiakkaita järjestelmällisesti käyttämään muiden palveluntuottajien ja viranomaisten verkkoja. Kirjasto on saamassa laajan alueellisen kehittämistehtävän. Tehtävään kuuluu kehittää sekä alueen kirjastotoimintaa että vastata henkilöstön ajantasaisesta osaamisesta.

Kulttuuripalveluita tuotetaan yleisesti ja räätälöidysti; kohderyhmät, kuten lapset, ikäihmiset ja maahanmuuttajat korostuvat kohdennettuina palveluina. Kulttuurikasvatuksen määrän kasvattaminen ja suunnitelmallisuuden parantaminen muuttuvassa yhteiskunnassa sekä uusien, aktiivisten kulttuurikäyttäjien kasvattamisessa korostuu yhä enemmän. Samanaikaisesti kulttuurinen vanhustyö on Vaasassa mutta myös valtakunnallisestikin kasvussa, ja sote-uudistuksen lähestyessä yhä enemmän mietitään kulttuuripalveluiden toteutusta ja ennaltaehkäisevän työn sisältöä ja roolia. Tulosalueen omien tapahtumien sisällön ja näkyvyyden kehittäminen on tärkeää ja tavoitteena on yhä suuremman yleisöryhmän tavoittaminen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Lainat, kpl	1 221 786	1 271 139	1 267 000	1 275 000	1 260 000
Kirjaston kävijät	595 457	635 178	606 088	639 000	630 000
Kirjaston tapahtumat / kävijät	9 391	17 472	17 769	-	19 000
Kirjastojen aukiolotunnit, h	16 059	16 801	17 523	18 600	19 000
Pedagoginen toiminta / osallistujat	-	8 940	16 331	-	17 000

Kuorofestivaali, kävijämäärä	20 500	18 500	15 000	15 500	16 000
-josta maksavaa yleisöä	2 000	4 584	4 100	4 500	4 500
Vaasa Littfest Vasa, kävijämäärä	740	1 900	-	2 000	2 100
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi, v. 2016 lähtien Kulttuurikeskus järjestäjänä), kävijämäärä	-	-	4 260	-	4 500
Jaettavat kulttuuriavustukset, €	78 400	70 900	69 100	69 100	80 000
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Luotsitalo, Kasarmi 13)	57 700	60 600	66 600	65 000	65 000

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Nettomenot per asukas, €	76,53	69,68	71,74
Toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	1,12	1,02	
Kuorofestivaalin nettokustannus €/asukas	0,54	0,67	0,60
Taiteiden yön kustannus €/asukas	0,43	0,43	0,43
Littfestin kustannus €/asukas	-	0,24	0,24
Jaettavat kulttuuriavustukset, €/asukas	1,02	1,02	1,18
Jaettavat avustukset, saajat/hakijat %	82	59	60
Ulkopuolisten saatujen avustusten määrä (Kulttuurikeskus) €	166 830	33 000	35 000

Tuloslaskelma	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	905	618	564
Toimintamenot	-6 080	-5 342	-5 446
Toimintakate	-5 175	-4 724	-4 882

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	59,9	61,6	60,1
- kokoaikaiset	57	59	58
- osa-aikaiset	2,8	2,1	2,1
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Vaasan kaupunginorkesteri on sinfoniaorkesteri, jossa toimii 31 ammattimuusikkoo.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- korkeatasoinen, monipuolinen ja eri kohderyhmät huomioon ottava konserttitoiminta
- kansainvälinen Jorma Panula kapellimestarikilpailu
- alueellinen toiminta Pohjanmaalla
- poikkitaiteellinen ja organisaatiot ylittävä yhteistyö
- kansainvälinen toiminta
- yleisökasvatusprojektit ja kurssitoiminta

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Esiintymisten määrä yht.	87	85	70	82	79
Kuulijamäärä	22 092	30 780	30 574	30 000	31 000
Konsertit	32	37	33	35	32
Aluetoiminta	11	14	17	20	18
Ooppera	27	17	15	17	7
Kurssitoiminta	1	1	1	1	1
Muu toiminta	17	17	5	10	22

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kustannukset / asukas	15 €	16 €	17 €
Kustannukset / kuulija	40 €	38 €	37 €
Valtionosuus	721 651 €	699 340 €	649 815 €
Ulkopuoliset avustukset	31 000 €	31 000 €	20 000 €

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	257	159	355
Toimintamenot	-2 155	-1 962	-2 175
Toimintakate	-1 898	-1 803	-1 820

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	31	33	35
- kokoaikaiset	31	33	35
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset	5	3	1
- kokoaikaiset	5	3	1
- osa-aikaiset	1*	1*	1*

*) kapellimestari

381 VAASAN KAUPUNGINTEATTERI**Toiminta-ajatus**

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ taidelaitoksena.

Tulosalueen palvelusuunnitelma**Vaikutavuustavoitteet**

Vaasan kaupunginteatterin tavoitteena on tuottaa monipuolisia, taiteellisesti korkeatasoisia teatteriesityksiä, jotka taiteellisin kokonaisuuksina herättävät katsojissa elämyksiä ja kiinnostusta teatteria kohtaan. Kaupungin keskeisenä kulttuurilaitoksena teatteri osaltaan vahvistaa kuvaa Vaasasta vetovoimaisena kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Tuotantotavoitteet

Tuottaa vuoden 2018 aikana 6 uutta ensi-iltaa ja saavuttaa 52 000 katsojaa. Teatterin toimintaa ohjaa sen luonne ammattitaidelaitoksena joka velvoittaa korkeatasoisten teatteriesitysten tuottamiseen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Ensi-iltojen määrä	8	7	8	7	6
Näytäntöjen määrä	281	245	236	240	240
Katsojamäärä	59 716	50 518	57 514	52 000	52 000
Henkilötyövuodet, toteutuneet	62	60	62	60	60
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	55	55	55	55	55

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Nettomeno	-3 504 000	- 3 490 000	-3 470 000
Valtionosuus	1 074 000	1 074 000	1 043 000
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 430 000	-2 416 000	-2 427 000
Kaupungin avustus (vähennettynä kiinteistömenoilla) / asukas	17 €	17 €	17 €
Kaupungin avustus (vähennettynä kiinteistömenoilla) / katsoja	19 €	22 €	22 €

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 306	1 226	1 252
Toimintamenot	-4 810	-4 679	-4 722
Toimintakate	-3 504	-3 453	-3 470

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	37	38,75	42
- kokoaikaiset	37	37	42
- osa-aikaiset		1,75	
Määräaikaiset	51	41	63
- kokoaikaiset	6	24	15
- osa-aikaiset x)	45	17	48

x) Kyseessä on työsuhteiden lukumäärä (esim. avustajat, muusikot, jne).

TEKNINEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Tekninen toimi suunnittelee ja toteuttaa kaupunkiympäristöä. Se vastaa kaavoituksesta, liikenteestä, väylistä ja puistoalueista sekä sataman logistiikan kehittämisedellytyksistä. Tekninen toimi vastaa myös kaupungin kiinteistönpidosta ja maaomaisuuden hallinnasta, vesi- ja viemäritoiminnasta, teknisistä palveluista sekä siivous- ja ateriapalveluista. Teknisellä toimella on myös valvonta- ja suojelurooli. Se huolehtii jäte- ja ympäristöhuollon viranomaistehtävistä, rakennustarkastuksesta ja pysäköinninvalvonnasta.

Tekninen toimi on muutoksessa. Toimintaan vaikuttaa maakunta- ja soteuudistus sekä teknisten tukipalveluiden yhtiöittäminen. Investoinneissa on painetta peruskorjauksiin ja saneerauksiin niin kiinteistöissä kuin infrastruktuurissakin. Maanhankintaan varataan aikaisempaa suuremmat resurssit. Sopimuksellisuus ja alueellisuus lisääntyvät toiminnassa. Muutoksiin valmistaudutaan kehittämällä organisaatiota ja henkilöstöä, kuten henkilöstöosiossa kuvataan. Muutokset heijastuvat myös teknisen toimen keskeisiin riskeihin; niissä korostuu toimintaympäristön muutokset, korjausvelan hallinta ja asiantuntijoiden saatavuus, vrt. riskikartta alla. Muutosten myötä tekninen toimi palvelee kuntalaisia keskittymällä kaupunkiympäristön luomiseen ja vaalimiseen.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet
Elinvoimainen kaupunki - Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen - Uusien yritysten etabloituminen Vaasaan - Kilpailukykyiset yhdyskuntarakennepalvelut - Logistinen saavutettavuus	- Väestönkasvu/ v /edellinen vuosi - Yritysten tuottamat uudet työpaikat/ kaikki uudet työpaikat - Luovutetut yritystontit - Rakennuslupien kerrosneliöt - Täydennysrakentamisen lupien kerrosneliöt - Tontti- ja kaavavarannon määrä - Yritysten lukumäärä - Asemakaavaprosessin läpimenoaika	- Wasa Stationin rakentaminen - Etelä-Klemetilän alueen toteuttaminen - Ravilaakson alueen toteuttaminen - Vaskiluodon kehittäminen - Akkutehtaan etabloituminen Vaasaan - Laiva- ja satamainvestoinnit; laitur- ja väyläinvestoinnit, radan peruskorjaus - Siilojen purkaminen ja viereisen uudisrakennushankkeen toteuttaminen sekä sillan toteuttaminen yliopiston rantaan - Kävelykeskustan laajentaminen rannan suuntaan - Keskustan ranta-alueen määrätietoinen kehittäminen: Kalaranta, Hovioikeuden allas, Kuntsin ranta, Innotalo, Palosaaren salmen alue - Yritysten proaktiivinen palveleminen: teknisen toimen, kaupunkikehityksen ja kehitysyhtiöiden toiminnan aktivointi ja selkiyttäminen - Projektoidaan suuret hankkeet - Organisoidaan tekninen toimi asiakasnäkökulmaan perustuviksi laajemmiksi kokonaisuuksiksi
Hyvinvoinnin edistäminen - Viihtyisä ja turvallinen ympäristö - Kilpailukykyinen tonttitarjonta - Tehokas joukkoliikenne	- Tonttivaranto - Joukkoliikenteen käyttäjämäärä - Asiakaspalautteet	- Kurikan pohjavesihankkeen valmistelu - Pyörätieverkon laajentaminen: Jalankulku- ja pyöräverkoston kehittäminen, kulkumuotojen erottaminen toisistaan - Proaktiivinen tonttitarjonta: Asunto-ohjelmassa pysyminen - Palveluverkkoselvitysten aktiivinen laadinta - edulliset ja nopeat joukkoliikenneyhteydet
Taloudellinen menestyminen - Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta - Riittävä maaomaisuus - Tulojen kasvattaminen - Korjausvelan määrän vähentäminen - Tehokas Tekninen Toimiala	- Maaomaisuudesta saatavat tulot - Tilamäärän kehitys - Toimitilakustannukset - Korjausvelan määrä/ vertailukaupungit - Henkilötyövuodet - Liikelaistosten tuloutukset	- Konserniohjauksen kehittäminen - Vuokraamattomien tilojen vähentäminen - Tonttien ja asunto-osakkeiden vuokraus ja myynti - Korjausvelan hallinta - Teknisten tukipalvelujen in-house yhtiöittäminen - Teknisen toimen organisaation tiivistäminen

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- Rakennusvalvonta
- Ympäristönsuojelu
- Terveysvalvonta, yhteistoiminta-alue
- Eläinlääkintähuolto, yhteistoiminta-alue
- Kaavoitus
- Kiinteistötoimi
- Kuntatekniikka
- Yhteispalvelut

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	18 712	22 508	22 718
Toimintamenot	-24 714	-24 276	-25 209
Toimintakate	-6 002	-1 769	-2 491

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

- Vaasan Ruokapalvelut
- Vaasan Siivouspalvelut
- Vaasan Tekniset palvelut
- Seudullinen jätehuolto

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	22 932	23 773	23 376
Toimintamenot	-21 686	-23 132	-23 350
Toimintakate	1 247	641	26

Toimialan liikelaitokset

- Vaasan Talotoimi - liikelaitos
- Vaasan Vesi - liikelaitos

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	64 290	62 802	62 233
Toimintamenot	-27 122	-28 773	-28 704
Toimintakate	37 168	34 029	33 529

Toimialan henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	596,26	625,47	644,19
- kokoaikaiset	531	561,21	582
- osa-aikaiset	65,26	64,26	62,19
Määräaikaiset	46	36,1	38,34
- kokoaikaiset	23	21	30
- osa-aikaiset	12,85	15,1	8,34

Keskeiset toimintaympäristön muutokset, jotka tulee huomioida henkilöstösuunnittelussa.

Tekninen toimi valmistautuu maakunta- ja soteuudistukseen perustamalla yhdessä Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa 1.1.2018 alkaen teknisiä tukipalveluja tuottavan TeeSe Botnia Oy:n. TeeSe Botnia Oy:öön siirtyy Teknisestä toimesta Ruokapalvelut ja Siivouspalvelut kokonaisuudessaan, Talotoimen tuotanto ja Teknisistä Palveluista varasto ja kuljetuspalvelut. Tämä tarkoittaa, että Teknisen toimen henkilöstöstä yli 400 siirtyy perustettavaan yhtiöön. Muutoksen läpiviennin onnistuminen vaatii sekä Tekniseen toimeen jäävältä henkilöstöltä, että erityisesti yhtiöön siirtyvältä henkilöstöltä uudenlaista osaamista. Palveluiden tuottamisen ja tilaamisen tapahtuessa eri organisaatioissa ensiarvoisen tärkeää on sekä asiakasnäkökulman että kustannustehokkuuden korostaminen. Tulevaisuudessa tekniseen toimeen jäävä asiantuntijaorganisaatio tulee organisoida palvelunäkökulmasta tehokkaimmalla mahdollisella tavalla.

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	1216	1164	1192
Toimintamenot	-2338	-2136	-2228
Toimintakate	-1123	-972	-1036

Toiminta-ajatus

Rakennus- ja ympäristölautakunta huolehtii kaupungin rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon palveluista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa sekä tukee ja edistää toiminnallaan hyvän ympäristön ja kaupunkikuvan luomista ja säilymistä. Lautakunnan erityistehtävät ovat kaupungin hallintosäännössä.

Toimintaympäristö 2018-2020

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisuuteen kuuluvat rakennusvalvonta ja ympäristötoimi.

Toiminnan painopistealueet

Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaiset tulosalueet esittävät omissa talousarvion perusteluissa painopistealueensa.

Riskienhallinnan päätavoite on ennakoida ja varmistaa häiriötön palvelutuotanto ja taloudellinen tuloksellisuus. Rakennus- ja lautakunnan alaiset tulosalueet esittävät omat riskinsä hallintokunnan oman talousarvioesityksen yhteydessä.

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa. Rakennusvalvonta edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Toimisto palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja huolehtii kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Vireille jätetyt lupahakemukset	849	778	808	800	800
Lupien käsittelyajan keskiarvo	14,6	18,2	13,2	20	20
Katselmukset ja tarkastukset	2324	2727	2896	2700	2700

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Henkilöstö	10	10	10
Tulot % menoista	101,7 %	101,8 %	100 %

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
Ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla toiminnan kehittäminen ja tehostaminen	Toimiva henkilöstö- ja koulutussuunnitelma
Tasapainoinen talous	Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100 %	Omarahoitteisuusosuuden keskiarvo %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
Ammattitaitoinen palvelu ja lakisäännösmuutokset	Tavoitteellinen kouluttautuminen	Koulutuspäivät/lakimuutokset
Sähköinen asiointi.	Lupaprosessi selkeytyy ja nopeutuu. Paperiarkisto ei tulevaisuudessa laajene.	

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	817	764	770
Toimintamenot	-815	-741	-788
Toimintakate	2	-23	-18

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	10	10	10

YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestäväää kehitystä. Toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu, terveystalvonta ja eläinlääkintähuolto.

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksikön tehtävänä on huolehtia eri laeissa säädetyistä kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä. Keskeisimpiä tehtäväkokonaisuuksia ovat jätehuollon, ilmansuojelun ja vesiensuojelun viranomaistehtävät. Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Ympäristön tilan seuranta, tutkimusten ja selvitysten tekemistä jatketaan määrärahojen puitteissa. Ilmanlaadun mittauksia jatketaan yhteistyösopimuksen mukaisesti yhdessä energiantuotantolaitosten, teollisuuden sekä naapurikuntien kanssa. Osallistutaan edelleen valtakunnalliseen siitepölyseurantaan.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 100 %)	85 %	90%	70 %	100 %	100 %

Tuloslaskelma	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	91	96	99
Toimintamenot	-595	-541	-585
Toimintakate	-504	-445	-486

Sisältää ympäristöterveydenhuollon varautumismäärärahan 200.000 euroa.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	5,5	5,5	5,5
- kokoaikaiset	5,5	5,5	5,5

503 TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE**Tulosalueen palvelusuunnitelma**

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike-, tuoteturva- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella.

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 75 %)	62 %	62 %	65 %	75 %	75 %

Tuloslaskelma	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	123	137	137
Toimintamenot	-527	-508	-506
Toimintakate	-404	-371	-369

Nettoalijäämän jakautuminen kunnittain (kohdentamisperusteena asukasluku 31.12.2016)**Terveysvalvonta**

Nettomeno (Toimintakate) €, 2017-2018	TA 2017	TA 2018	Muutos € 2017-2018	Muutos % 2017-2018
Vaasa	371 300	368 800	-2 500	- 1 %
Laihia	50 500	50 500	0	0 %
Toimintakate yhteensä e/asukas	421 800 5,60	419 300 5,50	-2 500	- 1 %

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	8,5	8,5	8,5
Määräaikaiset			
- osa-aikaiset		1	1

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE**Tulosalueen palvelusuunnitelma**

Eläinlääkintähuolto järjestetään yhteistoimintana Vaasan ja Laihian kuntien kesken. Eläinlääkintä jakautuu kolmeen yksikköön: Vaasan toimipiste, Laihian toimipiste ja päivystystoiminta. Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkintäpalvelujen saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään yhteistyössä Mustasaaren ja Vöyrin kanssa. Päivystysaikana tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös Maalahti-Korsnäs -kuntayhtymän, Närpiön ja Kristiinankaupungin muodostaman päivystysalueen kanssa.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta ja kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Eläinlääkintähuolto neuvoo, tiedottaa ja antaa lausuntoja toimialaansa liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa erikoiseläinlääkäritasoista apua tarvitsevat asiakkaat eteenpäin.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia	ei poikkeamia

Tuloslaskelma	TP 2016 1 000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	184	167	186
Toimintamenot	-404	-346	-349
Toimintakate	-220	-179	-163

Nettoalijäämän jakautuminen kunnittain (kohdentamisperusteena käyntien määrä)**Eläinlääkintähuolto**

Toimintakate (nettoalijäämä) €, 2017-2018	TA 2017	TA 2018	Muutos € 2017-2018	Muutos % 2017-2018
Vaasa	178 900	158 300	-20 600	-12 %
Laihia	80 000	89 300	9 300	12 %
Toimintakate yhteensä	258 900	247 600	-11 300	-16 %
e/käynti	78,45	81,72		

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	4	4	4
- kokoaikaiset	4	4	4

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	40 692	44 803	44 596
Toimintamenot	-42 248	-43 210	-43 078
Toimintakate	-1 556	1 593	1 519

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa sekä huolehtii kaupungin teknisistä palveluista, siivouspalveluista ja ruokapalveluista. Tekninen lautakunta toimii lisäksi tielautakuntana ja joukkoliikenneviranomaisena. Lautakunnan erityistehtävät ovat hallintosäännössä ja teknisen lautakunnan toimintasäännössä.

510 YHTEISPALVELUT

Yhteispalvelut -tulosityksikön kautta hoidetaan tehokkaasti teknisen toimen keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi teknisen toimen ohjaustyökalu. Lisäksi teknisen lautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	6	5	5
Toimintamenot	-353	-248	-349
Toimintakate	-347	-243	-344

511 KIIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaustehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeiset vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteet sekä kehittämisen painopisteet 2018-2020

- Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka
 - Aktiivinen maanhankinta
 - Aktiivinen tonttitarjonta
 - Tehokas sopimustoiminta
 - Kaupungin käytöstä poistuvien alueiden/kiinteistöjen kehittäminen

- Ilmasto- ja energiastrategian edistäminen maapolitiikan keinoin
- Keskusta-alueiden ja vanhojen yritysalueiden uudistumisen edistäminen
- Ajantasainen hintapolitiikka – maaomaisuuden tuoton parantaminen
- Maaomaisuuden hallintajärjestelmän parantaminen
- Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka
 - Kaupungin asuntopolitiikan määrittely
 - Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen
 - Monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotarjonnan varmistaminen
 - Hissirakentamisen edistäminen / ikääntyneiden asumisen kehittäminen
 - Hallinnon rajat ylittävät asuntoalueiden kehittämishankkeet
- Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä
 - Kaupungin paikkatietostrategian määrittely
 - Sähköisten palvelujen käyttöönoton tukeminen
 - Vuorovaikutteinen ja rakennemuutoksia ennakoiva toiminta
 - Aineistojen laadun parantaminen
 - Uusien teknologioiden käyttöönotto
 - Seudullisten paikkatietoaineistojen kokoaminen
 - Laserkeilausaineistojen jalostaminen 3D-kaupunkimalliksi
- Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus
 - Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen
 - Toimintaprosessien tehostaminen
 - Uuden tekniikan täysimääräinen hyödyntäminen

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6123	6161	6200	6350	6450
Maanvuokrasopimukset, kpl	3702	3717	3760	3800	3850
Maanhankinta, ha/v	113	45	40	100	100
Maankäytösopimukset, kpl/v	0	3	5	5	5
Tontinluovutus, kpl/v	80	96	73	80	80
• Vuokraus	61	61	51	60	60
• Myynti	19	35	22	20	20
Asutuspäätökset, kpl/v					
• Korjaus-, energia- ja hissiavustukset	54	54	13	50	5
• Vuokra- ja asumisoikeusasiat	328	380	354	350	350
Muodostettuja tontteja, kpl/v	113	155	40	100	100
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	537	490	494	550	550
Asiakastytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,84	4,76	4,88	>4	>4
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,50	-	3,88	>=2016	>=2017

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Maanvuokratulot, milj.€/v	7,78	8,25	8,5
Kiinteistöjen myyntivoitot, milj.€/v	0,9	2,5	2,5
Maanhankintakustannukset, milj.€/v	1,8	2,2	6,3
Maankäytösopimukset, milj.€/v	0,16	1,0	1,0
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus, milj.€/v	0,16	0,25	0,25

Hissiaivustuksiin sisältyy 30.000 euron määräraha käytettäväksi esteettömyysavustuksiin.

Tuloslaskelma	TP 2016**	TA 2017*	TA 2018*
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	10 167	12 044	12 350
Toimintamenot	-2 793	-2 267	-2 561
Toimintakate	7 374	9 777	9 699

* Toimintamenot/-tulot eivät sisällä kehyksen ulkopuolelta, saastuneiden maiden puhdistukseen myönnettyä 250.000 €.

** Luvuissa on mukana Aiko-ravilaakson 1.9.-31.12.2016 kulut sekä saastuneiden maiden puhdistukseen ja rakennusten purkuun käytetyt, kehyksen ulkopuoliset, määrärahat.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	25,56	28,96	28,96
- kokoaikaiset	24	28	28
- osa-aikaiset	1,56	0,96	0,96
Määräaikaiset	2	0	0
- kokoaikaiset	2	0	0

512 KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikka huolehtii liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, metsien, torin, hulevesien ja muiden yleisten alueiden sekä venesatamien suunnittelusta, rakennuttamisesta tai rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Lisäksi Kuntatekniikka toimii sekä joukkoliikenne- että vesihuoltoviranomaistehtävissä. Poliisipiirin päällikön alaisena toimiala huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta. Toimialan tehtävänä on vuokrata katualueita rakentamistarkoitukseen ja myöntää kaivulupia. Kuntatekniikka on bruttobudjettiyksikkö.

Kuntatekniikka jakaantuu seuraaviin tulosyksiköihin: Liikennesuunnittelu, Kunnallistekniikan suunnittelu, Rakentaminen, Viheralueyksikkö, Alueiden ylläpito sekä Viranomais- ja erillistehtävät.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suunnittelu	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Keskustan kehän ylittää keskimäärin - autoja/arkivrk	110 300	106 300	106 050	107 000	110 000	110 000
Liikenneonnettomuudet (kpl)						
- onnettomuudet yhteensä	425	429	357	346	340	310
- omaisuusvahingot	373	358	297	294	300	250
- henkilövahingot	51	64	59	51	40	35
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	1	7	1	1	0	0
Paikallisliikenne						
- linjojen lkm/arkivrk	14	22	22	22	22	22
- km/arkivrk	3 500	4 000	4 000	4 500	4 500	4 700
- subventoituja kausilippuja myyty kpl	16 640	14 835	14 227	14 894		15 000
- sarjalippuja myyty kpl	6 775	7 153	8 274	4 890		
- arvonalaukset €				130 000		400 000
Liikennevaloilla ohjatut liittymät kpl	49	50	51	52	53	53
Kunnallistekniset suunnitelmat						
- laadittu lkm	45	34	35	35	40	40

Kaivulupa-anomukset lkm	61+169	59+181	45+112	50+130	50+160	50+160
-------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Rakentaminen	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Katurakenteet m ²	68 841	47 078	21 636	16 775	30 000	35 000
Pyörätiet/jalkakäytävät m ²	27 028	11 827	2 943	14 550	10 000	12 000
Katuvalaistus						
- suunnitelmat lkm	32	25	25	21	25	25
- valaisimien lkm	15 414	15 642	15 800	16 065	16 200	16 400

Pysäköinti	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Maksulliset pysäköintipaikat						
- ydinkeskustassa	832	938	1 160	1 200	1 200	1 200
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	886	841	850	821	860	820
Virheellinen pysäköinti						
- maksukehotukset kpl	19 369	13 382	14 218	12 767	14 000	13 000
- virhemaksutulot 1 000 €	774	562	589	564	600	600
Alueiden ylläpito	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät						
- kunnossapidettävät km	533	548	552	554	564	564
- hoitokustannukset €/km	5 787	6 036	5 728	5 523	5 730	5 600
Venepaikat						
- paikkoja lkm	1 974	2 101	2 050	2 051	2 050	2 050
- vuokrattuja	1 720	1 750	1 700	1 566	1 700	1 700
- vuokratulot 1000 €	193	204	228	236	240	235

Viheralueyksikkö	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Kaupungin metsäpinta-ala ha	3 800	3 800	3 860	4 000	4 000	4 000
Yleiset leikkipuistot, kpl	78	78	78	80	80	81
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	150	150	152	153	153	153

Kuntatekniikka	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	-	3,61		3,7	3,6	3,6

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	6 671	8 014	8 011
Toimintamenot	-16 611	-16 989	-17 124
Toimintakate	-9 940	-8 975	-9 112

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	97,1	94,31	98,95
- kokoaikaiset	92	89,21	95
- osa-aikaiset	5,1	5,1	3,95
Määräaikaiset	4	14	14
- kokoaikaiset	4	10	14
- osa-aikaiset	-	4	0

514 LOGISTIIKAN KEHITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Tulosalueen toiminta-ajatuksena on kehittää Vaasan seudun logistiikkaa siten, että alueen teollisuudelle on tarjolla taloudellisesti ja toiminnallisesti kilpailukykyisiä logistisia vaihtoehtoja nykyisille kumipyöräkuljetuksille. Kehityksen tulee tapahtua siten, että teollisuuden raaka-aine ja valmiiden komponenttien kuljetuksiin käytetään joko meri- tai rautatiekuljetusta. Kuljetusten tehokkuus ja kokonaistaloudellisuus ovat aina ensisijaisena tarkastelun kohteena logistiikkaa suunniteltaessa. Kehittäminen on pitkäjänteistä toimintaa, jossa pyritään huomioimaan logistiset tarpeet vuosiksi eteenpäin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Raideliikenteen kehittäminen intermodaalisuuden mahdollistamiseksi. Satama-alueen eteläpuolen raiteen uusiminen v. 2018 ja Reininkadun puoleisen ratapihan uusiminen 2019.

Vaasan 9-metrin meriväylän syventäminen 10 metriin. Merialueen hankkeista satama-altaan syvennys, satama-alueen laajennus aallonmurtajalle, sisäsatamaan johtavan väylän siirto nykyisestä paikasta satama-altaan ulkopuolelle, Lassenlaiturin jatkaminen 144m, sekä eteläpiirin purku, uuden laiturin rakentaminen eteläpiirin paikalle ja Myrgrundin huviveneväylän linjaus (Myrgrundin silta-satama-altaan eteläpuoli-meri) tullaan esittämään YVA-tarveharkintapyyntö ELY:lle vuoden 2017 aikana. Seuraavaksi laaditaan yleissuunnitelma ja valmistellaan vesilupa-anomus edellä mainituille hankkeille.

Vaskiluodon autokenttään tullaan tekemään muutoksia henkilöautojen odotuskaistojen sijoitukseen. Tarkoituksena on tehostaa raskaan liikenteen ja henkilöautojen käsittelyä odotusalueella ja samalla alueen matkustajaturvallisuutta saada parannettua. Autojen käyttämä turva-alue määritellään uudelleen ja kyseinen turva-alue aidataan valvonnan parantamiseksi. Autokenttien uudelleenjärjestely tulee pienentämään autojonoa, joka Reininkadulla ajoittain ulottuu yli kilometrin etäisyydelle varustamon autotarkastuspisteestä.

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	1 085	1 221	1 097
Toimintamenot	-990	-599	-407
Toimintakate	95	622	690

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	1	1	1
- kokoaikaiset	1	1	1

515 VAASAN TEKNISET PALVELUT

Toiminta-ajatus

Tulosalue tuottaa asiantuntevaa ja hinnaltaan kilpailukykyistä sekä asiakkaan prosessia tukevaa korjaamo-, kuljetus- ja varastopalvelua. Vaasan Tekniset palvelut on nettoyksikkö, johon sovelletaan vuodesta 2009 alkaen ylivuotista nettositovuutta. Vuotuiset investoinnit katetaan omalla tulorahoituksella.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan Tekniset palvelut

- kuljetustoimisto
 - o hankkii, ylläpitää ja hallinnoi kaupungin kone- ja kuljetuskalustoa sekä hoitaa käytetyn kaluston realisoinnin sen elinkaaren päätyttyä
 - o erityisryhmien oppilaskuljetus
- keskuskorjaamo
 - o tarjoaa kone- ja laitehuoltoa ja -korjausta sekä hitsauspalvelua kaupungin hallintokunnille
- keskusvarasto
 - o toimii yhdessä taloustoimen hankintapalvelukeskuksen kanssa kaupungin tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana, jatkossa jopa maakuntatasolla.

Edellä mainitut tehtäväkokonaisuudet vaativat erikoisosaamista, taitoja, joita ei ole tarkoituksenmukaista olla jokaisessa hallintokunnassa, joten niiden keskittäminen on perusteltua.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Varaston kiertonopeus	7,7	8,2	10,8	≥ ed.vuonna	≥ ed.vuonna
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 444	1 483	1 482	≥ ed.vuonna	≥ ed.vuonna
Kuljetettavat koululaiset, lkm	248	221	187	188	179

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Liikevaihto, €	7 200 000	7 300 000	6 700 000
Liikevaihto / hlö, €	186 000	187 000	182 000
Toimintakate, €	593 400	558 100	539 300
Nettoinvestoinnit, €	438 600	475 000	465 000

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	4 154	4 101	3 992
Toimintamenot	-3 561	-3 543	-3 452
Toimintakate	592	558	539
Korkokulut	-74	-74	-74
Vuosikate	419	484	465
Poistot	-418	-411	-411
Tilikauden tulos	1	73	54
Toimintatulot % toimintamenoista	116,7	115,7	115,6

Vaasan Tekniset palvelut toimii nettoyksikkönä. Tasapainoehto on esitetty sivulla 29.

Henkilöstö 2016 - 2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	33	36	34
- kokoaikaiset	33	36	34
Määräaikaiset	3		
- kokoaikaiset	2		
- osa-aikaiset	0,85		

516 VAASAN SIIVOUSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Vaasan Siivouspalvelut tuottaa siivous- ja oheispalveluja omana työnä sekä ostopalveluna kaupungin hallintokunnille. Vaasan Siivouspalvelut on nettoyksikkö, johon sovelletaan ylivuotista nettositovuutta.

Vaasan Siivouspalvelujen palvelusuunnitelma

Lähivuosina panostetaan asiakaspalveluun, kohteiden siivoustyömäärämitoituksiin sekä laatukuvauksiin. Lean – menetelmä on käytössä Siivouspalveluissa yhtenä hallinnon työkaluna ja Lenia on tarkoitus laajentaa edelleen kentälle vuoden 2018-2020 aikana.

Siivouspalvelujen palvelusuunnitelman tavoitteena on ylläpitää palvelun laatu siten, että asiakkaat valitsevat osakeyhtiön tuottaman siivouspalvelun myös jatkossa. Siivouspalvelut panostaa asiakas- ja henkilöstötyytyväisyyden parantamiseen sekä kustannustehokkuuteen. Vaasan Siivouspalvelut edistää toiminnallaan rakennusten elinkaaren säilyttämistä mahdollisimman pitkään. Samalla vaikutetaan kiinteistöjen käyttäjien (sekä sisäisten- että ulkoisten asiakkaiden) hyvinvointiin. Puhdas sisäilma vaikuttaa työntekijöiden työtehokkuuteen sekä työviihtyvyyteen. Osassa Siivouspalvelujen kohteita on käytössä INSTA 800 – toimintajärjestelmän laadunseurantaa.

Oikein mitoitettut siivousalueet laatukuvauksineen, huomioiden sisäilmavaikutukset, vaikuttaa työn tehokkuuden kautta kustannustehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Kuntalainen voi turvallisesti luottaa Siivouspalvelujen tuottamaan palvelujen laatu – kustannustehokkuuteen.

On suunnitteilla, että vuoden 2018 alusta Siivouspalvelut siirtyy kokonaisuudessaan tukipalvelujen osakeyhtiöön (in-house osakeyhtiö). Osakeyhtiössä on mukana lisäksi Vaasan sairaanhoitopiirin siivouspalvelut. Muutos tuo haasteita sekä talouteen että henkilökunnan toiminnan muutoksiin.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Siivouspinta-ala	251 210	250 000	256 000 (ei huomioitu sosiaali- ja terveystoimen kohteita)	270 000 (ei huomioitu keskussairaalan tiloja)
Siivoustehokkuus, keskiarvo, m ² /h				
- koulut, yleissivistävät (Vähäkyrö)	251 (Vähäkyrö 129)	250 (Vähäkyrö 180)	240 (Vähäkyrö 200)	240
- ammatilliset oppilaitokset	380	380	380	380
- toimistot	346	346	346	346
- päiväkodit	120	120	120	120
Asiakastytyväisyys	4,34	4,3	4,3	4,3
Työtyytyväisyys	3,99	-	4,0	4,0

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Siivouskustannukset ka €/m ² /vuosi			
- koulut (yleissivistävät)	16,03	16,05	16,05
- ammatilliset oppilaitokset	8,19	8,19	8,19
- toimistot	11,97	11,97	11,97
- päiväkodit	27,00	25,00	27,00

Tuloslaskelma	TP 2016 1000 €	TA 2017 1 000 €	TA 2018 1 000 €
Toimintatulot	5403	6348	6164
Toimintamenot	-5521	-6384	-6146
Toimintakate	-118	-28	18

Vaasan Siivouspalvelut toimii nettoyksikkönä. Tasapainoehto on esitetty sivulla 29.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	139	132	154*
- kokoaikaiset	100	112	129
- osa-aikaiset	20	20	23
Määräaikaiset	19	15	2
- kokoaikaiset	14	7	2
- osa-aikaiset	5	8	-

* ei mukana uuden osakeyhtiön keskussairaalan laitoshuoltajia.

517 VAASAN RUOKAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Vaasan Ruokapalvelut tuottaa tarkoituksenmukaisella ja taloudellisella tavalla hyvää, maistuvaa ja asiakkaan terveyttä edistävää ruokaa Valtion ravitsemusneuvottelukunnan ravitsemussuosittelujen mukaisesti. Ruokapalvelut antaa virtaa päivittäin vaasalaisten hyvän elämän arkeen.

Vaasan Ruokapalveluiden arvot ovat turvallisuus ja luotettavuus. Vaasan Ruokapalvelut tarjoaa maukasta energiaa lautasella.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Ruokapalvelut tukee muiden hallintokuntien perustehtävää tuottamalla laadukkaita ja kokonaistaloudellisesti edullisia ruokapalveluita asiakaslähtöisesti. Kokonaispalvelun tuottaa moniosaajista koostuva ruokapalveluammattilaisten tiimi. Palveluverkon muodostavat alueellisesti toimivat ruokaa valmistavat alue- ja valmistuskeittiöt sekä ruokaa vastaanottavat palvelu- ja jakelukeittiöt.

Ruoan valmistusta on keskitetty voimakkaasti 2015-2016 suurempiin alue- ja valmistuskeittiöihin. Näillä toimenpiteillä tehostetaan valmistusta, säästetään energiaa ja vettä sekä yhtenäistetään asiakkaalle annattavaa laatua.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Ateriamäärä, laskennallinen	3 726 372	3 601 384	3 645 108	3 360 246	3 117 726
Ateriamäärä, laskenn. / Htv	23 795	24 399	23 593	21 820	20 245
Henkilötyövuodet	156,6	147,6	154,5	154	154
Henkilöstömäärä, koko- ja osa-aikaiset keskimäärin	183	175	168	168	169
Keittiöitä yhteensä	52	50	47	48	50
- joista valmistuskeittiöitä	23	16	12	13	14
Ostopalvelukeittiöitä		1	1	1	1

Asiakastyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,69	3,8	3,3	3,75	3,75
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,44	3,71	ei mitattu	3,6	3,6

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Toimintatulot / henkilötyövuosi €	85 477	84 872	84 277
Toimintamenot / henkilötyövuosi €	-80 375	-84 103	-84 085
Materiaalikulut / ateria (laskenn.) €	- 1,11	-1,29	-1,39
Toimintakulut ilman vuokria / ateria (laskenn.) €	-2,95	-3,37	-3,63
Toimintakulut / ateria (laskenn.) €	-3,41	-3,85	-4,15

Tuloslaskelma	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	13 206	13 070	12 979
Toimintamenot	-12 418	-12 952	-12 949
Toimintakate	788	119	30
Rahoitustuotot ja -kulut	-2	-2	-3
Poistot	-29	-26	-42
Tilikauden tulos	757	91	-15

Vaasan Ruokapalvelut toimii nettoyksikkönä. Tasapainoehto on esitetty sivulla 29.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	131	144,6	138,68
- kokoaikaiset	98	109	108
- osa-aikaiset	33	35,6	30,68
Määräaikaiset	9	3,1	12,34
- kokoaikaiset	7	1	5
- osa-aikaiset	16	2,1	7,34

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA**580 JÄTELAUTAKUNTA****Toiminta-ajatus**

Jätelautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena ja vastaa jätehuollon kehitys- ja seurantatehtävistä jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Painopistealueet

Jätehuoltorekisterin ylläpitäminen, jätehuoltomääräykset, jätehuollon palvelutaso, valvontatehtävät, jätehuoltostrategia.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Jätelautakunnan tehtävä on hoitaa kuntien laissa säädetyt viranomaistehtävät jätehuollon toiminta-alueella. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen kautta perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim. jätehuoltomääräyksiä hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä myönnettävistä poikkeuksista päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmistä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen, palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Suoritetut tarkastukset		36	4	20	100
Jätehuoltomääräyksistä myönnettyjen poikkeuksien lukumäärä		117	1667	1000	1000
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, keskimäärin päiviä		69,4	15,6	14	14

Tuloslaskelma

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatulot	169	253	242
Toimintamenot	-169	-253	-242
Toimintakate	0	0	0

Henkilöstö 2016–2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	1	1	1

LIKELAITOKSET

Kuntalain mukaan kaupunki voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Kunnallinen liikelaitos on osa kunnan organisaatiota.

Vaasan kaupungin liikelaitoksina toimivat:

Pohjanmaan pelastuslaitos - liikelaitos

Vaasan Vesi - liikelaitos

Vaasan Aluetyöterveys - liikelaitos

Vaasan Talotoimi – liikelaitos

Liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelma on kunnan talousarvion ja –suunnitelman erillinen osa. Johtokunta valmistelee talousarvion, jonka perustana ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty sivulla 27.

LIIKELAITOS POHJANMAAN PELASTUSLAITOKSEN JOHTOKUNTA

650 POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos huolehtii laadukkaista ja monipuolisista pelastus- ja ensihoitopalveluista joustavasti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa – mereltä lakeuksille ja maaseudulta kaupunkeihin.

- Pelastuslaitos edistää yksilöiden ja yhteisöjen omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia oikein onnettomuustilanteissa.
- Pelastuslaitoksen tavoitteena on hyvä turvallisuuskulttuuri, jossa jokainen ottaa vastuuta toimintaympäristön turvallisuudesta ja ennaltaehkäisee vahinkojen syntymistä.
- Pelastuslaitos ylläpitää motivoitunutta ja osaavaa henkilöstöä sekä alueen riskikuviin mitoitettuja palveluita, lähellä ihmistä ympäri vuorokauden.

Toimintaympäristö 2018-2020

Pelastustoimi siirtyy kunnilta maakunnille. Pelastuslaitosten määrä on sama kuin maakuntien määrä. Pelastustoimen oman kehittämisen osalta edetään maakuntavalmistelun aikataulun mukaan. Pelastuslaitos on aktiivisesti mukana uuden maakunnan palvelujen rakentamisessa. Pelastustoimen järjestämislaki ohjaa toiminnanjärjestämistä ja työnjakoa maakunnallisissa pelastuslaitoksissa.

Palvelutasopäätökseen ei tulla murrosvaiheessa tekemään suuria muutoksia, vaan valmistaudutaan uuden maakunnan alueen kuntien pelastustoimen palveluiden turvaamiseen.

Tulevien talousarviovuosien toimintaa ohjaa muutoksen hallitseminen.

Yhteistyö ensihoidossa voi jatkua tulevissa maakunnissa. Toiminta tarkentuu uusien lakien ja asetusten valmistuessa mm. ensihoitoasetuksen osalta.

Toiminnan painopistealueet (Palvelutasopäätös 2014-2017 + 2vuotta)

Pelastuslaitos on aktiivisesti mukana turvallisuuden keskiössä

- Keskittyy valvonnan ja tarkastusten vaikuttavuuden kehittämiseen valvontasuunnitelmalla.
- Turvallisuusviestinnällä edistetään ihmisten ja yhteisöjen omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia onnettomuustilanteissa.
- Toimii turvallisuuden kehittäjänä yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.
- Tukee kuntien turvallisuus- ja valmiussuunnittelua.

Toimintaa ja valmiutta kehitetään uhkakuvien ja riskien hallinnan mukaisesti, kustannustehokkaasti

- Arvioidaan toimintaympäristön muutoksia ja niiden vaikutuksia toiminnan järjestelyihin.
- Pelastustoiminnan valmiutta ja resursseja ohjataan asemaluokituksella.
- Kehitetään toimintatapoja hyödyntämällä teknologiaa ja tietojohdantamista.
- Laajennetaan yhteistoimintaa naapuripelastusalueiden kanssa.
- Turvallisuusviranomaisten operatiivista yhteistoimintaa kehitetään yhdessä kuntien ja muiden pelastusalueilla toimivien tahojen kanssa alueellista turvallisuussuunnittelua hyödyntäen.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja toimintakyvyn tukeminen

- Kehittämisen lähtökohtana ovat pelastushenkilöstön toimintakykyhankkeet ja niihin liittyvät toimenpide-ehdotukset.
- Henkilöstön toimintakykyä ylläpidetään kehittämällä koulutusta, työmenetelmiä ja toimintaperiaatteita.
- Osaavan ja toimintakykyisen henkilöstön määrä on tehtäviin nähden riittävä.

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	TP 2016	TA 2017	TA-ES 2018
Pelastustoiminta			
´ - pelastus	88	85	86
´ - valvonta	7	8	8
´ - yhteiset toiminnot	6	7	7
´ - määräaikaiset	6	5	8
´ - toimenpidepalkkaiset	508	(510)	(500)
´ - VPK, sopimuspalokunta	375	(350)	(350)
Ensihoito			
´ - vakinaiset	86	81	83
´ - määräaikaiset	6	7	6
Yhteensä			
´ - vakinaiset	187	181	184
´ - määräaikaiset	12	12	14
´ - toimenpidepalkkaiset	508	(510)	(500)
´ - VPK, sopimuspalokunta	375	(350)	(350)

Toimenpidepalkkaiset ovat pelastuslaitoksen sivutoimisia palomiehiä.

VPK ovat sopimuspalokuntien pelastushenkilöstöä.

V 2016 alusta siirtyi 6 henkilöä yhteisistä toiminnoista kaupungin tukitoimintoihin

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS					
TULOSLASKELMA	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Liikevaihto	17 196 895	17 779 525	18 113 100	18 186 800	18 200 000
Liiketoiminnan muut tuotot	788 846	927 839	301 800	493 500	495 000
Tuet ja avustukset	2 231	8 891	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 253 917	-1 293 066	-1 099 200	-1 110 100	-1 105 000
Palvelujen ostot	-1 955 879	-2 447 259	-2 136 400	-2 329 800	-2 330 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-9 743 623	-9 629 265	-10 170 600	-10 360 300	-10 305 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 781 805	-1 712 622	-1 807 700	-1 870 200	-1 850 000
Muut henkilösivukulut	-539 983	-627 380	-659 900	-430 200	-526 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-675 072	-745 669	-687 500	-719 400	-750 000
Vuokrat	-1 377 888	-1 399 745	-1 418 900	-1 439 300	-1 439 000
Liiketoiminnan muut kulut	-153 255	-144 341	-122 200	-104 400	-110 000
Liikelylijäämä	506 549	716 907	312 500	316 600	280 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	9 387	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0	0
Muut rahoituskulut	-71	-59	0	0	0
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	515 866	716 848	312 500	316 600	280 000

RAHOITUSLASKELMA	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	506 549	716 907	312 500	316 600	280 000
Poistot ja arvonalentumiset	675 072	745 669	687 500	719 400	750 000
Rahoitustuotot ja -kulut	9 317	-59	0	0	0
Toiminnan rahavirta	1 190 937	1 462 517	1 000 000	1 036 000	1 030 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 094 237	-1 920 196	-1 466 000	-1 727 000	-1 722 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	262 004	435 802	466 000	691 000	692 000
Investointien rahavirta	-832 233	-1 484 394	-1 000 000	-1 036 000	-1 030 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	358 705	-21 877	0	0	0

TULOSLASKELMA Pelastustoimi ja Öljyntorjunta	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Liikevaihto	10 774 949	11 409 067	11 607 100	11 574 500	11 580 000
Liiketoiminnan muut tuotot	627 288	749 897	300 000	475 600	475 000
Tuet ja avustukset kunnalta	2 231	6 668	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-962 813	-1 012 229	-796 600	-858 000	-850 000
Palvelujen ostot	-1 700 395	-2 111 184	-1 883 100	-2 010 600	-2 010 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 290 228	-5 307 228	-5 752 600	-5 802 300	-5 805 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-989 183	-971 547	-1 054 600	-1 089 700	-1 090 000
Muut henkilösivukulut	-295 186	-343 196	-372 500	-241 700	-242 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-423 516	-454 723	-427 500	-428 100	-460 000
Vuokrat	-1 268 798	-1 289 330	-1 307 700	-1 327 700	-1 328 000
Liiketoiminnan muut kulut	-126 353	-122 485	-110 000	-90 100	-100 000
Liikelylijäämä	347 996	553 711	202 500	201 900	170 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	9 387				
Muut rahoitustuotot			0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muut rahoituskulut	-44	-52	0	0	0
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	357 339	553 659	202 500	201 900	170 000

RAHOITUSLASKELMA	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	347 996	553 711	202 500	201 900	170 000
Poistot ja arvonalentumiset	423 516	454 723	427 500	428 100	460 000
Rahoitustuotot ja -kulut	9 344	-52	0	0	0
Toiminnan rahavirta	780 855	1 008 382	630 000	630 000	630 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-770 399	-1 454 399	-1 086 000	-1 307 000	-1 307 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	262 004	369 089	456 000	677 000	677 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	272 460	-76 929	0	0	0

Liikevaihdosta kuntaosuudet	10 474 882	11 145 400	11 095 400	11 095 400	11 145 400
Muutos	-670 504	670 518	-50 000	0	50 000
Muutos%	-6,0 %	6,0 %	-0,5 %	0,0 %	0,5 %

TULOSLASKELMA Ensihoitotoiminta	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Liikevaihto	6 421 947	6 370 458	6 506 000	6 612 300	6 620 000
Liiketoiminnan muut tuotot	161 558	177 942	1 800	17 900	20 000
Tuet ja avustukset		2 223			
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-291 104	-280 836	-302 600	-252 100	-255 000
Palvelujen ostot	-255 484	-336 075	-253 300	-319 200	-320 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 453 395	-4 322 037	-4 418 000	-4 558 000	-4 500 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-792 622	-741 076	-753 100	-780 500	-760 000
Muut henkilösivukulut	-244 797	-284 184	-287 400	-188 500	-284 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-251 556	-290 946	-260 000	-291 300	-290 000
Vuokrat	-109 091	-110 415	-111 200	-111 600	-111 000
Liiketoiminnan muut kulut	-26 903	-21 857	-12 200	-14 300	-10 000
Liikelylijäämä	158 553	163 196	110 000	114 700	110 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muut rahoituskulut	-27	-7			
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	158 526	163 189	110 000	114 700	110 000
RAHOITUSLASKELMA Muu palvelutoiminta	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	158 553	163 196	110 000	114 700	110 000
Poistot ja arvonalentumiset	251 556	290 946	260 000	291 300	290 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-27	-7	0	0	0
Toiminnan rahavirta	410 082	454 136	370 000	406 000	400 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-323 838	-465 797	-380 000	-420 000	-415 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	66 713	10 000	14 000	15 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	86 244	55 052	0	0	0

Huom! Vuodesta 2013 tulosityksiköt Turvapuhelintoiminta ja Ensivastetoiminta siirtyvät pelastustoimen tulosalueen alle.

VAASAN VESI – LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

660 VAASAN VESI

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulo- ja investointilain mukaisesti hoitaa vesi- ja viemärlaitostoinnin ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Toimintaympäristö 2018-2020

Vaasan Veden perustoimintaympäristössä ei tapahdu lähivuosina suuria muutoksia. Vaasan Vesi – liikelaitoksen perustoiminta on kannattavaa ja katetaan asiakkailta perittävillä maksuilla. Hinnastontarkistusesitys vuosille 2018-2025 tarvittavien investointien varmistamiseksi viedään johtokuntaan alkuvuodesta 2018. Liikelaitoksen yhdystilillä seurattava saatava kaupungilta oli vuoden 2016 lopussa 5,57 M€, joka vähentää taksankorotuspaineita.

Välttämättömät jäteveden puhdistuksen saneerausinvestoinnit tehtiin 2010-2012. Puhdistamon 2017 ympäristölupaan ja lähialueiden kaavoitukseen liittyvät investoinnit toteutetaan pääosin 2019. Ympäristöluvan haattakorvausten ja puhdistetun jäteveden purkupaikan osalta on valitettu hallinto-oikeuteen. Pättin lähialueiden kaavoituksen edellyttämien hankkeiden rahoituksesta pääosa tulee alueen arvonnousun perusteella saatavista maankäyttömaksuista.

Raakavedenhankintajärjestelmään ollaan tekemässä merkittäviä muutoksia vesihuollon varmuuden parantamiseksi. Syväpohjavesitutkimuksen 5. vaiheen (2017-2019) jälkeen tiedetään, kuinka paljon pohjavettä on kestävästi saatavissa Kurikasta Vaasaan. Optimistinen tavoite on, että vuonna 2025 pohjavesi virtaisi Kurikasta yhdysvesijohdossa Vaasaan. Pohjaveden otto ja käsittelyä (15 M€) sekä yhdysvesijohtoa (25 M€) varten ollaan perustamassa kahta osakeyhtiötä, eikä niihin liittyviä investointitarpeita ole sisällytetty Vaasan Vesi –liikelaitoksen taloussuunnitelmaan. Nykyisen yli 40 vuotiaan pintavesilaitoksen saneeraus (6 M€) ja yli 100 vuotiaan vesitornin korvaaminen (9 M€) ovat liikelaitoksen investointiohjelmassa. Raakaveden esikäsittelyprosessin mitoittamiseen vaikuttaa mahdollinen lauhdevedentarve, minkä osalta suunnitelmat seljennävät lähiaikoina.

Tulosalueen palvelusuunnitelma Vastataan kestävä kehityksen vaatimusten mukaisesti asiakkaiden häiriöttömästä vesihuollosta. Laitos toimii omakustannusperiaatteella tulevat uus- ja saneerausinvestoinnit sekä kehittämistarpeet huomioon ottaen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Laskutettu vesimäärä 1000 m ³	4260	4330	4190	4410	4300
Laskutettu jätevesimäärä 1000 m ³	4790	4850	4760	4900	4800
Vesijohtoverkoston pituus km	961	986	999	990	1010
Viemäriverkoston pituus* km	858	873	540	883	550
Vesimaksutaksa €/m ³	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10**
Jätevesimaksutaksa €/m ³	1,65	1,65	1,65	1,65	1,65**

* Hulevesiverkosto kirjattiin siirtyneeksi kaupungin omistukseen 2015.

** Taksat tulevat mahdollisesti muuttumaan vuoden 2018 aikana.

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Liikevaihto	14 951	15 503	15 448
Investoinnit, netto	3 762	4 500	5 000
Tuottovaatimus	1 400	1 400	1 400

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
Talous tasapainossa	Rahoituslaskelma tasapainossa ja hinnastotarkistussuunnitelma 2018-2025 hyväksytty.	Tulos- ja rahoituslaskelmat, hinnaston ajantasaisuus
Vesi- ja jätevesimaksut tasapuoliset	Hinnastotarkistuksen yhteydessä esitetään maksujen kohdentaminen vesihuoltolain mukaisesti.	Taksavertailut

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
Kyrönmaan Jätevesi Oy:n hallinnollinen ohjaus heikkoa	Omistajien ja palvelun tuottajien palvelusopimus mm. resurssien ja vastuiden selkiyttämiseksi.	Erotus (€) Vaasan Vesi –liikelaitoksen Vähänkyrön alueen asiakkailtaan perimät jätevesimaksut – Kyrönmaan Jätevesi Oy:n perimät maksut Vaasan Vesi –liikelaitokselta - Vähänkyrön alueen viemäröinnin investointi- ja käyttökulut.

TULOSLASKELMA

	TP 2016	TA 2017	TA-es 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021
Liikevaihto	14 951 020	15 503 400	15 448 200	15 655 000	15 752 000	15 854 000
Liiketoiminnan muut tuotot	158 830	75 000	75 000	85 000	95 000	95 000
Valmistus omaan käyttöön	345 668	320 000	320 000	320 000	320 000	320 000
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 316 617	-2 688 400	-2 671 200	-2 741 000	-2 796 000	-2 801 000
Palvelujen ostot	-2 759 871	-3 035 100	-3 042 400	-3 096 000	-3 158 000	-3 202 000
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-2 244 062	-2 413 200	-2 485 800	-2 462 000	-2 511 000	-2 515 000
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-712 451	-674 200	-621 500	-687 000	-700 000	-708 000
Muut henkilösivukulut	-140 669	-116 300	-102 200	-119 000	-122 000	-128 000
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 886 928	-4 052 000	-3 920 000	-4 131 000	-4 200 000	-4 230 000
Arvonalentumiset	-47 015	0	0	0	0	0
Vuokrat	-105 664	-112 400	-159 700	-160 000	-157 000	-165 000
Liiketoiminnan muut kulut	-55 698	-63 800	-145 400	-80 000	-85 000	-95 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 186 544	2 743 000	2 695 000	2 584 000	2 438 000	2 425 000
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	0	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Muut rahoitustuotot	7 705	7 600	7 700	8 000	8 000	8 000
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Muut rahoituskulut	-34	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 794 215	1 362 600	1 314 700	1 204 000	1 058 000	1 045 000

RAHOITUSLASKELMA**Toiminnan rahavirta**

Liikeliikettä (-alijäämä)	3 186 544	2 743 000	2 695 000	2 584 000	2 438 000	2 425 000
Poistot ja arvonalentumiset	3 933 943	4 052 000	3 920 000	4 131 000	4 200 000	4 250 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	7 671	20 000	19 700	20 000	21 000	22 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-13 924	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappio	0	0	0	0	0	0

Toiminnan rahavirta 5 714 234 5 415 000 5 234 700 5 335 000 5 259 000 5 297 000

Investointien rahavirta

Investointimenot	3 762 420	4 500 000	5 000 000	6 590 000	9 500 000	9 300 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustu	-949 437	0	0	0	0	0

Toiminnan ja investointien rahavirta 2 901 251 915 000 234 700 -1 255 000 -4 241 000 -4 003 000

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-1 167	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 458	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	322 708	-32 000	-39 000	-11 000	-10 000	-11 000
Saamisten muutos kunnalta	-3 112 212	-1 370 200	-243 700	1 261 000	4 246 000	4 009 000
Korottomien velkojen muutos muilta	-99 123	2 000	48 000	5 000	5 000	5 000
Rahoituksen rahavirta	-2 901 251	-1 400 200	-234 700	1 255 000	4 241 000	4 003 000

Rahavarojen muutos

Saldo 31.12	5 572 914	6 943 114	7 186 814	5 925 814	1 679 814	-2 329 186
Saldo 1.1	2 460 702	5 572 914	6 943 114	7 186 814	5 925 814	1 679 814

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	55	54	54
- kokoaikaiset	55	54	53
- osa-aikaiset	0	0	1
Määräaikaiset	2	3	9*
- kokoaikaiset	2	3	9*

*kesätyöntekijöitä

VAASAN ALUETYÖTERVEYSHUOLLON JOHTOKUNTA**670 VAASAN ALUETYÖTERVEYS****Toiminta-ajatus**

Vaasan Alue työterveys -liikelaitos on laadukkaita työterveys- ja työhyvinvointipalveluja tuottava, verkostoitunut, tulevaisuuden työelämän haasteisiin vastaava asiantuntijaorganisaatio Pohjanmaan alueella. Palveluja tuotetaan Vaasan kaupungille, Laihan kunnalle ja Mustasaaren kunnalle sekä näiden kuntien alueella toimiville yrityksille ja organisaatioille, kuten Vaasan sairaanhoitopiirille.

Toimintaympäristö 2018-2020

Työterveyshuollon liikelaitoksia koskeva yhtiöittämisvelvoite on siirtynyt vuoden 2019 alkuun. Kunnilla on työterveyshuollon järjestämiseen liittyvä velvoite siihen saakka, kunnes järjestämisvelvoite siirtyy maakunnille vuoden 2020 alussa. Nykyisellä toiminta-ajatuksella jatkettaessa Vaasan Alue työterveyshuollon yhtiöittäminen tulee toteuttaa vuoden 2018 loppuun mennessä.

Viimeisten 12 kuukauden aikana usea kaupunki on luopunut työterveyshuollon yksiköstään joko kokonaan tai osittain. Järjestelyjen taustalla on ollut maakunta-uudistukseen liittyvä lainvalmistelu ja arvio siitä, etteivät kunnat voisi jatkossa toimia omistajina sote-palvelujen tuottajaorganisaatioissa. Lainvalmistelu asiassa on kuitenkin vielä kesken.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Noudatamme Valtioneuvoston asetusta 708/2013 hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista ja kehitämme ja tuotamme asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia työterveyspalveluja. Toimintamme tukena on kirjallinen laatujärjestelmä. Palvelujen tuottamisessa noudatetaan johtokunnan asettamia tavoitteita; työterveyspalveluja tuotetaan Pohjanmaan maakunnan alueella kustannusten kattamisperiaatteella. Valtuusto on asettanut toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2017 toiminnallisen ylijäämän 137 100 euroa ja tuloutustavoitteen 23 000 euroa.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA2018
Terveystarkastukset	12473 kpl	13 047 kpl	13315 kpl	13000 kpl	13300 kpl
Sairaanhoitokäynnit	18186 kpl	17136 kpl	17407 kpl	18000 kpl	18000 kpl
Työpaikkaselvitykset	2 517 h	2 564 h	2 625 h	2 710 h	2 700 h

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Liikevaihto	4 527 659	5 757 600	4 852 000

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
Talous tasapainossa	Talous tasapainossa Tuottovaatimus 23 000,- euroa	Tulos- ja rahoituslaskelma tasapainossa vahvistettujen sääntöjen mukaan
Oikea-aikaiset ja laadukkaat palvelut	Hyvän palvelutason ylläpitäminen. Kehitämme asiakaskohtaisia palvelutasoa seuraavia mittareita.	Asiakaskysely ja uusien mittarien käyttöönotto
Tavoitteiden, voimavarojen ja toiminnan tasapaino	1300 työntekijää/lääkäri 800 työntekijää/hoitaja	Työntekijöitä/lääkäri Työntekijöitä/hoitaja
Työhyvinvointi	Osaava, uudistuva ja motivoitunut henkilöstö. Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen.	Vaasan kaupungin työhyvinvointikysely

Riskienhallinta

Vaasan Alue työterveydessä on tunnistettu erityisesti seuraavat riskit:

- 1.) Henkilöstöriski liittyy ajankohtaisesti liikelaitoksen toimintaan, koska lähivuosina aikana useita avainhenkilöitä eläköityy. Hiljaisen tiedon siirtämiseen ja uusien osaajien perehdyttämiseen valmistaudutaan. Henkilöstöriski liittyy lisäksi uusien työterveyslääkärien rekrytointiin. Avoinna on tällä hetkellä seitsemän lääkäriavakanssia ml. ylilääkärin vakanssi.

- 2.) Omistajapolitiikka ja yhtiöittäminen tuovat mukanaan toiminnallisia ja strategisia riskejä. Yhtiöittämisen tulee olla valmiina vuoden 2018 loppuun mennessä. Toimialalla on tapahtunut monia erityyppisiä yhtiöjärjestelyjä, joiden kokemuksista voidaan ottaa oppia.
- 3.) Tietoturva ja -suojariskit. Sähköisten potilasasiakirjojen tietosuojariskeihin kiinnitetään huomiota ja omavalvonnan järjestämistä kehitetään. Käytäntöjä yhtenäistetään ja kehitetään yhdessä sote-toimialan kanssa.

Henkilöstö 2016-2018

Rekrytoinnit keskittyvät ensi vuonna eläkepoistuman korvaamisen ja avoimien lääkäriavokanssien täyttämiseen. Alue työterveyden 12 lääkärinavokanssista osa on edelleen täyttämättä ja osaa hoidetaan väliaikaisin tai määräaikaisin järjestelyin. Budjetoituina on 1 ylilääkäri, 3 apulaisylilääkäriä ja 8 työterveyslääkäriä.

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset	50	43,3	47
- kokoaikaiset	30	31	34
- osa-aikaiset	20	13,3	13
Määräaikaiset	6	1,9	2
- kokoaikaiset	2	1	-
- osa-aikaiset	4	0,9	2

TULOSLASKELMA	TP2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	4 527 659	5 570 000	4 852 000	4 949 040	5 048 021
Liiketoiminnan muut tulot	135 416	187 600	162 100	165 342	168 649
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 138 781	- 201 600	- 169 600	- 172 992	- 176 452
Palvelujen ostot	- 1 216 071	- 1 650 300	- 1 721 700	- 1 756 134	- 1 791 257
Henkilöstökulut					
Palkat	- 2 194 942	- 2 761 600	- 2 161 800	- 2 205 036	- 2 249 137
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	- 395 110	- 505 700	- 392 800	- 400 656	- 408 669
Muut henkilösivukulut	- 137 140	- 134 000	- 91 700	- 93 534	- 95 405
Henkilöstökorvaukset					
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 290	-66 600	-6 300	- 8 000	- 8 000
Vuokrat	- 334 770	- 347 500	- 344 000	- 350 880	- 357 898
Liiketoiminnan muut kulut	- 15 455	- 19 800	- 19 000	- 19 380	- 19 768
Liikelylijäämä	224 516	70 500	107 200	109 344	111 531
Rahoitustuotot ja kulut					
Korkotulot	0	2 000	0	0	0
Muut rahoitustulot					
Korvaus peruspääomasta	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000	-23000
Muut rahoituskulut	-51	-100	-100	-100	-100
Tilikauden ylijäämä	201 465	49 400	84 100	86 244	88 431

RAHOITUSLASKELMA	TP2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä	224 516	70 500	107 200	109 344	111531
Poistot ja arvonalentumiset	6 290	66 600	6 300	6 300	6300
Korvaus peruspääomasta	-23 000	-23 000	-23 000	-23 000	-23000
Rahoitustuotot ja kulut	-51	1 900	-100	-100	-100
Toiminnan rahavirta	207 755	116 000	90 400	92 544	94731
Investointien rahavirta					
Investoinnit	0	0	0	0	
Toiminnan ja investointien rahavirta	207 755	116 000	90 400	92 544	94731
Rahoituksen rahavirta					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	-256 381				
Saamisten muutos muilta	20 196				
Korottomien velkojen muutos muilta	28 429				
Rahoituksen rahavirta	-207 755				
Rahavarojen muutos	0				
Yhdystilin saldo					
Saldo 31.12.	1 910 211				
Saldo 1.1.	1 653 830				

VAASAN TALOTOIMI LIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

680 VAASAN TALOTOIMI

Toiminta-ajatus

Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen tehtävänä on tuottaa toimitilapalveluita kaupungin hallinnonalojen tarpeisiin. Talotoimi vastaa hallinnassaan olevien kohteiden ylläpidosta, tilojen isännöinnistä sekä vuokrauksesta. Tämän lisäksi Talotoimi vastaa kaupungin talonrakennusinvestointiohjelman mukaisesti kohteiden rakennuttamisesta.

Toiminnan painopistealueet

Talotoimen tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaita toimitilapalveluita siten, että tilojen käyttäjillä on käytössään tarkoituksen mukaiset, turvalliset ja terveelliset toimitilat. Tämän lisäksi Talotoimen tavoitteena on huolehtia hallinnassaan olevan rakennusomaisuuden arvon säilymisestä.

Lyhyen aikavälin tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain tulosityksikkökohtaisesti tulokorttien avulla. Tavoitteet ja mittarit johdetaan Vaasan Talotoimen strategisista tavoitteista. Alla on kuvattu strategiset tavoitteet ja vuoden 2018 painopistealueet:

Strategiset tavoitteet:	Tavoitteiden painopistealueet:
1. Kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen	- Peruskorjausinvestointien tehokas ja joustava toteuttaminen tulorahoituksella
2. Kustannustehokkaasti ylläpidetyt turvalliset ja terveelliset tilat	- Energiatehokkuus - Kiinteistöjen tunnuslukuvertailussa kärkejoukossa (*)

*) KTI Kiinteistötieto Oy:n joka toinen vuosi teettämä valtakunnallinen vertailututkimus

Toimintaympäristö 2018-2020

Vuoden 2018 alusta (liittyen tulevaan sote- ja maakuntauudistukseen) toimintansa aloittaa Teknisten tukipalvelujen (inhouse) osakeyhtiö (KV 15.5.2017 § 48). Yhtiössä on mukana Vaasan Siivouspalvelut, Vaasan Ruokapalvelut, osa Teknisiä Palveluita sekä Vaasan Talotoimen tuotannollinen toiminta ja henkilöstö. Muutos aiheuttaa jäljelle jäävään liikelaitokseen toiminnan uudelleen järjestelyjä sekä osittain henkilöstön tehtäväkuvien muokkausta.

Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta on yksi kaupungin tärkeistä tavoitteista. Kaupungin hallinnassa on huomattava toimitilavarallisuus, jonka arvon säilymisestä on huolehdittava järkevällä ja tehokkaalla omaisuuden hallinnalla. Rakennuskannan taloudellista tilaa kuvataan korjausvelalla. Vaasan kaupungin rakennuskannan korjausvelka on jo muutamien vuosien ajan ollut hyvällä tasolla muihin kaupunkeihin verrattuna. Vuonna 2016 tehdyssä vertailussa Vaasan suhteellinen korjausvelka oli kasvanut edellisvuoteen verrattuna 10,8 %:lla, mutta on edelleen valtakunnallisen 13 kaupungin vertailussa pienin.

Erilaiset vertailututkimukset toimivat yhtenä toimitilavarallisuuden strategisen johtamisen välineenä. Vaasan Talotoimi on jo vuosien ajan osallistunut useisiin alansa valtakunnallisiin vertailututkimuksiin. Vaasan Talotoimi on mukana mm. seuraavissa vertailututkimuksissa: asiakastytyväisyys, tilankäytön tehokkuus, kiinteistöjen käyttökustannukset, rakennusten kunto ja korjausvelka sekä sisäisten vuokrien taso.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen eräs tärkeä toiminnan tavoite ja peruseriaate on pystyä tulorahoituksella kattamaan peruskorjausinvestoinnit. Suurin osa Talotoimen tuloista koostuu sisäisistä vuokrista, ja tämän vuoksi on tärkeää, että sisäisten vuokrien sisältämästä pääomavuokran osuudesta riittää rahoitus vuotuisiin peruskorjausinvestointeihin. Jotta Talotoimen hallinnassa olevien rakennusten kunto säilyisi hyvällä tasolla ja rakennuksiin kertyvä korjausvelka hallinnassa, tulisi peruskorjausinvestointien tason olla keskimäärin n. 13-14 milj. euroa vuodessa.

Sisäisten vuokrien määrän ollessa todellinen eli niiden kattaessa hoitokulujen lisäksi kulumisen ja vuosikorjauksen, pystyvät kaupungin toimialat hahmottamaan käyttämistään toimitiloista aiheutuvat aidot kustannukset. Tämä puolestaan osaltaan kannustaa ja ohjaa toimialoja tilankäytön tehostamiseen sekä kriittiseen investointihankkeiden kustannusten tarkasteluun. Näin pystytään myös selkeyttämään kaupungin toimitilakantaan liittyviä vastuukysymyksiä ja päätöksentekoprosessia.

Talotoimen hallinnassa olevat toimitilat

Hum ²	TP2016	TA2017	TA2018	Muutos TA17->TA18
Hallinnassa oleva tilakanta				
Omat tilat	366 500	366 100	352 000	-14 100
Ulkoa vuokratut tilat	21 700	22 800	23 600	800
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	388 200	388 900	375 600	-13 300

Hallinnassa olevien tilojen käyttö				
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	333 500	331 500	329 500	-2 000
Ulosvuokratut tilat	22 800	18 500	16 700	-1 800
Muut tilat (vapaat, epäkurantit, peruskorj. olevat tilat, kiinteistökehityskohteet)	31 900	38 900	29 400	-9 500
Tilat yhteensä	388 200	388 900	375 600	-13 300

Ulkoa vuokratun tilakannan lisääntyminen aiheutuu lähinnä tilajärjestelyihin, jotka liittyivät Ki Oy Ritzin osakkeiden myyntiin 2017 aikana. Ulosvuokrattujen tilojen määrä vähenee edelleen.

Kaupungin palvelutuotannon tarvitsemien tilojen tarve on vähentynyt viime vuosina, joka on taas kasvattanut tarpeettomien tilojen määrää viimeisten vuosien aikana. Tästä syystä tarpeettomaksi todettujen kohteiden kehitysprosessia (myynti/purku/jalostaminen) on tehostettu vuoden 2017 aikana ja samaa työtä tullaan jatkamaan.

Vuoden 2018 loppuun mennessä on suunniteltu sekä kohteiden myyntejä sekä purkuja. Näiden vaikutus tilamääriin on myyntien/luovutusten osalta noin 8 000 m^2 ja purkujen 6 900 m^2 (osa näistä toteutunee jo vuoden 2017 aikana).

Sisäiset vuokrat

Kaupungin omistamien kohteiden sisäisten vuokrien keskimääräinen vuokra tulee pysymään samana kuin 2017. Hoitovuokraa ei nosteta huolimatta yleisestä kiinteistökustannustason noususta. Keskimääräinen vuokra vuonna 2018 on 12,50 €/m²/kk. Keskimääräinen vuokra koostuu seuraavista osista

Vuokra	€/m²/kk
Pääomavuokra, josta kulumisen ja vuosikorjausten osuus ja omistajan osuus	9,30 5,50 3,80
Hoitovuokra	2,70
Muut erilliskorvaukset (mm. hallinnointipalkkio, maanvuokrat)	0,50

Pääomavuokra koostuu kahdesta tekijästä. Perittävällä pääomavuokralla katetaan rakennusomaisuuden kulumisen ja rakennusten vuosikorjaamisen kustannukset. Tämä osuus on noin 59 % pääomavuokrasta. Loput perittävästä pääomavuokrasta maksetaan omistajalle ts. kaupungille sijoitetun pääoman korvauksena. Vuonna 2015 sisäisen vuokrajärjestelmän uudistuksessa sijoitetun pääoman korvaukseksi määriteltiin 7 % kohteiden nykyarvosta. Liikelaitoksen toimintaperiaatteen mukaisesti Talotoimeen jäävällä pääomanvuokran osuudella Talotoimi rahoittaa itse rakennusomaisuuteen kohdistuvat peruskorjausinvestoinnit ja vuosikorjaamisen. Lopullisen peruskorjausinvestointien tason hyväksyy kaupunginvaltuusto talousarviokäsittelyn yhtdessä. Mikäli Talotoimi perii vuokralaisilta pääomavuokraa enemmän kuin valtuuston hyväksymät peruskorjausinvestoinnit ovat, maksaa se tästä osasta omistajalle lisäkorvauksen.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Korjausvelka	31 006 825 €	28 846 052 €	31 975 831 €	20-50 milj. €	20-50 milj. €
Kuntoluokka %	75,6 %	76 %	75,07 %	≥ 75 %	≥ 75 %
Ylläpitokustannukset	3,75 €/m ² /kk	3,74 €/m ² /kk	3,70 €/m ² /kk	≤ v. 2016 kustannukset	≤ v. 2017 kustannukset

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Korvaus peruspääomasta	20 026 500 €	19 644 500 €	19 644 500 €
Liikelyljäämä ilman poistoja	30 048 011 €	27 234 000 €	27 234 000 €
Investoinnit (netto)	17 145 998 €	9 415 000 €	9 565 000 €

Tavoitteet

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
1. Kiinteistöomaisuuden arvon säilyttäminen	Peruskorjausinvestointien tehokas ja joustava toteuttaminen tulorahoituksella	Kuntoluokka %, korjausvelka €, korjausvelka €/m ² , erillishankkeiden kustannusten toteuma, PK-ohjelman toteuma
2. Kustannustehokkaasti ylläpidetyt turvalliset ja terveelliset tilat	Energiatehokkuus	Energiantehokkuus (kWh/m ² , €/m ²), Energiakatselmukset / Katselmoidut m ²
	Kiinteistöjen tunnuslukuvertailussa kärkijoukoissa	Vertailujen tulokset

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2018	Mittari
Teese Oy /Talotoimen organisaation jakaminen kahteen osaan vuoden 2018 alusta: Talotoimi ei kykene toteuttamaan päätehtäväänsä tehokkaasti	Muutoksenhallinta, suunnittelu ja valmistautuminen, viestintä, yhteistyö Teesen kanssa, palvelusopimukset	Muutoksen onnistuminen
Sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistössä tapahtuvaan toimintaan: 1. Rakennuksen kunto. 2. Ihmisten erilainen herkkyyden reagoida sisäilmaan. 3. Holistinen näkemys sisäilmaan vaikuttavista tekijöistä ja niiden vaikutusta ihmiseen ei ole riittävästi arvioitu. 4. Terveystietoisuudesta saatavan tilastollisen tiedon niukkuus. 5. Tiedottaminen kokonaisuutena kaikille sidosryhmille.	1. Rakennusten kuntokartoitukset ja tieto päivittäisistä epätavallisista tapahtumista tiloissa. 2. Pyritään selvittämään myös muiden kuin pelkän rakennuksen kiinteiden osien vaikutus yksilöön ja tiloihin. 3. Yhteistoiminta ja vuoropuhelu terveydenhuollon kanssa. 4. Vuoropuhelu ja tiedottaminen sidosryhmien suuntaan kullekin sopivalla, ymmärrettävällä tavalla. Vaatii raporttien jatkojalostamista kansankielelle.	Tavoitteiden toteutuminen
Peruskorjausten kohdistaminen väärin: strategisen tiedon puute (vuokralaisten tarpeet, puutteet omissa tiedoissa)	Rakennuskannan hyvä tuntemus, PTS-suunnitelmat, yhteistyö vuokralaisten kanssa	Tavoitteiden toteutuminen

Henkilöstö 2016-2018

Henkilöstö	31.12.2016	TA 2017	TA 2018
Vakituiset			
- kokoaikaiset	76	80	76
- osa-aikaiset	5	4	2

Määräaika			
- kokoaika	1		

VAASAN TALOTOIMI -LIIKELAITOS

TULOSLASKELMA €	TP 2016	TA/KS 2017	TAes 2018	TS 2019	TS 2020
Tulot yhteensä	48 694 657	46 903 500	46 709 300	47 340 000	47 340 000
Liikevaihto	48 033 760	46 302 200	46 369 300	47 000 000	47 000 000
Valmistus omaan käyttöön	642 753	600 000	340 000	340 000	340 000
Liiketoiminnan muut tuotot	18 145	1 300	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta			0	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-10 248 049	-11 029 200	-11 322 700	-11 320 000	-11 320 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 824 469	-6 408 300	-6 410 400	-6 420 000	-6 420 000
Palvelujen ostot	-4 423 580	-4 620 900	-4 912 300	-4 900 000	-4 900 000
Henkilöstökulut yhteensä	-3 442 972	-3 725 000	-3 548 900	-3 556 000	-3 810 000
Palkat ja palkkiot	-2 573 973	-2 790 400	-2 704 100	-2 710 000	-2 900 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-702 478	-798 300	-733 300	-734 000	-790 000
Muut henkilösivukulut	-166 521	-136 300	-111 500	-112 000	-120 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 519 312	-10 133 000	-9 101 100	-8 500 000	-8 500 000
Vuokrakulut	-4 681 334	-4 763 400	-4 463 000	-4 400 000	-4 400 000
Liiketoiminnan muut kulut	-274 292	-151 900	-140 700	-150 000	-150 000
Liikelyläämä (-alijäämä)	18 528 699	17 101 000	18 132 900	19 414 000	19 160 000
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-20 041 317	-19 660 500	-19 658 500	-13 014 000	-13 013 000
Muulle maksetut korkokulut	-14 260	-16 000	-14 000	-14 000	-13 000
Korvaus peruspääomasta	-20 026 500	-19 644 500	-19 644 500	-13 000 000	-13 000 000
Muut rahoituskulut	-557				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 512 618	-2 559 500	-1 525 600	6 400 000	6 147 000
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITE	30 048 011	27 234 000	27 234 000	27 914 000	27 660 000
Toimintatulot	48 694 657	46 903 500	46 709 300	47 340 000	47 340 000
Toimintamenot	-18 646 646	-19 669 500	-19 475 300	-19 426 000	-19 680 000
Toimintakate	30 048 011	27 234 000	27 234 000	27 914 000	27 660 000

RAHOITUSENNNUSTE

Toiminnan rahavirta

Liikelyläämä (-alijäämä)	18 528 699	17 101 000	18 132 900	19 414 000	19 160 000
Poistot ja arvonalentumiset	11 519 312	10 133 000	9 101 100	8 500 000	8 500 000
Korvaus peruspääomasta	-20 026 500	-19 644 500	-19 644 500	-13 000 000	-13 000 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 817	-16 000	-14 000	-14 000	-13 000
Muut tulo-rahoituksen oikaisuerät	2 577				

Toiminnan rahavirta

TP 2016	TA/KS 2017	TAES 2018	TS 2019	TS 2020
10 009 271	7 573 500	7 575 500	14 900 000	14 647 000

Investointien rahavirta

Investointimenot	18 063 409	9 415 000	9 565 000	14 265 000	11 440 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-850 000				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-13 430 557				
Kaupungin rahoitettavat, uudisrakentaminen (netto)	-9 358 265	0	0	100 000	

Investointien rahavirta

-5 575 413	9 415 000	9 565 000	14 365 000	11 440 000
-------------------	------------------	------------------	-------------------	-------------------

Toiminnan ja investointien rahavirta

15 584 684	-1 841 500	-1 989 500	535 000	3 207 000
-------------------	-------------------	-------------------	----------------	------------------

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO

KÄYTTÖTALOUSOSA

<u>Toimiala/toimielin</u>	<u>Tulosalue</u>	<u>Sitovuus</u>	<u>Määrärahat</u> (1.000 €)	<u>Tuloarviot</u> (1.000 €)
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	B	425	342
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	B	273	
KESKUSHALLINTO				
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	B	457	1
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	B	1 587	24
	131 Hallintopalvelut	B	11 435	6 801
	Graafiset palvelut	N		
	133 Henkilöstöpalvelut	B	6 238	2 028
	134 Talous- ja omistajaohjaus	B	6 788	3 297
	135 Kaupunkikehitys	B	1 034	92
	136 Kaavoitus	B	2 074	63
	140 Avustukset	B	1 279	40
	141 Jäsenmaksut	B	422	
	142 Osuudet	B	4 601	
	143 Varausmäärärahat	B	1 878	10 426
	144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	B	8 005	
	145 Työllistäminen	N	4 081	804
	146 Osuudet eriytetystä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelu- toimintaan kohdistettavat kustannukset	B	5 105	2 480
	148 Taseyksikkö Elisa Stadion		212	150
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset	B	291	
	151 Yhteispalvelupiste Vähäkyrö	B	187	109
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	B	346	300
PERUSTURVAN TOIMIALA				
Sosiaali- ja terveyslautakunta	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	B	3 442	621
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	B	54 724	10 221
	220 Koti- ja laitoshoido	B	67 290	13 222
	230 Terveyspalvelut	B	30 969	3 413
	239 Erikoissairaanhoito	B	85 600	500
	240 Yhteistoiminta-alue Laihia	B	6 058	6 058
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				
Kasvatus- ja opetuslautakunta	302 Varhaiskasvatus	B	45 815	5 276
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	B	5 172	1 020
	306 Suomenkielinen perus- opetus	B	42 270	1 458
	307 Ruotsinkielinen perus- opetus	B	11 627	240
Koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	Normi	5 935	629
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	Normi	1 563	272
	315 Vamia	Normi/N	35 126	11 680
	443 Vaasan kaupungin opistot	B	6 117	1 577
	355 Nuorisopalvelut	B	1 944	139

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

351 Liikuntapalvelut	B	6 292	1 673
363 Vaasan kaupungin museot	B	3 716	345
373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	B	5 446	564
380 Vaasan kaupunginorkesteri	B	2 175	355
381 Vaasan kaupunginteatteri	N	4 722	1 252

TEKNINEN TOIMIALA

Rakennus- ja ympäristölautakunta

500 Rakennusvalvonta	B	788	770
501 Ympäristönsuojelu	B	585	99
503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	N	506	137
504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	N	349	186

Tekninen lautakunta

510 Yhteispalvelut	B	349	5
511 Kiinteistötoimi	B	2 651	12 350
512 Kuntatekniikka	B	17 124	8 011
514 Logistiikan kehittäminen	N	407	1 097
515 Vaasan Tekniset palvelut	N	3 452	3 992
516 Vaasan Siivouspalvelut	N	6 146	6 164
517 Vaasan Ruokapalvelut	N	12 949	12 979

Vaasan seudun jätelautakunta

580 Jätelautakunta	N	242	242
--------------------	---	-----	-----

TULOSLASKELMAOSA

Verotulot	B		284 005
Valtionosuudet	B		101 754
Korkotulot	B		757
Muut rahoitustulot	B		35 159
Korkomenot	B	2 687	
Muut rahotusmenot	B	37	

INVESTOINTIOSA

Kaupunginhallitus

Aineettomat hyödykkeet	B	395	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	350	
Poistonalainen irtain omaisuus	B	1 015	
Osakkeet ja osuudet	B	2 300	8 500

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Aineettomat hyödykkeet	B	390	40
------------------------	---	-----	----

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Poistonalainen irtain omaisuus	B	709	
--------------------------------	---	-----	--

Koulutuslautakunta

Poistonalainen irtain omaisuus	B	48	
Poistonalainen irtain omaisuus	N	450	

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	1 780	75
Poistonalainen irtain omaisuus	B	199	
Poistonalainen irtain omaisuus	N	200	

Tekninen lautakunta

Aineettomat hyödykkeet	B	110	
Maa- ja vesialueet	B	6 000	1 500
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	12 110	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	514	
Poistonalainen irtain omaisuus	B	150	
Poistonalainen irtain omaisuus	N	595	
Rakennukset	N	180	

RAHOITUSOSA

Antolainauksen muutokset

Lainakannan muutokset	Antolainasaamisten lisäykset	B	250	
	Antolainasaamisten vähennykset	B		1 190
	Pitkäaikaiseten lainojen lisäys	B		19 000
	Pitkäaikaiseten lainojen vähennys	B	19 200	
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		

VI INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA 2017-2022

Kaupunki ilman liikelaitoksia	2 017	2018	2019	2020	2021	2022
	1 000 euro	1 000 euro	1 000 euro	1 000 euro	1 000 euro	1 000 euro
Menot						
Aineettomat hyödykkeet	1 122	895	486	650	560	620
Maa- ja vesialueet	2 200	6 000	2 500	2 500	2 500	2 500
Rakennukset	270	180	180	180	180	180
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 005	14 754	15 097	14 110	12 640	13 410
Poistonalainen irtain omaisuus	3 883	3 366	2 908	3 088	2 711	2 833
Osakkeet ja osuudet	0	2 300	6 000	2 000	0	0
Menot yhteensä	18 480	27 495	27 171	22 528	18 591	19 543
Tulot						
Aineettomat hyödykkeet	47	40	0	0	0	0
Maa- ja vesialueiden myynti	1 500	1 500	2 000	1 500	1 500	1 500
Kiinteitä rakenteet ja laitteet	0	75	0	0	0	0
Poistonalainen irtain omaisuus	60	0	0	0	0	0
Osakkeet ja osuudet	1 500	8 500	0	0	0	0
Tulot yhteensä	3 107	10 115	2 000	1 500	1 500	1 500
Investoinnit netto	15 373	17 380	25 171	21 028	17 091	18 043
Liikelaitokset						
Menot						
Vaasan Talotoimi	9 415	9 665	14 315	11 440	7 815	12 515
Vaasan Vesi	4 500	5 000	6 620	9 650	9 550	9 300
Pohjanmaan pelastuslaitos	1 466	1 741	1 737	1 735	0	0
Vaasan aluetyöterveys	0	0	0	0	0	0
Menot yhteensä	15 381	16 406	22 672	22 825	17 365	21 815
Tulot						
Vaasan Talotoimi	0	0	0	0	0	0
Pohjanmaan pelastuslaitos	466	691	692	634	0	0
Tulot yhteensä	466	691	692	634	0	0
Liikelaitosten investoinnit netto	14 915	15 715	21 980	22 191	17 365	21 815
Investoinnit yhteensä						
Menot (ilman peruspo:n sijoituksia omiin liikelaitoksiin)	33 861	43 901	49 843	45 353	35 956	41 358
Tulot yhteensä	3 573	10 806	2 692	2 134	1 500	1 500
Investoinnit netto	30 288	33 095	47 151	43 219	34 456	39 858
Investoinnit netto keskimäärin/v (ilman peruspääoman sijoitusta omiin liikelaitoksiin)						
-vuosina 2018-2020		41 155				
-vuosina 2018-2022		39 556				
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin						
	0	0	0	0	0	0

INVESTOINTIOSAN PERUSTELUT

Kaupunki

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Määräraha aineettomiin hyödykkeisiin talousarviossa 2018 on yhteensä 895 000 €, josta kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tietojärjestelmien uusimiseen/kehittämiseen on varattu 375 000 €, sosiaali- ja terveystalouden tietojärjestelmiin 390 000 € ja teknisen lautakunnan paikkatietopalveluihin ja –aineistoihin 110 000 €.

MAA- JA VESIALUEET

Määräraha kiinteän omaisuuden hankintaan on yhteensä 6 000 000 €.

Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa tehtävät kiinteistökaupat 3 800 000 €, raakamaahankinta 1 500 000 €, kaavoitetuilla alueilla tapahtuvat pakolliset ostot, lunastukset ja korvaukset 300 000 € ja keskustan ja sen lievealueiden uudistamishankkeet 400 000 €.

RAKENNUKSET

Määräraha rakennuksiin on yhteensä 180 000 €, joka muodostuu satama-alueen uuden RORO 1 matkustajaputken eteläpuolen valmistelusta aluksen kiinnittämiseksi eteläpuolelle.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Määräraha kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin talousarviossa 2018 on yhteensä 14 754 000 €, josta kunnallistekniikan osuus 12 110 000 €.

Uusi kunnallistekniikka, määräraha 4 000 000 €
Sisältää: pääväylät sekä uudet alueet ja rakennuttaminen.

Muu kunnallistekniikka, määräraha 2 500 000 €
Katujen saneeraus, liikenne- ja liikenneturvallisuushankkeet ja erilliskohteet (mm. asfalttikulutuskerroksen uusiminen, arvaamattomat kohteet, rakentaminen).

Valtion tiehankkeet, määräraha 2 500 000 €
Alskatintie-Palosaarentien järjestelyihin ja muutamia pyöräteitä.

Kaupunkikuvan kohentaminen, määräraha 400 000 €
Kalarannan uuden asemakaavan toteuttaminen.

Katuvalaistuksen saneeraus, määräraha 700 000 €
Saneerataan katuvalaistusta vaihtamalla elohopeahöyryvalaisimet valotehokkaimpiin.

Viheralueet, määräraha yhteensä 200 000 €
Peruskorjataan leikkipuistoja ja puistoja erillisen ohjelman mukaisesti.

Hulevesityöt, määräraha yhteensä 700 000 €
Määräraha kohdentuu pääosiltaan investointimenoluettelossa olevien kohteiden mukaisesti sekä uusinvestointeihin että saneeraukseen.

Maankäyttösopimuskohteet, määräraha yhteensä 640 000 €

Toteutetaan hankkeita, joihin kaupunki on maankäyttösopimuksissa sitoutunut. Vuonna 2018 on tarkoitus purkaa Pohjois-Klemetilän sitoumuksia.

Logistiikan kehittäminen, määräraha yhteensä 514 000 €

Wasa Line:n henkilöautojen odotus- ja tsekkauskaistojen siirto ja ISPS-alueen uudelleen rajaus, tsekkauskoppien siirto uudelle paikalle ja satamaraiteen 461 uusiminen sekä raidekiskojen hankinta.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, määräraha yhteensä 1 780 000 €

Liikuntapalvelut

Pesäpallostadionin siirron toteutus 1 000 000 € ja Variskan tekonurmikentän toteutus 400 000 €.

Kaupunginhallitus, määräraha yhteensä 355 000 €

Tietohallinto

Tietoliikenneverkon kehittämiseen (runkoverkko ja -laitteet, palomuurilaitteiston uusiminen, langattoman verkon laajentaminen, tietoliikenneverkon uudistaminen, sisäverkot).

POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS

Yhteensä määräraha talousarviossa 2018 on 3 366 000 €

Tietohallinnon atk-konehuoneen kehittämiseen on varattu 875 000 €, Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimitilojen ensikertaiseen kalustamiseen 309 000 €, Vaasan ammatillisen koulutuksen (Vamia) määräraha 450 000 € sisältää kone- ja kaluste-hankintoja, Vaasan Teknisten palveluiden määräraha 465 000 € on varattu autoihin ja työkoneisiin.

OSAKKEET JA OSUUDET

Yhteensä määräraha 2 300 000 €

Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä esittää kilpailuhallin peruskorjausta ja laajennusta. Kustannusarvio hankkeelle n. 16,5 milj. €. Vaasan kaupunki varautuu rahoittamaan 10 milj. €.

Varaudutaan 300 000 €:lla Mico Botnia Oy, TeeSe Botnia Oy ja Wasa Station musiikki- ja kongressikeskuksen pääomittamiseen erillisten päätösten mukaisesti.

INVESTOINTITULOT

Yhteensä määräraha 10 115 000 €

Toimitila- ja muun varallisuuden myyntitulo 8 500 000 €
Kiinteän omaisuuden myyntitulo 1 500 000 €

LIKELAITOSTEN INVESTOINNIT

Vaasan Talotoimi

Talonrakennushankkeiden määrärahaesitykset vuosille 2018-2022 ovat seuraavat:

<u>Vuosi</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
perusparantaminen	9,6 milj. €	14,2 milj. €	11,4 milj. €	7,8 milj. €	12,5 milj. €
uudisrakentaminen	0,0 milj. €	0,1 milj. €	0,0 milj. €	0,0 milj. €	
<i>Yhteensä</i>	<i>9,6 milj. €</i>	<i>14,3 milj. €</i>	<i>11,4 milj. €</i>	<i>7,8 milj. €</i>	<i>12,5 milj. €</i>

SIVISTYSTOIMI

Varhaiskasvatus ja perusopetus

Keskuskoulun peruskorjausten loppuunsaattaminen

Keskuskoulun peruskorjausta on toteutettu osa-saneerauksina peruskorjausohjelman puitteissa pääsääntöisesti kesäaikoina jo useiden vuosien aikana. Raastuvankatu 31 vapauduttua VAMKin käytöstä, Keskuskoulun yhden kerroksen luokat voivat käyttää kohdetta väistötiloinaan. Tämä mahdollistaa peruskorjaustöiden suorittamisen läpi vuoden. Tämä investointiesitys mahdollistaa koulun peruskorjauksen loppuunsaattamisen koko koulun osalta nopeutetussa aikataulussa.

Vapaa-aikatoimi

Kyrölän nuorisotalo, Vähäkyrö

Hanke sisältyi alun perin yhdistymissopimuksen piiriin. Kyrölä tullaan säilyttämään esityksenä vuodelle 2019 (Vähäkyrön nuorten monitoimitila), kuten se on ollut nykyisellä suunnitelmakaudella. Varatulla rahoituksella peruskorjaus jäänee osittaiseksi (kevyt saneeraus). Kohteen osalta pyritään saamaan kohteen todellinen käyttöaste selville, ennen kuin toteutuspäätös tai jokin muu ratkaisu ollaan valmiita tekemään. Nykytilanteessa sivistystoimen tulee päivittää kattavasti Vähäkyrön osalta tulevaisuuden tarpeet palveluverkkojensa osalta huomioiden tilatarpeet alueella ja arvioida pitääkö tarveselvitys päivittää.

Nuorten esiintymis- ja harjoitustilat / Club 18

Club 18 säilytetään toistaiseksi vuodelle 2020, vaikka perusteet ja paineet kokonaisinvestointitasolle ovat juuri tuolloin kasvamassa merkittävästi mm. kouluverkkoselvitysten sekä keskushallinnon tilajärjestelyiden edetessä. Hankkeen osalta tulisi päivittää todellinen käyttötarve uudelleen ja selvittää mm. mahdollisuutta hyödyntää esim. kasarmialueella olevia rakennuksia.

KESKUSHALLINTO

Vuoden 2017 talousarviokäsittelyssä kaupunginhallitus päätti yhdistää Hallintotalon hankesuunnittelun Kaupungintalon ja Raastuvankatu 33 hankesuunnittelun kanssa, tämä nimettiin **Keskushallinnon tilajärjestelyt hankkeeksi**. KH:n esitys hyväksyttiin valtuustossa 14.11.2016. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuoden 2017 talousarvioon Keskushallinnon tilajärjestelyt-hankkeelle alustavaa suunnittelua, tutkimuksia ja esiselvitystä varten 300 000 euroa.

Hallintotalon peruskorjaus

Hallintotalo, Vaasanpuistikko 10, on Vaasan kaupungin palvelutuotannon kannalta merkittävä toimistokokonaisuus. Rakennus on myös historiallisesti merkittävä. Rakennus on peruskorjauksen tarpeessa, koko talotekniikka on uudistettava, tilat ja pinnat on uusittava vastaamaan nykypäivän vaatimustasoa. Rakennuksessa toimii tällä hetkellä keskushallinnon lisäksi mm. taloussuunnittelu. Hallintotalon hankesuunnitelma on tarkoitus hyväksyä valtuustossa syksyn 2017 aikana.

Kaupungintalon peruskorjaus

Kaupungintalo toimii tällä hetkellä keskeisenä edustustilana sekä toimistorakennuksena. Sellaisena sen esitetään myös jatkossa toimivan. Rakennuksen 1. ja 2. kerroksessa, olevat tilat ovat tällä hetkellä suureksi osaksi orkesterin käytössä. Mikäli Wasa Station -hanke toteutuu, orkesteri muuttaa sinne, ja heiltä vapautuvat tilat osoitetaan muuhun toimistokäyttöön. Rakennus on peruskorjauksen tarpeessa, talotekniikka uudistetaan niin kattavasti, kuin se suojellussa, kulttuurihistoriallisesti merkittävässä rakennuksessa on mahdollista.

Kaupungintaloon suunnitellaan jatkossa keskitettävän sivistystoimen toimintoja, tämän rahoitustarve tulee budjetoidavaksi vuonna 2020. Raastuvankatu 33:a käytetään Hallintotalossa ja muissa rakennuksissa tehtävien peruskorjaushankkeiden väistötiloina. Tämän käytön arvioidaan kestävän noin kolme – neljä vuotta, käytön loppupuolella arvioidaan rakennuksen tuleva käyttötarkoitus ja sen mahdollisesti vaatima rahoitustarve.

TEKNINEN TOIMI

Rakennusten peruskorjaus

Peruskorjausohjelman tavoitteena on ennakoivan kunnossapidon toteuttaminen sekä pysyvä vastaamaan niihin tilojen vaatimiin muutoksiin, jotka aiheutuvat kaupungin oman toiminnan muuttumisesta toimintaympäristön muuttuessa. Talotoimen hallinnassa olevan kiinteistömäärän kulumisen estäminen tarkoittaa, että kiinteistömäärän kunnossapitoon ja korjauksiin tulisi vuosittain käyttää noin 13 milj.euroa, eli peruskorjausohjelman lisäksi erillisinvestointeina toteutettaviin kokonaisperuskorjauksiin tulisi käyttää vuosittain vähintään reilu 6 milj. euroa.

Peruskorjausohjelman rahoituksella on tarkoitus kattaa 1-3 suurehkoa osasaneerausprojektiä vuosittain. Näin välttyttäisiin kokonaisten rakennusten evakuoineilta ja väistötilojen hankinnalta. Vuonna 2018 isoimmat peruskorjausohjelman hankkeet tulevat olemaan Teatterin peruskorjauksen aloitus ja Urheilukeskus. Peruskorjauskohteiden oikea-aikainen toteuttaminen edellyttää kokonaisvaltaista sisäilmaolosuhteiden selvittämistä erityisesti päiväkotien ja koulujen osalta. Toimitilojen turvallisuutta, toiminnallisuutta ja taloudellisuutta parantavaa älykästä kiinteistöteknologiaa otetaan käyttöön ja hyödynnetään tutkimukseen ja kehitykseen perustuvien kokemusten pohjalta. Talotoimi voi hakea lisämäärärahaa, mikäli sisäilmasto-olosuhteita koskevat selvitykset tai kehitystyö edellyttävät akuutteja parantamistoimenpiteitä.

Lisäksi rahoituksella toteutetaan n. 100-130 pienempää peruskorjaustyötä vuosittain. Suuri osa rahoituksesta painottuu vanhentuneen tekniikan uusimiseen ja sitä kautta vahinkoriskien pienentämiseen, sisäilmaston laatuun liittyviin asioihin, energiatehokkuuden parantamiseen sekä turvallisuuden ja esteettömyyden parantamiseen.

SUUNNITTELUVAIHEEN HANKKEET

Keskustan kouluverkko

Kouluverkkoselvitys käsitellään syksyn 2017 aikana tarvittavissa toimitelmissä. Keskustan kouluratkaisuksi esitettävien vaihtoehtojen arvioinnissa perusteiksi tulee esittää taloudellinen vertailu sekä huomioida kaupungin keskusta-alueen kehittämistavoitteiden vaikutukset toiminnallisten tavoitteiden lisäksi (THR 31.8.2017). Vuoden 2018 aikana on tarkoitus laatia koko keskustan koulujen tarveselvitys. Tämän pohjalta aloitetaan mahdollisesti hankesuunnittelu jo vuonna 2018.

Museoiden varasto ja konservointitilat

Tarveselvitys Vaasan kaupungin museoiden kokoelmien säilytystilasta sekä esitys konservoinnin järjestämisestä on hyväksytty THR:ssä 17.12.2014. Tarveselvityksen mukainen kokonaistilarave on arvioitu olevan n. 4000 htm2. Esitetty tilakokonaisuus korvaa Moottorikadun varaston, kiinteistöstä Rantakatu 2 vuokratun taidevarastotilan sekä useita kaupungin omissa rakennuksissa olevia tiloja. Koska hanke on monimuotoinen, tulee suunnitteluun varata rahoitusta, jotta hankkeen kustannusvaikutukset voidaan arvioida luotettavasti.

Vamia, autohalli ja rakennus

THR:ssä 21.4.2017 linjattiin, että Vamian osalta tarvitaan palvelustrategian kokonaisvaltaisen tarkastelu, jonka perusteella voidaan esittää yhdistetty tarveselvitys auto-, maanrakennus- ja talonrakennusyksiköiden tilatarpeista. Hankkeelle esitetään suunnittelurahaa vuodelle 2018. Tämän pohjalta aloitetaan mahdollisesti hankesuunnittelu jo vuonna 2018.

Länsiniityn (koulu ja) päiväkot

Hanke odottaa kouluverkkoselvitystä ja päivähoidon uusien linjauksien vaikutuksia. THR:n kokouksessa 26.8.2016 sovittu, että hanke siirretään alkamaan vasta vuonna 2021, sillä oppilaspaikat saadaan osoitettua olemassa olevista kouluista siihen saakka. Päiväkodin tarveselvitys tulee päivittää tavoitellun tarpeen mukaiseksi (yhden osaston lisäys). Tarveselvityksessä tulee huomioida myös koulun tilatarpeet alueella.

Gerby nya daghem

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan 15.3.2017 hyväksymässä varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvityksen mukaan tällä hetkellä suurin päiväkotipaikkojen tarve on vuosina 2017-2020 keskustan, Gerbyn ja Länsiniitynalueella. Selvityksessä esitetään rakennettavaksi 150 paikkainen päiväkot. Osittain tätä tarvetta tulee korvaamaan Pukinjärven palvelusetelipäiväkot neljälle lapsiryhmälle. Asian käsittely ko lautakunnassa 6.9.2017. Gerbyn alueen jäljelle jäävän tilatarpeen osalta selvitystä ja suunnittelua jatketaan.

Vaasan Vesi

Vaasan Veden määrärahaesitykset vuosille 2018-2022 ovat yhteensä 40 120 000 €.

Verkosto

Saneerausvelan kasvun pysäyttämiseksi tarvitaan 3,5 M€/v. Hankeaikatauluihin vaikuttaa yhteistyö kuntatekniikan kanssa. Uudisinvestointeihin ja johtosiirtoihin varaudutaan kaavoituksen ohjauksessa sekä vetovoimahankkeiden tahdissa.

Veden puhdistus

Pilvilammen yli 40 v. vesilaitoksen prosessien ja rakenteiden saneerauksen isoimpia kustannuksia ovat hidassuodatuksen 1 M€ sekä raakaveden esisaostuksen 2 M€ ja lietteen käsittelyn 2 M€ uusimiset. Lisäksi on varauduttava uuden vesitornin rakentamisen ja sen vaatimien johtosiirtojen investointeihin 10 M€.

Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvassa (10.7.17) vaaditun lähtevän veden hygienisointi 31.12.18 mennessä alustava investointikustannus on 0,2 M€. Rahkola-Saippuan alueen kaavoitukseen liittyvä hajujen hallintakustannuksista osa saadaan alueen arvon nousuun perustuvista maankäyttömaksuista, suurimpana lietteen käsittely-yksikön siirto 1,5 M€. Vesilaitoksen suurimman kehittämishankkeen, syväpohjavesitutkimuksen 5.vaiheen 2017-2019 vuosikustannus on 0,6 M€.

Pohjanmaan Pelastuslaitos

Pohjanmaan Pelastuslaitoksen kalustoinvestoinnit ovat yhteensä 1 741 000 €, mistä pelastustoimen ja öljyntorjunnan hankinnat 1 307 000 € ja ensihoitopalveluiden hankinnat 434 000 €. Tuloeränä on budjetoitu kalustohankintoihin saatavat rahoitusosuudet, yhteensä 691 000 €.

INVESTOINTIMENOT TOIMIELIMITTÄIN					Taes 2018 - sarakkeessa toimielinten esitykset,						
PERUSKAUPUNKI					TA 2018 -sarakkeessa talous- ja omistajaohjauksen esitys.						
				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET (LOMAKE 1)											
KAUPUNGINHALLITUS											
				Tietojärjestelmien uusiminen/kehittäminen		698	375				
				Tietohallinto/tietojärjestelminen uusiminen ja kehittäminen	378						
				Talous- ja omistajaohjaus/talouden tietojärjestelmät	200						
				Verkkopalveluiden uudistus ja kehittäminen	120						
				Efecte-helpdesk järjestelmän ja tietohallinnon helpdesk sekä inventointijärjestelmän kehittäminen		20	20	15	10	10	10
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA											
				Kanta ym. muutokset tietojärjestelmissä, terveydenhuollon X-Archive arkistot siirretään kansalliseen arkistoon, kotihoidon langaton ovenavaus,		540	390	400	500	500	500
				Lisenssit, käyttöoikeudet	100						
				Järjestelmät	400						
				Yhteistoiminta-alue/Laihia	40						
TEKNINEN LAUTAKUNTA											
				Kiinteistötoimi							
				Paikkatietopalvelut		50	50	50	50	50	50
				Paikkatietoaineistot		60	60		60		60
				Vaasan Ruokapalvelut				21	30		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ						1 368	895	486	650	560	620
MAA- JA VESIALUEET											
TEKNINEN LAUTAKUNTA											
				Kiinteistötoimi							
				Kiinteän omaisuuden hankinta		6 300	6 000	2 500	2 500	2 500	2 500

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				MAA- JA VESIALUEET YHTEENSÄ		6 300	6 000	2 500	2 500	2 500	2 500
				RAKENNUKSET							
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Logistiikan kehittäminen							
				Satama-alueen rakennukset	180	180	180	180	180	180	180
				- Uuden RORO 1 matkustajaputken eteläpuolen valmistelu aluksen kiinnittämiseksi eteläpuolelle. (Matkustajasilta, fenderit, eteläpuolen ramppi, rampin edustan merenpohjan perkaus irtokivistä ja haraus).	180						
				RAKENNUKSET YHTEENSÄ		180	180	180	180	180	180
				KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET (lomake 4)							
				KAUPUNGINHALLITUS							
				Tietoliikenneverkon kehittäminen		355	350	150	150	120	120
				KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA							
				Liikuntapalvelut							
				Vapaa-aika-alueiden kehittäminen		150	150	150	150	150	150
				Kasarmin ja Vöyrinkaupungin kentän tekonurmen toteutus		190	0	190			
				Variskan tekonurmikentän toteutus		400	400				
				Pesäpallostadionin siirron ja tekojääradan toteutus		1 000	1 000	1 000	1 500		
				Öjbergetin rinnetoiminnan tehostaminen		360	180	180			
				Skeittipuiston suunnitteluun			50	X			
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Uusi kunnallistekniikka		4 500	4 000	4 300	5 000	6 000	6 000
				Pääväylät	2200						
				- Pohjolankatu (Pukinkulma-Kemira)							
				- Itäinen ratakatu							
				- Kivihaantie							

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				Uusi kunnallistekniikka	2300						
				- Länsiniitty							
				- Hietalahden puistokatu							
				- Ravilaakson esirakentaminen							
				Keskeneräiset alueet							
				- Gerbyn viimeistelyä							
				- Kivihaka (mm. Graniittikuja)							
				- Björssinkallio (viimeistelyä ja lampi) louhosalueen viimeistelyä							
				- Kankitie							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				Muu kunnallistekniikka		2 500	2 500	2 400	3 000	3 000	3 500
				Katujen saaneraus	730						
				- Kolkin alue							
				- Purolan vanha alue							
				- Olympiakatu							
				- Kuninkaantie välillä Huutoniementie-Mustikkatie							
				- Suovanluhdantie							
				Liikenne- ja liikenneturvallisuusjärj.	1040						
				- Koulukadun pt							
				- Muu pyöräilyn kehittäminen							
				- Liikenneturvallisuuskohteet							
				- Joukkoliikennejärjestelyjä (mm 5 kpl katoksia)							
				Erilliskohteet	730						
				- Katujen takuutyöt (ylläpidon hankkeet)							
				- Asfalttikulutuskerroksen uusiminen							
				- Katuvalaistus							
				- Arvaamattomat kohteet							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				Valtion tiehankkeet	2800	2 800	2 500	2 800	900	500	500
				- Alskatintie-Palosaarentie							

				(1 000 €)	2018 erittely	<i>Taes 2018</i>	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				- Vesiväylät (lk 5)							
				- Muut							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				- Hiiripellontie						300	500
				Kaupunkikuvan kohentaminen	400	400	400	300	400	400	400
				- Kalaranta							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				Kaupunkikeskustan kehittäminen	100	100	100	250	50	50	
				- Turvakameroita ja muuta							
				Suunnitteluttaminen	100	100	100	120	120	120	130
				- Suunnittelu ja selvitykset							
				Katuvalaistuksen saneeraus	800	800	700	700	300		
				- Saneerausohjelman mukaan							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				Venesatamatyöt	250	250	100	250	100	200	200
				- Isolahden peruskorjaus ja ruoppaus (aloitus)							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				Viheralueet	200	200	200	200	200	200	300
				Hulevesityöt	700	700	700	700	800	800	800
				<i>Uusi kunnallistekniikka/pääväylät</i>							
				- Pohjolankatu (Pukinkulma-Kemira)							
				- Itäinen ratakatu							
				<i>Uusi kunnallistekniikka/uusi kunnallistekniikka</i>							
				- Länsiniitty							
				<i>Muu kunnallistekniikka/katujen saneeraus</i>							
				- Purolan vanha alue							
				<i>Muu kunnallistekniikka/erilliskohteet</i>							
				<i>Hulevesityöt</i>							

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				Maankäyttösopimuskohteet							
				- Pohjois-Klemettilä: Meijerikatu, Tamronpuisto, Kokkolantien pt:n siirto ym.							
				- Wasa Station							
				Onkilahti	50	50	50	50	50	50	50
				- Onkilahden rantojen kunnostaminen.							
				Maankäyttösopimuskohteet	640	640	640	900	1 000	500	500
				- Pohjois-Klemettilä: Meijerikatu, Tamronpuisto, Kokkolantien pt:n siirto ym.							
				- Rakennuttaminen (henkilöstö ym. kuluja)							
				Pysäköintilaitteet	40	40	40	40	40	40	50
				Liikennevalojen ohjauslaitteet	80	80	80	80	200	60	60
				Logistiikan kehittäminen	514	514	514	337	150	150	150
				- Wasa Line:n henkilöautojen odotus- ja tsekkauskaistojen siirto ja ISPS-alueen uudelleen raja. Tsekkauskoppien siirto uudelle paikalle (150.000e/2018),							
				Satamaraiteen 461 uusiminen, sekä raidekiskojen hankinta (364.000e/2018),							
				Reininkaudn puolen ratapihan raiteiden uusiminen R502-R505 (337.000e/2019).							
				KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ		16 129	14 754	15 097	14 110	12 640	13 410
				POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS (lomake 2)							
				KAUPUNGINHALLITUS							
				Atk-konehuoneen kehittäminen		875	875	100	100	150	150
				- konesalin siirtäminen, 2. osa	550						
				Puhelinvaihteen kehittäminen		90	90	30	30		
				Muu poistonalainen irtain omaisuus		175	50				

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI							
				Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut							
				Muu poistonalainen irtain omaisuus		56					
				IT-investoinnit		140			120	120	120
				Ensikertainen kalustaminen							
				Kapteeninkatu - Präntöön Helmi		400					
				Koti- ja laitoshoido	Leasing- rahoitus						
				laitteet, välineet, kalusto yhteensä		95			95	95	95
				Terveyspalvelut							
				laitteet, välineet, kalusto yhteensä		860			100	200	100
				KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA							
				Varhaiskasvatus							
				IT-investoinnit		100	100	100	100	100	100
				Ensikertainen kalustaminen							
				- Gerby nya daghemin ensikertainen kalustaminen				298			
				- Laivakadun päiväkodin ensikertainen kalustaminen				298			
				- Länsiniityn päiväkodin ensikertainen kalustaminen					298		
				- Merikaarron päiväkodin ensikertainen kalustaminen							155
				- Paakaran päiväkodin laajennuksen ensikertainen kalustaminen		44	44				
				- Villi Länsi laajennus ensikertainen kalustaminen							99
				<u>Suomenkielinen perusopetus</u>							
				Kalusto, it- ja av-laitteet		240	240	240	240	240	240
				Ensikertainen kalustaminen							
				- Keskuskoulu		250	250				
				<u>Ruotsinkielinen perusopetus</u>							
				Kalusto, it- ja av-laitteet		60	60	60	60	60	60
				Ensikertainen kalustaminen							
				- Gerby skola (laajennus)		15	15				

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				KOULUTUSLAUTAKUNTA							
				Vaasan ammatillinen koulutus (Vamia)							
				IT-investoinnit		132	132	165	130	135	150
				Kalusteet		118	118	44	101	46	60
				Työkoneet ja autot		35	35	30	90	110	40
				Muut irtaimen hankinnat		165	165	229	165	165	200
				Vaasan kaupungin opistot							
				Vaasa-opisto							
				Kalusteet		15	15	20	20	40	
				IT-investoinnit		22	22		10	15	29
				Kuula-opisto							
				IT-investoinnit		11	11	10	12		
				Vasa Arbis							
				IT-investoinnit					10		
				KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA							
				Kulttuuri- ja kirjastopalvelut							
				Pääkirjaston muutos monikäyttöiseksi tapahtuma- ja kirjastotilaksi		50	0	50	40		
				Kirjastojen kalustohankinnat		32	32	22	12		
				IT-investoinnit		17	17	17			
				Vaasan kaupungin museot							
				Museoiden näyttely- ja yleisötilojen valaistuksen uusiminen		30	30				
				Liikuntapalvelut							
				Laitteet ja kalusteet		100	100	200	260	260	260
				Gerbyn ja Asevelikylän kuntoratojen valaisimien uusiminen, maastolava-ajoneuvo,							
				kelaleikkuri, jääalueiden ja pukuhuoneiden uusimista, pesäpallokentän tulostaulu,							
				Öjbergetin hissien paluurullaston saneeraus, uimahallin kuntosalivälineitä - juoksumatot							

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				Kaupunginteatteri							
				Näyttämötekniikan ja esitystekniikan hankintoja		200	200	200	200	200	200
				Kaupunginorkesteri							
				Soitin Hankinnat		20	20	20	120		
				TEKNINEN LAUTAKUNTA							
				Kiinteistötoimi							
				IT-investoinnit		10	10	10	10	10	10
				Mittauslaitteistoa		30	30	30	30	30	30
				Kuntatekniikka							
				muu poistonalainen irtain		160	110	160	160	160	160
				Vaasan Ruokapalvelut							
				IT-investoinnit		10	10	10	10	10	10
				muu irtain kalusto keittiöille ja Präntöön Helmi, Kapteeninkadun palvelu-		70	70	50	50	50	50
				asumisyksikön ensikertainen kalustaminen							
				Vaasan Siivouspalvelut							
				muut irtaimen hankinnat, siivouskoneet ja -laitteet		50	50	50	50	50	50
				Vaasan Tekniset palvelut yhteensä		465	465	465	465	465	465
				autot							
				-pakettiautot		100		188	138	58	219
				-pienoislinja-autot				240	240		160
				-kevyt kuorma-auto					50		
				-ennalta arvaamattomat kalustohankinnat		125		37	37	37	86
				työkoneet							
				-tiehöylä						370	
				-kuorma-auto		240					
				POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ		5 142	3 366	2 908	3 088	2 711	2 833

				(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
OSAKKEET JA OSUUDET											
			Osakkeet								
			Yhtiöittämiset				300				
			Kuntayhtymät								
			Vaasan Sairaanhoidopiiri								
			Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä								
			-kilpailuhalli KV 10.11.2013				2 000	6 000	2 000		
OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ						0	2 300	6 000	2 000	0	0
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ						29 119	27 495	27 171	22 528	18 591	19 543
INVESTOINTITULOT											
			Kiinteistötoimi/Kiinteän omaisuuden myynti			1 500	1 500	2 000	1 500	1 500	1 500
			Liikuntapalvelut/Variskan tekonurmikentän toteutus			75	75				
			Yhteistoiminta-alue/Laihia			40	40				
			Osakkeet ja osuudet				8 500				
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ						1 615	10 115	2 000	1 500	1 500	1 500
NETTOINVESTOINNIT, PERUSKAUPUNKI						27 504	17 380	25 171	21 028	17 091	18 043

					(1 000 €)	2018 erittely	Taes 2018	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
LIIKELAITOKSET												
VAASAN TALOTOIMI												
		MENOT										
		TALONRAKENNUS, kohteet erillisessä taulukossa				9 650	9 650	14 300	11 425	7 800	12 500	
		POISTONALAINEN IRTAIN				15	15	15	15	15	15	
		MENOT YHTEENSÄ				9 665	9 665	14 315	11 440	7 815	12 515	
TULOT						0	0	0	0	0	0	
VAASAN VESI												
		MENOT				5 880	5 000	6 620	9 650	9 550	9 300	
		Vesijohdot			1900		1 600	1 900	1 900	1 900	1 900	
		Viemärit			1300		1 100	1 200	1 300	1 300	1 300	
		Veden puhdistus			900		700	1 330	5 000	5 000	5 000	
		Jäteveden puhdistus			680		600	960	400	200	200	
		Pumppaamot			200		200	100	200	100	100	
		Vesilaitoksen kehittäminen			600		500	800	800	800	800	
		Vesihuollon laskutus- ja toiminnanohjausjärjestelmän uusinta			300		300	300	0	0	0	
		Työkoneet/autot						30	50	250	0	
POHJANMAAN PELASTUSLAITOS												
		MENOT										
		Pelastustoimi ja öljyntorjunta				1 307	1 307	1 307	1 288	0	0	
		Ensihoitopalvelut				434	434	430	447	0	0	
		MENOT YHTEENSÄ				1 741	1 741	1 737	1 735	0	0	
TULOT												
		Rahoitusosuudet, pelastustoimi ja öljyntorjunta				677	677	677	618	0	0	
		Ensihoitopalvelut				14	14	15	16	0	0	
		TULOT YHTEENSÄ				691	691	692	634	0	0	

				(1 000 €)	2018 erittely	<i>Taes 2018</i>	TA 2018	TS 2019	TS 2020	TS 2021	TS 2022
				LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ							
		MENOT				17 286	16 406	22 672	22 825	17 365	21 815
		TULOT				691	691	692	634	0	0
		NETTO				16 595	15 715	21 980	22 191	17 365	21 815
				KAIKKI YHTEENSÄ							
		MENOT				46 405	43 901	49 843	45 353	35 956	41 358
		TULOT				2 306	10 806	2 692	2 134	1 500	1 500
		NETTO				44 099	33 095	47 151	43 219	34 456	39 858

INVESTOINNIT 2018 - 2022 VAASAN TALOTOIMI

		Hankkeen kokonais- kustannus	Aikaisempi kokonais- rahoitus (TA2017)	Hankkeen toteuma + ennuste per 31.12.2017	2018	2019	2020	2021	2022
	(1 000 €)								
INVESTOINTIMENOT									
TALONRAKENNUS									
Vaasan Talotoimi -liikelaitos									
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI									
VARHAISKASVATUS JA PERUSOPETUS									
	Keskuskoulun peruskorjausten loppuunsaattaminen	5 500		2 300	1 900	1 300			
VAPAA-AIKATOIMI									
	Nuorison monitoimitilat/Vähäkyrö (yhdistymissopimus)	400	440			200	200		
	Club 18	2 031		106			1 925		
KESKUSHALLINTO									
	Hallintotalon peruskorjaus	9 410		160	800	6 450	2 000		
	Kaupungintalon peruskorjaus	10 200					300	300	5 000
TEKNINEN TOIMI									
	Rakennusten peruskorjaus				6 250	6 250	7 000	7 500	7 500
SUUNNITTELUVAIHEEN HANKKEET									
	Keskustan kouluverkko				300		X	X	X
	Museoiden varasto ja konservointitilat				100				X
	Vamia, autohalli & rakennus				100	X			
	Länsiniityn (koulu ja päiväkot					100			X
	Gerby nya daghem				100			X	
	Vanhan Vaasan koulu				100	X	X		
TALOTOIMI/TALONRAKENNUS YHTEENSÄ		27 541	440	2 566	9 650	14 300	11 425	7 800	12 500

Koneet ja laitteet

TALOTOIMI / INVESTOINNIT YHTEENSÄ

			15	15	15	15	15
27 541	440	2 566	9 665	14 315	11 440	7 815	12 515

INVESTOINTITULOT

TALONRAKENNUS
Vaasan Talotoimi

TALONRAKENNUS YHTEENSÄ

INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ

INVESTOINNIT NETTO

			0	0	0	0	0
			0	0	0	0	0
27 541	440	2 566	9 665	14 315	11 440	7 815	12 515

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

PERUSTELUT TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSAAN BUDJETOITAVILLE MÄÄRÄRAHOILLE JA TULOARVIOILLE

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Verotuloennusteet ja perusteet on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 12.

Veroprosentit ovat:

Kunnallisvero 20,0 %

Kiinteistövero:

- yleinen kiinteistövero 1,15 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,50 %
- muut asuinrakennukset 1,10 %
- voimalaitokset 2,85 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Valtionosuudet

Laskennallisten valtionosuuksien määrät ja perusteet on selvitetty yleisperusteluosassa sivuilla 12 ja 13.

Rahoituskulut

Talousarviolainoista aiheutuvat rahoituskulut ovat 2,7 milj. euroa. Lainanotto ja lainakanta on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 14.

Rahoitustulot

Korot antolainoista ulkopuolisille, 610 000 euroa, koostuvat asuntotuotantoon liittyvistä antolainoista ja muista antolainoista perittävistä koroista. Antolainojen määrä tilinpäätöksessä 2015 on 16,7 milj. euroa.

Korot sijoituksista ja talletuksista 75 000 euroa. Talletusten korot ovat mm. kassavaroille saatavia korkotuloja. Muut korkotulot 75 000 euroa sisältää valtionosuussaataville sekä kassalainoille maksettavan korkotulon.

Osingot ja osuuspääomien korot sisältää suurimpana eränä Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuoton. Osinkotuottoa vuodelle 2018 on budjetoitu 13,0 milj. €. Vuosittain maksettavan osingon määrä Vaasan Sähkön tilikaudelta 2015-2017 on 50% Vaasan Sähkö Oy:n tuloksesta, kuitenkin vähintään 9 milj. euroa / vuosi.

Kuntayhtymien peruspääomalle maksama korko on 400 000 euroa. Suurin yksittäinen erä on Vaasan sairaanhoitopiirin maksama korko.

Liikelaitosten tuottovaatimukset v. 2018 ovat:

- Vaasan Vesi 1 400 000 euroa
- Vaasan Talotoimi 19 644 500 euroa
- Vaasan Aluetyöterveys 23 000 euroa.

Talousarviolainojen nosto ja lyhennykset

Nettomääräisesti pitkäaikainen vieras pääoma pienenee 2018 n 0,2 milj. euroa; uusia lainoja nostetaan 19,0 milj. euroa ja lyhennykset ovat 19,2 milj. euroa.

Lainanotto ja lainakanta v. 2015-2018 on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 14.

Antolainojen lyhennykset 1,2 milj. euroa sisältää antolainavelkakirjojen mukaiset lyhennykset.

Tuloslaskelma 2018
Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	67 072 200	38 707 800	105 780 000
Maksutulot	26 087 000	357 000	26 444 000
Tuet ja avustukset	11 409 500	310 000	11 719 500
Vuokratulot	14 837 700	45 814 500	60 652 200
Muut toimintatulot	14 096 300	1 057 600	15 153 900
Toimintatulot yhteensä	133 502 700	86 246 900	219 749 600
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-174 142 300	-17 712 000	-191 854 300
Eläkemenot	-39 039 400	-3 617 800	-42 657 200
Muut henkilösivukulut	-6 965 900	-735 600	-7 701 500
Palvelujen ostot	-214 204 700	-12 006 200	-226 210 900
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 457 300	-10 361 300	-28 818 600
Avustukset	-23 709 800	-83 500	-23 793 300
Vuokrat	-48 731 000	-6 406 000	-55 137 000
Muut toimintamenot	-3 015 100	-326 000	-3 341 100
Toimintamenot yhteensä	-528 265 500	-51 248 400	-579 513 900
Toimintakate	-394 762 800	34 998 500	-359 764 300
Verotulot	284 005 000		284 005 000
Valtionosuudet	101 754 300		101 754 300
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	757 000	12 000	769 000
Muut rahoitustulot	35 159 500	7 700	35 167 200
Korkomenot	-2 687 200	-14 000	-2 701 200
Muut rahoitusmenot	-37 000	-21 067 600	-21 104 600
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	33 192 300	-21 061 900	12 130 400
Vuosikate	24 188 800	13 936 600	38 125 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 160 200	-13 746 800	-30 907 000
Tilikauden tulos	7 028 600	189 800	7 218 400

Rahoituslaskelma 2018

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	24 188 800	13 936 600	38 125 400
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-8 100 000		-8 100 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-150 000		-150 000
	15 938 800	13 936 600	29 875 400
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-27 495 000	-16 406 000	-43 901 000
Rahoitusosuudet investointimeno	115 000	691 000	806 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	8 500 000		8 500 000
	-18 880 000	-15 715 000	-34 595 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 941 200	-1 778 400	-4 719 600
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-250 000		-250 000
Antolainasaamisten vähennys	1 190 000		1 190 000
Antolainauksen muutokset	940 000		940 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 000 000		19 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 200 000		-19 200 000
Lainakannan muutokset	-200 000		-200 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	600 000		600 000
Rahoituksen rahavirta	1 340 000		1 340 000
Rahavarojen muutos			-3 379 600
Kassavarat 1.1, euroa			8 548 600
Kassavarat 31.12, euroa			5 169 000
Lainamäärä 31.12.			248 146 000
Lainamäärä euroa/asukas			3 649

LIITTEET

V A A S A N K A U P U N K I E M O

ASUNTO- JA KIINTEISTÖYHTIÖT

Tyttäret	Omistus- osuus
Koy Pikipruukki, joka omistaa:	100 %
- As.oy Pitkänlahdenkatu 31-35	100 %
- As.Oy Vaasan Asemakatu 43	100 %
Koy Sekahaku	53 %
Oy Vaasan Asumisoikeus	100 %
As.oy Teeriniemenkatu 8	100 %
As.oy Vaasan Kråklundinkatu	100 %
Koy Vaasan Mäntyhovi	70 %
Vähänkyrön Vuokratalot Ki Oy	100 %
Osakkuusyhtiöt	
As.oy Koppelonkatu 2	31,1 %
As.oy Perämiehenkatu 26	22,2 %

TOIMITILAYHTIÖT

Tyttäret	Omistus- osuus
Oy Klemetinkaari	61,9 %
Palosaaren Yrityskeskus Oy	100 %
Oy Vaasan Pysäköinti	100 %
Koy Vaasan Myllynranta	100 %
Koy Cargo Apron	80,8 %
Kova Login Oy	60 %
Koy Palosaaren Kampus	90 %
Kiinteistö Oy Teatteriparkki	100 %
Osakkuusyhtiöt	
Fast.ab Formansgatan 14	38 %
Oy Vaasa Parks Ab	33,3 %
joka omistaa:	
- Koy Vaasan Yrittäjänkatu	100 %
- Koy Vaasan Producta II	100 %
- Koy EnergyLab Vaasa	100 %
Koy Palosaaren laboratoriot	43 %
Koy Vaasan Ylioppilastalo (PYK)	50 %

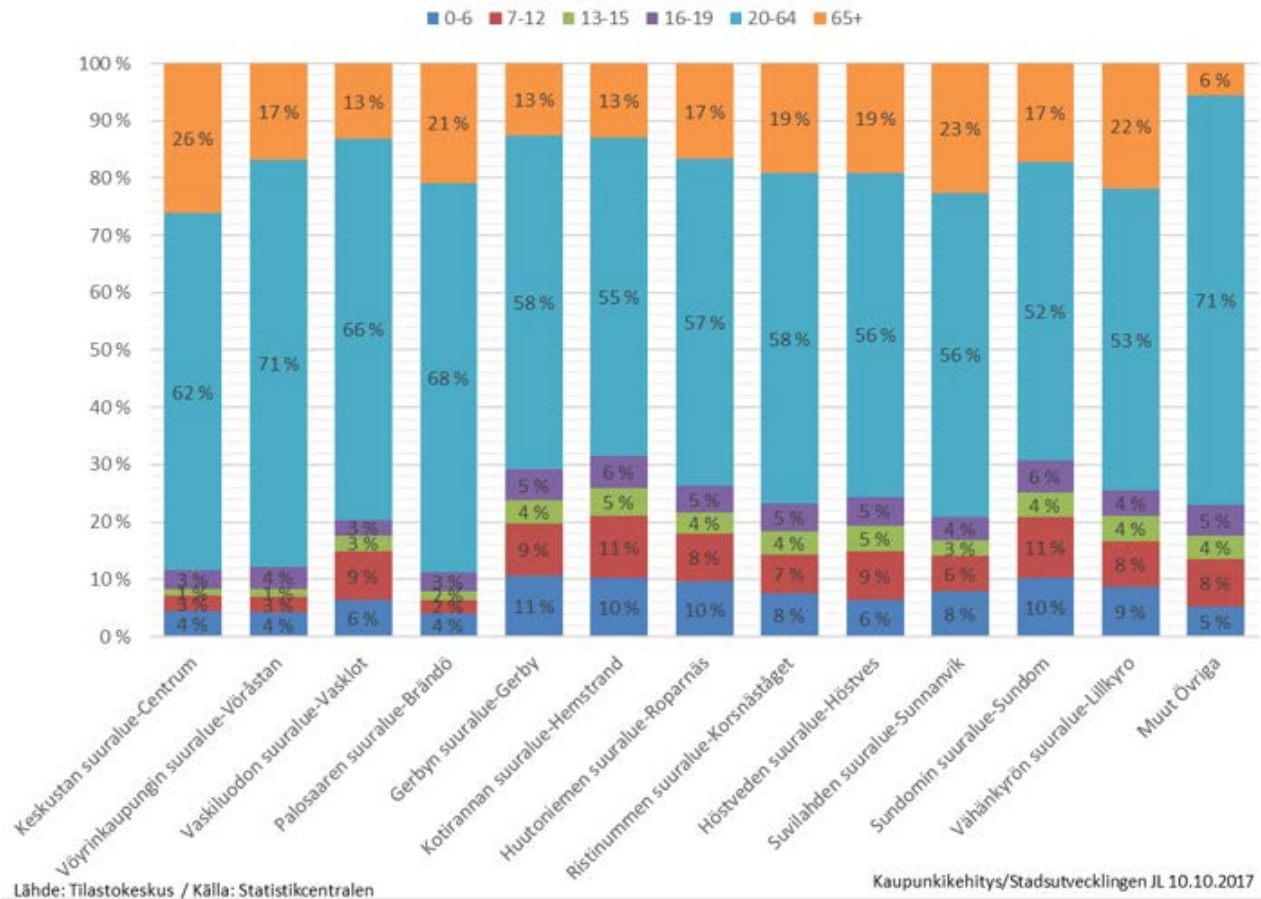
KUNTAYHTYMÄT

Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
 Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä
 Kårkulla samkommun
 Pohjanmaan Liitto - Österbottens förbund
 Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä
 Sv. Österbottens förbund för utbildning och kultur,
 johon kuuluvat: Yrkesakademin i Österbotten
 KulturÖsterbotten
 Wasa Teater
 joka omistaa: Edu YA AB 100%

MUUT YHTIÖT

Tyttäret	Omistus- osuus
Vaasan Sähkö Oy, joka omistaa:	99,9 %
- Ravera Oy	100 %
- Vaasa Sähköverkko Oy	100 %
- VS Tuulivoima Oy	100 %
- EPV Energia Oy	42,6 %
- Smedsby Värmeservice Ab	20 %
Vaasanseudun Kehitys Oy	58,1 %
Vaasan Ekolämpö Oy	100 %
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	84,0 %
Stormossen Oy	54,3 %
Vaasan seudun Matkailu Oy	54,1 %
BotniaLab Oy	100 %
Oy EduVamia Ab	100 %
TeeSe Botnia Oy	86,68 %
Osakkuusyhtiöt	
Pohjanmaan Expo	30,2 %
Tutkimuskeskus Conradi Oy	25 %
Oy Merinova Ab	24,6 %
Kyrönmaan Jätevesi Oy	50 %
NLC Ferry Oy Ab	50 %
Kvarken Ports Ltd.	50 %
Mico Botnia Oy	41,47 %

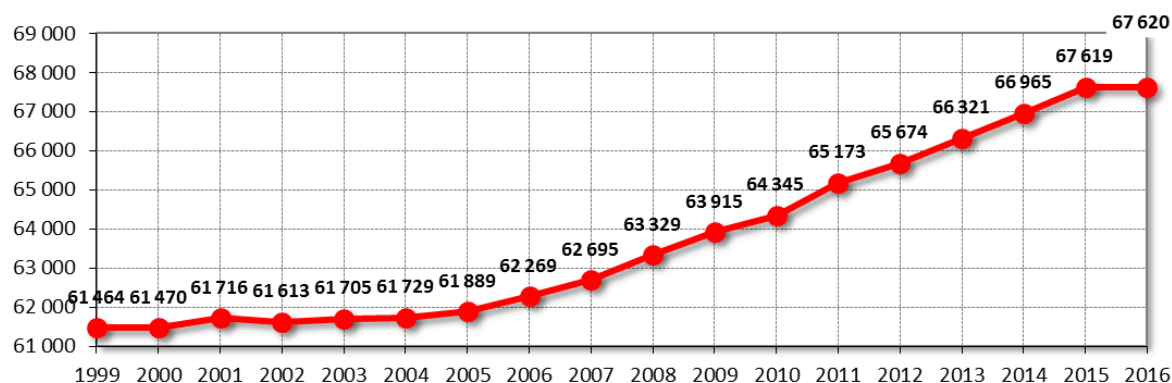
VAASAN VÄESTÖ ALUEITTAIN IÄN MUKAAN 31.12.2016
VASA BEFOLKNING OMRÅDESVIS ENLIGT ÅLDER 31.12.2016

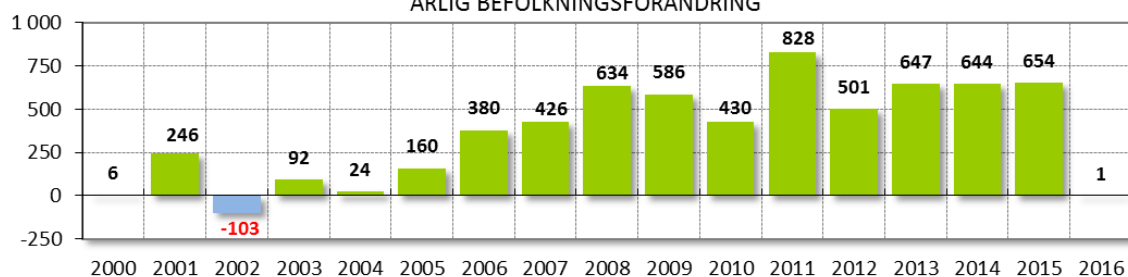
Lähde: Tilastokeskus / Källa: Statistikcentralen

Kaupunkikehitys/Stadsutvecklingen JL 10.10.2017

TOTEUTUNUT VÄESTÖKEHITYS VAASAN KAUPUNGISSA 31.12.1999–31.12.2016
FÖRVERKLIGAD BEFOLKNINGSUTVECKLING I VASA STAD 31.12.1999–31.12.2016

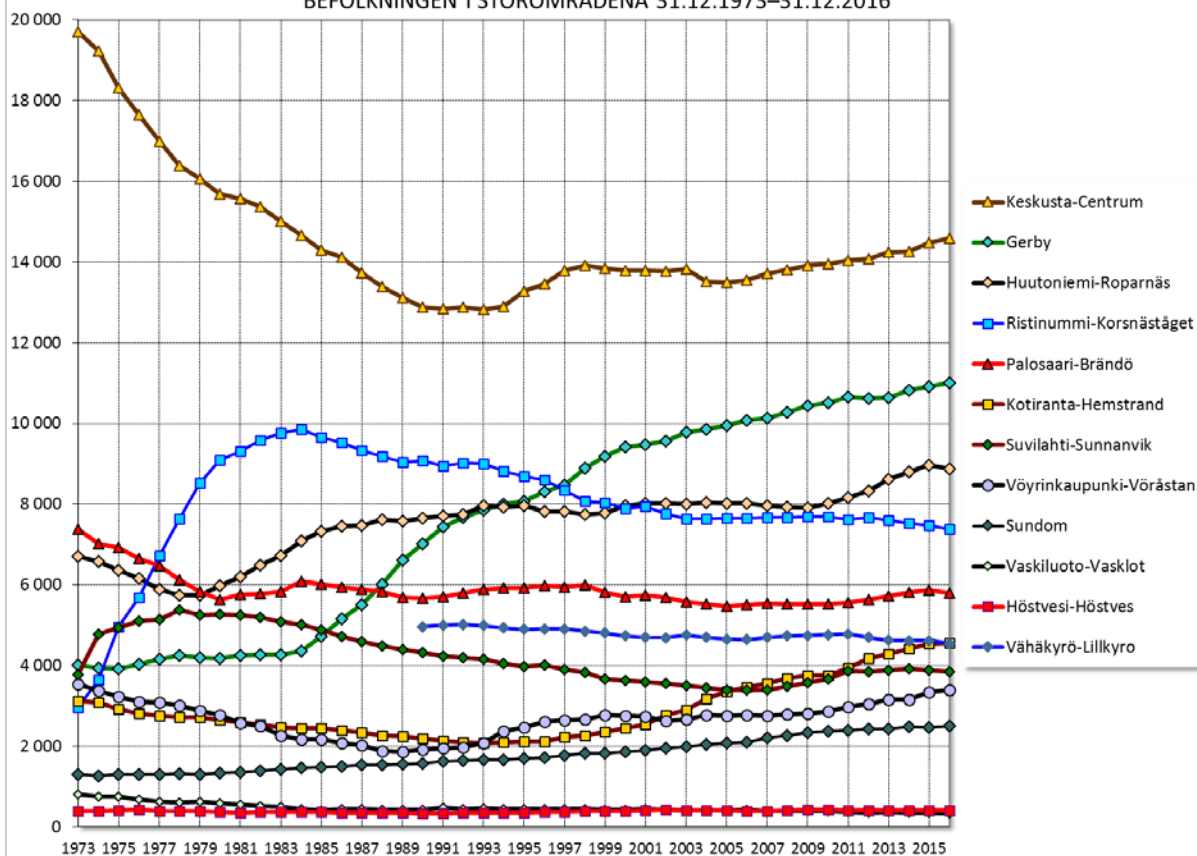
VUOSITTAINEN VÄESTÖMUUTOS
ÅRLIG BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING

LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN

KAUPUNKIKEHITYS / STADSUTVECKLINGEN / JL 29.3.2017

VÄKILUKU SUURALUEITTAIN 31.12.1973–31.12.2016
BEFOLKNINGEN I STOROMRÅDEN 31.12.1973–31.12.2016

LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN

KAUPUNKIKEHITYS / STADSUTVECKLINGEN / JL 9.10.2017

Vaasan kaupunki
Talousarvio 2018

2018-2019

Omaisuuteen kohdistuvat toimenpiteet kumulatiivisen alijäämän kattamiseksi
Tuloarvio til.n:o: 3505.1271

	Tulosvaikutusarvio	
	2018	2019
Asunto- ja toimitilavarallisuuteen kohdistuvat toimenpiteet:	milj. €	milj. €
Konsernin sisäiset		
- Asunto-osakkeisiin kohdistuva kauppa kaupunki - Pikipruukki	5,0	
Muut		
- Toimitilojen myynnit	1,8	
Muuhun varallisuuteen kohdistuvat toimenpiteet:		
- osakevarallisuuden myynti	1,3	
Sairaanhoitopiirin ylijäämän käsittely:		6,0
	8,1	6,0

Omaisuuuden myynnit toteutetaan kaupunginhallituksen erillisillä päätöksillä.

Dno VAASA/868/02.02.02/2017

Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma vuosille 2019-2020

Kaupunginhallitus	23.10.2017	396
Kaupunginhallitus	30.10.2017	421
Kaupunginhallitus	6.11.2017	429
Kaupunginvaltuusto	13.11.2017	123
Kaupunginhallitus	4.12.2017	469
Kaupunginvaltuusto	18.12.2017	138

Vs. talousjohtaja Jari Karjalainen, puh. 040 669 4464, jari.karjalainen(at)vaasa.fi

Liite Investoinnit 2018-2022

Esitys vuoden 2018 talousarvion investointiosan hankkeiksi on liitteenä.
Esitystä selostetaan kokouksessa.

Kaupunginjohtaja TH

Kaupunginhallitus hyväksyy investointihankkeet sisällytettäväksi vuoden 2018 talousarvioesitykseen.

Päätös Esittelijä muutti päätösehdotuksen kuulumaan seuraavasti:
Kaupunginhallitus merkitsee talousarvion valmistelutilanteen tiedoksi.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 30.10.2017

Vs. talousjohtaja Jari Karjalainen, puh. 040 669 4464, jari.karjalainen(at)vaasa.fi

Liite Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019-2020

Esitys vuoden 2018 talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2019-2020 on liitteenä.
Esitystä selostetaan kokouksessa.

Kaupunginjohtaja TH

Kaupunginhallitus esittää talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2019-2020 kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

Kohta I strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet.

I osa jätetään tässä vaiheessa tyhjäksi ja täydennetään kaupunginhallituksen kaupunkistrategiakäsittelyn jälkeen 6.11.2017.

Kohta II Taloudelliset lähtökohdat

Luvut 1, 2 ja 3 hyväksyttiin pienin teknisin korjauksin. Sivuilla 7 ja 8 täydennetään väestökehitystä koskevia taulukkoja ennen valtuuston talousarviokäsittelyä. 4. luku käsitellään viimeisenä, käyttötalousarvion ja investointiosan yksityiskohtaisen käsittelyn jälkeen.

Kohta III Tavoitteet hyväksyttiin.

Kohta IV Vuoden 2018 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksyttiin.

KÄYTTÖTALOUS

Keskusvaalilautakunta hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta hyväksyttiin.

Keskushallinto

Tehtiin muutamat tekniset korjaukset teksteissä ja taulukoissa.

Tulosalue 143 Varausmäärärahat

Määrärahalisäyksiä hyväksyttiin seuraavasti:

40 000 euroa kohdentamattomiin avustuksiin, joilla tuetaan infraan liittyviä hankkeita, esitettiin teknisenä lisäyksenä valmistelun puolelta, hyväksyttiin yksimielisesti.

Marko Heinonen esitti Harri Moisio'n kannattamana, ensi vuoden UEFA U-19 EM-jalkapallocupin markkinointitoimenpiteisiin 25 000 €:n määrärahaa. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Perusturvan toimiala**Tulosalue 210 Sosiaalityö ja perhepalvelut**

Harri Moisio esitti Anne Salovaara-Keron ja Laura Ala-Kokon kannattamana seuraavaa tekstilisäystä tulosalueen palvelusuunnitelmaan:

”Nuorten rikosten ennaltaehkäisyyn ja rikosten torjuntaan aloitettu Ankkuritoiminta yhdessä poliisin kanssa pyritään vakiinnuttamaan toimikauden aikana.” Moisio'n esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Laura Ala-Kokko esitti, että tulosalueen tunnuslukutaulukossa lastensuojeluasiakkaiden määrä säilyisi 700:ssa, 650:n sijaan. Esitys raukesi kannattamattomana.

Tulosalue 230 Terveyspalvelut

Harri Moisio esitti Laura Ala-Kokon kannattamana seuraavaa tekstilisäystä tulosalueen toiminta-ajatuksen:

”Tätä edistääkseen Vaasan kaupungissa luovutaan terveyskeskusmaksujen perinnästä vuoden 2018 alusta.”

Valmistelun puolelta todettiin, että tällainen tekstilisäys talousarviokirjaan samalla merkitsee 600 000 € talousarviomäärärahan tarvetta.

Puheenjohtaja totesi, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että edetään kalleimmasta halvimpaan esitykseen. Ensin äänestetään Moisio esityksestä. Jos esitys saa enemmistön taakseen, niin hyväksytään päätökseksi.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 3 jaa ääntä (Moisio, Ala-Kokko, Ollila) ja 8 ei ääntä (Berg, Kujanpää, Heinonen, Wägar, Kloo, Frantz, Salovaara-Kero, Andrejeff). Puheenjohtaja totesi, että enemmistö on pohjaesityksen takana, ja se hyväksytään päätökseksi.

Tulosalue 239 Erikoissairaanhoito

Harri Moisio esitti, Laura Ala-Kokon kannattamana, että erikoissairaanhoidosta siirretään 500 000 € määrärahaa tulosalueeseen ”230 Terveyspalvelut”, jotta voidaan panostaa enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan.

Puheenjohtaja totesi, että kyse on määrärahan siirtämisestä, mikä tarkoittaa, että tulosalueelta ”239 Erikoissairaanhoito” vähennetään 500 000 euroa.

Puheenjohtaja esitti, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että edetään kalleimmasta halvimpaan esitykseen. Ensin äänestetään pohjaesityksestä. Jos esitys saa enemmistön taakseen, niin hyväksytään päätökseksi.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 9 jaa ääntä (Berg, Kujanpää, Heinonen, Wägar, Kloo, Frantz, Salovaara-Kero, Andrejeff, Ollila) ja 2 ei ääntä (Moisio, Ala-Kokko). Puheenjohtaja totesi, että enemmistö on pohjaesityksen takana, ja se hyväksytään päätökseksi.

Sivistystoimen toimiala

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tulosalue 302 Varhaiskasvatus

Harri Moisio esitti Laura Ala-Kokon ja Pirjo Andrejeffin kannattamana seuraavaa tekstilisäystä tulosalueen vaikuttavuustavoitteisiin:

”Subjektiivinen päivähoido-oikeus palautetaan koskemaan kaikkia lapsia, vanhempien tilanteesta riippumatta, sekä päiväkotien ryhmäkoot palautetaan vuoden 2016 tasolle”.

Valmistelun puolelta todettiin, että tällainen tekstilisäys talousarviokirjaan samalla merkitsee 700 000 € talousarviomäärärahan tarvetta.

Puheenjohtaja totesi, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että edetään kalleimmasta halvimpaan esitykseen. Ensin äänestetään Moisio esityksestä. Jos esitys saa enemmistön taakseen, niin hyväksytään päätökseksi.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 jaa ääntä (Moisio, Ala-Kokko, Berg, Andrejeff) ja 7 ei ääntä (Kujanpää, Heinonen, Wägar, Kloo, Frantz, Salovaara-Kero, Ollila). Puheenjohtaja totesi, että enemmistö on pohjaesityksen takana, ja se hyväksytään päätökseksi.

Harri Moisio esitti Laura Ala-Kokon kannattamana seuraavaa tekstilisäystä tulosalueen tuotantotavoitteisiin:

”Täsmälisän uudet kriteerit tuodaan valtuuston käsittelyyn vuoden 2018 alussa käyttösuunnitelman käsittelyn yhteydessä.”

Puheenjohtaja totesi, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että jäsen joka kannattaa pohjaesitystä äänestää jaa, jäsen joka kannattaa Moision esitystä äänestää ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Kujanpää, Heinonen, Wägar, Kloo, Frantz, Salovaara-Kero) ja 5 ei ääntä (Berg, Andrejeff, Ollila, Ala-Kokko, Moisio). Puheenjohtaja totesi, että pohjaesitys hyväksyttiin.

Tulosalue 306 Suomenkielinen perusopetus

Pirjo Andrejeff esitti, että tulosalueeseen lisätään kappale ”toimintaympäristö 2018-2020” kokonaisuudessaan, tulosalueen ”307 Ruotsinkielinen perusopetus” mukaisesti. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tekninen toimiala

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta

Tulosalue 512 Kuntatekniikka

Laura Ala-Kokko esitti Harri Moision kannattamana joukkoliikenteen kehittämiseen 115 000 €:n määrärahaa.

Puheenjohtaja totesi, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että edetään kalleimmasta halvimpaan esitykseen. Ensin äänestetään Ala-Kokon esityksestä. Jos esitys saa enemmistön taakseen, niin hyväksytään päätökseksi.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 2 jaa ääntä (Moisio, Ala-Kokko,) ja 9 ei ääntä (Berg, Kujanpää, Heinonen, Wägar, Kloo, Frantz, Salovaara-Kero, Andrejeff, Ollila). Puheenjohtaja totesi, että enemmistö on pohjaesityksen takana, ja se hyväksytään päätökseksi.

Vaasan seudun jätelautakunta hyväksyttiin.

Liikelaitokset hyväksyttiin.

VI INVESTOINTIOSA

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

Pantiin yksimielisesti pöydälle. Kaupunginhallitus käsittelee investointiosan, tulos- ja rahoituslaskelmaosan sekä toisen kohdan viimeiset kappaleet seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginhallitus 6.11.2017

Vs. talousjohtaja Jari Karjalainen, puh. 040 669 4464, jari.karjalainen(at)vaasa.fi

Kaupunginjohtaja TH

Kaupunginhallitus esittää talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2019-2020 kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset.

VI INVESTOINTIOSA

Maa- ja vesialueet

Mauri Ollila esitti Harri Moision kannattamana, että 300 000 € määrärahaa siirretään kohteesta ”kiinteän omaisuuden hankinnasta” kohteeseen ”kunnallistekniikkaan”.

Puheenjohtaja esitti, että äänestysjärjestykseksi hyväksytään se, että edetään kalleimmasta halvimpaan esitykseen. Ensin äänestetään pohjaesityksestä. Jos esitys saa enemmistön taakseen, niin hyväksytään päätökseksi.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Kujanpää, Heinonen, Kullas, Granfors, Blomfeldt, Salovaara-Kero,) ja 5 ei ääntä (Berg, Andrejeff, Ollila, Moisio, Ala-Kokko). Puheenjohtaja totesi, että enemmistö on pohjaesityksen takana, ja se hyväksytään päätökseksi.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Johan Kullas esitti, Ragnvald Blomfeldtin kannattamana, Öjbergetin rinnetoiminnan tehostamiseen 360 000 €:n määrärahaa jo vuodelle 2018.

Kim Berg esitti sen jälkeen, Marko Heinosen kannattamana, Öjbergetin rinnetoiminnan tehostamiseen 180 000 €:n määrärahaa jo vuodelle 2018, ja 180 000 € määrärahaa vuodelle 2019. Jäsen Kullas veti pois esityksensä, ja Kim Bergin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Johan Kullas esitti Vapaa-aika-alueiden kehittämiseen 50 000 euron suunnittelumäärärahaa keskustan skeittipuistoon. Ulla Granfors ja Harri Moisio kannattivat ehdotusta. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Harri Moisio esitti Mauri Ollilan kannattamana katujen saneeraukseen 300 000 €:n lisämäärärahaa. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Mauri Ollila esitti Harri Moisin kannattamana Hiiripellon tiehankkeeseen vuodelle 2021 300 000 €:n määrärahaa ja vuodelle 2022 500 000 €:n määrärahaa. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Osakkeet ja osuudet

Kim Berg esitti Marko Heinosen kannattamana, että kilpailuhallille (Vaasa Areenalle) ei osoiteta summia tässä vaiheessa, mutta että investointiosassa huomioidaan projekti xx vuosina 2018, 2019 ja 2020 kunnes saadaan projektin lopullinen kustannuslaskenta. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Muilta osin hyväksyttiin investointiosa esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti esittää valtuustolle, että investointiosaa ei käsitellä vielä valtuuston talousarviokokouksessa, vaan sen käsittely siirretään joulukuun valtuuston kokoukseen, jolloin laskemat jäähallin kokonaiskustannuksista tulisi olla selvillä.

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

Rahoitusosaan ja tuloslaskelmaan tehtiin yllä mainitut talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytyt korjaukset.

Käsittelyn aikana tehdyt lisäykset katetaan kassavaroja pienentäen.

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 13.11.2017

Liite Talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019-2020 on valtuutettujen luettavissa Extranetissä.

KH Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä

1. että talousarvion investointiosaa ei käsitellä vielä valtuuston talousarviokokouksessa, vaan sen käsittely siirretään joulukuun valtuuston kokoukseen, jolloin laskemat jäähallin kokonaiskustannuksista tulisi olla selvillä.
2. muilta osin talousarvion 2018 ja taloussuunnitelman 2019-2020.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosehdotukset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan.

Kohta I Strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet hyväksyttiin.

Kohta II Taloudelliset lähtökohdat hyväksyttiin.

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma käsitellään viimeisenä, sen jälkeen, kun valtuusto on käsitellyt investointiosan.

Kohta III Tavoitteet hyväksyttiin.

Kohta IV Vuoden 2018 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet hyväksyttiin.

KÄYTTÖTALOUS

Tulosalue 100 Keskusvaalilautakunta hyväksyttiin.

Tulosalue 110 Tarkastuslautakunta hyväksyttiin.

Keskushallinto

Tulosalue 120 Kaupunginvaltuusto hyväksyttiin.

Tulosalue 130 Kaupunginhallitus hyväksyttiin.

Tulosalue 131 Hallintopalvelut

Valtuutettu Aino Akinyemi esitti Emine Ehrströmin kannattamana seuraavaa tekstilisäystä toiminta-ajatusotsikon alle: "...kaupunkilaisille tarjottavien

yhteispalveluiden,
kuten kanslaisinfon ja Welcome officen järjestämisestä.”

Valtuutettu Akinyemi esitti samalla 60 000 euron määrärahaa Welcome office-toiminnan kehittämiseen. Esitystä kannatti Emine Ehrström.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä, 49 ei-ääntä, ja yksi äänesti tyhjää, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 1. Liite

Tulosalueet 133 ja 134 hyväksyttiin.

Tulosalue 135 Kaupunkikehitys

Valtuutettu Anneli Lehto esitti Lotta Alhonnoron kannattamana seuraavan toivomusponnen ”vuoden 2019 talousarviota valmistellessa avataan erillinen TYKS koskemaan energia- ja ilmasto-ohjelman toimeenpanoa.” Kaupunginjohtaja esitti, että seuranta voitaisiin paremmin toteuttaa projektiseurannan muodossa.

Muutettu toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti seuraavasti: ”Kaupunkikehitys koordinoi toimenpiteiden seuranta sekä Energia- ja ilmasto-ohjelmaan liittyviä projekteja kaupungin eri tulosyksiköissä.

Tulosalue 136 hyväksyttiin.

Tulosalue 140 Avustukset

Valtuutettu Anita Niemi-Iilahti esitti Matias Mäkysen kannattamana 40 000 euron määrärahaa projektille ”Liikunta Länsirannikolle”. Projektin tarkoitus on parantaa korkeakouluopiskelijoiden liikuntamahdollisuuksien parantamiseksi Vaasassa.

Äänestyksessä annettiin 24 jaa-ääntä, 33 ei-ääntä, yksi äänesti tyhjää ja yksi jätti äänestämättä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 2. Liite

Pöytäkirjaan merkittiin, että valtuutettu Sture Erickson ilmoitti esteellisyytensä Tulosalue 104 käsittelyssä. Hänen tilalleen tuli varavaltuutettu Tomislav Krstevski.

Tulosalueet 141 ja 142 hyväksyttiin.

Tulosalue 143 Varausmäärärahat

Valtuutettu Emine Ehrström esitti Laura Ala-Kokon kannattamana 20 000 euron lisämäärärahaa Vaasan seudun matkailu oy:lle Vaasan ydinkeskustan ja torin kehittämiseen ja markkinoimiseen. Tällöin matkailun kehittämiseen ja edistämiseen on varattu 110 000 euroa (nyt 90 000 euroa). Määräraha on varattu toimenpiteisiin, jotka edistävät Vaasan matkailua, kuten esim. kongressi- ja tapahtumahankinta, tuotekehitys sekä muut matkailun edistämishankkeet.

Äänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä, 50 ei-ääntä ja yksi jätti äänestämättä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 3. Liite

Tulosalue 144 hyväksyttiin.

Tulosalue 145 Työllistäminen

Valtuutettu Matias Mäkinen esitti Jorma Kivimäen kannattamana 250 000 euron määrärahaa työllisyyden hoitamiseksi, esimerkiksi käytettäväksi nuorten

kesätyöpaikkojen lisäämiseen ja kesätyöseteleiden lisäämiseen yksityisten kesätyöpaikkojen syntymisen tukemiseksi.

Äänestyksessä annettiin 22 jaa-ääntä ja 37 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 4. Liite

Tulosalueet 146 ja 148 hyväksyttiin.

Tulosalue 150 Vähänkyrön aluelautakunnan hallinto

Valtuutettu Anne-Mari Viinamäki esitti Mauri Ollilan kannattamana 1 500 euron lisämäärärahaa erillisavustuksiin. Hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 151 ja 152 hyväksyttiin.

Perusturvan toimiala

Tulosalue 200 hyväksyttiin.

Tulosalue 210 Sosiaalityö ja perhepalvelut

Valtuutettu Matias Mäkynen esitti Marjatta Kivirannan kannattamana seuraavia määrärahoja työntekijäresurssien lisäykseen:

- 1 työntekijä perheneuvolaan, määräraha 50 000 €
- 1 työpari (2 työntekijää) sosiaalihuoltolain mukaiseen kotipalveluun, määräraha 100 000 €
- 1 lastensuojelun määräaikaisen työntekijän vakinaistaminen, määräraha 50 000 €

Ensimmäisessä äänestyksessä annettiin 25 jaa-ääntä ja 34 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 5. Liite

Toisessa äänestyksessä annettiin 23 jaa-ääntä ja 36 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 6. Liite

Kolmannessa äänestyksessä annettiin 28 jaa-ääntä ja 31 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 7. Liite

Valtuutettu Jukka Mäkynen esitti Matti Vahteran kannattamana kohdassa ”Aikuissosiaalityö ja vastaanottokeskus”, että kaupunki ei ota vuonna 2018 vastaan yhtään kiintiöpakolaista.

Äänestyksessä annettiin 45 jaa-ääntä ja 14 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 8. Liite

Valtuutettu Matti Vahtera jätti eriävän mielipiteen.

Valtuutettu Arja Miettinen esitti Pirjo Andrejeffin kannattamana tekstilisäystä tulosalueen ”Sosiaalityö ja perhepalvelut” kohtaan ”Tulosalueen palvelusuunnitelma”: ”Omaishoidontuki maksetaan kaikille tuen kriteerit täyttävälle hakijoille.” Valtuutettu Miettisen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 220 Koti- ja laitoshoido

Valtuutettu Mauri Ollila esitti Matti Vahteran kannattamana, että palvelusuunnitelman toisessa kappaleessa oleva viimeinen lause poistetaan kokonaan: ”Uusiin, alentuneisiin tarve- ja peittävyyslukuihin peilaten näyttää Vaasassa olevan pitkälle tulevaisuuteen palveluasumisen ylikapasiteettia.”

Äänestyksessä annettiin 45 jaa-ääntä ja 14 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 9. Liite

Valtuutettu Arja Miettinen esitti Pirjo Andrejeffin kannattamana seuraavaa tekstilisäystä tulosalueen palvelusuunnitelmaan: ”Omaishoidontuki maksetaan kaikille tuen kriteerit täyttävälle hakijoille.” sekä 200 000 euron määrärahalisäystä tähän.

Äänestyksessä annettiin 25 jaa-ääntä ja 34 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 10. Liite

Tulosalue 230 Terveyspalvelut

Valtuutettu Harri Moisio esitti Lotta Alhonnoron kannattamana seuraava tekstilisäystä tulosalueen toiminta-ajatuksen: ”Tätä edistääkseen luovutaan terveyskeskumaksujen perinnästä vuoden 2018 alusta.” sekä 500 000 euron määrärahalisäystä tähän.

Äänestyksessä annettiin 14 jaa-ääntä ja 45 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 11. Liite

Valtuutettu Anne Salovaara-Kero esitti Kai Luoman kannattamana seuraavaa tekstilisäystä otsikon Terveystiedon edistämisyksikkö alle: ”Valtuusto edellyttää, että kaupunkiin tehdään konkreettinen, näyttöön perustuva, sektorirajat ylittävä nuorten päihteidenkäytön ennaltaehkäisevä toimenpideohjelma. Ohjelma tuodaan syksyllä 2018 valtuuston käsittelyyn.” Valtuutettu Salovaara-Keron esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 239 Erikoissairaanhoito

Harri Moisio esitti Anneli Lehdon kannattamana, että erikoissairaanhoidosta siirretään 500 000 euroa määrärahaa tulosalueeseen ”230 Terveyspalvelut”, jotta voidaan panostaa enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan. Puheenjohtaja totesi, että on kyse määrärahan vähentämisestä tulosalueelta.

Äänestyksessä annettiin 49 jaa-ääntä, 8 ei-ääntä ja 2 jätti äänestämättä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 12. Liite

Kaupunginvaltuusto päätti Johan Kullaksen esityksen perusteella, jota Päivi Karppi kannatti, toivomusponnosta että seuraavan vuoden talousarviotyöskentelyssä käytettäisiin sairaanhoitopiirin lukuja selkeämmin, jotta väärinkäsityksiltä välttyttäisiin. Valtuutettu Kullaksen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

*Tulosalue 240 hyväksyttiin.***Sivistystoimi***Tulosalue 302 Varhaiskasvatus*

Valtuutettu Pirjo Andrejeff esitti Anita Niemi-Lilahden kannattamana ja Harri Moisio esittämän tekstin tarkennuksen perusteella seuraavaa tekstilisäystä: ”Subjektiivinen päivähoito-oikeus palautetaan koskemaan kaikkia lapsia, vanhempien tilanteesta

riippumatta, sekä päiväkotien ryhmäkoot palautetaan tasolle, joka oli ennen 2016 talousarviossa tehtyjä päätöksiä.” sekä 700 000 määrärahaa tähän.

Äänestyksessä annettiin 21 jaa-ääntä ja 38 ei-ääntä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 13. Liite

Valtuutettu Ulla Granfors esitti Salovaara-Keron kannattamana seuraavaa tekstilisäystä: ”Päivähoidon joustavuutta tarkastellaan ja subjektiiviseen päivähoito-oikeuteen palataan myöhemmin, kun nykyinen tilanne on selvitetty.” Valtuutettu Granforsin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 305 hyväksyttiin.

Tulosalue 306 Suomenkielinen perusopetus

Tulosalue 307 Ruotsinkielinen perusopetus

Valtuutettu Matias Mäkynen esitti Anita Niemi-Iilahden kannattamana, että otsikon Toimintaympäristö 2018–2020 alla olevaa tekstiä muutetaan seuraavasti: ”Tuntiresurssi on oltava 1,93 vuosiviikkotunnissa/oppilas, jotta oppimisen hyvä taso voidaan säilyttää ja taata.”

Valtuutettu Ulla Granfors kannatti valtuutettu Mäkynen esitystä, mutta lisäsi että tuntiresurssin on vuonna 2019 oltava 1,95 vuosiviikkotuntia/oppilas ja pidemmällä tähtäimellä pyritään tasoon 2 vuosiviikkotuntia/oppilas. Tämä koskee sekä suomen- että ruotsinkielistä perusopetusta. Matias Mäkynen kannatti valtuutettu Granforsin esitystä ja veti oman päätösehdotuksensa pois. Valtuutettu Granforsin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Ulla Granfors esitti tämän jälkeen Kari Pastuhovin kannattamana, että ruotsinkieliselle perusopetukselle myönnetään 50 000 euron määräraha suurempaa tuntiresurssia varten.

Äänestyksessä annettiin 31 jaa-ääntä ja 28 ei-ääntä, jolloin valtuutettu Granforsin esitys hyväksyttiin. Äänestys 14. Liite

Valtuutettu Harri Moisio esitti Kari Laitalan kannattamana seuraavan toivomusponnen: ”Kaupungin kouluverkkoa uudistettaessa huomioidaan niin suomen- kuin ruotsinkieliset olemassa olevat koulukiinteistöt sekä varhaiskasvatuksen kiinteistöt kiinteämmän yhteistyön parantamiseksi.” Valtuutettu Moisio esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 312, 313, 315, 443 hyväksyttiin.

355 Nuorisopalvelut

Valtuutettu Marko Heinonen esitti Matias Mäkynen kannattamana 20 000 euron määrärahaa tilojen vuokraamiseen nuorisotoimen tapahtumia varten. Valtuutettu Heinosen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

351 Liikuntapalvelut

Valtuutettu Anita Niemi-Iilahti esitti Pirjo Andrejeffin kannattamana 25 000 euron määrärahaa tulosalueen palvelusuunnitelman toteuttamiseen.

Valtuutettu Juha Tuomikoski esitti Lotta Alhonnoron kannattamana 50 000 euron määrärahaa tulosalueen palvelusuunnitelman toteuttamiseen.

Keskustelun jälkeen valtuutettu Tuomikoski veti esityksensä pois ja valtuutettu Niemi-lilahden esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalueet 363, 373, 380, 381 hyväksyttiin.

Tekninen toimiala

Tulosalueet 500, 501, 503, 504, 510 ja 511 hyväksyttiin.

Tulosalue 512 Kuntatekniikka

Valtuutettu Tomi Kaunismäki esitti 115 000 euron määrärahaa joukkoliikenteen kehittämiseen, jolla voidaan perustaa esimerkiksi uusi linja-autoyhteys välille keskusta-Kivihaka-Ristinummi. Valtuutettu Erkki Teppo kannatti esitystä, mutta huomautti että tekninen lautakunta päättää siitä, miten määrärahat parhaiten käytetään.

Äänestyksessä annettiin 25 jaa-ääntä, 33 ei-ääntä ja yksi jätti äänestämättä, jolloin kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin. Äänestys 15. Liite

Tulosalueet 514, 515, 516, 517 hyväksyttiin.

Tulosalue 580 Jätelautakunta hyväksyttiin.

Liikelaitokset Pohjanmaan pelastuslaitos, Vaasan Vesi, Vaasan Aluetyöterveys ja Vaasan Talotoimi hyväksyttiin.

VI INVESTOINTIOSA

Kaupunginvaltuusto päätti yksimielisesti puheenjohtaja Anne-Mari Viinamäen esittämänä, ja Martin Norrgårdin kannattamana, että investointiosa palautetaan jatkovalmisteluun ja käsitellään kaupunginvaltuuston seuraavassa kokouksessa.

VII TULOSLASKELMA JA RAHOITUSLASKELMA

Käsitellään seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginhallitus 4.12.2017

Vs. talousjohtaja Jari Karjalainen, puh. 040 669 4464, jari.karjalainen(at)vaasa.fi

Liite Investointiosa sekä tulos- ja rahoituslaskelma, päivitetty

Liitteenä on päivitetty esitys talousarvion investointiosaksi sekä tulos- ja rahoituslaskelmaksi vuodelle 2018. Tulos- ja rahoituslaskelmissa on huomioitu kaupunginvaltuuston 13.11.2017 tekemät määrärahamuutokset käyttötalouteen.

Toimialajohtaja JK

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyisi talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman 2019-2020 liitteessä esitetyin muutoksin.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 18.12.2017

Liite	Investointiosia sekä tulos- ja rahoituslaskelma, päivitetty
KH	Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä talousarvion vuodelle 2018 ja taloussuunnitelman 2019-2020 liitteessä esitetyin muutoksin.
Päätös	Puheenjohtaja totesi, että ensin käsitellään sivulta 137 alkava investointiosan taulukko-osuus ja sen jälkeen investointiosan alussa sivulta 131 alkavat investointiosan perustelut.

VI INVESTOINTIOSA

Kohdassa Kiinteät rakenteet ja laitteet/Kulttuuri- ja liikuntalautakunta/Liikuntapalvelut valtuutettu Anneli Lehto esitti Päivi Moisioin kannattamana kohtaan Skeittipuiston suunnittelu 300 000 €:n lisäystä vuodelle 2019 skeittipuiston toteuttamista varten.

Suoritettuna äänestyksessä annettiin 10 jaa ääntä ja 49 ei ääntä, joten Lehdon esitys hylättiin. Valtuusto päätti kuitenkin yksimielisesti, että hankkeen toteutus alkaa vuonna 2019.

Äänestys 1: Liite

Kohdassa Kiinteät rakenteet ja laitteet/Kulttuuri- ja liikuntalautakunta/Liikuntapalvelut valtuutettu Martin Norrgård esitti Leena Tulimaan kannattamana kohtaan Vapaa-aika-alueiden kehittäminen 150 000 € lisäystä vuodelle 2018.

Norrgårdin esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohdassa Osakkeet ja osuudet/Kuntahtymät/Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä valtuutettu Kai Luoma esitti Susanna Kosken kannattamana, että koska palautusesitystä ei enää tässä vaiheessa voi tehdä, niin investointimääräraha jäähallin osalta poistetaan ja palautetaan myöhemmin lisämäärärahana uuteen valtuuston käsittelyyn, mikäli Vaasan, Mustasaaren ja kuntayhtymän uudet ja todelliset neuvottelut eivät tuota pikaista tulosta. Lisäksi ko. kuntien ja kuntayhtymän tulee olla viipymättä aktiivisesti yhteydessä, olla aloitteentekijä yksityisiin toimijoihin, jotta saataisiin todelliset neuvottelut aikaiseksi.

Valtuutettu Laura Ala-Kokko esitti Lotta Alhonnoron kannattamana, että jäähallin laajennuksen rahoitukseksi valitaan kuntien ja valtionosuuden yhdistelmä ilman kuntayhtymän lainaa ja Sportin mukanaoloa (vaihtoehto 1). Vaasan osuus on yht. 13,2 M€ siten, että määräraha vuodelle 2018 on 6,6 M€ ja vuodelle 2019 6,6 M€.

Valtuutettu Harri Moisio esitti Anneli Lehdon kannattamana, että jäähallin määräraha vuodelle 2018 on 2 M€, määräraha vuodelle 2019 on 6 M€ ja määräraha vuodelle 2020 on 2 M€.

Valtuutettu Jorma Kivimäki esitti Anita Niemi-Iilahden kannattamana, että Vaasan kaupungin vastuut jäähallin rahoituksessa rajataan 10 M€:on.

Puheenjohtaja totesi, että ensin äänestetään määrärahaltaan suurimman ehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes ehdotus hyväksytään.

Äänestettäessä Ala-Kokon esityksestä annettiin 7 jaa ääntä ja 52 ei ääntä, joten Ala-Kokon esitys hylättiin ja äänestystä jatkettiin. Äänestys 2: Liite

Äänestettäessä kaupunginhallituksen esityksestä annettiin 5 jaa ääntä ja 54 ei ääntä, joten kaupunginhallituksen esitys hylättiin ja äänestystä jatkettiin. Äänestys 3: Liite

Äänestettäessä Moision esityksestä annettiin 56 jaa ääntä ja 3 ei ääntä, joten Moision esitys hyväksyttiin. Äänestys 4: Liite

Luoman esitys raukesi, koska valtuusto hyväksyi Moision esityksen.

Äänestettäessä Kivimäen esityksestä (äänestys seisomaan nousten) annettiin 50 jaa ääntä ja 9 ei ääntä, joten Kivimäen esitys hylättiin.

Kohdassa Investointimenot/Talonrakennus/Vapaa-aikatoimi valtuutettu Anneli Lehto esitti Päivi Moision kannattamana, että määräraha Club-18 (1.925M€) vuodelle 2020 poistetaan investoinneista.

Suoritettussa äänestyksessä (äänestys seisomaan nousten) annettiin 7 ei ääntä ja 52 jaa ääntä, joten Lehdon esitys hylättiin.

Kohdassa Investointimenot/Talonrakennus/Suunnitteluvaiheen hankkeet valtuutettu Anneli Lehto esitti Päivi Moision kannattamana, että kohdan Vamia, autohalli & rakennus suunniteltu toteutus siirretään vuodelta 2022 vuodelle 2019.

Lehdon esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohdassa Investointimenot/Talonrakennus/Tekninen toimi valtuutettu Ivanka Capova esitti Lotta Alhonnoron kannattamana, että kohtaan Rakennusten peruskorjaus lisätään määrärahoja vuodelle 2018 1 M€, vuodelle 2019 2 M€ ja vuodelle 2020 2 M€.

Suoritettussa äänestyksessä (äänestys seisomaan nousten) annettiin 19 jaa ääntä ja 40 ei ääntä, joten Capovan esitys hylättiin.

Puheenjohtaja totesi, että muilta investointiosan taulukko-osuus hyväksyttiin.

Investointiosan perustelut:

Kohdassa Kiinteät rakenteet ja laitteet/Muu kunnallistekniikka s. 131 valtuutettu Johan Kullas esitti Joakim Strandin kannattamana, että valtuusto hyväksyy seuraavan toivomusponnen:

”Valtuusto edellyttää, että kuntatekniikka priorisoi vuoden 2018 aikana pyörätien rakentamisen Pitkällekadulle, Hietasaarenkadun ja Hovioikeudenpuistikon väliselle osuudelle. Samalla huomioidaan myös kadun esteettömyys.”

Kullaksen toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohdassa Kiinteät rakenteet ja laitteet/Muu kunnallistekniikka s. 131 valtuutettu Anne Salovaara-Kero esitti Päivi Moision kannattamana, että valtuusto hyväksyy seuraavan toivomusponnen:

”Hyväksyessään investointiosan kohdan Muu kunnallistekniikka, valtuusto edellyttää, että kunnallistekniikka huomioi vammaisneuvoston esteettömyysryhmän priorisointilistan ja esityksen, että uutta rakennettaessa käytetään ”Helsinki kaikille” kehittämään reunakivetystä.”

Salovaara-Keron toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Susanna Koski esitti Lars-Erik Wägarin kannattamana kohtaan s. 132 Osakkeet ja osuudet, että valtuusto hyväksyy seuraavan toivomusponnen:

”Valtuusto edellyttää konsernijaostolta omistajaohjausta koskien kuntayhtymän jäähallihanketta.”

Kosken toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Ivanka Capova esitti Lotta Alhonnoron ja Aino Akinyemen kannattamana kohtaan s. 134 Rakennusten peruskorjaus toisen kappaleen loppuun seuraavaa tekstilisäystä:

”Peruskorjauskohteiden oikea-aikainen toteuttaminen edellyttää kokonaisvaltaista sisäilmaolosuhteiden selvittämistä erityisesti päiväkotien ja koulujen osalta. Toimitilojen turvallisuutta, toiminnallisuutta ja taloudellisuutta parantavaa älykästä kiinteistöteknologiaa otetaan käyttöön ja hyödynnetään tutkimukseen ja kehitykseen perustuvien kokemusten pohjalta. Talotoimi voi hakea lisämäärärahaa, mikäli sisäilmasto-olosuhteita koskevat selvitykset tai kehitystyö edellyttävät akuutteja parantamistoimenpiteitä.”

Capovan tekstilisäys hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuutettu Harri Moisio esitti Aino Akinyemen kannattamana kohtaan s. 134 Keskustan kouluverkko, että valtuusto hyväksyy seuraavan toivomusponnen:

”Merenkurkun koulun asteittainen siirto Kauppapuistikko 22 koulurakennukseen vapauttaa Merenkurkun koulun tontin kerrostaloasumiseen, jolloin valtuusto haluaa kiirehtiä alueen kaavoitusta. Samalla tontista saatuja tuloja on mahdollista käyttää koulurakennusten tuleviin perusparannuksiin.”

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 34 jaa ääntä, 22 ei ääntä ja 3 äänesti tyhjää, joten Harri Moisio toivomusponsi hyväksyttiin.

Äänestys 5: Liite

Valtuutettu Emine Ehrström esitti Laura Ala-Kokon kannattamana kohtaan s. 135 Gerby nya daghem, että valtuusto hyväksyy seuraavan toivomusponnen:

”Esitetään, että Gerbyn ja Västervikin alueelle kaavoitetaan kevään 2018 aikana ruotsinkieliselle päiväkodille tontti.”

Ehrströmin toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Kokous keskeytettiin kaupunginhallituksen tasapainotuskokouksen ajaksi klo 23.45-24.00.

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Kim Berg esitteli valtuustolle muutetun tuloslaskelman ja rahoituslaskelman. Kaupunginvaltuusto oli päättänyt vuoden 2018 talousarvion investointiosaa käsitellessään siirtää 3,0 miljoonaa euroa osakkeet ja osuudet –ryhmästä (Vaasa Arena) suunnitelmavuosille sekä lisätä kiinteät rakenteet ja laitteet –ryhmään vapaa-aika-alueiden kehittämiseen 150.000 euroa vuodelle 2018. Muutosten nettovaikutus investointiosan loppusummaan vuodelle 2018 on -2,85 milj. euroa.

Muutokset rahoituslaskelmassa:

Investointimenot yhteensä	-43.901.000 €
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 4.480.400 €
Rahavarojen muutos	- 3.140.400 €

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen.

Puheenjohtaja totesi, että muilta osin investointiosan perustelut ja tulos- ja rahoituslaskelma hyväksyttiin.
